

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

Comparative Studies on the Problems and Needs between Thai Convicted Prisoners
and Foreign Convicted Prisoners at Khao Bin Central Prison in Ratchaburi Province

โดย
วรพล พิณีจ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนภายใต้กองทุนวิจัยและสร้างสรรค์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2557

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาความเป็นอยู่และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสม โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นมาสอบถามความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง ซึ่งกลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำนวน 254 คน รวมถึงสัมภาษณ์ผู้บริหารเรือนจำอีกจำนวน 3 คน โดยนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาหาค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมุติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่า Chi – Square กำหนดให้มีระดับนัยสำคัญที่ ระดับ .05 ค่าสถิติ Independent t – test เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน

ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านปัจจัยพื้นฐาน โดยเฉพาะเรื่องของคุณภาพอาหารในเรือนจำ รองลงมาคือปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้านศึกษา ตามลำดับ ส่วนปัญหาและความต้องการในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในอันดับท้ายสุด ในขณะที่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในเรื่องของปัจจัยด้านพื้นฐาน โดยเฉพาะเรื่องของคุณภาพอาหารในเรือนจำเช่นเดียวกัน รองลงมาคือปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ปัจจัยด้านสวัสดิการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ตามลำดับ ส่วนปัญหาและความต้องการในด้านการฝึกวิชาชีพอยู่ในอันดับท้ายสุด ส่วนการทดสอบสมมุติฐานของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยพบว่าปัจจัยด้านศาสนา ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา ระดับชั้นผู้ต้องขังและเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำที่แตกต่างกัน จะมีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ สถานภาพสมรสและระยะเวลากำหนดโทษของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกลับพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการ โดยรวม ส่วนการทดสอบสมมุติฐานของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศพบว่าระดับชั้นของผู้ต้องขังที่แตกต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลากำหนดโทษและเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศกลับพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังพบว่าทั้งผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีข้อเสนอที่สอดคล้องกันได้แก่ อยากให้เรือนจำแก้ไขปัญหาด้านอาหารในเรือนจำ รวมถึงปัญหาด้านเวลาใน

การพบญาติที่น้อยเกินไป ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้นและพบว่าผู้ต้องขังมีความเข้าใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำเป็นอย่างดียอมรับกฎระเบียบตามที่เรือนจำกำหนด

ส่วนความเห็นของผู้บริหารเรือนจำพบว่า การจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขังชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน มีมาตรการในการควบคุมผู้ต้องขังทุกประเภทอย่างใกล้ชิดให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานแก่ผู้ต้องขังตามที่กฎหมายที่กรมราชทัณฑ์กำหนด และมีความเห็นว่างบประมาณของภาครัฐยังมีไม่เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขังที่มีจำนวนมากขึ้น ภาครัฐควรเพิ่มงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและควรเน้นส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังด้านการศึกษา การส่งเสริมอาชีพรวมถึงการหาจัดแหล่งเงินทุนให้ผู้ต้องขังไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ

คำสำคัญ: ปัญหาและความต้องการ ผู้ต้องขังชาวไทย ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

Abstract

The objective of this was to comparatively studies on the problems and needs between Thai convicted prisoners and Foreign convicted prisoners at Khao Bin Central Prison in Ratchaburi Province in order to find the solutions to develop the status quo and the appropriate treats for the prisoners. This study was a survey research by using questionnaire, which was made for asking the opinions about the problems and needs of the prisoners. The questionnaires were asked and distributed through 254 Thai convicted prisoners and Foreign convicted prisoners, including 3 prison executive officers. The collected data was calculated in Statistics, Means, standard deviation and percentage, and also determine the hypothesis testing in order to find out the relation between variable by Chi – Square with statistical significance at the level of .05 and Independent t – test for studying the comparative opinions of Thai convicted prisoners and Foreign convicted prisoners at Khao Bin Central Prison.

According to the research, it was found out that the problems and needs of Thai convicted prisoners and foreign convicted prisoners were generally found at moderate level. Thai convicted prisoners have problems and needs about fundamental factors the most, which was followed by vocational training, benefit and entertainment, education and the officer's behaviour in the prison respectively. On the other side, Foreign Convicted Prisoners confront the problems and needs about fundamental factors the most, which was followed by education, officer's behaviour in the prison, benefit and entertainment, and vocational training respectively.

The results of hypothesis testing' Thai convicted prisoners were found that religion, native habitat, educational level, level of prisoners and period of prison time, have been related with the different problems and needs with statistical significance at the level of .05, but ages, marital status and period penalty times were found that they were not related with Thai convicted prisoners' problems and needs at all. On the other side, the results of hypothesis testing Foreign Convicted Prisoners were found that the different levels of prisoners factors have been related with the different problems and needs with statistical significance at the level of .05 but ages, religion, level education, marital status, period penalty time and period of prison time were found that they were not related with the Foreign convicted prisoners' problems and needs at all.

Both Thai convicted prisoners and Foreign convicted prisoners suggested that the quality of food in prison should be improved and also time for visiting relatives should be extended longer. Moreover, prisoners clearly understood the control duties' prison officers. On the other side, the opinions of prison executive officers were conformed that a practice to both Thai prisoners and foreign prisoners were equally same. There were measure to closely control prisoners and emphasized on fundamental livelihood according to the rule of Department of Corrections. Furthermore, the budget from government is insufficient because of the increasing number of prisoners. Then, the public sector must increase the budget in order to manage appropriately the real situation and also promote the quality of life for Thai convicted prisoners and Foreign convicted prisoners by providing education and budget for career after imprison.

Key Words: Problems and Needs, Thai convicted prisoners, Foreign convicted prisoner

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี” สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดีต้องอาศัยความช่วยเหลือ คำแนะนำ ความคิดเห็นและความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่าย

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดชา สังขวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์ อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความเมตตาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำงานวิจัยฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บัญชาการเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี เจ้าหน้าที่เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่กรุณาอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงขอขอบคุณกรมราชทัณฑ์ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บข้อมูลครั้งนี้ รวมไปถึงผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่อนุมัติให้งานวิจัยฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนภายใต้กองทุนวิจัยและสร้างสรรค์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการวิจัยจนงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจศึกษาการบริหารราชทัณฑ์นำไปใช้ค้นคว้าข้อมูลต่อไป

วรพล พินิจ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญแผนภูมิ.....	(13)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
มูลเหตุจูงใจในการศึกษา.....	6
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	7
ขอบเขตในการศึกษา.....	7
สมมุติฐานในการศึกษา.....	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ.....	9
วัตถุประสงค์ในการลงโทษและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำผิด.....	12
การปฏิบัติของเรือนจำตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การ สหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง.....	33
งานด้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังในต่างประเทศ.....	37
ประวัติและการบริหารงานเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี.....	43
รูปแบบการบริหารเรือนจำความมั่นคงสูง.....	51

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี.....	54
ปัญหาการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การ	
สหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง.....	72
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	84
3. ระเบียบและวิธีการศึกษา.....	85
วิธีการศึกษา.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	85
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	87
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	87
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
การนำเสนอผลการศึกษา.....	89
4. ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา.....	90
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	91
ส่วนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย	
และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ.....	100
ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	123
ส่วนที่ 4 ความเห็นต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาด	
ชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ.....	150
ส่วนที่ 5 ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารเรือนจำ ในการ	
จัดการดูแลผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาด	
ชาวต่างประเทศ.....	154
ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา.....	162

5.	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	168
	สรุปผลการศึกษา.....	168
	ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา.....	175
	ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	178
	ภาคผนวก.....	179
	บรรณานุกรม.....	199
	ประวัติผู้วิจัย.....	203

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศแยกตามประเภท (สำรวจ ณ 1 ตุลาคม พ.ศ.2555).....	3
1.2 สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ.2555 ที่มีมากที่สุด 10 อันดับ.....	4
1.3 สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศจำแนกตามประเภทความผิด.....	5
2.1 จำนวนเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี.....	46
4.1 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาว ไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกตาม อายุ.....	92
4.2 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาว ไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกตาม ศาสนา.....	93
4.3 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทย จำแนกตามภูมิลำเนา.....	94
4.4 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวต่างประเทศ จำแนกตามภูมิลำเนา.....	94
4.5 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	95
4.6 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกสถานภาพทางครอบครัว.....	96
4.7 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกตามระดับชั้นผู้ต้องขัง.....	97
4.8 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกตามระยะเวลากำหนดโทษ.....	98

ตารางที่	หน้า
4.9 จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำแนกตามระยะเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ.....	99
4.10 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน.....	101
4.11 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา.....	103
4.12 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ....	105
4.13 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการปัจจัยด้านสวัสดิการและ การจัดกิจกรรมนันทนาการ.....	107
4.14 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ.....	110
4.15 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน..	112
4.16 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา	114
4.17 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึก วิชาชีพ.....	116
4.18 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและ การจัดกิจกรรมนันทนาการ.....	118
4.19 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ.....	120
4.20 เปรียบเทียบการปฏิบัติของเรือนจำต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี.....	121

ตารางที่	หน้า
4.33 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่กำหนดโทษกับปัญหาและความต้องการโดยรวม.....	136
4.34 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่กำหนดโทษกับปัญหาและความต้องการโดยรวม.....	137
4.35 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำกับปัญหาและความต้องการโดยรวม.....	138
4.36 อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำกับปัญหาและความต้องการโดยรวม.....	139
4.37 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยพื้นฐาน....	140
4.38 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการศึกษา.....	141
4.39 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ.....	142
4.40 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ.....	143
4.41 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ.....	144

ตารางที่	หน้า
4.42 ระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คนครไทย.....	145
4.43 ระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คนครต่างประเทศ.....	146
4.44 ผลความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอกต่อปัญหาและความต้องการ โดยรวมระหว่างผู้ต้องขังเด็คนครไทยและผู้ต้องขังเด็คนครต่างประเทศ.....	147

สารบัญแผนภูมิ

ตารางแผนภูมิที่		หน้า
2.2	โครงสร้างการบริหารเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี.....	47
4.45	ตารางแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ปัจจัยภูมิหลังและปัจจัย ภายนอกต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวไทย.....	148
4.46	ตารางแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ปัจจัยภูมิหลังและปัจจัย ภายนอก ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวต่างประเทศ.....	149

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันจำนวนผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีเพิ่มมากขึ้นในเรือนจำ ส่งผลกระทบต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเป็นอย่างมาก เนื่องจากการถูกจองจำทำให้ผู้ต้องขังต้องเปลี่ยนแปลงการดำรงชีวิตให้มาอยู่ภายใต้กฎระเบียบของทางเรือนจำที่เข้มงวดเคร่งครัด ผู้ต้องขังจึงเกิดความเครียดความกดดัน ผู้ต้องขังที่ปรับตัวไม่ได้จะเกิดความรู้สึกต่อต้านไม่ยอมรับกฎระเบียบภายในเรือนจำและอาจทำการฝ่าฝืนกฎระเบียบอันนำไปสู่การคิดหลบหนีออกจากเรือนจำ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากภาวะผู้ต้องขังสิ้นเรือนจำของประเทศไทย เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน อันเป็นผลมาจากการที่ผู้กระทำความผิดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและถูกตัดสินลงโทษจำคุกตามกระบวนการทางกฎหมายทำให้มีผู้กระทำความผิดเข้ามาอยู่ในเรือนจำเป็นจำนวนมากจนเกินปริมาณที่จะรับผู้ต้องขังได้จริง ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาและความต้องการในความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังภายในเรือนจำอีกทั้งยังมีความหลากหลายทั้งผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศและส่งผลให้การบริหารงานของเรือนจำเกิดความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการทำงานรวมไปถึงงบประมาณรายจ่ายในการบริหารเรือนจำเพิ่มขึ้นในขณะที่งบประมาณมีจำกัด ไม่ว่าจะ เป็นงบประมาณปัจจัยพื้นฐาน เช่น อาหารที่ใช้เลี้ยงดูผู้ต้องขัง ยารักษาโรคเมื่อผู้ต้องขังเจ็บป่วย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ชุดเครื่องนอน หรือจะเป็นในเรื่องของสถานที่ที่แออัด ความไม่สะอาด ส่งผลให้ผู้ต้องขังเกิดปัญหามีสุขภาพอนามัยที่ไม่ดี ทำให้เจ็บป่วยง่าย ทั้งนี้ จากการที่งานราชทัณฑ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่จำกัด อาจไม่เพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังในปัจจุบันพื้นฐานต่าง ๆ ของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศได้

ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังงานราชทัณฑ์ในแต่ละประเทศที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักสากลที่วางไว้ ทั้งนี้ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกขององค์การสหประชาชาติที่ต้องปฏิบัติตามตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติดังกล่าว แต่ประเทศไทยยังประสบปัญหาที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำตามหลักสากลได้ทุกประการ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดจากปัจจัยหลาย ๆ ประการ เช่น ด้านการจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัดของหน่วยงานราชการเมื่อเทียบกับโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเพื่อปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง การขาดแคลนบุคลากรเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ดูแลผู้ต้องขังที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละเรือนจำ อัตราส่วนของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีน้อยต่อการดูแลผู้ต้องขังจำนวนมากทำให้ไม่มีความสมดุลกันในการบริหารงานเรือนจำ ปัจจัยทางด้าน

สภาพภูมิประเทศที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้เหมือนต่างประเทศ เช่น การก่อสร้างเรือนจำที่เน้นในด้านความสูงและไม่อาจจัดหาพื้นที่กว้างหรือสนามให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายได้อย่างเต็มที่เพราะต้องใช้งบประมาณลงทุนมาก รวมไปถึงการจัดกิจกรรมการนันทนาการของผู้ต้องขังที่ค่อนข้างจำกัดความหลากหลายของกิจกรรมเพื่อรองรับความต้องการของผู้ต้องขัง หรือการกำหนดมาตรฐานที่ทำให้มีการแบ่งแยกห้องนอนผู้ต้องขังเป็นห้องตามอย่างวัฒนธรรมแบบตะวันตกที่ชอบอยู่เป็นส่วนตัว แต่ในประเทศเอเซียการที่ผู้ต้องขังได้อยู่ในห้องขังเดี่ยวถือเป็นการถูกลงโทษ เพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่ชอบที่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อที่จะได้มีเพื่อนคุยปรึกษาหารือและง่ายต่อการควบคุมให้อยู่ในสายตาของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ส่วนในประเทศไทย ผู้ต้องขังถูกกำหนดให้นอนกับพื้นราบในห้องขังรวมกันทำให้เกิดความแตกต่างกับห้องนอนของเรือนจำในต่างประเทศที่กำหนดให้นอนบนเตียง จึงทำให้มีผู้ต้องขังชาวต่างประเทศส่วนหนึ่งในเรือนจำของประเทศไทยไม่ได้รับความต้องการที่เพียงพอในเรื่องของการให้การอำนวยความสะดวกด้านความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐาน

เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี เป็นเรือนจำหนึ่งที่มีระดับความมั่นคงสูงต่อการดูแลผู้ต้องขัง ปัจจุบันมีผู้ต้องขังทั้งหมด 2,751 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาวไทย 2,551 คน และผู้ต้องขังชาวต่างชาติอีก 200 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2556) เป็นเรือนจำที่มีบทบาทสำคัญในการจำคุกผู้กระทำความผิดคดีร้ายแรง โดยเฉพาะคดียาเสพติดทั้งผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ มีระบบการรักษาความปลอดภัยแน่นหนาไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเรือนจำขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานครจึงมีจำนวนผู้ต้องขังอยู่เป็นจำนวนมากทำให้เกิดความแออัดในเรือนจำและมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตด้านปัญหาและความต้องการผู้ต้องขังที่ได้รับการดูแลไม่ทั่วถึงส่งผลให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียดความกดดันอยู่ตลอดเวลา

การควบคุมดูแลผู้ต้องขังจำนวนมากในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ถือได้ว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การควบคุมผู้ต้องขังยังขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะเกิดจากความแออัดของจำนวนผู้ต้องขังที่มีมากขึ้นทุก ๆ ปี ส่งผลไปถึงเรื่องการควบคุมความประพฤติของผู้ต้องขังที่บางครั้งอาจเกิดความกดดันและไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลควบคุมเกิดการต่อต้านกฎระเบียบของเรือนจำเนื่องจากเกิดความกดดันในสภาพความเป็นอยู่ นอกจากนี้จากการที่มีผู้ต้องขังมาอยู่รวมกันจำนวนมากทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมการเป็นอาชญากรเพิ่มขึ้นจากผู้ต้องขังที่มีประสบการณ์การประกอบอาชญากรรมมาก่อนทำให้ซึมซับความเป็นอาชญากรไปด้วยและเมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำแล้วอาจเกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้นได้อีก ยิ่งไปกว่านั้นการที่มีผู้ต้องขังจำนวนมากขึ้นแต่เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมผู้ต้องขังกลับมีจำนวนเท่าเดิมเป็นผลทำให้เกิดความเสี่ยงภัยในการควบคุมผู้ต้องขังได้ ผู้ต้องขังทำร้ายผู้คุมเรือนจำ ถึงขั้นบาดเจ็บและเสียชีวิต เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในเรือนจำ ตัวอย่างเช่น กรณีนักโทษชาย 3 คนพยายามหลบหนีออกจากเรือนจำกลางเขาบิน เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2555 และมีการจับตัวผู้คุมไว้เป็นตัวประกันเพื่อต่อรองการหลบหนี แต่สุดท้ายการเจรจาไม่เป็นผลสำเร็จ เนื่องจากหนึ่งในนักโทษที่หลบหนีเกิดการอ่อนเพลียและยอมมอบตัวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทำให้นักโทษที่เหลือ

เกิดความเครียดและใช้มีดปลายแหลมทำร้ายผู้คุมจนเสียชีวิต เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจำเป็นต้องวิสามัญนักโทษทั้งสองจนเสียชีวิต เป็นต้น ทั้งนี้ ผลจากการควบคุมผู้ต้องขังที่เข้มงวดทำให้ผู้ต้องขังเกิดความเครียดความกดดันต่าง ๆ นั้นทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้นและทำให้รัฐบาลต้องสูญเสียบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เสียงบประมาณค่าใช้จ่ายจากความเสียหายต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น การเสียชีวิตจากการช้อมเข็มสถานที่ที่ผู้ต้องขังแหกหักเรือนจำ ค่ารักษาพยาบาลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปะทะกันในเรือนจำ การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเยียวยาให้แก่ครอบครัวของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่เสียชีวิต เป็นต้น

ตารางที่ 1.1

สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศแยกตามประเภท (สำรวจ ณ 1 ตุลาคม พ.ศ.2555)

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
นักโทษเด็ดขาด	143,770	25,227	168,997	71.95
ผู้ต้องขังระหว่าง	54,122	9,912	64,034	27.26
- อุทธรณ์ – ฎีกา	28,306	4,761	33,067	14.08
- ใต้สวน – พิจารณา	9,440	1,779	11,219	4.78
- สอบสวน	16,376	3,372	19,748	8.41
เยาวชนที่ฝากขัง	285	3	288	0.12
ผู้ถูกกักกัน	31	4	35	0.01
ผู้ต้องกักขัง	1,343	198	1,541	0.66
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	199,551 คน	35,344 คน	234,895 คน	100

ที่มา : รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 กรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องควบคุมผู้ต้องขังในเรือนจำให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเข้มงวดพร้อมกับการดูแลความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงและเป็นไปตามข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญมากต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยจะต้องเน้นการควบคุมแบบไม่มีการแบ่งแยกหรือเลือกปฏิบัติ (Discrimination) เพราะถ้ามีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมแล้วจะนำไปสู่ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนในเรือนจำของผู้ต้องขัง ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์มีความพยายามเป็นอย่างยิ่งที่จะให้มีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้ได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญสูงสุด แต่ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณและการจัดสรรอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในประเทศไทย จึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของผู้ต้องขังได้ดีเท่าที่ควร

ตารางที่ 1.2

สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในประเทศไทย ประจำปี พ.ศ.2555 ที่มีมากที่สุด 10 อันดับ

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	จำนวน/คน
1. เมียนมาร์	3,048
2. กัมพูชา	2,418
3. ลาว	2,358
4. มาเลเซีย	320
5. ไนจีเรีย	240
6. จีน	179
7. อิหร่าน	164
8. เวียดนาม	140
9. ใต้หวัน	134
10. เนปาล	10

ที่มา : รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 กรมราชทัณฑ์

การให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ต้องขังจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในประเทศไทยจะได้รับการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานในความเป็นอยู่เป็นอย่างดีจากสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลประเทศต่าง ๆ ในประเทศไทยและคอยตรวจสอบผู้ต้องขังในการเข้าเยี่ยมเป็นประจำ ทำให้ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศจะมีความมั่นใจในสิทธิของตนเองสูง ส่งผลให้หลาย ๆ คนมีพฤติกรรมก้าวร้าวกับเจ้าหน้าที่เรือนจำและผู้ต้องขังด้วยกันเอง

นอกจากนี้การที่เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่เข้าใจในพื้นฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง หรือการที่เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความเคยชินกับการปฏิบัติกับผู้ต้องขังชาวไทยจึงทำให้มีผลต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่จะปฏิบัติไม่เหมือนกันได้ เช่น ข้อจำกัดทางด้านภาษาระหว่างเจ้าหน้าที่เรือนจำกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่สื่อสารกันไม่เข้าใจในบางครั้ง ทำให้เกิดอคติของเจ้าหน้าที่ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังขึ้นได้ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาการต่อต้านจากผู้ต้องขังตามมาภายหลัง

ตารางที่ 1.3

สถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศจำแนกตามประเภทความผิด

ประเภทความผิด	จำนวน/คน	ร้อยละ
พ.ร.บ.ยาเสพติด	6,111	59.38
พ.ร.บ.ตรวจคนเข้าเมือง	1,533	14.89
ความผิดต่อทรัพย์	733	7.12
ความผิดต่อชีวิต	580	5.63
ปลอมแปลงเอกสาร	364	3.53
พ.ร.บ.ป่าไม้	421	4.09
ประทุษร้ายทางเพศ	167	1.62
พ.ร.บ.อาวุธปืน	44	0.42
อื่น ๆ	338	3.28
รวม	10,291	100.00

ที่มา : รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555 กรมราชทัณฑ์

จากสถิติผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่ถูกจับกุมโดยกฎหมายของประเทศไทยนั้นพบว่าส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับยาเสพติด ที่อาจเป็นทั้งผู้ค้าและผู้เสพหรือเป็นผู้ลักลอบนำเข้ามายาขายต่อในประเทศไทย ทางกรมราชทัณฑ์จึงเลือกเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี เป็นสถานที่ควบคุมจองจำผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในคดียาเสพติดรายสำคัญ เพราะเป็นเรือนจำความมั่นคงสูงมีการดูแลเข้มงวดขั้นสูงสุดเพื่อป้องกันการลักลอบติดต่อสั่งซื้อยาเสพติดของผู้ต้องขังออกไปสู่ภายนอกได้ ดังนั้น เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี จึงมีจำนวนประชากรผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในคดียาเสพติดอยู่เป็นจำนวนมาก จากความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังที่มาจากต่างถิ่นกัน เมื่อมาอยู่รวมกันจึงมีความต้องการที่ต่างกัน เช่นในเรื่องของการโภชนาการ การรับประทานอาหารที่แตกต่างกัน ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศต้องการอาหารประจำชาติตนเพื่อความเหมาะสมกับสภาพร่างกายและวัฒนธรรม แต่ทางเรือนจำไม่สามารถจัดเตรียมให้ได้หรือในด้านการจัดสวัสดิการ ต่าง ๆ ภายในเรือนจำที่ไม่เพียงต่อความต้องการของชาวต่างประเทศ เช่น การที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศต้องการอยู่ในห้องขังที่มีความเป็นส่วนตัวมีโต๊ะเขียนหนังสือเหมือนเรือนจำในต่างประเทศแต่ทางเรือนจำไม่สามารถจัดหาให้ได้ เพราะต้องอยู่ร่วมกับผู้ต้องขังคนไทย ซึ่งเป็นที่นอนรวมไม่มีห้องส่วนตัวและทางเรือนจำไม่มีงบประมาณที่จะทำการก่อสร้างได้ การที่ผู้ต้องขังต้องการช่วงพักผ่อนคลายความเครียด เช่น กิจกรรมนันทนาการ การเล่นเกม เล่นกีฬา อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ หรือดูโทรทัศน์ ฟังเพลงจากวิทยุเพื่อความบันเทิง ทางเรือนจำก็มีอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอและมีเวลาที่จำกัด นอกจากนี้ยังมีการทะเลาะวิวาทระหว่างผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ รวมถึงการไม่ยอมรับบทบาทของเจ้าหน้าที่เรือนจำนำไปสู่การไม่ยอมรับในกฎระเบียบ

ของเรือนจำ การยึดถือสิทธิมนุษยชนของตนเองสูง ไม่เชื่อฟังคำสั่งและทำการขัดคำสั่งข้อบังคับต่าง ๆ หรือการที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศเกิดความเครียด ท้อแท้สิ้นหวังเพราะไม่มีญาติมาเยี่ยมเหมือนผู้ต้องขังชาวไทย ต้องห่างจากบ้านเกิดของตนมาถูกจองจำในพื้นที่ที่ห่างไกล ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว ญาติพี่น้องหรือมีมาเยี่ยมเขียนแต่มีมาน้อยครั้งเพราะระยะทางที่ห่างไกลและมีแต่สถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของผู้ต้องขังประเทศนั้น ๆ ที่คอยดูแลด้านสิทธิตามกฎหมายของเรือนจำ ทั้งนี้ ผู้ต้องขังควรได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และรองรับความต้องการของผู้ต้องขังให้เหมาะสม เพื่อที่จะทำให้ผู้ต้องขังมีกำลังใจที่จะแก้ไขฟื้นฟูตนเองให้กลับมาเป็นคนดีในสังคม

จากเหตุผลปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันเหล่านี้ ผู้ศึกษาจึงต้องการที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ เพื่อจะทำให้ได้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง โดยทำการศึกษาจากผู้ที่เป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่ถือว่าเป็นเรือนจำความมั่นคงสูงแห่งหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ อันจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลจากการศึกษามาเป็นแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่อยู่ในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี เพราะผู้ศึกษาได้แนวความคิดมาจากการศึกษาผลงานวิจัยที่ศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำความมั่นคงสูง ทำให้เห็นความสำคัญและได้ทราบถึงความต้องการของผู้ต้องขังที่แตกต่างกัน ความเข้มงวดกวดขันการควบคุมนักโทษ โดยเฉพาะนักโทษรายสำคัญทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ถูกนำตัวมาจองจำไว้ที่เรือนจำแห่งนี้ ทั้งนี้ ผลงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ต้องขังยังเป็นการศึกษามุมมองปัญหาและความต้องการในภาพรวม ยังไม่ได้มีการศึกษาแบ่งแยกประเภทของผู้ต้องขังโดยเฉพาะ ซึ่งในเรือนจำความมั่นคงสูงยังมีผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอยู่ในการดูแลของเรือนจำอีกเป็นจำนวนมาก ผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรที่จะทำการศึกษาในประเด็นปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำความมั่นคงสูงแห่งนี้พร้อมกับศึกษาเกี่ยวกับการบริหารเรือนจำในมุมมองของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการจัดการบริหารเรือนจำทั้งในแง่มุมมองผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ โดยได้มุ่งศึกษาออกมาเป็นรูปแบบของการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อจะได้ออกมาเป็นข้อมูลใหม่ที่จะทำให้ทราบถึงความแตกต่างของปัญหาและความต้องการ อันจะเป็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพความเป็นอยู่รวมถึงการปฏิบัติของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่มีต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังชาวเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่เกิดขึ้นในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

ขอบเขตในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศภายในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยได้ทำการศึกษาผู้กระทำผิดชาวไทยและผู้กระทำผิดชาวต่างประเทศ ที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาด เพราะผู้ต้องขังเด็ดขาดนั้นเป็นผู้ที่ถูกจำคุกในเรือนจำ มีกำหนดระยะเวลาที่ยาวนานกว่าผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างรอการตัดสินคดี ซึ่งจะทำได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการได้ดีกว่าผู้ต้องขังประเภทอื่น ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

สมมุติฐานในการศึกษา

สมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ปัจจัยภูมิหลังมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
2. ปัจจัยกำหนดโทษในเรือนจำมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
3. การปฏิบัติของเรือนจำมีความสัมพันธ์ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

1. ปัญหา หมายถึง ปัญหาที่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศได้รับขณะถูกคุมขังในเรือนจำ
2. ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต้องการให้เป็นในระหว่าง การถูกคุมขังในเรือนจำ
3. ผู้ต้องขังชาวไทย ในที่นี้ หมายถึง ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
4. ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ในที่นี้ หมายถึง ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ถูกคุมขังในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
5. ผู้ต้องขังเด็ดขาด หมายถึง บุคคลที่ถูกขังตามคำพิพากษาให้จำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และรวมไปถึงบุคคลที่ถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
6. ปัญหาและความต้องการโดยรวม ในที่นี้หมายถึง การรวมเอาปัจจัยดังต่อไปนี้เข้าด้วยกัน คือ ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการและปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ
7. ปัจจัยกำหนดโทษ ในที่นี้หมายถึง ระดับชั้นผู้ต้องขัง ระยะเวลากำหนดโทษ ระยะปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้ทราบถึงการปฏิบัติของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังชาวเด็ดขาดต่างประเทศที่เกิดขึ้นในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
3. เพื่อเป็นการเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาศึกษาดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 1.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของ Maslow
  - 1.2 วัตถุประสงค์ในการลงโทษและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด
  - 1.3 การปฏิบัติของเรือนจำตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
  - 1.4 งานด้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังในต่างประเทศ
2. การบริหารงานเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
  - 2.1 รูปแบบการบริหารเรือนจำความมั่นคงสูง
  - 2.2 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี
3. ปัญหาการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการศึกษา

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

มนุษย์ทุกคนต่างมีปัญหาและความต้องการในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเช่นเดียวกัน แต่ปัญหาและความต้องการของปัจเจกชนหรือของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพจิตใจ สภาพร่างกาย และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน ระดับของปัญหาและความต้องการก็ย่อมมีความแตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ ต้องดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ขอบเขต กฎระเบียบที่เคร่งครัด เข้มงวดของเรือนจำ ขาดอิสรภาพ ดังนั้นย่อมก่อให้เกิดปัญหาและความต้องการมากกว่าบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้เป็นผู้ต้องขัง

ความต้องการของมนุษย์ โดยทั่วไปแล้วจะมีความต้องการในเรื่องต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งนักจิตวิทยาชื่อ Maslow ได้ทำการศึกษาทฤษฎีของความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

ตามแนวคิดของ Maslow มนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐานด้วยกันทุกคน トラバドイトยังมีชีวิตอยู่ในความต้องการนั้นถึงเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเป็นอาชญากรรม แต่หากผู้ใดมีความต้องการที่จะทำอันเป็นประโยชน์สำหรับตนเองเขาก็จะทำ และถือว่าความต้องการของอาชญากรกับความต้องการของคนธรรมดาเป็นสิ่งเหมือนกัน เมื่อสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนเองได้แล้วก็จะพัฒนาขึ้นไปสู่ความต้องการอีกระดับหนึ่งเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดในการดำรงชีวิต แต่ความต้องการของมนุษย์มีไม่สิ้นสุด ดังนั้นมนุษย์จึงมีความต้องการตลอดเวลา ซึ่ง Maslow ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ขั้นตอนกล่าวคือ (Abraham H.Maslow อ้างถึงใน อรรถพ ชูบำรุง ,2527 ,น.55-58)

1.1.1 ความต้องการในทางกายภาพ (the Physiological Needs)

ความต้องการในด้านนี้ ได้แก่ การพักผ่อน การบริโภคน้ำดื่มกินใช้ประโยชน์ต่าง ๆ Maslow กล่าวว่าคนที่ขาดอาหาร ขาดความปลอดภัย ขาดความรัก และขาดเกียรติยศ สิ่งที่เขาต้องการมากที่สุดในการบรรเทาสิ่งที่กล่าวมานี้ก็คือ อาหาร สิ่งอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการอยู่รอดของชีวิต สิ่งอื่น ๆ หมายความว่า และคนที่หัวจัดนั้นเป็นคนที่มิอันตราย และจะไม่สนใจสิ่งใด นอกจากอาหาร (for the man who is extremely and danderously , no other exit but food)

1.1.2 ความต้องการด้านความปลอดภัย (the Safety Needs)

เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ ก็จะเกิดความต้องการใหม่ขึ้นมา ซึ่งเรียกได้ว่าความต้องการความปลอดภัยนี้ ได้แก่ ความมั่นคงแข็งแรง การได้อยู่ในที่พักอาศัยที่คงทนถาวรแน่นอน การได้รับความคุ้มครองจากผู้พิทักษ์ได้ ความแข็งแรงในการปกป้องตนเองจากโรคร้ายไข้เจ็บ ความปลอดภัยจากความหวาดระแวงภัย ความปลอดภัยในทรัพย์สินส่วนบุคคล ความปลอดภัยจากความกลัว ความปลอดภัยจากการวิตกกังวลและความหายนะ ความต้องการการมีระเบียบแบบแผนเพื่อปฏิบัติในสังคม ความต้องการในการมีสิทธิภายใต้กฎหมายที่กำหนด ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่อยู่อาศัยและความต้องการความมั่นคง คนเราเตรียมความพร้อมที่จะป้องกันเสมอเมื่อตกอยู่ในสภาวะอันตราย อาชญากรรมสามารถเกิดได้จากจุดนี้

1.1.3 ความต้องการการเป็นเจ้าของและความรัก (the Belongingness and Love Needs)

ความต้องการการเป็นเจ้าของและความรัก ถือได้ว่าเป็นความต้องการลำดับที่สาม คนจะมีความต้องการในระดับนี้ ก็ต่อเมื่อได้รับความพอใจในระดับที่หนึ่งและที่สองมาอย่างเพียงพอแล้วความต้องการระดับที่สามนี้ ถือได้ว่าเป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น พร้อม ๆ กับความรู้สึกต้องการให้คนอื่นรัก ซึ่งจะทำให้ชีวิตมีชีวิตชีวามากขึ้น ความรักและความรู้สึกเป็นเจ้าของนี้หากเกิดจากความปรารถนาอย่างแรงกล้า ก็จะก่อให้เกิดการกระทำผิดได้เหมือนกัน

1.1.4 ความต้องการเกียรติยศ (the Esteem Needs)

ความต้องการเกียรติยศนี้อาจจะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ ความต้องการสิ่งทีก่อให้เกิดความภาคภูมิใจอย่างหนึ่ง และต้องการสิ่งที่จะทำให้เห็นว่าตัวเองนั้นเป็นบุคคลคนสำคัญคนหนึ่งในสังคม สิ่งทีก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เช่น ความต้องการความแข็งแกร่งของร่างกายและจิตใจ ความสามารถ ความชำนาญพิเศษที่คนอื่นทำไม่ได้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นมีความสุขในการดำเนินชีวิต เป็นต้น ส่วนสิ่งที่แสดงความสำคัญของตน เช่นการมีชื่อเสียง มีฐานะทางสังคม ความรุ่งโรจน์ในชีวิต ความเด่นดัง การยอมรับ การสรรเสริญ จากคนในสังคม เป็นต้น

1.1.5 ความต้องการที่ทำได้ให้บรรลุความปรารถนา (the Need for Self-Actualization or Self-fulfillment)

ความต้องการระดับนี้จะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อหลังจากที่ได้บรรลุความพอใจในขั้นตอนที่หนึ่งถึงขั้นตอนที่สี่มาแล้ว เป็นความต้องการขั้นสุดท้ายของมนุษย์ ทุกคนต้องการที่จะเป็นในสิ่งที่เขาต้องการจะเป็น เขาต้องการจะบรรลุสิ่งจริงแท้ตามธรรมชาติของเขา (What a man can be , he must be true to his own nature) เพื่อให้ได้มาซึ่งความพึงพอใจในขั้นสูงสุดของความต้องการ แต่บางครั้งสิ่งที่เขาทำสำเร็จ แทนที่จะเป็นประโยชน์ กลับอาจจะเป็นโทษต่อมนุษย์ในสังคมได้หากเป็นความการละเมิดกฎหมาย

จากแนวคิดที่ว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐานกันทุกคน เมื่อสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของตนเองได้แล้วก็จะพัฒนาขึ้นไปสู่ความต้องการอีกระดับหนึ่ง เพื่อไปสู่จุดหมายสูงสุดในชีวิตของมนุษย์ ความต้องการของมนุษย์นั้นมีไม่สิ้นสุด

ส่วนสุชา จันท์ธอม (อ้างถึงในสมชัย สุกศักดิ์ ,2543,น.15-16) ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์มี 3 ประการคือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) แบ่งเป็น 6 ชนิด ได้แก่
  - 1.1 ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ
  - 1.2 ความต้องการอุณหภูมิที่พอเหมาะ
  - 1.3 ความต้องการเคลื่อนไหว และพักผ่อน
  - 1.4 ความต้องการขับถ่าย
  - 1.5 ความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการทางอารมณ์และทางสังคม (Emotional and Social Needs) แบ่งออกเป็น 5 ชนิด ได้แก่
  - 2.1 ความต้องการความรัก
  - 2.2 ความต้องการความปลอดภัย
  - 2.3 ความต้องการตำแหน่งทางสังคม
  - 2.4 ความต้องการอิสรภาพ
  - 2.5 ความต้องการความสำเร็จ

3. ความต้องการทางสติปัญญา (Intellectual Needs) ได้แก่ ความต้องการที่ซับซ้อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยสติปัญญาแต่ละบุคคล ด้วยเหตุนี้บุคคลจึงต้องการเรียนรู้เพื่อให้เกิดสติปัญญา

สรุปได้ว่าทฤษฎีของ Maslow เป็นการมุ่งอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ระดับต่าง ๆ ที่สนองตอบต่อความต้องการของตัวมนุษย์เองเพื่อการอยู่รอดมีชีวิตภายในสังคมได้ตามความต้องการที่ผลักดันมาจากจิตใจ ความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นการกระทำของบุคคลในสังคม โดยผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการที่เป็นแรงจูงใจระดับต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เข้ากับการศึกษาถึงความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่เป็นเรือนจำความมั่นคงสูงแห่งหนึ่งในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ในการลงโทษและแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

เมื่อก้าวถึงวัตถุประสงค์ในการลงโทษแล้วย่อมเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าเป็นการแก้แค้นเอาคืนให้กับผู้ตกเป็นเหยื่อ ทั้งนี้จากเขียนของ นัทธี จิตสว่าง ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์การของลงโทษไว้ว่า (นัทธี จิตสว่าง, หลักทฤษฎีอาชญากรรม, น.23-40, 2546) เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้นในสังคม สังคมจะต้องหาวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการกับคนที่ทำผิด ละเมิดกฎเกณฑ์ของสังคม เพราะหากสังคมไม่จัดการกับคนที่ทำผิดเท่ากับว่าสังคมยอมรับการกระทำผิดดังกล่าว แต่การที่สังคมจะจัดการกับคนที่ทำผิดอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับความเชื่อของสังคมในแต่ละยุคสมัยเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิดและเหตุผลที่จะต้องจัดการหรือปฏิบัติกับคนที่กระทำผิด ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามยุคสมัย โดยสังคมแต่ละยุคสมัยจะมีจุดเน้นการลงโทษที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหรือการลงโทษผู้กระทำผิดในยุคต่าง ๆ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution)
2. การลงโทษเพื่อข่มขวัญยับยั้ง (Deterrence)
3. การลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำผิด (Incapacitation)
4. การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation)

วัตถุประสงค์ในการลงโทษทั้ง 4 ประการ เป็นความคิดหรือความเชื่อของสังคมในยุคต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากวิธีการปฏิบัติหรือการลงโทษผู้กระทำผิด อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ในการลงโทษทั้ง 4 ข้อนี้อย่างคงมีอยู่ในปัจจุบัน หากแต่จุดเน้นได้เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์

1. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retribution)

การลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนเป็นวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่เก่าแก่ มีมาตั้งแต่สมัยที่มนุษย์ยังเป็นสังคมป่าเถื่อน รูปแบบการลงโทษจะมีลักษณะรุนแรง เช่น การตัดอวัยวะ การเขียนตีทรมาน และการประหารชีวิต แต่การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนก็เป็นวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับความรู้สึกของผู้เสียหายและประชาชน โดยทั่วไปที่ต้องการจะเห็นคนที่ทำร้ายผู้อื่นได้รับผลร้ายเช่นกัน เป็นการลงโทษที่ชดเชยและให้สาสมกับความผิดเพื่อให้เกิดความยุติธรรม ตามหลัก “ตาต่อตา ฟันต่อฟัน” (An eye for an eye, a tooth for a tooth) อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์การลงโทษในลักษณะนี้ก็ยังมีจุดอ่อนคือ

1. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนไม่ได้มองถึงประโยชน์ในอนาคต คือไม่ได้พิจารณาถึงว่าการลงโทษนั้นจะมีผลในการป้องกันไม่ให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นอีกหรือไม่ การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนมิได้ทำให้เกิดผลอะไรกลับคืนมา

2. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนไม่ได้คำนึงถึงความจำเป็นของสังคม แต่คำนึงถึงความเหมาะสมของโทษกับความผิดที่กระทำ ฉะนั้นเมื่อได้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามอัตราโทษแล้ว ก็ต้องปล่อยตัวออกมาทั้ง ๆ ที่ยังเป็นอันตรายต่อสังคมอยู่ หรือเช่นกรณีการตัดมือผู้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์ สังคมจะไม่ได้อะไรจากการลงโทษดังกล่าวนอกจากคนพิการให้สังคมจะต้องเป็นภาระเลี้ยงดูต่อไป

3. เป็นการยากที่จะวัดขนาดความรุนแรงของโทษกับความผิดว่ามีความเท่าเทียมกันจริงหรือไม่ เพราะในสภาพความเป็นจริง สังคมยังไม่สามารถมีมาตรการใด ๆ ที่จะลงโทษให้ได้สัดส่วนกับความผิดอย่างแท้จริงได้ เช่น กรณีลักทรัพย์จะลงโทษอย่างไรจึงจะสาสม หากใช้โทษจำคุกจะต้องจำคุกกี่ปีจึงจะทดแทนกันได้ เป็นเรื่องของความรู้สึกทั้งสิ้น ยังไม่มีมาตรฐานใด ๆ ที่จะวัดได้ว่าทดแทนกันได้ ปัญหาจึงเกิดว่าผู้กระทำความผิดถูกลงโทษอย่างยุติธรรมหรือผู้เสียหายได้รับการตอบแทนที่ยุติธรรมหรือไม่

ด้วยเหตุนี้เองทำให้วัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อการแก้แค้นทดแทนลดความสำคัญลงในปัจจุบัน แต่ก็ยังคงมีอยู่ ทั้งนี้ เพราะยังสอดคล้องกับความรู้สึกของผู้เสียหายและประชาชนทั่วไปในการที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการลงโทษเพื่อทดแทนให้สาสมกัน

2. การลงโทษเพื่อข่มขวัญยับยั้ง (Deterrence)

แนวความคิดของวัตถุประสงค์การลงโทษแบบนี้ เป็นผลมาจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical School) ซึ่งเชื่อว่าการกระทำความผิดเกิดขึ้นจากคนไม่เกรงกลัวกฎหมายหรือการบังคับใช้กฎหมายอ่อนแอ ทั้งนี้ เพราะมนุษย์มีเหตุผล มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ที่จะเลือกหรือไม่เลือกทำอะไรก็ได้ โดยเลือกทำอะไรที่จะทำให้ตนเองได้รับประโยชน์และพอใจ แต่ไม่เลือกทำอะไรให้เกิดความทุกข์ความเจ็บปวด มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง การทำความผิดจึงเกิดการเลือกกระทำของตนเองเนื่องจากเห็นว่าได้ประโยชน์มากกว่าจึงกล้าเสี่ยงทำผิด การลงโทษจึงควรมีขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำความผิด โดยทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกว่าการกระทำผิดก่อให้เกิดความ

เจ็บปวดและไม่ก่อให้เกิดผลดีแต่อย่างใด เมื่อมนุษย์ได้รับความเจ็บปวดจากการทำความผิดมากกว่าได้รับความพอใจแล้วก็จะหลีกเลี่ยงที่จะทำความผิด

แนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาตั้งเดิมเน้นการลงโทษเพื่อป้องกันอาชญากรรมหรือข่มขวัญยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดอีกในอนาคต ซีซาร์ เบ็คคาเรีย กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า การลงโทษต้องมุ่งผลในการป้องกัน ซึ่งผลของการลงโทษก่อให้เกิดการข่มขวัญยับยั้ง 2 ลักษณะ คือ การข่มขวัญยับยั้งโดยทั่วไป (General Deterrence) และการข่มขวัญยับยั้งเฉพาะราย (Special Deterrence)

การข่มขวัญยับยั้งโดยทั่วไปเป็นการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อข่มขวัญหรือป้องกันไม่ให้คนอื่นในสังคมกระทำผิดแบบเดียวกัน เพราะเกรงกลัวต่อการลงโทษ เช่น การลงโทษจำคุกจะทำให้คนทั่วไปเห็นว่าทำผิดแล้วต้องติดคุก ต้องลำบากทำให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าทำผิดเพราะเห็นแบบอย่าง

ส่วนการข่มขวัญยับยั้งเฉพาะรายเป็นการลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อให้ผู้กระทำผิดนั้นเจ็บปวดต่อการลงโทษและไม่กล้ากลับมากระทำผิดซ้ำขึ้นอีก เนื่องจากได้รู้รสของความยากลำบากหรือความเจ็บปวดจากการถูกลงโทษ เป็นผลให้ต้องไตร่ตรองในการกระทำผิดว่าจะคุ้มค่าหรือไม่กับความเจ็บปวดที่เคยได้รับมา

แต่การที่จะทำให้การลงโทษมีผลในการข่มขวัญยับยั้ง จะต้องทำให้การลงโทษนั้น เรย์เจฟเฟอร์รี่ กล่าวไว้ว่า จะต้องมีความแน่นอน รวดเร็ว เสมอภาค และโทษที่เหมาะสม กล่าวคือ มีลักษณะ 4 ประการ

1. การลงโทษต้องมีความแน่นอนในการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ กล่าวคือ เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้นจะต้องทำให้ผู้กระทำผิดมีโอกาสหลุดรอดจากการถูกจับกุมลงโทษไปได้ยาก ซึ่งจะมีผลในการข่มขวัญและยับยั้งให้คนทั่วไปและผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าเสี่ยงกระทำผิดอีก เพราะถ้าทำผิดแล้วต้องถูกจับกุมก็ไม่คุ้มค่า

2. การลงโทษจะต้องกระทำอย่างรวดเร็ว เมื่อมีการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้วจะต้องสามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้อย่างรวดเร็วให้ “เห็นผลทันตา” จึงจะทำให้ผู้กระทำผิดและคนทั่วไปเห็นเป็นตัวอย่างว่าเมื่อกระทำผิดแล้วจะได้รับผลร้ายเช่นไร ในทางตรงกันข้ามหากมีการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้วอีก 3 ปีต่อมาจึงสามารถจับกุมตัวผู้กระทำผิดได้หรืออีก 5 ปีต่อมา กว่าศาลจะลงโทษผู้กระทำผิดก็จะทำให้คนทั่วไปลืมถึงเรื่องราวการกระทำผิดที่เกิดขึ้น และทำให้การลงโทษไม่มีผลในการข่มขวัญยับยั้ง เพราะไม่เห็นผลทันตา ดังนั้น หากเป็นกรณีกระทำความผิดในคดีที่สะท้อนขวัญประชาชนหรือคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ กระบวนการยุติธรรมโดยตำรวจ อัยการ ศาล อาจร่วมมือกันในการเร่งดำเนินคดีเพื่อให้ผู้ต้องหาได้รับการพิจารณาคัดสินโดยเร็ว

3. การลงโทษต้องมีความเสมอภาค โดยที่ผู้กระทำผิดจะต้องถูกลงโทษเท่าเทียมกันไม่มีเลือกปฏิบัติ ซึ่งจะมีผลให้ผู้กระทำผิดหรือผู้ที่คิดจะทำผิดไม่มีโอกาสแก้ตัวหรือหาทางหลีกเลี่ยงหรือหาข้อยกเว้นจากการถูกลงโทษถ้าทำผิด การลงโทษจึงจะมีผลในการข่มขวัญยับยั้ง หากเมื่อมีการกระทำผิดแล้วบางคนได้รับโทษ บางคนมีข้อยกเว้น ก็จะทำให้การลงโทษไม่ศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ต่างหาช่องทางที่จะหลบหลีกหรือหาข้อยกเว้นที่ไม่ต้องรับโทษทำให้ไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษ

4. การลงโทษจะต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสมและหักเหกับความผิด หากบทลงโทษเบาเกินไปไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด ก็จะทำให้ผู้กระทำความผิดและคนทั่วไปไม่เกิดความเกรงกลัวและคุ้มค่าที่จะเสี่ยงกระทำความผิด แต่หากบทลงโทษหนักเกินไปจะทำให้ผู้กระทำความผิดพยายามปกปิดการกระทำความผิดของตนเอง โดยการทำร้ายเหยื่อหรือทำให้เหยื่อได้รับผลร้ายมากขึ้น เช่น หากใช้โทษประหารชีวิตกับการปล้นหรือข่มขืน จะกระตุ้นให้มีการปล้นแล้วฆ่าเจ้าทุกข์หรือข่มขืนแล้วฆ่ามากขึ้นเพื่อยังปกปิดการกระทำความผิดของตนเองเพราะโทษเท่ากัน ในขณะที่เดียวกัน กระบวนการยุติธรรมจะต้องทำงานหนักมากขึ้นในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เพราะยังมีโทษหนักยังต้องการพิสูจน์หรือมีพยานหลักฐานที่ชัดเจน ศาลจึงจะส่งลงโทษ หากพยานหลักฐานหรือการฟ้องร้องดำเนินคดีไม่รัดกุมพอก็จะเป็น โอกาสให้ผู้กระทำความผิดหลุดรอดจากการถูกลงโทษไปได้ ดังนั้น โทษจึงต้องมีความเหมาะสมและหักเหกับการกระทำความผิด จึงจะมีผลในการข่มขวัญยับยั้ง

อย่างไรก็ตาม แม้หลักการของการลงโทษเพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งจะมุ่งในการป้องกันอาชญากรรม แต่ก็ปรากฏว่าในประเทศที่มีการลงโทษอย่างเฉียบขาดและรุนแรงก็ยังมีอาชญากรรมเกิดขึ้นอยู่ทั่วไป ทำให้เกิดข้อสงสัยว่าการลงโทษจะผลมในการข่มขวัญยับยั้งการกระทำความผิดได้จริงหรือและแค่ไหน อย่างไร นอกจากนี้ การลงโทษเพื่อมุ่งข่มขวัญยับยั้งนั้นยังไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวที่จะยับยั้งได้ เพียงแต่ทำให้เกิดความเกรงกลัว อาจไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการยับยั้งได้ เช่น กรณีผู้กระทำความผิดเพราะมีบุคลิกภาพบกพร่องหรือขาดความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่การกระทำความผิด ดังนั้น ไม่ว่าจะลงโทษรุนแรงอย่างไร ก็เพียงพอทำให้เกิดความเกรงกลัวแต่ไม่เกิดความเกรงกลัวที่จะยับยั้งนั้น คือ ไม่ได้ทำให้เหตุผลลัดคนไปสู่การกระทำความผิดหมดไป

ข้อจำกัดของวัตถุประสงค์ในการลงโทษเพื่อข่มขวัญยับยั้งอีกประการหนึ่งก็คือการใช้โทษเป็นเครื่องมือในการยับยั้งที่เกิดจากความเกรงกลัว การลงโทษไม่ได้เกิดจากจิตใจที่ดิ้นรนหรือการยับยั้งจากภายใน คือ เพราะการเป็นผู้มีวินัยหรือมีจิตใจที่ไม่คิดจะทำความผิดแม้มีโอกาส ซึ่งเป็นเรื่องของการขัดเกลาทางสังคมและเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะป้องกันอาชญากรรม

3. การลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำความผิด (Incapacitation)

การป้องกันสังคมหรือการตัดโอกาสกระทำความผิดนี้ มีหลักการว่า อาชญากรรมย่อมไม่เกิดขึ้นถ้าไม่มีอาชญากรหรืออาชญากรไม่มีโอกาสที่จะทำความผิด การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสกระทำความผิดมีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อข่มขวัญยับยั้ง คือ เพื่อป้องกันอาชญากรรม แต่แตกต่างกันว่าตามหลักการของการลงโทษเพื่อการข่มขวัญยับยั้งมุ่งให้เกิดความเกรงกลัวไม่กระทำความผิดขึ้นอีก ส่วนการลงโทษเพื่อการตัดโอกาสมุ่งป้องกันการกระทำความผิดซ้ำโดยการทำให้เขาหมดโอกาสที่จะกระทำความผิดขึ้นได้ ซึ่งวิธีการที่จะขจัดผู้กระทำความผิดอาจทำได้โดยการเนรเทศเพื่อป้องกันสังคมจากอาชญากรโดยการกักอาชญากรไปอยู่ที่อื่นเพื่อให้สังคมปลอดภัย เช่น อังกฤษเคยส่งนักโทษไปไว้ที่ออสเตรเลีย

หรือการตัดอวัยวะเพื่อตัดโอกาสผู้กระทำผิดในการประกอบอาชญากรรม เช่น ตัดมือพวกลักขโมย ทำให้หมดโอกาสลักขโมย หรือการประหารชีวิต

สำหรับวิธีการลงโทษที่สนองต่อวัตถุประสงค์นี้ และใช้กันแพร่หลายในปัจจุบันก็คือ การจำคุก โดยการกันผู้กระทำผิดออกไปจากสังคมให้สังคมปลอดภัย แต่การจำคุกเป็นวิธีที่แยกผู้กระทำผิดออกจากสังคมเป็นการชั่วคราว เพราะการลงโทษจำคุกเพื่อสนองต่อวัตถุประสงค์นี้ไม่ได้เป็นวิธีที่ดีที่สุด เนื่องจากผู้กระทำผิดยังคงต้องกลับมาอยู่ในสังคมในท้ายที่สุด แม้จะเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตซึ่งมักจะมีการลดโทษและเมื่อกลับมาแล้วผู้กระทำผิดอาจมีความโกรธแค้นสังคมมากยิ่งขึ้น เป็นผลต่อเนื่องจากการลงโทษที่เขาได้รับ หรือปรับตัวเข้ากับสังคมได้ยากขึ้น เพราะสังคมไม่ยอมรับเนื่องจากมีตราบาปเป็นคณจีคุก

4. การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Rehabilitation)

แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาปฏิฐานนิยม (Positive School) ซึ่งเชื่อในเรื่องเกี่ยวกับเจตจำนงกำหนด (Determinism) กล่าวคือ การกระทำของมนุษย์ถูกกำหนดจากปัจจัยต่าง ๆ มนุษย์ไม่สามารถเลือกกระทำได้อย่างอิสระ ใช้เหตุผลในการเลือก แต่มนุษย์ถูกกดดันหล่อหลอมจากสิ่งแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ จนมีบุคลิกภาพที่บกพร่องและหันไปสู่การกระทำผิด ดังนั้น การกระทำของมนุษย์เป็นผลมาจากปัจจัยหลายอย่างรวมกัน ได้แก่ ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางชีวภาค และปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ปัจจัยเหล่านี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของมนุษย์ ดังนั้น การกระทำผิดจึงเกิดจากปัจจัยหลายอย่างร่วมกันด้วย ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การลงโทษจึงไม่ควรมุ่งเน้นที่การกระทำผิดเป็นหลัก แต่ควรพิจารณาจากสาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดและการแก้ไขไปที่สาเหตุนั้น

การลงโทษเพื่อแก้ไขผู้กระทำผิด จึงเน้นที่ตัวผู้กระทำผิดมากกว่าการกระทำผิด โดยเน้นการศึกษาผู้กระทำผิดเป็นรายบุคคลหรือการจำแนกลักษณะเพื่อหาสาเหตุการกระทำผิดและแนวทางแก้ไข ทั้งนี้เพราะสังคมจัดให้มีการลงโทษขึ้นก็เพื่อเปิดโอกาสให้สังคมได้แก้ไขผู้กระทำผิด ดังนั้นระยะเวลาของการลงโทษจำคุกขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้กระทำผิดที่จะแก้ไขตนเอง เช่น ผู้ต้องขังคดีฆ่า อาจได้รับการปล่อยตัวก่อนผู้ต้องขังลักทรัพย์ที่กระทำผิดซ้ำซาก ถ้าผู้ต้องคดีฆ่าสามารถสำนึกผิดและมีพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการและมีแนวโน้มว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก

แนวความคิดในการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูจึงเป็นแนวคิดที่ให้โอกาสคนกลับตัวให้โอกาสแก้ไขปรับปรุงตัวโดยการทำให้คนที่ทำผิดไม่ให้อำนาจลึกลับไปสู่การกระทำผิดมากขึ้น ทั้งนี้โดยพยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้กระทำผิดถูกลงโทษในลักษณะที่เป็นการทำลายคุณลักษณะหรือศักยภาพในการกลับเข้าสู่สังคมของเขา โดยการใช้มาตรการลงโทษที่ไม่ทำให้เกิดรอยมลทินและได้รับการขัดเกลาจากผู้กระทำผิดคนอื่น ๆ วิธีการดังกล่าวได้แก่ วิธีการใช้มาตรการเลี้ยงโทษจำคุกเช่น การรอลงอาญาโดยมีการคุมประพฤติ การใช้โทษปรับและการใช้มาตรการในชุมชนอื่น ๆ ทั้งนี้ มิให้ผู้กระทำผิดได้รับการ

ผลกระทบในทางลบในเรือนจำ นอกจากนี้ ยังใช้วิธีการเลี้ยงโทษจำคุกในกรณีที่ได้เข้าไปรับโทษในเรือนจำมาระดับหนึ่งแล้วก็ให้อยู่ในเรือนจำให้น้อยที่สุดเพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุดเช่นกัน โดยใช้วิธีการพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษหรือการทำงานสาธารณะและศูนย์ควบคุม ในขณะที่พวกที่ใช้วิธีการจำคุกในเรือนจำก็ให้อบรมแก้ไขโดยการฝึกวิชาชีพ ให้การศึกษา การอบรมทางศีลธรรมและศาสนา การจัดสวัสดิการ การให้การบำบัดแก้ไขเป็นกลุ่มและรายบุคคล ทั้งนี้ เพื่อมุ่งแก้ไขสาเหตุที่ทำให้ผู้กระทำผิดมีความบกพร่องและเป็นเหตุให้กระทำผิด

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขผู้กระทำผิดในปัจจุบัน แม้จะเป็นแนวทางที่ยอมรับกันในวงการราชทัณฑ์ทั่วไป แต่ก็ยังเป็นที่ยสงสัยว่าจะได้รับผลตามประสงค์เพียงไร เพราะการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดความผิดจะมีอุปสรรคหลายประการ กล่าวคือ

1) ผู้กระทำผิดได้สูญเสียบุคลิกภาพไปแล้ว โดยถูกหล่อหลอมและขัดเกลาให้มีบุคลิกลักษณะเช่นนั้นมาเป็นเวลานาน แต่ใช้เวลาในเรือนจำไม่นาน ในการที่จะแก้ไขฟื้นฟูให้ฟื้นคืนกลับมาและปรับตัวเข้ากับคนทั่วไปในสังคมนั้นทำได้ยาก

2) การลงโทษเพื่อการแก้ไขขัดกับความรูสึกของคนในสังคมว่าผู้กระทำผิดไม่ควรได้รับการปฏิบัติที่ดีกว่าคนทั่วไป ตามหลักของเบนเท็ม (Bentham) ที่เรียกว่า “หลักการได้รับประโยชน์ที่น้อยกว่า” (Principle of less eligibility) ทั้งนี้ เพราะคนโดยทั่วไปจะเป็นว่าเป็นการไม่เป็นธรรมที่ผู้กระทำผิดจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนทั่วไป เช่น ผู้กระทำผิดจะได้รับการอบรมแก้ไขฝึกวิชาชีพ สวัสดิการอาหาร ที่อยู่อาศัย ตลอดจนการจัดการศึกษา การหางาน ในขณะที่คนโดยทั่วไปในสังคมอีกจำนวนมากไม่ได้รับการบริการดังกล่าว ความรูสึกของคนทั่วไปดังกล่าวเห็นได้ว่าขัดกับหลักของการแก้ไขฟื้นฟู

3) การแก้ไขฟื้นฟูเหมาะสำหรับผู้กระทำผิดบางประเภทเท่านั้น เช่น ผู้กระทำผิดครั้งแรก ซึ่งได้กระทำผิดไปเพราะอารมณ์ชั่ววูบหรือพลั้งพลาด หรือทำไปเพราะความจำเป็น การแก้ไขฟื้นฟูไม่ทำให้กระทำผิดซ้ำขึ้นอีกย่อมมีทางสำเร็จได้มาก แต่สำหรับผู้กระทำผิดที่เคยกระทำผิดและถูกลงโทษมาหลายครั้งแล้ว หรือพวกอาชญากรอาชีพหรือพวกที่ทำผิดคิดเป็นนิสัย โอกาสที่จะแก้ไขฟื้นฟูให้กลับตัวจะยอมเป็นไปได้อีก ดังนั้น การแก้ไขฟื้นฟูจึงไม่สามารถจะทำให้ผู้กระทำผิดกลับตัวได้ทุกกรณีไป

วัตถุประสงค์ในการลงโทษทั้งสี่ข้อข้างต้น ยังเป็นวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่แพร่หลายอยู่ในสังคมปัจจุบัน หากแต่จุดเน้นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เน้นการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนไปสู่การลงโทษเพื่อการอบรมแก้ไข แต่การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนก็ยังคงปรากฏอยู่ในความคาดหวังของสังคม ซึ่งจะเห็นได้จากกรณีที่รัฐยังต้องลงโทษเพื่อตอบสนองความรู้สึกของประชาชนในกรณีที่มีอาชญากรรมรุนแรงเกิดขึ้น ในขณะที่เดิวก่อนการลงโทษยังเป็นการทำให้คนทั่วไปเกิดความเกรงกลัวในการถูกลงโทษ การลงโทษจึงมุ่งเพื่อข่มขู่ยับยั้งเช่นกัน นอกจากนี้การลงโทษด้วยการจำคุกยังถือเป็นการลงโทษเพื่อตัดออกจากสังคม ดังนั้น วัตถุประสงค์ในการลงโทษทั้งสี่ข้อจึงยังเป็นวัตถุประสงค์ที่ผสมผสานในการลงโทษอยู่ในปัจจุบัน

การลงทัณฑ์ในสมัยโบราณที่ผ่านมามีจุดมุ่งหมายเพื่อควบคุมบุคคลผู้กระทำผิดที่ฝ่าฝืนกฎหมายของบ้านเมืองให้เกิดการเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดเพื่อลดจำนวนความเสียหายแก่สังคม หากลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงอย่างสาสมจนเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนว่า ผู้บั้งอาจประกอบอาชญากรรมนั้นต้องได้รับโทษทัณฑ์อย่างเจ็บปวด รุนแรงก็จะทำให้ไม่มีผู้ใดกล้าก่ออาชญากรรมอีก ระบบงานราชทัณฑ์สมัยโบราณจึงบรรจุเรื่องกรรมวิธีต่างๆ ที่จะจัดการให้ผู้กระทำผิดต้องเจ็บปวดล้มตายได้เป็นจำนวนมาก เช่น ถ้าเป็นโทษที่รุนแรงก็ต้องเอาไปฆ่าให้ตายตามกรรมวิธีที่เห็นว่าน่ากลัว เช่น ให้ผ่าหัวสมองออกแล้วเอาไฟจี้มันสมอง เป็นต้น ถ้าเป็นโทษเบาลงมาก็เป็นแต่เพียงให้โบย เจียนตี มากน้อยสุดแล้วแต่ความผิดนั้นจะรุนแรงเท่าใด

ยุคปัจจุบัน ความเชื่อของสังคมเปลี่ยนแปลงไปโดยเห็นว่ายังมีการกระทำต่อผู้กระทำผิดอาญาให้รุนแรงเท่าใดอาชญากรที่มีชีวิตหลุดรอดออกไปได้ ก็จะกลับไปล้างแค้นกับบุคคลหรือสังคมนั้น กระทำต่อมาด้วยการก่ออาชญากรรมให้หนักไปกว่าเดิม และปกปิดการกระทำที่แนบเนียนไปกว่าเดิมด้วย สังคมมีแต่ทางเสียเปรียบ คือ ต้องเจ็บปวดเสียหาย เนื่องมาจากการมีอาชญากรรม แล้วจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงในตอนนั้น ต่อมาจะต้องเสียหายเพราะอาชญากร หรือผู้กระทำผิดกลับออกไปประกอบอาชญากรรมซึ่งสังคมต้องเสียค่าใช้จ่ายต่อไปอีก

เมื่อศึกษาถึงลักษณะความเชื่อทั่ว ๆ ไปของสังคมแล้ว ก็เห็นได้ว่าสังคมมีความเชื่ออยู่ว่า จำเป็นจะต้องลงโทษผู้กระทำความผิดด้วยความมุ่งหมาย 4 ประการด้วยกัน คือ

1. ลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อแก้แค้นทดแทน เรื่องนี้จะต้องยอมรับว่า ความคิดที่จะแก้แค้นผู้กระทำผิดนั้น แม้จะขัดกับความเชื่อทางศาสนาหรือจริยธรรมก็ตาม แต่สังคมก็ไม่ได้ก้าวหน้าตามหลักจริยธรรมเท่าใดนัก ยังคงมุ่งมั่นที่จะแก้แค้นกระทำต่อผู้กระทำความผิดอยู่เสมอ มีความโน้มเอียงแต่เพียงว่า ปัจจุบันนี้ความคิดที่จะแก้แค้นนั้นบรรเทาเบาบางลงไปบ้างเท่านั้น
2. ลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อเป็นที่เกรงกลัว มิให้มีผู้ใดกระทำความผิดก่อความเสียหายให้แก่สังคมต่อไปอีก ความคิดที่จะลงโทษให้เป็นที่เกรงกลัว ไม่มีผู้ใดกระทำความผิดเช่นนั้นอีก แยกแยกออกเป็น 2 ประการ คือลงโทษให้ผู้กระทำความผิดนั้นเจ็บทรมานไม่กล้ากระทำความผิดอีก เพราะกลัวจะต้องโทษได้รับความเจ็บปวดเช่นที่ตนได้ผ่านมาแล้ว ส่วนอีกประการหนึ่งคือการลงโทษให้บุคคลอื่นเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด เนื่องจากได้เห็นสภาพการลงโทษของผู้กระทำความผิดนั้น ๆ แล้ว
3. ลงโทษผู้กระทำความผิด เพื่อจะได้เอาตัวผู้กระทำความผิดนั้นออกไปจากสังคมระยะหนึ่ง แล้วใช้ระยะเวลาสั้นอบรมแก้ไขผู้กระทำความผิดให้ละเลิกพฤติกรรมอันเป็นภัยต่อสังคม แล้วจึงปล่อยให้เป็นอิสระกลับเข้าไปอยู่ในสังคมได้ต่อไป
4. ลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อขจัดให้บุคคลที่เป็นภัยต่อสังคมนั้นหมดไปจากสังคม โดยมุ่งหมายที่จะให้สังคมได้รับความปลอดภัย พ้นจากการรบกวนของผู้กระทำความผิดคนนั้นตลอดไปซึ่งหมายถึงเป็นการลงโทษประหารชีวิต

การลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีปัญญาดีในกฎหมายอาญาของประเทศไทยนั้น เป็นไปตามมาตรา 18 ซึ่งได้แก่โทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน แต่สำหรับนาอาชญาประเทศอาจะมีโทษที่จะใช้แก่ผู้กระทำความผิดเพิ่มเติมมากมายไปกว่านี้ มีการเขียน มีการรอกการลงโทษให้ผู้กระทำความผิดอยู่ภายใต้การคุมประพฤติ หรือแม้แต่การลงโทษจำคุก ก็มีแบบของการจำคุกอยู่หลายประการ เช่น รับโทษจำคุกแต่เฉพาะวันเสาร์ – อาทิตย์หรือรับโทษจำคุกเป็นช่วง ๆ จนกว่าจะครบกำหนดตามคำพิพากษา เหล่านี้เป็นต้น

กรมราชทัณฑ์มีการบริหารงานเรือนจำและทัณฑสถานไว้รองรับผู้ต้องขังที่จะต้องมีความหมายขังหรือหมายจำคุกจากศาล แบ่งประเภทรับผู้ต้องขังตามแต่ระดับคดีความผิดรวมไปถึงระยะเวลาในการกำหนดโทษ นอกจากนี้ได้จัดให้มีทัณฑสถานซึ่งมีฐานะเป็นเรือนจำขึ้นอยู่กับกรมราชทัณฑ์ดำเนินการอบรมและฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังในลักษณะพิเศษตามสภาพของเพศ อายุ ลักษณะความร้ายแรง และแบบต่าง ๆ ของการฝึกวิชาชีพ เช่นมีทัณฑสถานหญิง ทัณฑสถานวัยหนุ่ม ทัณฑสถานที่เป็นโรงพยาบาล รักษาพยาบาลผู้ต้องขังเจ็บป่วย และทัณฑสถานเปิด เป็นต้น

งานราชทัณฑ์ถือได้ว่าเป็นหน่วยงานสุดท้ายที่มีความสำคัญ ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่มีส่วนรับผิดชอบในการรับตัวผู้กระทำผิด ที่ศาลพิพากษามาคุมขังไว้ในสถานควบคุมคือเรือนจำและทัณฑสถาน ทำการลงโทษผู้ต้องขังโดยการควบคุมไว้ในเรือนจำ ทำให้เกิดความปลอดภัยแก่สังคมโดยรวมโดยวิธีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง แก้ไข ทำการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรม และจิตใจของผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดี สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้เหมือนเดิม รวมไปถึงการฟื้นฟูผู้ต้องขัง โดยให้การศึกษา ฝึกอาชีพ อบรมศาสนา ขัดเกลาทางสังคมให้เข้าถึงความเป็นจริงทางสังคม ให้ทำงานสาธารณะเพื่อเป็นการลดหย่อนโทษและการพักการลงโทษ

สืบเนื่องมาจากวิวัฒนาการของการลงโทษได้เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย จากยุคโบราณที่อธิบายสาเหตุการกระทำผิดตามความเชื่อทางศาสนา ภูตผีปีศาจ หรือสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ กล่าวคือแหล่งที่มาของขนบธรรมเนียมประเพณีความเป็นอยู่มาจากความเชื่อทางศาสนา เชื่อในเรื่องบาปบุญคุณโทษผู้ใดกระทำผิดจะถือว่าเป็นบาปที่ผิดต่อพระเจ้าต้องถูกลงโทษ เน้นความรุนแรง ป่าเถื่อน โหดร้ายทารุณด้วยวิธีการทรมานต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังให้คนทั่วไปในสังคมเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิด

ต่อมาได้มีแนวคิดการลงโทษผู้กระทำความผิดแบบแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory) หรือเรียกว่าตาต่อตา ฟันต่อฟัน ตามแนวคิดของ Immanuel Kant (1724 – 1804) เป็นนักปรัชญาที่มีชื่อเสียงที่เน้นให้เห็นว่าเมื่อนมนุษย์ก่ออาชญากรรม มนุษย์คนนั้นชอบแล้วที่จะรับโทษ และเน้นถึงความเท่าเทียมกันของสังคม ยึดหลักความเท่าเทียมกันของสังคม ดังนั้นหากมีผู้ใดกระทำความผิดต่อบุคคลอื่นหรือต่อสังคมส่วนรวม ผู้นั้นย่อมจะต้องได้รับโทษโดยการให้ผู้เสียหายแก้แค้น เช่นทุบตีให้บาดเจ็บสาหัส จนถึงการนำไปประหาร หรือการถูกตัดออกไปจากสังคม ไม่มีสิทธิมีเสียงในสังคมถูกดูหมิ่น มีตราบาปติดตัวหรืออาจเป็นรูปแบบของการทดแทนคืนเป็นทรัพย์สิน จึงเห็นได้ว่าวิถีคิดของมนุษย์เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงที่มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น แต่ยังคงใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรงโหดร้าย

ในยุคต่อ ๆ มา มีการพัฒนาทฤษฎีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดที่รู้จักกันดีคือ Classical / Rational Choice Theory เป็นทฤษฎีที่ถือหลักเป็นเหตุเป็นผลมากยิ่งขึ้น โดยเห็นว่าสังคมจะต้องมีสัญญาประชาคม (Social Contract) กลุ่มผู้นำที่ปกครองโดยการเลือกของประชาชน ประชาชนให้อำนาจในการปกครองดูแลความสุข มีความยุติธรรมในสังคม โดยสมาชิกในสังคมมีความคิดอิสระเสรี มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ในการกระทำใด ๆ ก็ได้ มีความพึงพอใจที่จะกระทำ (Seek Pleasure) ดังนั้นมนุษย์ทุกคนจึงสามารถตัดสินใจได้เองว่าจะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดตามความพึงพอใจของตนเอง โดยการกระทำตามกฎระเบียบสัญญาประชาคม ปฏิบัติตามบรรทัดฐาน (Norm) ค่านิยม (Value) แนวคิดหรือทัศนคติ (Attitude) แต่ถ้าได้เกิดการกระทำที่เป็นความผิดต่อกฎหมาย เป็นการให้บุคคลและสังคมได้รับความเสียหายบุคคลนั้นก็ต้องพร้อมที่ถูกลงโทษจากสังคมเช่นเดียวกัน และตามธรรมชาติของมนุษย์นั้นจะต้องหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดหรือการถูกลงโทษ (Avoid Pain , Punishment) ดังนั้นสังคมจึงใช้การลงโทษที่รุนแรงเป็นวิธีการข่มขู่มนุษย์ในการกระทำชั่วกระทำผิดได้ ความรุนแรงของการลงโทษจึงถือเป็นหลักใหญ่ในการทำให้สังคมสงบสุขได้ แต่ต้องเป็นการลงโทษที่มีระดับความสาสมเท่ากับระดับของความรุนแรงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น (Identical Punishment for identical Crime) ในสำนักคิดนี้มีนักอาชญาวิทยาที่มีชื่อเสียงมากคือ Cesare Beccaria ได้กล่าวไว้ในบทความชื่อ On Crime and Punishment ซึ่งเน้นถึงการไม่ยอมรับวิธีการลงโทษที่โหดร้ายทารุณอย่างไม่มีเหตุผล และความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมกับการลงโทษ ความรุนแรงของการลงโทษต้องมีความสัมพันธ์กับระดับความรุนแรงของอาชญากรรม

ต่อมาได้มีสำนักคิดปฏิฐานนิยม Positivist / Scientific Theory เป็นสำนักคิดที่มีแนวคิดหักล้าง Classical / Rational Choice Theory กล่าวคือ ปฏิเสธแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเจตจำนงอิสระ (Free Will) และหันมายอมรับแนวคิดเจตจำนงกำหนด (Determinism) เชื่อว่าสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมได้ถูกกำหนดมาให้บุคคลนั้นต้องประกอบอาชญากรรม อันเกิดมาจากปัจจัยหลายอย่าง และสาเหตุนั้นจะมาจากปัจจัยทางชีวภาพ ร่างกาย (Biological Factor) ปัจจัยทางจิตใจ (Psychological Factor) และปัจจัยสิ่งแวดล้อม (Environmental Factor) ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการหาสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม (Scientific Method toward Causes of Crime) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแนวความคิดของสำนักนี้จะเน้นไปที่มนุษย์กระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมไม่ได้เกิดจากตัวมนุษย์คนนั้นเอง แต่อาจเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการกระทำนั้น ๆ ขึ้นมา ปัจจัยเหล่านี้ เช่น ปัจจัยทางชีวภาพ ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวผลจากแนวความคิดเหล่านี้ ก่อให้เกิดแนวความคิดของการแก้ไข หรือ ซักดแลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิด (Criminal Correction) นักคิดในสำนักนี้เช่น Cesare Lombroso ได้ชี้ให้เห็นว่าอาชญากรประเภทนี้เกิดจากชาติพันธุ์กำเนิด หรือเรียกว่า Born to be Criminal เกิดมาเพื่อเป็นอาชญากร และยังมีอาชญากรประเภทอื่น ๆ อีก เช่นอาชญากรโดยความพลั้งเผลอ โดยการข่มขู่ เหล่านี้ เป็นต้น

จุดมุ่งหมายของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดนั้น มุ่งเน้นอยู่ที่ความต้องการที่จะไม่ให้เกิดการกระทำผิดเกิดขึ้นในสังคมหรือให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด ดังนั้นหากจะแยกจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดออกไปแล้ว จะพบว่ามียุติ 2 จุดหมายใหญ่

ก. การจำกัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาหรือการกระทำผิด จุดมุ่งหมายนี้ใช้สำหรับกรณีที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้ว กล่าวคือภายหลังจากเกิดการกระทำผิดขึ้นแล้ว จะต้องหาวิธีการจำกัดพฤติกรรมหรือการกระทำผิดเช่นนั้น เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นใหม่อีก ไม่ว่าจะทำโดยผู้กระทำผิดคนเดิม หรือคนอื่น ๆ ในสังคมก็ตาม วิธีการจำกัดพฤติกรรมที่พบ เช่น จำกัดพฤติกรรมเช่นนั้นออกไปโดยการลงโทษตัดแขนขา อวัยวะ ประหารชีวิตหรือเนรเทศออกจากสังคม ผลที่ได้รับคือ ผู้กระทำผิดไม่มีโอกาสได้กลับมาทำความผิดเช่นเดิมอีก ขณะเดียวกันสมาชิกคนอื่นที่ยังไม่เคยทำความผิดดังกล่าวก็จะถูกข่มขู่ไปในตัวไม่กล้ากระทำความผิดเช่นนั้นในสังคม อีกประการหนึ่งเมื่อความผิดเกิดขึ้นแล้ว ผลของมันคือมีความเสียหายเกิดขึ้นด้วย ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดจึงต้องมีการชดใช้หรือบรรเทาผลร้ายของการกระทำผิดรวมอยู่ด้วย

ข. การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาหรือการกระทำผิด จุดมุ่งหมายนี้ใช้สำหรับกรณีที่ยังไม่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น แต่เป็นการป้องกันไว้ก่อน ตัวอย่างของวิธีป้องกันไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาหรือการกระทำผิดที่พบ เช่น การอบรมทางศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิดค้นระบบกฎหมายขึ้นมาใช้ การให้การศึกษาคือความรู้ การพัฒนาให้เงื่อนไขของการกระทำผิดหมดไป เป็นต้น

การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดจะต้องใช้รูปแบบความยุติธรรม โดยรูปแบบความยุติธรรมเกิดมาจากความรู้สึกว่ามีความไม่เป็นธรรมเกิดขึ้นเมื่อมีการกระทำผิด การกระทำผิดจากคนสองคน แต่โทษที่ลงต่อความผิดเดียวกันกลับต่างกัน คนที่ร้ายกว่ามีตำแหน่งทางสังคมการเมือง จะได้รับโทษที่เล็กน้อยในความผิดเดียวกัน และถ้าเป็นคนที่ยากจนกว่าหรือไม่มีตำแหน่งใหญ่โตในสังคมก็จะได้รับโทษที่หนักและรุนแรงกว่า ทำให้คนในสังคมรู้สึกว่าการปฏิบัติไม่ยุติธรรม ตามกฎหมายบัญญัติว่า ทุกคนภายใต้กฎหมายจะได้รับสิทธิเท่าเทียมกันทุกคน แต่จริงแล้วทางปฏิบัติกลับเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ดังนั้นในรูปแบบของความยุติธรรมจึงได้พยายามจัดการปัญหาความยุติธรรมโดยไม่มีการแบ่งแยกหรือเลือกปฏิบัติ (Discrimination) หรือมีการปฏิบัติแบบที่เรียกว่า Double standards หรือมาตรฐานที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นรูปแบบความยุติธรรมจะเน้นเรื่องการดำเนินคดีที่เป็นธรรมต่อผู้กระทำผิด เน้นการลงโทษที่ควรจะได้รับอย่างเป็นธรรม มากกว่าการลงโทษเพื่อข่มขู่ หรือแก้แค้นคนที่ทำผิด “Giving prison sentence because people deserve punishment rather because the sentences will deter or rehabilitate them.” (Siegel, 2000, p.491)

นอกจากนี้แล้วอีกรูปแบบหนึ่งในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดคือ รูปแบบการแก้ไขฟื้นฟู หรือเรียกว่ารูปแบบการเยียวยา (Medical Model) หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดด้วยวิธีการที่เหมาะสม มุ่งเน้นการแก้ไขเป็นหลัก รูปแบบนี้เชื่อว่าผู้กระทำผิดหรืออาชญากรสามารถแก้ไขกลับมาเป็นคนดีที่มีคุณภาพ อยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยปกติสุข เคารพกฎระเบียบ กฎหมายบ้านเมือง ตามแนวคิดของ

สำนักปฏิฐานนิยมมองว่าการกระทำผิดของผู้กระทำผิดไม่ใช่ความผิดของเขา (McCorkle, 1983) แต่เป็นเพราะความยากจน ความไม่เป็นธรรมทางสังคม (Social injustice) และการเหยียดสีผิว จากปัญหาสังคมดังกล่าวทำให้ผู้กระทำผิดถูกกดดัน และต้องการต่อต้านกับสิ่งที่เผชิญอยู่จึงจำเป็นต้องทำผิด โดยไม่มีทางเลือก แนวคิดการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดรูปแบบนี้จะเน้นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุไม่ใช่ปลายเหตุ ให้โอกาสกับผู้กระทำผิด เช่น เปิดโอกาสให้มีการศึกษา การอบรมและฝึกวิชาชีพ เมื่อคนอยู่ในสภาพของสังคมที่ขัดแย้งและประกอบอาชญากรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบจึงต้องดำเนินการแก้ไข รักษาเหยี่ยวา ไม่ใช่เน้นแต่การลงโทษให้หลายจำ ควรเน้นการให้คำปรึกษา หาสาเหตุของการกระทำผิดของเขาว่าทำไมเขาต้องกระทำความผิด ฝึกให้เขาคิดให้เกิดความสำนึกในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป และเน้นการใช้วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยชุมชน (Community base treatment) มีการคุมประพฤติ การพักการลงโทษ การใช้บ้านกึ่งวิถีให้มากขึ้นและโครงการอื่น ๆ ที่เน้นเรื่องของการแก้ไขฟื้นฟู รูปแบบนี้มองผู้กระทำผิดเหมือนผู้ป่วยจึงเรียกว่ารูปแบบการเยียวยา

1.2.1 การลงโทษผู้กระทำความผิดโดยใช้เรือนจำ

การใช้เรือนจำเพื่อเป็นมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้ที่กระทำผิด ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ (นัทธิ จิตสว่าง, เรืองเคิม, น.43-68) โดยระบุไว้ว่าได้มีการนำมาใช้แทนการลงโทษต่อเนื้อตัว เช่น การทรมานหรือการเขี่ยนตี การใช้เรือนจำในยุคแรก ๆ เน้นการลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน และข่มขู่ยับยั้ง แต่ต่อมาในระยะหลังได้หันมาเน้นในเรื่องของการแก้ไขอบรมให้กลับเข้าสู่สังคมรูปแบบและกิจกรรมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำจึงได้เปลี่ยนแปลงไป จากการเน้นการควบคุมอย่างเคร่งครัดมาสู่การจัดกิจกรรมในเชิงแก้ไข เช่น การให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพและการจัดสวัสดิการต่าง ๆ

ในการควบคุมผู้กระทำความผิดที่ต้องโทษจำคุกไว้ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน กรมราชทัณฑ์มีบทกฎหมายพิเศษ ที่ให้อำนาจและกำหนดหน้าที่ให้เจ้าพนักงานเรือนจำและทัณฑสถานได้ดำเนินการต่อผู้ต้องขัง บทกฎหมายนั้นคือ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นก็ยังมีบทกฎหมายอื่น ๆ ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ในการปฏิบัติต่อผู้ที่ถูกควบคุมกักขัง (รวมทั้งกักกันซึ่งมิได้ถือเป็นโทษทางอาญาด้วย) อาทิ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช 2506 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช 2510 เป็นต้น

เรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ มีหน้าที่ดำเนินการควบคุม อบรม และฝึกอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้ต้องขังที่ปล่อยออกจากเรือนจำแล้วกลับไปประพฤติตนดี ประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตนเองและครอบครัวตามควรแก่สภาพ หลักการใหญ่ของงานในเรือนจำจึงขึ้นอยู่กับควบคุมผู้ต้องขังไว้ให้อยู่ในอันดับแรก และเมื่อควบคุมผู้ต้องขังได้แล้ว จึงจะดำเนินการอบรมและฝึกอาชีพอันเป็นภาระหน้าที่อันดับต่อไป ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า การอบรมและฝึกวิชาชีพนั้นจะต้องอยู่ภายใต้

เงื่อนไขในข้อที่วาระการอบรมและฝึกอาชีพนั้น จะต้องไม่เป็นการเสี่ยงภัยที่ผู้ต้องขังจะหลบหนีออกไปได้ การควบคุมผู้ต้องขังไว้ให้อยู่ จึงต้องอาศัยบทกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานเรือนจำดำเนินการควบคุมผู้ต้องขังไว้ให้อยู่ในความสงบและไม่หลบหนีและในการนี้กฎหมายการราชทัณฑ์ก็ให้อำนาจเจ้าพนักงานเรือนจำคือ

ในอดีตเจ้าพนักงานเรือนจำมีอำนาจที่จะใช้เครื่องพันธนาการ สำหรับหน่วงเหนี่ยวไม่ให้ผู้ต้องขังทำการหลบหนี หรือก่อเหตุวุ่นวายได้ง่าย เครื่องพันธนาการเหล่านี้ได้แก่ ตรวนขนาด 10 – 17 มิลลิเมตร กุญแจมือและโซ่ล่าม การใช้เครื่องพันธนาการเหล่านี้มีบทบัญญัติห้ามใช้กับผู้ต้องขังหญิง หรือผู้ต้องขังที่มีอายุเกินกว่า 60 ปี เว้นแต่จะเป็นคนร้ายหรือวิกลจริตเท่านั้น และสำหรับผู้ต้องขังทั่วไปก็ให้ใช้ได้แต่เฉพาะเมื่อมีเหตุที่น่าเชื่อว่าผู้ต้องขังจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายผู้อื่น จะหลบหนี หรืออยู่ในระหว่างการเดินทางเป็นต้น แต่ในปัจจุบันในประเทศไทยได้มีการยกเลิกการใช้โซ่ตรวนของจำคุกโทษในเรือนจำแล้ว

นอกจากการใช้เครื่องพันธนาการเพื่อหน่วงเหนี่ยวผู้ต้องขังไว้แล้วเจ้าพนักงานเรือนจำยังมีอำนาจใช้อาวุธอย่างอื่น เช่น อาวุธปืนพก ปืนยาว และไม้ตะบองสำหรับใช้ในการควบคุมผู้ต้องขัง การป้องกันการก่อเหตุร้าย หรือการหลบหนีของผู้ต้องขังอีกด้วย บทบัญญัติการให้อำนาจเจ้าพนักงานเรือนจำที่จะใช้อาวุธ เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องขังนั้นเป็นบทกฎหมายที่ให้อำนาจกว้างและไกลกว่าที่เจ้าพนักงานฝ่ายการต่าง ๆ จะมีอำนาจในวงงานของตน สืบเนื่องมาจากแนวความคิดที่เชื่อกันว่า ผู้กระทำความผิดมีเป็นจำนวนไม่น้อยที่อาจเป็นคนร้าย มุทะลุคุดันและหากหลบหนีไปจากที่คุมขังก็จะออกไปก่ออาชญากรรม รบกวนความสงบสุขของประชาชนต่อไป จึงได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานเรือนจำอย่างเฉียบขาด เพื่อให้มีอำนาจควบคุมผู้ต้องขังให้สามารถอยู่ในความสงบและจัดการอบรมฝึกวิชาชีพให้ได้สมตามความมุ่งหมาย แนวความคิดในเรื่องการอนุญาตให้เจ้าพนักงานใช้อาวุธได้ดังกล่าวนี้ เป็นหลักการสากล ซึ่งนานาอารยประเทศถือปฏิบัติ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นในเรือนจำหรือนอกเรือนจำ ซึ่งเป็นที่คุมขังผู้ต้องขังและเหตุร้ายนั้น อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขังได้ เจ้าพนักงานเรือนจำก็มีอำนาจที่จะย้ายผู้ต้องขังไปควบคุมไว้ในที่อื่น หรือปล่อยให้ผู้ต้องขังออกไปจากเรือนจำก่อน แล้วสั่งให้ไปรายงานตัวยังสถานีตำรวจหรือที่ว่าการอำเภอภายใน 24 ชั่วโมงก็ได้ เหตุฉุกเฉินดังกล่าวนี้ อาทิเช่น ขณะเกิดวาทภัย อัคคีภัย เป็นต้น

ในการอบรมผู้ต้องขังให้กลับมาประพฤติดีนั้น กฎหมายการราชทัณฑ์บัญญัติให้ใช้วิธีล่อใจให้ผู้ต้องขังที่ต้องโทษจำคุก ประพฤติคนให้อยู่ในกรอบวินัยอย่างเคร่งครัดสม่าเสมอจนเป็นนิสัย โดยได้จัดให้ผู้ต้องขังอยู่ในชั้นต่าง ๆ มีตั้งแต่ชั้นเลวมาก เลว กลาง ดี ดีมาก และชั้นเยี่ยม ให้ผู้ต้องขังในแต่ละชั้นได้รับสิทธิหรือประโยชน์และความสะดวกในระหว่างต้องโทษจำคุกอยู่ลดหลั่นลงไป ทั้งนี้เพราะทราบดีว่าผู้ต้องขังทุกคนที่รับโทษจำคุกอยู่นั้น ทุกคนต่างปรารถนาที่จะได้รับความผ่อนปรนได้รับความสะดวกสบาย และมีอิสรภาพในกรอบของการที่ถูกจำคุกและถูกจำกัดอิสรภาพมากขึ้นตามสมควร ผู้ต้องขังที่เข้ามาอยู่ใหม่จะจัดให้อยู่ในชั้นกลางก่อน หากประพฤติคนดี กล่าวคืออยู่ในระเบียบวินัยอย่าง

เครื่องครัดสมาธิหรือสมาธิก็จัดให้เลื่อนชั้นขึ้นไปเป็นชั้นดี ดีมาก ได้รับสิทธิประโยชน์และความสะดวกสบายมากขึ้นตามลำดับ แต่หากประพฤติตนไม่เรียบร้อย ไม่ตั้งใจทำงานหรือรับการฝึกอบรมก็จะลดชั้นลงเป็นชั้นเลว ชั้นเลวมาก ได้รับสิทธิประโยชน์และความสะดวกสบายต่าง ๆ ในระหว่างต้องโทษอยู่น้อยลงไปตามลำดับด้วย

ในส่วนประโยชน์ที่ให้แก่ผู้ต้องขังผนวกรวมไปกับลำดับการอบรมแก่ผู้กระทำความผิดได้แก่

การพักการลงโทษ (Parole) ซึ่งได้แก่การปล่อยให้ผู้ต้องขังซึ่งต้องโทษจำคุกมาแล้วระยะหนึ่งพ้นออกไปจากคุมขัง กลับไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าพนักงาน ในชุมชนปกติ หากไม่ประพฤติปฏิบัติตนตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ ก็จะถูกจับตัวส่งกลับมารับโทษจำคุกต่อไป การพักการลงโทษจึงเป็นรางวัลที่ให้กับผู้ต้องขังที่ประพฤติตนดี ได้รับอิสรภาพพ้นจากการคุมขังออกไปก่อนกำหนดโทษตามคำพิพากษา ถ้าเชื่อว่าการลงโทษจำคุกผู้ใดไม่ได้ช่วยแก้ไขผู้ผู้นั้นให้ละเลิกทำตนเป็นภัยต่อสังคมได้ การพักการลงโทษก็เป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะช่วยดูแลผู้ที่จะพ้นโทษให้เข้ามาอยู่ภายใต้เงื่อนไข และภายใต้การควบคุมของเจ้าพนักงานไว้ได้ขณะหนึ่ง ซึ่งถือว่าดีกว่าที่จะปล่อยให้ผู้ต้องขังนั้นเป็นอิสระไปจากเรือนจำ โดยขาดการติดตามควบคุมโดยสิ้นเชิง อีกอย่างหนึ่งการพักการลงโทษถือเป็นลำดับวิธีในการอบรมแก่ผู้กระทำความผิดในระหว่างที่อยู่ในชุมชนภายใต้การควบคุมของพนักงานคุมประพฤติ ช่วยให้ผู้ต้องขังรู้จักปรับตัวเข้ากับภาวะที่เป็นอิสระของสังคมภายนอกหลังจากที่ได้เคยชินอยู่กับความเป็นอยู่ที่ถูกกำหนดให้อยู่ในกรอบระเบียบแบบแผนของเรือนจำมาเป็นระยะเวลาานาน

การพักการลงโทษในนานาอารยประเทศผูกพันอยู่กับระบบการกำหนดโทษจำคุกของศาล ซึ่งมีหลายแบบหลายวิธี การพักการลงโทษจึงมักถือเป็นวิธีการปล่อยผู้ต้องขังออกไปจากเรือนจำ ซึ่งผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะต้องได้รับการพักการลงโทษพ้นไปจากเรือนจำก่อนสิ้นกำหนดโทษ ทั้งนี้ แต่สำหรับประเทศไทยซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายถือว่า การพักการลงโทษอันเป็นประโยชน์ที่ทางราชการจะให้แก่ผู้ต้องขังที่ประพฤติตนดีเท่านั้น จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการพักการลงโทษจึงมีน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ที่ถือว่าเป็นลำดับวิธีของการปลดปล่อย พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ให้อำนาจอธิบดีกรมราชทัณฑ์พักการลงโทษให้แก่ผู้ต้องขังได้ เมื่อได้รับโทษจำคุกมาแล้ว 2 ใน 3 ของกำหนดโทษ ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์จะต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทย ซึ่งบัญญัติลำดับการพักการลงโทษ ขั้นตอนตลอดจนระยะเวลาที่จะพักการลงโทษให้ตามที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์อันสมควรให้แก่ผู้ต้องขัง

การลดวันต้องโทษจำคุก (Goodtime Allowance) ก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะให้แก่ผู้ต้องขังผู้ประพฤติดี ซึ่งจะได้รับประโยชน์ลดวันต้องโทษจำคุกได้เดือนละไม่เกิน 5 วัน โดยการพิจารณาคัดเลือกโดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ กรมตำรวจ กรมอัยการ กรมประชาสงเคราะห์ และจิตแพทย์จากกรมการแพทย์ นอกจากนี้ก็มีการส่งผู้ต้องขังออกไปทำงานสาธารณะภายนอกเรือนจำ

นอกจากได้รางวัลเป็นการตอบแทนแล้ว ก็ยังได้ลดวันต้องโทษจำคุกลงตามจำนวนวันที่ออกไปทำงาน สาธารณะนั้น

สำหรับผู้ต้องขังที่เกี่ยวข้องร้ายหรือกระทำความผิดวินัยในระหว่างต้องโทษจำคุกอยู่ เจ้าพนักงานเรือนจำก็มีอำนาจที่จะลงโทษทางวินัยแก่ผู้ต้องขังนั้นสถานใดสถานหนึ่ง ตามความหนักเบาของความผิดทางวินัย เริ่มตั้งแต่ภาคทัณฑ์ งดการเลื่อนชั้น โดยมีกำหนดเวลา ลดชั้น ตัดการอนุญาตมิให้ได้รับการเยี่ยมเยียนจากญาติมิตร ลดหรืองดประโยชน์และรางวัลอันพึงจะได้รับ เป็นต้น

เกณฑ์ที่จะนำมาใช้ในการจัดประเภทเรือนจำที่สำคัญ ได้แก่ เกณฑ์เกี่ยวกับระดับความมั่นคงของเรือนจำ และเกณฑ์การจัดประเภทเรือนจำตามวัตถุประสงค์ของงานเรือนจำซึ่งแยกพิจารณาได้ดังนี้

1.2.2 การจัดประเภทเรือนจำตามระดับความมั่นคง

การจัดเรือนจำในลักษณะนี้เป็นรูปแบบของการจัดประเภทเรือนจำที่ยึดถือเกณฑ์ด้านความมั่นคงแข็งแรงในการควบคุมที่ลดหลั่นไปตามความมั่นคงแข็งแรงของเรือนจำและความร้ายแรงของการกระทำผิดและระยะเวลาที่ถูกลงโทษ การจัดเรือนจำตามระดับความมั่นคงนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. เรือนจำระดับความมั่นคงสูง (Maximum Security Prison) เป็นเรือนจำที่เน้นการควบคุมเป็นหลัก ใช้สำหรับคุมขังผู้กระทำผิดที่มีลักษณะร้ายแรง มีโทษสูงหรือกระทำผิดโดยสันดาน เรือนจำประเภทนี้จะประกอบด้วยกำแพงสูง มีเรือนนอนที่มั่นคงแข็งแรง จัดห้องขังเป็นสัดส่วน มีอุปกรณ์แจ้งเหตุร้ายและเครื่องมือสังเกตความเคลื่อนไหวของผู้กระทำผิดภายในเรือนจำอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ถืออาวุธบนป้อมยาม และเจ้าหน้าที่ตรวจตราดูแลการเข้าออกและควบคุมผู้กระทำผิดอย่างใกล้ชิด การอบรมและฝึกวิชาชีพแก่ผู้กระทำผิด ก็จัดดำเนินการเฉพาะภายในเรือนจำและทัณฑสถานเท่านั้น

2. เรือนจำระดับความมั่นคงปานกลาง (Medium Security Prison) เป็นเรือนจำที่มีความมั่นคงรองลงมา เน้นการควบคุมระดับพอสมควร แต่ยังไม่เป็นเรือนจำเปิด ใช้ควบคุมผู้กระทำผิดที่มีความร้ายแรงน้อยกว่าประเภทแรก หรือเป็นผู้กระทำผิดที่ผ่านเรือนจำที่มีความมั่นคงสูงมาแล้ว เมื่อลดโทษลงมาก็นำมาทำการควบคุม ไว้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลายการควบคุมมากกว่าเรือนจำระดับความมั่นคงสูงสุด การฝึกอาชีพแก่ผู้กระทำผิดในเรือนจำระดับความมั่นคงปานกลางจะเน้นหนักในด้านอุตสาหกรรมภายในเรือนจำและมีการเกษตรบางส่วน

3. เรือนจำระดับความมั่นคงต่ำ (Minimum Security Prison) เป็นเรือนจำที่ไม่ได้เน้นหนักด้านการควบคุม ใช้คุมขังผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษโดยให้อิสระเสรีภาพในการเคลื่อนไหวแก่ผู้ต้องขัง โดยการใช้ระบบให้ผู้ต้องขังรักษาระเบียบวินัย และรับผิดชอบต่อหมู่คณะที่อยู่ร่วมกันด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการตอบแทนคุณความดีของผู้ต้องขัง โดยจะคัดเลือกผู้กระทำผิดที่มีความประพฤติดีและไว้วางใจได้ ไปควบคุมไว้เพื่อเป็นการเตรียมการปลดปล่อยในเรือนจำที่มีความมั่นคงต่ำสุด ซึ่งได้แก่เรือนจำเปิดหรือเรือนจำชั่วคราว เรือนจำประเภทนี้ไม่มีรั้วไม่มีกำแพงทรงขัง ไม่มีผู้คุมถืออาวุธ มีแต่รั้วลวดหนาม การฝึกวิชาชีพก็เน้นหนักในด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมเบาเป็นส่วนใหญ่

การจัดประเภทเรือนจำและทัณฑสถานตามระดับความมั่นคงแข็งแรง เป็นการจัดรูปแบบเรือนจำที่ยึดมั่นในหลักการควบคุมผู้กระทำผิดแบบดั้งเดิม คือมุ่งคำนึงถึงการควบคุมผู้ต้องขังไว้อย่างมั่นคงแข็งแรงเพื่อป้องกันการหลบหนี ทำให้ไม่ได้เน้นในด้านการอบรมแก้ไขเป็นผลให้มีการคุมขังผู้ต้องขังให้อยู่ร่วมกันภายใต้ระบบการควบคุมที่เข้มงวดกวาดขันมากเกินไป จนเป็นอุปสรรคต่อการปรับปรุงแก้ไขจิตใจของผู้กระทำผิด

1.2.3 การจัดประเภทเรือนจำตามประเภทของผู้กระทำผิด

การจัดประเภทเรือนจำตามประเภทของผู้กระทำผิดนี้ เป็นการจัดประเภทเรือนจำโดยมุ่งที่จะอบรมแก้ไขผู้ต้องขังเป็นหลัก มากกว่าความมั่นคงปลอดภัยในการควบคุมโดยมุ่งควบคุมผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน เพื่อให้การอบรมแก้ไขสอดคล้องและเหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละประเภท การจัดประเภทเรือนจำตามประเภทของผู้กระทำผิดนี้ อาจแยกได้ดังนี้

1. เรือนจำชาย

เรือนจำประเภทนี้เป็นเรือนจำที่คุมขังผู้ต้องขังชายประเภททั่วไปหลายประเภทไว้ด้วยกัน เพียงแต่การจัดแยกแดนผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ ออกจากกัน เช่น ผู้ต้องขังในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ผู้ต้องขังในคดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม เป็นต้น เรือนจำประเภทนี้นับเป็นเรือนจำที่มีอยู่แพร่หลาย เพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำประเภทนี้

2. เรือนจำหญิงหรือทัณฑสถานหญิง

เรือนจำหญิงหรือทัณฑสถานหญิงเป็นเรือนจำที่ใช้สำหรับคุมขังผู้ต้องขังหญิงโดยเฉพาะ โดยเป็นการแยกออกจากผู้ต้องขังชายโดยเด็ดขาด ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในการอบรมแก้ไขจะมีแนวทางในการดำเนินการที่แตกต่างจากผู้ต้องขังชาย นอกจากนี้การดำเนินการในการควบคุมและการอบรมแก้ไขจะใช้ผู้หญิงเกือบทั้งหมด เจ้าหน้าที่ชายที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในทัณฑสถานหญิงต่าง ๆ มักอยู่ภายนอกกำแพงเรือนจำทำหน้าที่บริหาร

3. ทัศนสถานวัยหนุ่ม

ทัศนสถานวัยหนุ่มเป็นทัศนสถานที่ใช้คุมขังผู้ต้องขังวัยหนุ่ม เพื่อป้องกันการรังแกและการถ่ายทอดนิสัยหรือเทคนิคการกระทำผิดจากผู้ต้องขังที่มีความเชี่ยวชาญ ดังนั้นเพื่อให้การอบรมแก้ไขผู้ต้องขังวัยหนุ่มเป็นพิเศษ จึงต้องเน้นการศึกษาอบรมที่แตกต่างจากผู้ต้องขังทั่วไป

4. ทัศนสถานบำบัดพิเศษ

ทัศนสถานบำบัดพิเศษเป็นทัศนสถานที่ใช้สำหรับคุมขังผู้ต้องขังคดียาเสพติด โดยเฉพาะผู้ต้องขังที่คดียาเสพติด เพื่อให้การบำบัดรักษาผู้ต้องขังเหล่านี้โดยเฉพาะ ทั้งนี้โดยถือว่าผู้ต้องขังเหล่านี้เป็นผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษามากกว่าการลงโทษในฐานะที่เป็นอาชญากร

5. ทัศนสถานเปิด

ทัศนสถานเปิด เป็นทัศนสถานที่มุ่งเน้นในเรื่องการเตรียมการปลดปล่อยผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษ และจะกลับเข้าสู่สังคมชนบทให้ได้รับการฝึกอาชีพด้านการเกษตร สภาพของทัศนสถานเปิดจึงแตกต่างไปจากเรือนจำปิดโดยทั่วไป กล่าวคือ ทัศนสถานเปิดจะไม่มีกำแพงหรือป้อมยาม มีเพียงรั้วลวดหนามธรรมดา โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับสวนเกษตรโดยทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้เพราะมีวัตถุประสงค์ในการใช้ควบคุมผู้ต้องขังให้แตกต่างไปจากเรือนจำโดยทั่วไป

6. เรือนจำชั่วคราว

เรือนจำชั่วคราวเป็นเรือนจำที่ใช้เพื่อกิจการใดกิจการหนึ่ง โดยเฉพาะเป็นการชั่วคราว เช่น เรือนจำชั่วคราวสำหรับคุมขังผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี โดยใช้สถานีตำรวจเป็นเรือนจำชั่วคราว หรือ เรือนจำชั่วคราวเพื่อการเกษตร เป็นการจัดพื้นที่ด้านการเกษตรสำหรับให้ผู้ต้องขังฝึกวิชาชีพด้วยการเกษตรและประกาศเป็นเรือนจำชั่วคราว ซึ่งอาจเป็นกรณีที่ส่งผู้ต้องขังไปทำงานแบบไปเช้าเย็นกลับ หรือจะส่งไปประจำเลยก็ได้

7. เรือนจำพิเศษ

เรือนจำพิเศษเป็นเรือนจำที่ใช้สำหรับคุมขังผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี หรือคดีที่ยังไม่เสร็จเด็ดขาดตามกฎหมาย การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีในเรือนจำพิเศษจะแตกต่างไปจากผู้ต้องขังเด็ดขาด กล่าวคือ ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดียังถือว่าเป็นผู้ที่บริสุทธิ์อยู่จนกว่าศาลจะพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำผิด ผู้ต้องขังเหล่านี้จึงมีสิทธิมากกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดในเรือนจำทั่วไป

1.2.4 การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

การที่จะปฏิบัติต่อผู้ต้องขังประเภทใดประเภทหนึ่งนั้น จะต้องเริ่มจากการจำแนกผู้ต้องขัง เพื่อที่จะได้แยกปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้อย่างเหมาะสม

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานเรือนจำ เพราะการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมผู้ต้องขัง และขณะเดียวกันก็เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง ทั้งนี้เพราะการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังจะทำให้สามารถรู้จักผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลจนสามารถแยกปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้ตามความเหมาะสมเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังอาจแยกได้เป็น 2 ระดับ คือ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังขั้นพื้นฐาน และการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไข ทั้งนี้โดยการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังขั้นพื้นฐานเป็นการดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นการทั่วไป ซึ่งดำเนินการกับผู้ต้องขังทุกคนที่เข้าสู่เรือนจำ ส่วนการจำแนกลักษณะเพื่อการแก้ไขเป็นการจำแนกเฉพาะเจาะจงเฉพาะกลุ่ม เพื่อคัดเลือกหรือจำแนกผู้ต้องขังมาดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูตามโปรแกรม

การจำแนกผู้ต้องขังในเบื้องต้นเริ่มจากจำแนกลักษณะผู้ต้องขังขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะต้องดำเนินการกับผู้ต้องขังทุกคน เริ่มตั้งแต่รับตัวไว้ในเรือนจำและดำเนินการต่อเนื่องจนพ้นโทษ โดยเมื่อมีผู้ต้องขังเข้าใหม่ก็จะดำเนินการแยกขังในแดนแรกรับ จากนั้น 1 – 3 สัปดาห์ต่อจากนั้นจึงทำการสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล แล้วนำเข้าไปประชุมคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของเรือนจำเพื่อพิจารณาจัดมาตรการควบคุมและแยกปฏิบัติ

โดยทั่วไปการจำแนกลักษณะพื้นฐาน มุ่งที่จะจำแนกเพื่อการควบคุมจะเป็นการแยกผู้ต้องขังเป็นกลุ่มตามความจำเป็นในการควบคุม เช่น แยกโดยอาศัยการกำหนดโทษ หรือความเสี่ยงต่อการหลบหนี ก่อเหตุร้าย หรือก่อความวุ่นวาย สำหรับการจำแนกเพื่อการแยกปฏิบัติจะมุ่งศึกษาข้อมูลผู้ต้องขังเพื่อนำไปใช้ในการแยกปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกลุ่มต่าง ๆ โดยแยกเป็นกลุ่มสำคัญ 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้ต้องขังที่แก้ไขยาก

เป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำซาก กลุ่มผู้ต้องขังที่ทำความผิดในคดีที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง กลุ่มอาชญากรอาชีพ กลุ่มที่กระทำความผิดเป็นแก๊งค์ หรือพวกที่มีความผิดปกติทางจิต

2. กลุ่มผู้ต้องขังที่ไม่จำเป็นต้องแก้ไข

เป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดโดยพลั้งพลาดยังไม่เข้ามาสู่วงจรของการกระทำผิด โดยเป็นการกระทำผิดครั้งแรกหรือกระทำผิดโดยไม่แสดงสันดานความชั่วร้าย มีครอบครัวหรืออาชีพรองรับเมื่อพ้นโทษไปแล้ว

3. กลุ่มผู้ต้องขังที่พอแก้ไขได้

เป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่อยู่กึ่งกลางของกลุ่มที่ 1 กับกลุ่มที่ 2 คือยังไม่ได้เดินเข้าสู่การเป็นอาชญากรรมซ้ำซาก ไม่ได้เป็นอาชญากรอาชีพ ทำผิดเพราะความจำเป็นหรือถูกกดดันแต่มีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือ หรือแก้ไข เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือพวกที่อยากต่อการแก้ไขนี้ ต้องใช้การปฏิบัติที่เข้มงวดทั้งในส่วนของการควบคุมและการบำบัดแก้ไข ซึ่งต้องเป็นโปรแกรมเข้มข้นเป็นพิเศษ เช่น โปรแกรมชุมชนบำบัดก็ต้องใช้เวลาระยะยาวหรือโปรแกรมปรับพฤติกรรมทางเพศก็ต้องเป็นโปรแกรมเข้มข้น กลุ่มที่ 2 ไม่จำเป็นต้องแก้ไขต้องปฏิบัติไม่ให้กลุ่มนี้ตกต่ำไปกว่าเดิมหรือเรียนรู้จากผู้ที่มีความชำนาญ ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวให้รองรับกลับสู่สังคม และจัดสวัสดิการดูแลผู้ต้องขังเหล่านี้ ส่วนกลุ่มที่ 3 หรือกลุ่มที่พอแก้ไขได้ เป็นกลุ่มที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเป็นพิเศษ โดยการจัดเข้าโปรแกรมการแก้ไขต่าง ๆ แต่การที่จะจัดให้ผู้ต้องขังกลุ่มนี้เข้ารับการแก้ไขฟื้นฟูในโปรแกรมใดจะต้องผ่านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อการแก้ไข นั่นคือ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ต้องขังเชิงลึกถึงพฤติกรรม บุคลิก และสาเหตุการกระทำผิด เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดโปรแกรมในการแก้ไขฟื้นฟูของผู้ต้องขังแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มต่อไป

นอกจากนี้การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังไม่ใช่การแยกขัง แต่การแยกขังเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง กล่าวคือ ในการที่จะศึกษาประวัติผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม และในการที่จะปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกลุ่มต่าง ๆ แตกต่างกันนั้น จำเป็นต้องมีการแยกขัง ดังนั้นการแยกขังเป็นเพียงส่วนเสริมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเท่านั้น และการแยกขังก็ไม่ได้หมายถึงจะต้องแยกแดน อาจแยกโดยอาศัยห้องนอนหรือเขตแดน หรืออาณาบริเวณหนึ่ง ๆ ก็ได้

สิ่งที่สำคัญที่เป็นปัญหาในเรื่องการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังคือ กิจกรรมที่จะมารองรับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ซึ่งมักจะพบว่าเมื่อได้กำหนดหรือวิเคราะห์ผู้ต้องขังคนใด การได้รับการอบรมแก้ไขด้านใดแล้ว ไม่จำเป็นจะต้องหากิจกรรมมารองรับเพื่อการแก้ไขทุกคนหรือทุกกลุ่ม เพราะผู้ต้องขังบางกลุ่มไม่จำเป็นจะต้องได้รับการอบรมแก้ไขหรือการปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษ เช่น กลุ่มที่มีแนวโน้มว่าจะไม่กระทำผิดซ้ำ เนื่องจากมีพฤติกรรมที่ไม่ใช่อาชญากรอาชีพ และมีครอบครัวรองรับ กรณีเช่นนี้การดูแลให้อยู่ในเรือนจำอย่างปกติสุขก็เป็นการเพียงพอแล้ว แต่บางกลุ่มจำเป็นต้องได้รับการอบรมแก้ไขเป็นกรณีพิเศษที่จะให้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการกลับเข้าสู่สังคม ดังนั้นกิจกรรมในการรองรับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังจึงต้องมีการเลือกกลุ่มผู้ต้องขัง

1.2.5 บทบาทของเจ้าพนักงานเรือนจำ

ความมั่นคงแข็งแรงของอาคารสถานที่ภายในเรือนจำนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่จะทำให้โอกาสในการหลบหนีของผู้ต้องขังลดน้อยลง โดยการยับยั้งไม่ให้เกิดการหลบหนีหรือให้ทำได้ยากขึ้น อย่างไรก็ตาม โอกาสในการหลบหนีของผู้ต้องขังจะมีมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับเจ้าพนักงานผู้ควบคุมเป็น

สำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากการหลบหนีของผู้ต้องขัง ก็คือการหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงานเรือนจำ

การที่ผู้ต้องขังสามารถหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงานเรือนจำได้นั้น เมื่อพิจารณาจากวิธีการหลบหนีของผู้ต้องขัง ประกอบกับผลแห่งการสอบสวนพิจารณาลงโทษความผิดทางวินัยของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการหลบหนีของผู้ต้องขังแล้ว สามารถแยกพิจารณาปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการที่ทำให้ผู้ต้องขังหลบหนีจากการควบคุมของเจ้าพนักงานเรือนจำได้ดังนี้

ความประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่

จากรายงานการสอบสวนทางวินัย (นัทธิ จิตสว่าง, เรืองเดิม, น.64) พบว่า เจ้าพนักงานเรือนจำหลายนายที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการหลบหนีของผู้ต้องขัง มักจะเป็นผู้ที่ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปฏิบัติงานไปโดยขาดความระมัดระวังหรือเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ทำให้ผู้ต้องขังสบโอกาสหลบหนีไปได้

ความประมาทเลินเล่อของเจ้าพนักงานเรือนจำนั้น เกี่ยวพันกับปัจจัยสองประการ คือ ความจำเจของงานและความคุ้นเคยกับผู้ต้องขังในประการแรก กล่าวได้ว่างานของเรือนจำนั้นเป็นงานที่ก่อให้เกิดความจำเจและเบื่อหน่ายต่อเจ้าพนักงาน โดยทั่วไป โดยเฉพาะเจ้าพนักงานในระดับผู้คุมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการควบคุมผู้ต้องขังเป็นงานที่ต้องกระทำติดต่อกันตลอด 24 ชั่วโมงและจะต้องกระทำติดต่อกันไปไม่มีวันหยุด ดังนั้น เจ้าพนักงานจึงจะต้องมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาอยู่เวรดูแลรักษาการณ์อยู่เสมอ โดยปกติเจ้าพนักงานจะต้องอยู่เวรกลางคืนในเรือนจำเกือบทุกสัปดาห์ ทั้งนี้รวมทั้งวันหยุดราชการทั่ว ๆ ไปด้วย ในขณะที่เจ้าพนักงานระดับสูงจะต้องเข้าตรวจเวรในเวลากลางวันอยู่เสมอ ทำให้เกิดความเครียด เบื่อหน่ายและขาดความสนใจเอาใจใส่ในการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้ การที่เจ้าพนักงานของเรือนจำจะต้องปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็นงานประจำ ซ้ำซาก ได้แก่ การนั่งเฝ้ากำแพง เฝ้าเขตแดน หรืออยู่บนป้อมยามคอยระวังเหตุการณ์อยู่เป็นประจำโดยไม่มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นนั้น ทำให้เจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่เกิดความเคยชินและไม่คิดว่าจะมีผู้ต้องขังหลบหนีในวันที่ตนปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เพราะความซ้ำซากจำเจและเกิดความเบื่อหน่ายในการปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นผลให้ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่และเกิดความเสียหายได้

ในประการที่สอง เกี่ยวพันกับความคุ้นเคยของเจ้าพนักงานกับผู้ต้องขัง โดยเฉพาะในกรณีของผู้ต้องขังกองนอก ซึ่งได้มีระเบียบให้เจ้าพนักงานควบคุมดูแลผู้ต้องขังที่ออกไปทำงานนอกเรือนจำอยู่ในสายตาเสมอ แต่ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ยากที่เจ้าพนักงานจะคอยควบคุมในลักษณะเช่นนี้ได้ โดยเฉพาะการทำงานสวนป่า การออกหาวัตถุดิบในป่า หรือแม้แต่การทำความสะอาดหน้าเรือนจำหรือการเลี้ยงสุกรก็ตาม ดังนั้น เจ้าพนักงานซึ่งเป็นผู้คุมก็มักจะอาศัยความคุ้นเคยและผูกใจดีกับผู้ต้องขังให้เคารพรักใคร่ เพื่อที่จะได้ไม่หลบหนี ความคุ้นเคยดังกล่าวนี้ทำให้เกิดผลดีในแง่ที่ว่า เจ้าพนักงานไม่ต้องคอยควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัดตลอดเวลา แต่ให้ผู้ต้องขังดูแลกันเองหรือผ่อนปรนการควบคุมได้บ้าง โดย

อาศัยการผูกจิตใจให้ผู้ต้องขังรักใคร่เป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพราะการควบคุมอย่างเคร่งครัดนั้นจะต้องมี เจ้าพนักงานดูแลควบคุมหลายคน แต่ในปัจจุบันตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ เรือนจำจะใช้เจ้าพนักงานต่อผู้ต้องขังในอัตราส่วน 2 ต่อ 5 หรือ 1 ต่อ 5 แล้วแต่กรณี ซึ่งในลักษณะงานบางอย่างไม่เพียงพอ แต่ผลเสียก็อาจเกิดขึ้นได้เช่นกัน กล่าวคือ การที่เจ้าพนักงานมีความคุ้นเคยและไว้วางใจผู้ต้องขังและไม่ควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด อาจนำไปสู่ความประมาทเลินเล่อและทำให้ผู้ต้องขังหลบหนีไปได้ เช่น เจ้าพนักงานซึ่งเป็นผู้ควบคุมปล่อยปลดละเลยไม่ควบคุมดูแลผู้ต้องขัง ให้ผู้ต้องขังทำงานอยู่ตามลำพังหรือมอบหมายให้ดูแลกันเอง ส่วนตนเองกลับไปรับประทานอาหารที่บ้าน หรือผู้คุมใช้ให้ผู้ต้องขังไปซื้อบุหรี่ให้และประกอบกับผู้ต้องขังเกิดมีเหตุขุ่นใจในการหลบหนีขึ้น ก็อาจจะทำให้ผู้ต้องขังคนนั้นหลบหนีได้

กรณีเกี่ยวกับการที่เจ้าพนักงานเรือนจำมีความคุ้นเคยหรือไว้วางใจผู้ต้องขัง โดยคิดว่าตนได้ผูกจิตใจผู้ต้องขังไว้ดีแล้ว ประกอบกับการปฏิบัติงานที่ซ้ำซากและจำเจอยู่ทุก ๆ วัน และอาจทำให้ เจ้าพนักงานเกิดความเบื่อหน่ายหรือประมาท ในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังได้ง่ายนั้นอาจแก้ไขได้โดยสับเปลี่ยนเจ้าพนักงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้เปลี่ยนกันทำหน้าที่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความจำเจ อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติก็อาจจะเกิดปัญหาเช่นกัน กล่าวคือ เจ้าพนักงานที่ถูกสับเปลี่ยนหน้าที่กันทำนี้จะทำงานเพียงขอให้การอยู่เวรของตนผ่านไปเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงผลงานในการทำงานของผู้ต้องขังซึ่งจะต่างจากกรณีที่มีผู้คุมรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว

นอกจากนี้ เจ้าพนักงานที่ถูกจัดให้ทำหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังกองนอกบางหน่วย เช่น โรงเลี้ยงหมู หรือทำความสะอาดเรือนจำ มักจะเป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถและขาดคุณภาพที่จะทำงานอื่นในเรือนจำ จึงถูกส่งให้มาทำงานดังกล่าวและทำให้เกิดความเสียหายขึ้น

ความด้อยประสิทธิภาพ

ในการหลบหนีของผู้ต้องขังในบางกรณี มิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อของเจ้าพนักงานเสียทีเดียว ในบางครั้งเจ้าพนักงานมีความตั้งใจดีในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ด้วยความอ่อนประสิทธิภาพหรือผู้ชั้นเชิงของผู้ต้องขังไม่ได้ ก็อาจจะทำให้ถูกผู้ต้องขังที่มีประสิทธิภาพหรือมีชั้นเชิงสูงหลอกและหลบหนีไปได้ ซึ่งในเรื่องนี้กล่าวได้ว่าการควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนีนั้น เสมือนเป็นการแข่งขันกีฬาอย่างหนึ่งระหว่างผู้คุมกับผู้ต้องขัง ถ้าเมื่อใดผู้คุมแพ้ ตามชั้นเชิงผู้ต้องขังไม่ทัน การหลบหนีก็เกิดขึ้น ถ้าสามารถไล่ตามชั้นเชิงของผู้ต้องขังได้หรือรู้เท่าทันได้ การหลบหนีก็จะไม่เกิดขึ้น มีกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นในเรือนจำจังหวัดภูเก็ต ปีพ.ศ.2530 ผู้ต้องขังกองนอกคนหนึ่งได้พยายามตีสนิทกับเจ้าพนักงานและทำให้เจ้าพนักงานไว้วางใจ โดยจะทำหน้าที่ดูแลและสอดส่องพฤติกรรมผู้ต้องขังอื่น ๆ มารายงานให้ เจ้าพนักงานเสมอ นอกจากนี้ยังคอยทำหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในเรื่องต่าง ๆ ในการดูแลผู้ต้องขังคนอื่น ๆ แต่เมื่อสบโอกาสเพราะเหตุที่เจ้าพนักงานไว้วางใจก็เลยหลบหนีไปเสียเอง

ความด้อยประสิทธิภาพของเจ้าพนักงานอาจทำให้การหลบหนีภายในก็ได้ เช่น ผู้ต้องขังที่มีชั้นเชิงในการหลบหนีสูง อาจจะใช้อุบายต่าง ๆ เพื่อที่จะหลอกต่อผู้คุมที่เข้าปฏิบัติราชการใหม่ ๆ ให้ออกจากจุดตรวจหรือจุดเฝ้ายาม หรืออาจจะหลบหนีจากการตรวจนับจำนวนในแต่ละช่วงและซ่อนตัวอยู่ก่อนจะหลบหนีหรืออาจจะใช้อุบายในการทำกุญแจผีห้องเก็บของซึ่งมีบันไดเก็บอยู่และเมื่อถึงวันหยุดราชการซึ่งมีผู้คุมน้อยก็ใช้กุญแจไขเอาบันไดออกมาป็นกำแพงหลบหนีไป ดังเช่นที่เกิดขึ้นที่เรือนจำกลางเชียงใหม่เมื่อปีพ.ศ.2532 เป็นต้น

ความด้อยประสิทธิภาพในการควบคุมผู้ต้องขังนี้ มักจะเกิดขึ้นกับผู้คุมซึ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ ๆ ก็จะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการเลย เจ้าพนักงานเหล่านี้ขาดการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ การอบรมเจ้าพนักงานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นการทดลองปฏิบัติราชการไปในทันที ในช่วงแรก ๆ บางเรือนจำก็จะไม่มอบหมายงานสำคัญ ๆ ให้ โดยให้อยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่มีความชำนาญ แต่ในบางเรือนจำที่ขาดแคลนเจ้าพนักงานก็มีความจำเป็นที่จะต้องให้เจ้าพนักงานเหล่านี้เข้าทำหน้าที่ ซึ่งก็อาจจะมีความผิดพลาดเกิดขึ้นได้

การทุจริตต่อหน้าที่

ในบางกรณีเจ้าพนักงานมีส่วนรู้เห็นเป็นใจกับการหลบหนีของผู้ต้องขัง หรือช่วยเหลือให้ผู้ต้องขังหลบหนีได้โดยแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ตอบแทน ซึ่งกรณีเช่นนี้ก็จะทำให้อโอกาสในการหลบหนีของผู้ต้องขังมีมากขึ้น

การรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานต่อการหลบหนีของผู้ต้องขังนั้น อาจจะทำให้ได้ในกรณีที่เจ้าพนักงานคนนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบผู้ต้องขังคนนั้นอยู่ ที่เป็นผู้ที่อยู่เวรเฝ้ากำแพงหรือควบคุมผู้ต้องขังกองนอกแล้วแกลังปล่อยให้ผู้ต้องขังหนีไป หรือควบคุมผู้ต้องขังไปดำเนินคดีที่ศาลแล้วปล่อยให้มีการจี้แหกหักโดยใช้อาวุธหลบหนีไป โดยทำเป็นว่าตนเองไม่มีส่วนรู้เห็นด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีเช่นนี้ถ้าเกิดขึ้นเจ้าพนักงานก็ต้องนำอนาคตราชการของตนเข้าไปเสี่ยง ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่กล้ากรณีเช่นนี้จึงเกิดขึ้นน้อยมาก

ในอีกกรณีหนึ่ง เจ้าพนักงานอาจทุจริตต่อหน้าที่รู้เห็นเป็นใจหรือช่วยเหลือให้ผู้ต้องขังหลบหนีไปจากความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ ซึ่งรับผิดชอบอยู่ในเวลาที่มีการหลบหนีนั้น ในกรณีเช่นนี้เจ้าพนักงานที่ทุจริตไม่ต้องการให้ตนเข้าไปพัวพันกับการถูกลงโทษทางวินัย จึงช่วยให้ผู้ต้องขังหนีในขณะที่เจ้าพนักงานผู้อื่นรับผิดชอบ หรืออาจเป็นในกรณีที่เจ้าพนักงานทะเลาะกันก็แกลังยุยงส่งเสริมให้ผู้ต้องขังหลบหนี ในขณะที่เจ้าพนักงานที่เป็นคู่กรณีของตนที่รับผิดชอบควบคุมดูแลอยู่ถูกลงโทษทางวินัย กรณีเช่นนี้จะเกิดขึ้นในเรือนจำที่มีเจ้าพนักงานแตกความสามัคคี ทะเลาะ หรือชิงดีชิงเด่นกัน ทำให้มีการก่อกวนแกลังและอาจมีไปถึงผู้บัญชาการสูงสุดของเรือนจำ คือ ผู้บัญชาการ ซึ่งจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อการหลบหนีของผู้ต้องขังนั้น แม้ว่าโดยทั่วไปผู้บัญชาการอาจจะไม่ต้องรับผิดชอบทางวินัย แต่ก็จะถูกตำหนิติเตียนจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงได้ เนื่องจากการทำให้ผู้ต้องขังในความ

รับผิดชอบหลบหนีถือเป็นความบกพร่องในการบริหารงานเรือนจำประการหนึ่ง ตัวอย่าง เช่น ในเรือนจำที่มีการสับเปลี่ยนผู้บัญชาการเรือนจำ และผู้บัญชาการเรือนจำคนใหม่เคร่งครัดในระเบียบมากหรือบริหารงานในลักษณะที่กระทบต่อผลประโยชน์ของเจ้าพนักงาน “เจ้าถิ่น” เก่า ก็อาจมีการกลั่นแกล้งผู้บัญชาการเกิดขึ้นได้เช่นกัน

อย่างไรก็ตามในส่วนที่เกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่เช่นนี้ ยากที่จะหาหลักฐานหรือพยานมายืนยันเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่สามารถจับกุมผู้ต้องขังที่หลบหนีได้ หรือแม้แต่จับกุมผู้ต้องขังที่หลบหนีได้ผู้ต้องขังก็ไม่กล้าที่จะบอกความจริง ดังนั้นในแต่ละปีจึงไม่มีสถิติการทุจริตต่อหน้าที่ราชการในส่วนที่เกี่ยวกับการหลบหนีของผู้ต้องขังเกิดขึ้นเลย อย่างมากที่สุดก็อาจจะมีการลงโทษทางวินัยฐานบกพร่องต่อหน้าที่หรือประมาทเลินเล่อเท่านั้น

1.3 การปฏิบัติของเรือนจำตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ตามที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ จึงได้มีการรับข้อตกลงร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลผู้ต้องขังให้มีหลักปฏิบัติตามหลักสากล โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้แก่ เรือนจำทัณฑสถานในประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง พ.ศ. 2498 (United Nation Standard Minimum Rules For The Treatment of Prisoners 1955) (เข้าถึงได้จาก ห้องสมุดกรมราชทัณฑ์ ทาง <http://www.correct.go.th/lawcorrects/index1.php?gr=5> เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2557) โดยมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

ข้อ 7 (1) ได้กล่าวไว้ว่า สถานที่ใช้เรือนจำทุกแห่ง ต้องมีสมุดทะเบียนระบุเลขกำกับหน้าสำหรับบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องขังที่รับคุมขัง เช่น ประวัติผู้ต้องขัง ความผิดและอำนาจที่จับกุมคุมขัง วันและเวลาที่รับตัวและปลดปล่อย

ในส่วนของการรับตัวผู้ต้องขังต้องมีคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย รายละเอียด คำสั่ง บันทึกไว้ในทะเบียน

ข้อ 15 การอนามัยผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังทุกคนจะต้องได้รับอาหารอันมีประโยชน์เพียงพอที่จะเสริมสร้างสุขภาพความแข็งแรงแก่ร่างกาย มีการจัดปรุงอย่างสะอาด เลี้ยงเป็นระเบียบ มีน้ำดื่มไว้อย่างเพียงพอทุกเวลาที่ต้องการบริโภคและผู้ต้องขังที่ไม่ได้ออกกำลัง ควรมีเวลาบริหารร่างกายอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง

ข้อ 17 เครื่องนุ่งห่มหลับนอน ทางเรือนจำต้องจัดหาเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมกับดินฟ้าอากาศ และเพียงพอที่จะให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพดี เสื้อผ้าที่ใส่สวมใส่ต้องไม่มีลักษณะน่าอับอาย หรือต่ำต้อย

ข้อ 20 อาหารที่จัดให้ผู้ต้องขังต้องเป็นอาหารที่มีประโยชน์เพียงพอที่จะเสริมสร้างสุขภาพและความแข็งแรงแห่งร่างกาย มีการจัดปรุงอย่างสะอาด และมีการจัดเลี้ยงอย่างมีระเบียบ รวมถึงน้ำดื่มต้องจัดทำให้พอดื่มได้ทุกเมื่อ

ข้อ 21 การบริหารร่างกายและการกีฬา นั้น หากผู้ต้องขังไม่ได้ทำงานออกกำลัง ควรให้บริหารร่างกายกลางแจ้งอย่างน้อยวันละ 1 ชั่วโมง เมื่อมีโอกาสอำนวย

ข้อ 22 เรือนจำทุกแห่งจะต้องจัดให้มีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิตั้งน้อย 1 นายและควรมีความรู้ทางจิตบ้าง ตัวแพทย์นั้นมีหน้าที่ตรวจร่างกายของผู้ต้องขังทุกคนเพื่อรับตัวโดยไม่ชักช้าและตรวจอีกเป็นครั้งคราวภายหลังรับตัวตามความจำเป็นเพื่อทราบว่ามีผู้ต้องขังคนใดป่วยทางกายหรือจิต

เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลผู้ต้องขังต้อง มีการตรวจตราและเสนอคำแนะนำแก่ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นปกติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของปริมาณ คุณภาพ การจัดปรุง และจัดเลี้ยงอาหารแก่ผู้ต้องขัง ในด้านการอนามัย ความสะอาดของเรือนจำและผู้ต้องขัง การสุขภาพิบาล การให้ความอบอุ่น แสงสว่าง และการระบายอากาศของเรือนจำ รวมไปถึงความสะอาดและความเหมาะสมของเครื่องนุ่งห่มหลับนอนของผู้ต้องขัง

ข้อ 27 วินัยและคำสั่ง ต้องรักษาและปฏิบัติโดยเคร่งครัด แต่ต้องไม่เข้มงวดเกินความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยในการควบคุม และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน นอกจากนี้ห้ามมิให้มอบหมายให้ผู้ต้องขังทำงานในหน้าที่ของพนักงานเรือนจำและงานเกี่ยวกับการรักษาวิสัยและความประพฤติที่ผิดวินัย วิธีการและระยะเวลาลงทัณฑ์ และผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ต้องตราเป็นกฎหมายหรือข้อบังคับ

ข้อ 31 ในส่วนของการลงทัณฑ์ต่อร่างกาย เช่น ฆี่ยน ขังห้องมืด และการลงทัณฑ์ที่เข็มโหดทารุณ ไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้า แก่ผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยจะกระทำมิได้

ข้อ 32 การลงทัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทางกายหรือจิต หรือการขังเดี่ยวในห้องเล็ก หรือลดอาหารไม่พึงปฏิบัติ เว้นแต่แพทย์จะได้ตรวจร่างกายและรับรองว่าผู้นั้นจะทนรับทัณฑ์นั้นได้ และแพทย์ต้องตรวจเยี่ยมผู้ถูกลงทัณฑ์ทุกวัน เมื่อเห็นเป็นอันตรายให้สั่งยุติและเปลี่ยนไปใช้วิธีการอื่น ๆ

ข้อ 33 เครื่องพันธนาการต่าง ๆ ไม่พึงใช้เพื่อการลงทัณฑ์และไม่พึงใช้เครื่องพันธนาการใด ๆ ยกเว้นเพื่อป้องกันการหลบหนีในระหว่างย้าย เหตุผลทางการแพทย์หรือตามคำสั่งแพทย์ หรือป้องกันผู้ต้องขังทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น หรือทำลายทรัพย์สิน

ข้อ 35 การแจ้งระเบียบของเรือนจำและการร้องทุกข์นั้น นับแต่แรกรับตัวเข้ามา พึงให้ผู้ต้องขังได้รับหนังสือคู่มือ ว่าด้วยระเบียบข้อบังคับที่ตราไว้ใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามชั้นของเขา การรักษาวิสัยของเรือนจำ วิธียื่นคำขอและร้องทุกข์และเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อได้ศึกษาให้เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของเขาจะได้ปรับตัวให้เข้ากับชีวิตเรือนจำต่อไป

ข้อ 36 (1) พึงให้โอกาสผู้ต้องขังทุกคน ร้องขอหรือร้องทุกข์ต่อผู้บัญชาการเรือนจำหรือผู้แทนสัปดาห์ละครั้ง

(2) พึงให้ผู้ต้องขังร้องขอ หรือร้องทุกข์ต่อผู้ตรวจราชการเรือนจำขณะที่มาตรวจเรือนจำได้ ควรให้โอกาสได้พบกับผู้ตรวจราชการเรือนจำ หรือเจ้าหน้าที่อื่นที่มาตรวจเรือนจำโดยไม่มีผู้บัญชาการเรือนจำร่วมอยู่ด้วย

(3) ผู้ต้องขังทุกคนควรได้รับอนุญาตให้ยื่นคำร้องหรือคำร้องทุกข์ตามลำดับชั้นตามแบบที่ถูกต้อง เสนอถึงผู้บริหารงานราชทัณฑ์ส่วนกลาง หรือเจ้าหน้าที่อื่นผู้มีอำนาจโดยตรงโดยไม่ต้องมีการตรวจคำร้อง หรือคำร้องทุกข์นั้น ๆ

(4) คำร้องหรือคำร้องทุกข์ของผู้ต้องขังทุกคน เว้นแต่จะไม่มีหลักฐานอันเพียงพอ หรือไม่มีมูลความจริงนั้น จะต้องได้ดำเนินการทันทีและได้รับคำตอบโดยมิชักช้า

ข้อ 37 ผู้ต้องขังได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับครอบครัวและเพื่อน ได้อย่างสม่ำเสมอทั้งทางจดหมาย และการเยี่ยมเยียน ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ตามความจำเป็น

ข้อ 38 อนุญาตให้ผู้ต้องขังต่างสัญชาติ ติดต่อกับผู้แทนทางการทูตและกงสุลแห่งประเทศของเขา และในขณะที่ผู้ต้องขังต่างสัญชาติที่ไม่มีสัมพันธไมตรีทางการทูต หรือกงสุลและผู้ลี้ภัยหรือพลัดถิ่น ควรอนุโลมให้ติดต่อกับผู้แทนทางการทูต ซึ่งรับดูแลผลประโยชน์ของเขา หรือติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในประเทศนั้นหรือระหว่างประเทศซึ่งทำหน้าที่คุ้มครองเขา

ข้อ 39 ควรให้ผู้ต้องขังได้ทราบข่าวสำคัญเสมอ เช่นให้อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรือสิ่งพิมพ์ของเรือนจำเอง ให้ฟังวิทยุ ปาฐกถา หรือโดยวิธีอื่นใด ซึ่งอยู่ในการตรวจตราและความคุมของทางการเรือนจำ

ข้อ 40 เรือนจำทุกแห่งพึงมีห้องสมุดที่เพียงพอพร้อมทั้งหนังสือบันเทิงรื่นรมย์ และสารคดี ตำราเรียน สำหรับผู้ต้องขังทุกประเภท และส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุดอย่างเต็มที่

ข้อ 42 ควรให้ผู้ต้องขังทุกคนประกอบพิธีกรรมตามลัทธิศาสนาที่เรือนจำจัดขึ้นจนพอใจของเขาเท่าที่สามารถจะทำได้ และยอมให้มีหนังสือที่เป็นคำสอนและคำอธิบายพิธีกรรมทางศาสนาไว้ในครอบครองได้

ข้อ 44 แจ้งข่าวการป่วยตายหรือบาดเจ็บสาหัส หรือย้ายให้แก่คู่สมรส ญาติ และบุคคลอื่นให้ทราบทันที และแยกผู้ต้องขังพวกที่มีประวัติอาชญากรรมหรือชั่วร้าย ออกจากผู้ต้องขังอื่น เพื่อความสะดวกในการแก้ไขบำบัด และแบ่งแยกผู้ต้องขังต่างประเทศไว้ในเรือนจำหรือส่วนของเรือนจำต่างกัน

ข้อ 45 ส่วนการย้ายผู้ต้องขังเข้าออกเรือนจำ พึงระมัดระวังให้อยู่ในสายตาประชาชนน้อยที่สุด มิให้ผู้ต้องขังได้รับการดูหมิ่นเหยียดหยามเป็นตัวประหลาด และไม่เปิดเผยต่อผู้พบเห็นและการลำเลียงผู้ต้องขังไม่ให้อับลม มีคทึบ หรือทรมานร่างกายโดยไม่จำเป็น

ข้อ 46 ในส่วนของเจ้าพนักงานนั้นการราชทัณฑ์จะต้องเลือกเฟ้นเจ้าพนักงานทุกระดับ โดยพิจารณาความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตา สมรรถภาพการทำงานและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับงาน และการบริหารราชทัณฑ์ควรปลูกฝังความรู้สึกทั้งเจ้าพนักงานและประชาชนให้เกิดความเชื่อมั่นว่า งานราชทัณฑ์เป็นงานสังคมสงเคราะห์

นอกจากนี้เจ้าพนักงานเรือนจำควรมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนประจำไม่ใช่เป็นลูกจ้างชั่วคราว มีประโยชน์และรายได้ตอบแทนตามสภาพการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เจ้าพนักงานต้องมีพื้นฐานความรู้ในขั้นมาตรฐานที่กำหนด ได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงาน รวมทั้งมีการอบรมตามหลักสูตรขณะทำงานแล้ว

ข้อ 48 เจ้าพนักงานเรือนจำทุกคนต้องประพฤติตนขณะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นที่เคารพนับถือแก่ผู้ต้องขัง โดยเจ้าพนักงานเรือนจำจะต้องประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ เป็นต้นว่า จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ครู ผู้สอนวิชาชีพ ให้มีจำนวนเพียงพอที่จะทำได้ สำหรับนักสังคมสงเคราะห์ ครู ผู้สอนวิชาชีพ ควรเป็นข้าราชการที่มีตำแหน่งถาวร

ข้อ 50 ผู้บัญชาการเรือนจำควรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเหมาะสมกับหน้าที่ทั้งด้านอุปนิสัย ความสามารถในการบริหารงาน เคยรับการอบรมและมีความชำนาญงานเรือนจำมาแล้วอย่างเพียงพอ

ข้อ 55 การตรวจเรือนจำและวิธีการต่าง ๆ จะต้องกระทำสม่ำเสมอ โดยผู้ตรวจที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ แต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ ผู้ตรวจเรือนจำมีหน้าที่ตรวจการบริหารงานสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ และข้อบังคับ โดยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษและแก้ไขบำบัด

ในส่วนของการควบคุมผู้ต้องขังนั้น ไม่จำเป็นจะต้องใช้เรือนจำที่แข็งแรงมั่นคงระดับเดียวกันหมด การควบคุมผู้ต้องขังต่างกลุ่มย่อมต้องการความเข้มแข็งในขนาดที่แตกต่างกัน

เรือนจำเปิดหรือทัศนิกม จะอาศัยการรักษาระเบียบวินัยของผู้ต้องขัง และมีสภาพความเป็นอยู่ที่สูงใจให้ผู้ต้องขังที่ได้รับการเลือกเฟ้นอย่างดี ประพฤติตนเป็นคนดี

ข้อ 60 ก่อนครบกำหนดโทษ ควรดำเนินการเป็นขั้นตอน ให้ผู้ต้องขังค่อย ๆ เคยชินกับชีวิตในสังคมภายนอกด้วยการใช้วิธีการก่อนปล่อยแบบบ้านกึ่งวิถี การทดลองปล่อยโดยมีเงื่อนไข หรือการพักการลงโทษ และคุมประพฤติ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมิใช่ตำรวจหรือนักสังคมสงเคราะห์และควรส่งเสริมให้มีมาตรการพักการลงโทษให้มากขึ้นเท่าที่จะทำได้

ข้อ 71 ต้องมีการฝึกวิชาชีพ มีงานให้ผู้ต้องขังทำ โดยงานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำนั้น จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการทรมานให้หลายจำ แต่จะต้องมีความเหมาะสมกับสภาพร่างกายสภาพจิตใจ ความสามารถของแต่ละคน ควรทำงานที่เพิ่มพูนสมรรถภาพของผู้ต้องขังในการทำงานหาเลี้ยงชีพโดยสุจริตเมื่อพ้นโทษไปแล้วเท่าที่จะทำได้

ผู้ต้องขังควรได้รับการฝึกวิชาชีพในงานที่เป็นประโยชน์และเกิดผลกำไร โดยเฉพาะผู้ต้องขังเยาว์วัย ส่วนชั่วโมงการทำงาน ควรกำหนดอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาให้ใกล้เคียงกับงานอิสระภายนอก และมีวันพักผ่อนสัปดาห์ละ 1 วัน และต้องมีการได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม และเรือนจำกันไว้เป็นส่วนหนึ่งสะสมไว้ให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษ

ข้อ 77 ควรให้ผู้ต้องขังทุกคนมีโอกาสศึกษาต่อ เท่าที่เขาสามารถจะทำได้ รวมทั้งการสอนศาสนา ผู้ต้องขังที่ไม่รู้หนังสือและเยาว์วัยควรต้องบังคับให้เรียนและเรือนจำต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ

การศึกษาของผู้ต้องขัง จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาของชาติ เพื่อให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษสามารถศึกษาต่อได้และควรจัดกิจกรรมทางด้านบันเทิง และวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางกายและจิตของผู้ต้องขัง

ข้อ 78 ชีวิตในเรือนจำควรทำให้แตกต่างจากชีวิตภายนอกที่เป็นอิสระน้อยที่สุด เพื่อให้ผู้ต้องขังไม่เกิดความรู้สึกขาดความรับผิดชอบ หรือขาดการเคารพในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ โดยทุกเรือนจำควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการบันเทิง และทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสุขภาพทางกายและจิตของผู้ต้องขังเป็นต้น

จะเห็นได้ว่าองค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้ต้องขังที่ถูกจองจำอยู่ในเรือนจำไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังสัญชาติใดประเทศใดก็จะได้รับการคุ้มครองจากข้อกำหนดดังกล่าวเพื่อเป็นการยืนยันในการเห็นคุณค่าความสำคัญในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพโดยอ้อมมีหลักกฎหมายคุ้มครองอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานในเรือนจำ การออกแบบสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเรือนจำเพื่อให้ผู้ต้องขังอยู่ได้อย่างไม่ยากลำบาก การจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ การให้โอกาสทางการศึกษา การแสดงออกทางกิจกรรมทางศาสนา การฝึกวิชาชีพที่เหมาะสมกับผู้ต้องขังและมีความหลากหลาย มีการจัดเตรียมพื้นที่สำหรับการปฐมพยาบาลและอุปกรณ์พยาบาลที่เพียงพอมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างทั่วถึง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีแรงจูงใจในการกระทำตัวเป็นคนดีเพื่อออกกลับไปอยู่ในสังคมได้ต่อไป

1.4 งานด้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังในต่างประเทศ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้ต้องขังในต่างประเทศพบว่ามีหลากหลายและแตกต่างกันแต่อยู่บนพื้นฐานของการให้บริการด้านสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน จากการผลงานวิชาการเรื่อง “การสงเคราะห์ผู้ต้องขังในประเทศและต่างประเทศ” (กรมราชทัณฑ์, 2513) พบว่าการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ ประเทศทางภาคพื้นเอเชีย ส่วนมากจะมีลักษณะคล้ายกับประเทศไทย ทั้งนี้ เพราะประเพณีทั้งหลายมักจะขึ้นอยู่กับพื้นเพทางอาชีพ และอาชีพของชาวเอเชียก็ขึ้นอยู่กับการเกษตร ดังนั้น การฝึกวิชาชีพส่วนใหญ่จึงมุ่งไปในทางการเกษตร เพื่อให้ตรงกับพื้นเพของผู้ต้องขังบางประเทศถึงกับจัดตั้งเรือนจำการเกษตร (Prison Farm) ขึ้น โดยเฉพาะ เรือนจำการเกษตรเป็นเรือนจำที่มีลักษณะความมั่นคงปานกลาง (Medium Security) แต่ไม่ถึงกับเป็นเรือนจำเปิด (Open Prison) เรือนจำดังกล่าวยังต้องจัดให้มีการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง และมีการตรวจนับจำนวนอยู่เสมอ เช่น เรือนจำการเกษตรในประเทศกรีซ มีการตรวจนับและคุมขังในเวลากลางวัน ปล่อยผู้ต้องขังออกไปทำงานโดยมีเจ้าหน้าที่ควบคุมในเวลากลางวัน

นอกจากวิชาชีพทางเกษตรแล้ว ทางเรือนจำยังฝึกวิชาชีพอย่างอื่น ๆ ให้ตามความเหมาะสม เพื่อผู้ต้องขังจะได้นำไปใช้หากินเมื่อพ้นโทษอีกด้วย อาชีพเหล่านี้ได้แก่ ช่างไม้ ช่างเหล็ก ช่าง

เครื่องยนต์ ช่างเย็บหนัง ช่างเย็บเสื้อผ้า ช่างทำเครื่องประดับ เป็นต้น ผลผลิตเนื่องในการฝึกวิชาชีพนี้ทางเรือนจำจะแบ่งรางวัลปันผลให้แก่ผู้ต้องขังตามสมควร

ในประเทศญี่ปุ่น การฝึกวิชาชีพหนักไปในทางอุตสาหกรรม เพราะญี่ปุ่นเป็นประเทศอุตสาหกรรม ผลผลิตที่ผลิตได้มีบริษัทห้างร้านและหน่วยราชการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ เพราะค่าจ้างแรงงานในเรือนจำถูกกว่าบริษัทเอกชน ผลผลิตของเรือนจำได้แก่ เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด และเครื่องจักรทუნแรง

ในสาธารณรัฐจีนชาติไต้หวัน มีหลักการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคล้ายกับประเทศญี่ปุ่น วิชาชีพที่ทำกันอย่างเป็นล่ำเป็นสันได้แก่ ช่างเหล็ก ช่างโลหะ ทำเชือก และเย็บเสื้อผ้า

ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี การฝึกวิชาชีพได้แก่ การทำกระดาษจากเศษกระดาษที่ใช้แล้ว โดยเรือนจำไปรับซื้อเศษกระดาษและผ้าจืดจากภายนอกมาป้อน โรงงานภายในเรือนจำ นอกจากนี้ ก็มีโรงงานทำเสื่อยืด ผ้าเช็ดตัว และรองเท้า

ในประเทศอินเดีย การฝึกวิชาชีพและการใช้แรงงานผู้ต้องขังจัดทำอยู่อย่างเป็นล่ำเป็นสัน งานที่ทำมีงานช่างไม้ ทอพรม ทอผ้า ปั่นฝ้าย ทำผ้าห่ม นอกจากนี้ก็มีการเพาะปลูก เลี้ยงไก่ เย็บเสื้อผ้า และทำดินสอคำ

ในประเทศตุรกี การฝึกวิชาชีพมุ่งที่จะใช้แรงงานผู้ต้องขังเป็นสำคัญ งานที่ทำในเรือนจำก็มีงานปลูกผัก เลี้ยงไก่ ทอพรม ช่างไม้ ช่างโลหะ เป็นต้น

ในประเทศกรีซ มิได้หวังประโยชน์แรงงานจากผู้ต้องขัง แต่แม้กระนั้น ผู้ต้องขังก็ต้องทำงานอย่างหนัก งานที่ทำนี้เป็นงานทางเกษตร คือการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ภายนอกเรือนจำ

สำหรับเรื่องการอบรมในด้านศีลธรรม ผู้ต้องขังประเทศใดนับถือศาสนาใดก็ใช้หลักในลัทธิศาสนานั้น ๆ อบรมแก่ผู้ต้องขังของตน อาทิเช่น ในประเทศญี่ปุ่น อินเดีย สาธารณรัฐจีนไต้หวัน ซึ่งผู้ต้องขังนับถือศาสนาพุทธ ทางเรือนจำก็ใช้หลักทางพุทธศาสนา ในประเทศปากีสถาน ตุรกี และประเทศมาเลเซีย ซึ่งผู้ต้องขังนับถือศาสนาอิสลาม ทางเรือนจำก็ใช้หลักศาสนาอิสลาม ส่วนในประเทศกรีซ ผู้ต้องขังนับถือศาสนากรีกออร์ทอด็อกซ์ (Greek Orthodox) ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของศาสนาคริสต์ ทางเรือนจำก็ใช้หลักของศาสนาที่อบรมแก่ผู้ต้องขัง เป็นต้น

ส่วนเรื่องการให้บริการทางการแพทย์ ประเทศญี่ปุ่นมีเรือนจำเป็นโรงพยาบาลพิเศษแยกออกไปต่างหาก ประเทศอินเดีย ในเรือนจำมีแผนกพยาบาล ที่แผนกพยาบาลนี้ จะมีแพทย์กับพยาบาลผู้ช่วยคอยให้การบำบัดรักษาโรค หากผู้ต้องขังรายใดป่วยหนัก จำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาลเป็นพิเศษ ก็จะจัดส่งออกไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลของทางราชการนอกเรือนจำ

ภาคพื้นยุโรป งานสงเคราะห์ผู้ต้องขัง มีหลักการผุดแผกไปจากประเทศทางภาคพื้นเอเชียอยู่บ้าง ทั้งนี้เนื่องจากประเพณี วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และมาตรฐานการครองชีพ ตลอดจนดินฟ้าอากาศแตกต่างกันไป

ในประเทศอังกฤษ การฝึกวิชาชีพส่วนใหญ่ดำเนินการในลักษณะงานเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ โดยทั้ง ๆ ที่ประเทศนี้ เป็นประเทศอุตสาหกรรม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพื่อช่วยให้การส่งอาหารดิบจากต่างประเทศลดจำนวนลง

ในประเทศสวีเดน การฝึกวิชาชีพได้แก่การตัดเย็บเสื้อผ้า การทำสวนและการเลี้ยงไก่ เป็นต้น

ในประเทศเดนมาร์ก มีการฝึกวิชาชีพในทางการเกษตรและงานช่างฝีมือบางอย่าง เช่น ช่างไม้ ช่างกลึง ช่างเชื่อม ตลอดจนงานโรงพิมพ์

ในประเทศสวีเดนแลนด์ มีการจัดฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังฝึกและทำงานในโรงงานภายในเรือนจำ เช่น โรงงานช่างไม้ ช่างเย็บผ้า ช่างเครื่องหนัง ช่างพิมพ์ ช่างจักสาน และช่างโลหะ

ประเทศเบลเยียม ก็มีการฝึกวิชาชีพในลักษณะเดียวกับเรือนจำของประเทศอื่น ๆ ในยุโรป อันได้แก่ ช่างไม้ และช่างพิมพ์ เป็นต้น

ในประเทศเนเธอร์แลนด์ การฝึกวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขังนั้นมักจะมุ่งเน้นไปในทางอาชีพบำบัด (Occupational Therapy) มากกว่าเป็นอุตสาหกรรมในเรือนจำ (Prison Industry) ผลผลิตจึงไม่สู้เป็นค่าเป็นอันนัก

ในด้านการให้บริการทางการแพทย์ ในประเทศภาคพื้นยุโรปนับว่าจัดได้ดีกว่าประเทศในภาคพื้นเอเชียมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศฝรั่งเศส มีเรือนจำเกี่ยวกับการแพทย์โดยเฉพาะถึง 9 แห่ง คือ เรือนจำที่รับผู้ต้องขังทางโรคจิต 2 แห่ง เรือนจำสำหรับผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นวัณโรค 2 แห่ง และเรือนจำแบบที่เป็นโรงพยาบาลทั่ว ๆ ไป อีก 5 แห่ง

ในประเทศอังกฤษนั้น มีเรือนพยาบาลไว้สำหรับให้ผู้ต้องขังเจ็บป่วยเป็นพิเศษ อยู่ในเรือนจำส่วนในประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศออสเตรเลีย ก็มีเรือนพยาบาลสำหรับผู้ต้องขัง และมีแพทย์อยู่ภายในเรือนจำ เช่นเดียวกับในประเทศอังกฤษ

ประเทศอเมริกาจัดการปกครองในแบบของสหรัฐ (Federation) ประกอบด้วยมลรัฐต่าง ๆ 50 แห่ง แต่ละมลรัฐรวมทั้งรัฐบาลของสหรัฐฯ ต่างก็มีกฎหมาย มีระบบศาล รวมทั้งมีระบบการราชทัณฑ์ของตนเอง จึงกล่าวได้ว่า ระบบการราชทัณฑ์ของสหรัฐอเมริกามีถึง 51 แบบ แต่อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้วก็มีความคล้ายคลึงกัน

งานด้านสงเคราะห์ผู้ต้องขังในประเทศสหรัฐอเมริกา ตลอดจนงานด้านอบรมและฝึกอาชีพก็จะมีคล้ายคลึงกับประเทศทางภาคพื้นยุโรป เพราะศาสนา วัฒนธรรม การประกอบอาชีพ ฯลฯ ส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน

ในด้านฝึกวิชาชีพ สหรัฐอเมริกาใช้ระบบรัฐผลิตเพื่อรัฐ (State Use System) กล่าวคือ ผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังจะนำออกจำหน่ายในตลาดทั่วไปไม่ได้ ต้องจำหน่ายให้แก่หน่วยราชการ หรือองค์กรต่าง ๆ ของรัฐเท่านั้น และหน่วยงานราชการ ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ของรัฐ ก็จะต้องสั่งซื้อหรือสั่งทำผลิตภัณฑ์ที่ทางเรือนจำผลิตได้ด้วย

ส่วนการให้บริการทางการแพทย์ นอกจากจะปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติแล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกายังมีเรือนจำที่เป็นโรงพยาบาลสำหรับรับตัวผู้ต้องขังที่ป่วยด้วยโดยเฉพาะ

ในส่วนของสวัสดิการผู้ต้องขังในประเทศต่าง ๆ นั้น มีการจัดสวัสดิการผู้ต้องขังตามมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ แต่อย่างไรก็ตาม มีหลายประเทศที่มีการสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังที่ดี กล่าวคือ ประเทศญี่ปุ่นมีการจัดสวัสดิการด้านอาหารและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ผู้ต้องขัง โดยมีการจัดอาหารพิเศษในโอกาสต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งการจัดอาหารพิเศษสำหรับผู้ต้องขังที่ป่วย หญิงมีครรภ์และชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ภายในเรือนนอนได้จัดเป็นห้องพัก ซึ่งมีเก้าอี้และโต๊ะสำหรับเขียนหนังสือทุกห้อง และลักษณะที่สำคัญของงานราชทัณฑ์ญี่ปุ่นคือการให้ความสำคัญต่อสวัสดิการด้านการแพทย์และการรักษาพยาบาลต่อผู้ต้องขัง ดังจะเห็นได้จากราชทัณฑ์ญี่ปุ่นมีระบบการให้ทุนการศึกษาทางการแพทย์เพื่อกิจการราชทัณฑ์ (Correctional Medical) ทำให้อัตราร้อยระหว่างแพทย์กับผู้ต้องขังในเรือนจำมากกว่าเรือนจำของหลายประเทศในเอเชียและประเทศตะวันตก รวมทั้งการฝึกสอนพยาบาลในสถานฝึกอบรมการพยาบาลที่เรือนจำฮาจิโอะจิ (Hachioji Medical Prison) เพื่อแก้ปัญหาคขาดแคลนพยาบาลในเรือนจำ ซึ่งนับเป็นการจัดสวัสดิการด้านการแพทย์และการรักษาพยาบาลที่ดีให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ นอกจากนี้ ราชทัณฑ์ของประเทศญี่ปุ่นได้มีอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของเรือนจำ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องขัง และทางราชทัณฑ์ญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญต่อผู้ต้องขังมาก ดังจะเห็นได้จากผู้ต้องขังในเรือนจำของญี่ปุ่น จะมีสิทธิยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้บัญชาการเรือนจำโดยตรง และสามารถร้องทุกข์เป็นลายลักษณ์อักษรต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ตรวจการเรือนจำที่ได้มอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ จึงนับว่าเป็นการให้สิทธิแก่ผู้ต้องขังอย่างแท้จริง

ส่วนสาธารณรัฐเกาหลี มีการจัดสวัสดิการพิเศษแก่ผู้ต้องขังด้านอาหาร โดยมีการแต่งตั้งหน่วยงานพิเศษ คือ คณะกรรมการโภชนาการกลาง อยู่ภายใต้ข้อบังคับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน โดยเฉพาะการจัดหาอาหารที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานอาหารที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ ทางเรือนจำมีการจัดให้หรือยืมเครื่องใช้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตแก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งอนุญาตให้ผู้ต้องขังได้รับการเยี่ยมจากบุตรซึ่งยังเยาว์วัย

ประเทศอิสราเอลมีการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขัง โดยนอกจากจะคำนึงถึงตัวผู้ต้องขังเป็นหลักแล้ว ยังคำนึงถึงครอบครัวของผู้ต้องขังด้วย เนื่องจากครอบครัวของผู้ต้องขังอาจประสบปัญหาในระหว่างที่ผู้ต้องขังต้องโทษอยู่ในเรือนจำ ซึ่งการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงบริการด้านครอบครัวของผู้ต้องขัง จึงนับได้ว่าดำเนินการลดภาระค่าใช้จ่ายที่ครอบครัวของผู้ต้องขังอาจต้องประสบได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ต้องขังของประเทศอิสราเอลก็ประสบปัญหาด้านการจัดสวัสดิการจากทางเรือนจำ เนื่องจากแต่ละเรือนจำในประเทศอิสราเอล มีการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังไม่เท่าเทียมกัน

โดยเฉพาะบางเขตการปกครอง นอกจากจะไม่มีการจัดสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังแล้ว ยังมีการทรมานผู้ต้องขังทั้งทางร่างกายและจิตใจ อันสืบเนื่องมาจากปัญหาการแบ่งแยกดินแดนของประเทศอิสราเอลนั่นเอง

ประเทศสหรัฐอเมริกา (รัฐบาลกลาง) มีการจัดสวัสดิการพิเศษแก่ผู้ต้องขัง คือ มีการบริการด้านอาหารที่มีมาตรฐานสูง การให้บริการรักษาพยาบาลพิเศษแก่ผู้ต้องขังที่มีความจำเป็นต้องใช้การรักษาพยาบาลเป็นกรณีพิเศษ ค่าทดแทนกรณีผู้ต้องขังได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน การบริการแก้ปัญหาเรื่องร้องทุกข์ บริการจัดหาเครื่องใช้ส่วนตัว และการเก็บของใช้ส่วนตัวของผู้ต้องขัง บริการเยี่ยมแบบตัวต่อตัว การบริการห้องสมุดกฎหมายแก่ผู้ต้องขังที่ต้องการความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ส่วนที่มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มีการสวัสดิการที่ดีแก่ผู้ต้องขัง โดยการจัดเป็นโครงการพิเศษต่าง ๆ ให้แก่ผู้ต้องขัง อันได้แก่ โครงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่คิดเชื่อเอคส์ โครงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงที่มีบุตร โครงการปฏิบัติผู้ต้องขังที่ป่วย รวมทั้งโครงการช่วยเหลือสวัสดิการด้านต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังและครอบครัว

ประเทศเดนมาร์ก มีการจัดสวัสดิการที่ดีและมีความแตกต่างจากประเทศอื่น ๆ หลายประการ กล่าวคือ การอนุญาตให้ผู้ต้องขังมีทรัพย์สินส่วนตัวในเรือนจำ เช่น หนังสือ รูปภาพ วิทยุ โทรทัศน์ ทีวี สัตว์เลี้ยง มีการจัดอุปกรณ์นันทนาการต่าง ๆ รวมทั้งการสั่งซื้อหนังสือโดยตรงของผู้ต้องขังจากห้องสมุดของทางเรือนจำและด้านสวัสดิการที่น่าสนใจอย่างยิ่งในด้านการเยี่ยมผู้ต้องขัง กล่าวคือ นอกจากผู้ต้องขังจะได้รับการเยี่ยมจากญาติหรือบุคคลต่าง ๆ ภายในเรือนจำแล้ว ผู้ต้องขังยังมีสิทธิไปเยี่ยมญาติหรือบุคคลต่าง ๆ ภายนอกเรือนจำด้วยตนเอง แต่บางเรือนจำจะมีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างแน่นหนา และอนุญาตให้ผู้ต้องขังสามารถเยี่ยมบุคคลภายนอกเรือนจำได้บางกรณี อันเป็นกรณีพิเศษ รวมทั้งทางเรือนจำยังอนุญาตให้ผู้ต้องขังออกไปทำงาน หรือเรียนหนังสือภายนอกเรือนจำได้

ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งอยู่ในทวีปออสเตรเลีย ถือว่าการสงเคราะห์ผู้ต้องขังเป็นหลักสำคัญประการหนึ่ง ที่ใช้ในการดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนแก่สมาคมสงเคราะห์และฟื้นฟูจิตใจผู้พ้นโทษ ซึ่งมีสาขาอยู่ทั่วประเทศอย่างเต็มที่ และมีสมาชิกผู้นำท้องถิ่นให้ความสนใจในงานสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ รวมทั้งสงเคราะห์ครอบครัวของผู้ต้องโทษ ในระหว่างที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานด้วย

จากการศึกษาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างในประเทศมาเลเซีย พบว่ามีการฝึกวิชาชีพไปในทางช่างไม้ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างทอผ้า การซ่อมรองเท้าของทหารและตำรวจ การทอถุงเท้า การทำเครื่องเฟอร์นิเจอร์ด้วยหวาย การเย็บปกหนังสือ ตลอดจนมีการฝึกวิชาชีพทางเกษตรด้วย

ส่วนในประเทศสิงคโปร์นั้นจากการศึกษารายงานประจำปีของงานราชทัณฑ์ในสิงคโปร์ หรือ Singapore Prison Service (เข้าถึงทาง www.prison.gov.sg เมื่อ 22 ตุลาคม 2557) ทำให้ทราบได้ว่ามีการใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับทุกฝ่ายในเรือนจำเพื่อความสะดวกในการควบคุมผู้ต้องขัง โดยเจ้าหน้าที่จะได้รับฝึกฝนอบรมการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พร้อมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความ

ชำนาญ ส่วนผู้ต้องขังมีสิทธิได้รับเข้าถึงเทคโนโลยีเช่นกัน โดยผู้ต้องขังสามารถใช้ Tablet เพื่อการรับทราบข้อมูลต่าง เช่น อ่านข้อมูลหนังสือพิมพ์ ระเบียบ คำสั่งของเรือนจำ และยังสามารถติดต่อสื่อสารกับครอบครัวเพื่อเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กับครอบครัวได้ภายใต้การควบคุมดูแลอย่างเข้มงวดของเจ้าหน้าที่

เรือนจำในประเทศสิงคโปร์ส่วนใหญ่จะเน้นการบริหารงานจากวิสัยทัศน์ของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ผ่านมุมมองและประสบการณ์ของตนเองถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ในการปรับปรุงการบริหารงานในแต่ละแผนกได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ ตามหลักการที่ว่า “Everyone at every chance” มีแรงบันดาลใจที่เกิดจากมุมมองของเจ้าหน้าที่ทุกคนทุกระดับเปลี่ยนมุมมองใหม่ไปสู่งานของตนเองที่ดีกว่าโดยทุกคนมีส่วนร่วมวางแผนฟื้นฟูผู้ต้องขังด้วยวิธีการใหม่ ๆ ภายใต้กฎระเบียบที่วางไว้อย่างเคร่งครัดและมีลักษณะการทำงานด้วยความผูกพันที่เปรียบเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน เน้นวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเน้นความซื่อสัตย์ความมีไหวพริบปฏิภาณ เคารพซึ่งกันและกันและที่สำคัญต้องมีทีมงานที่แข็งแกร่งเชี่ยวชาญเข้าใจถึงการดูแลผู้ต้องขังได้อย่างดีเยี่ยม

เรือนจำในประเทศสิงคโปร์ทุกเรือนจำจะมีกิจกรรมผ่อนคลายให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น มีสนามกีฬา เอนกประสงค์สำหรับออกกำลังกายและใช้สำหรับแข่งขันกีฬาภายใน มีห้องฟิตเนสสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง มีโทรทัศน์เปิดให้ดูบริเวณ โถงส่วนกลาง มีห้องขังเดี่ยวที่ออกแบบมาถูกหลักสากลคือมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับอ่านหนังสือ เขียนจดหมาย มีเตียงนอนที่มีขนาดพอเหมาะ มีขนาดของห้องนอนไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป มีเจ้าหน้าที่ให้บริการปรึกษาปัญหาชีวิต ปัญหาส่วนตัวของผู้ต้องขัง มีอาหารที่รองรับความต้องการของผู้ต้องขังที่ต่างศาสนา

การส่งเสริมผู้ต้องขังในด้านการฝึกวิชาชีพมีอยู่หลายอย่าง เช่น ช่างจักสาน ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า การทำตุ๊กตา ไม้เท้า สำหรับใช้ในสถานที่ราชการ ฝึกทำอาหารคาวหวาน งานวิจิตรศิลป์ เช่น การแกะสลักไม้ เพ้นท์สี วาดรูป เล่นดนตรี ออบแบบเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

นอกจากนี้เรือนจำในประเทศสิงคโปร์ยังมีโครงการอาสาสมัครประชาชนเข้าร่วมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยมีการฝึกอบรมและการสานเสวนาเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษาแนะแนวทางผู้ต้องขังร่วมกับทางเรือนจำหลังพ้นโทษออกไป

ส่วนประเทศไทย มีการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับทุกประเทศโดยเป็นการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขัง เพื่อส่งเสริมการอบรมและพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำหลักสูตรการฝึกวิชาชีพที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการทางทักษะของผู้ต้องขังที่แตกต่างกันและเป็นไปตามความสมัครใจเพื่อโอกาสในการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ มีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ผู้ต้องขังมีความสนใจ มีการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น การชกมวย การแข่งขันบาสเกตบอล ฟุตบอล ตะกร้อ และจัดแข่งกีฬาภายในอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดีไม่เครียดไม่คิดฟุ้งซ่าน โดยมีกิจกรรมเป็นทางออก

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีงบประมาณในการบริหารประเทศไม่มากนัก รวมทั้งงบประมาณในกิจการราชทัณฑ์จึงส่งผลให้การจัดสวัสดิการครอบคลุมเฉพาะตัวผู้ต้องขังเท่านั้น

การเปรียบเทียบการสงเคราะห์ผู้ต้องขังของประเทศไทยกับของต่างประเทศนั้น กล่าวโดยสรุปแล้ว งานสงเคราะห์ผู้ต้องขังในประเทศภาคพื้นเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยนั้น อยู่ในระดับเดียวกัน ส่วนในประเทศภาคพื้นยุโรปกับสหรัฐอเมริกา นับว่ามีมาตรฐานสูงกว่าของประเทศไทย ทั้งนี้ เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนมาตรฐานในการครองชีพแตกต่างกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เพราะหลักสำคัญในการสงเคราะห์ผู้ต้องขังควรอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับความเป็นอยู่ของประชาชนทั่ว ๆ ไปของแต่ละท้องถิ่น

2. ประวัติและการบริหารเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี

ประวัติโดยย่อ

มติคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้จัดตั้งทัณฑสถานบำบัดพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาความแออัดและการให้การบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมให้โทษพร้อมกับจังหวัดราชบุรีอยู่ด้วย โดยกำหนดให้ใช้พื้นที่ ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเขabin (แปลงเรือนจำชั่วคราวเขabin) มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,475 ไร่ ที่ใช้ปลูกสร้างสวนป่าบางส่วนเนื้อที่ 300 ไร่ให้เป็นสถานที่ก่อสร้างโดยให้เรือนจำกลางราชบุรีเป็นผู้ดำเนินการยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดิน จากการปลูกสร้างสวนป่าเดิมมาเป็นก่อสร้างเรือนจำแห่งใหม่ คงเหลือเป็นพื้นที่เรือนจำชั่วคราวเขabin 1,272 - 1 - 92 ไร่ (ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ค่วนที่สุด ที่ มท.0911/27397 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2542 เรื่อง การยกเลิกการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขabinบางส่วนและขอใช้ประโยชน์เพื่อก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษแห่งใหม่) กรมป่าไม้เสนอเรื่องให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงฯ ได้โปรดอนุมัติ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2544 ตามคำขอเพื่อให้กรมราชทัณฑ์เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขabin ท้องที่ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เนื้อที่ 300 ไร่ เพื่อก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี มีกำหนด 30 ปี (ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ 0704.5/16081 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2544 เรื่องกรมราชทัณฑ์ขอเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้ เพื่อก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดราชบุรี ท้องที่จังหวัดราชบุรี) กรมราชทัณฑ์จึงดำเนินการตามระเบียบพัสดุ พ.ศ. 2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ให้บริษัทวอลท์เช็นเอ็นเตอไพซ์ จำกัด ทำการก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี ตามสัญญาจ้างเลขที่ 7/2544 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2544 ใช้งบประมาณการก่อสร้างและติดตั้งอุปกรณ์ระบบเสริมความมั่นคงในการควบคุมผู้ต้องขัง เป็นเงินทั้งสิ้น 586,223,000 บาท (ห้าร้อยแปดสิบล้านสองแสนสองหมื่นสามพันบาทถ้วน) ทางบริษัทได้ดำเนินการก่อสร้างโดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2544 พร้อมนี้กรมราชทัณฑ์ได้ส่งเจ้าหน้าที่กองออกแบบและก่อสร้าง คือ

นายเจริญ แก้วพิณพรรณ และนายสายัญ หนูคงอินทร์ รวม 2 คน มาทำการควบคุมการก่อสร้าง ต่อจากนั้น เรือนจำกลางราชบุรี ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาร่วมควบคุมการก่อสร้าง จำนวน 1 คน คือ นายบุญถิ่น ศิริระโคตร เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 6

การก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรีแล้วเสร็จ คณะกรรมการตรวจรับงานก่อสร้างงวดสุดท้าย เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2546 กรมราชทัณฑ์ได้มอบอาคารทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี และอุปกรณ์ทั้งหมดให้เรือนจำกลางราชบุรีเป็นผู้รับผิดชอบดูแลรักษาสถานที่และพัสดุ (ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยช 0703/9809 ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2546 เรื่อง ส่งมอบสถานที่และอาคารทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี)

ลักษณะและรูปแบบการก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี

จากพื้นที่ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเขาบิน ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี จำนวน 300 ไร่ ได้จัดแบ่งการก่อสร้างทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรี ออกเป็นดังนี้

1. สถานที่ควบคุมอบรมและฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ใช้น้ำที่ 86 ไร่ 1 งาน 2 ตามรางวากำแพงโดยรอบคอนกรีตเสริมเหล็กสูง 7 เมตร เป็นรูป 8 เหลี่ยม ตึกอำนวยการสำนักงานและประตูทางเข้าเรือนจำอยู่ทางทิศใต้ ทิศตะวันออกของกำแพงห่างจากภูเขาหินลับ ประมาณ 300 เมตร ด้านทิศเหนือเป็นพื้นที่ป่าสงวน(ป่าเฉลิมพระเกียรติ 5 ธันวาคมหาราช เป็นป่าสะเดา) ด้านทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบลุ่มปลูกบ้านพักอาศัยของข้าราชการราชทัณฑ์

พื้นที่ภายในทัณฑสถานบำบัดพิเศษ แบ่งพื้นที่ภายในทัณฑสถานไว้ 8 แคน โครงสร้างประกอบด้วย แคนควบคุมผู้ต้องขัง จำนวน 4 แคน มีเรือนนอน มีโรงเลี้ยงอาหาร มีโรงงานฝึกวิชาชีพ และร้านค้าสงเคราะห์ ส่วนแคนพยาบาล แคนสุทกรรม จะมีเรือนนอน แคนการศึกษาและแคนเก็บวัสดุสิ้นค้าจะไม่มีการเรือนนอน รวม 9 แคน ตรงกลางบริเวณจะเป็นที่ว่างจัดเป็นสนามกลางมีสำนักงานส่วนควบคุมอยู่ในสุดของเรือนจำ และมีสำนักงานฝ่ายรักษาการณ์อยู่บริเวณหน้าประตูเรือนจำ

2. พื้นที่ปลูกสร้างบ้านพักอาศัยข้าราชการราชทัณฑ์ สังกัดทัณฑสถานบำบัดพิเศษราชบุรีและบริเวณสันทนการ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 213 ไร่ 2 งาน 88 ตารางวา โดยใช้พื้นที่ด้านทิศตะวันตกของเรือนจำตลอดแนว ด้านหน้าเป็นบ้านพักระดับ 7-8-9 รวม 10 หลัง ต่อไปเป็นอาคารชุดของระดับ 6-1 รวม 16 ชุด มีสนามกีฬาฟุตบอลติดกับถนนทางเข้าเรือนจำ ปัจจุบันได้ปลูกไม้ผลไว้เต็มพื้นที่ของเรือนจำแล้ว

การเปลี่ยนแปลงจากทัศนสถานบำบัดพิเศษราชบุรีเป็นเรือนจำกลางเขาบิน

เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2546 เวลา 09.30 นาฬิกา นายนิติ จิตสว่าง รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ฝ่ายวิชาการ เป็นประธานการประชุม การเตรียมความพร้อมในการเปิดดำเนินการเรือนจำแห่งใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวม 18 คน ในระเบียบวาระการประชุมที่ 1 แจ้งว่ากรมราชทัณฑ์ ได้ก่อสร้างทัศนสถานบำบัดพิเศษ ในปี พ.ศ. 2543 – 2546 รวม 4 แห่ง เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติด ต่อมารัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 ทำให้จำนวนผู้ต้องขังคดียาเสพติดลดลง กรมราชทัณฑ์ จึงได้ปรับเปลี่ยนการใช้พื้นที่ของทัศนสถานบำบัดพิเศษที่สร้างใหม่ ทัศนสถานบำบัดพิเศษราชบุรี เปลี่ยนชื่อเป็น เรือนจำกลางเขาบิน กำหนดเป็นเรือนจำระดับความมั่นคงสูง เพื่อควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษสูง และเป็นผู้ร้ายรายสำคัญ มีอัตราความจุมาตรฐาน 1,470 คน อัตราความจุเต็ม 3,000 คน อำนาจการควบคุมให้เรือนจำกลางเขาบินควบคุมผู้ต้องขังที่มีกำหนดโทษตั้งแต่ 15 ปี – ตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นเรือนจำที่มีสภาพความมั่นคงแข็งแรง และได้รับการติดตั้งระบบเสริมความมั่นคงไว้ด้วย กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดอาณาเขตเรือนจำกลางเขาบิน ตามคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ 273/2546 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2546 ประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 120 ตอนพิเศษ 886 วันที่ 13 สิงหาคม 2546

ที่อยู่ปัจจุบัน

เรือนจำกลางเขาบิน

229 หมู่ 6 ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุม แก้ไข และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่าสู่สังคม

พันธกิจ

1. ควบคุมผู้ต้องขังอย่างมีอาชีพ
2. แก้ไข ฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดี มีคุณค่าสู่สังคม

หน้าที่และความรับผิดชอบ

เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีมีหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล และคำสั่งของผู้มีอำนาจตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติ และหลักสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ภารกิจ

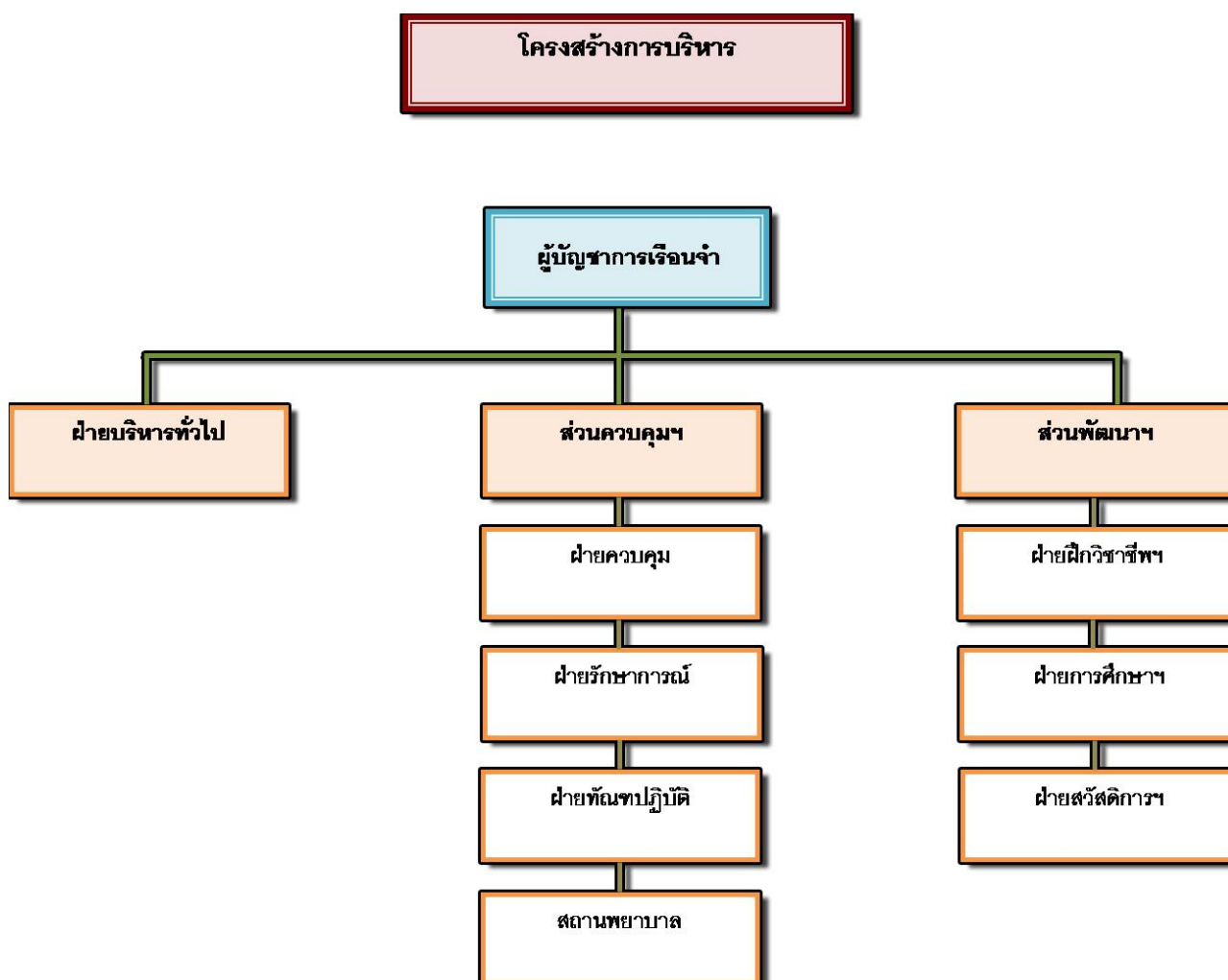
1. ควบคุมผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ ผู้ร้ายสำคัญ
2. จัดให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาจากศูนย์ กศน. และมสธ.
3. พัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรม ผีวิชาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง
4. ดำเนินการทางทัณฑปฏิบัติ จัดสวัสดิการ โดยการสงเคราะห์และพัฒนาสุขภาพอนามัยแก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับสุขภาพจิต
5. กำหนดแนวทางติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดียาเสพติดให้โทษ
6. ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามนโยบาย และแผนงานของกรมราชทัณฑ์

ตารางที่ 2.1 จำนวนเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี

สถิติประชากรในเรือนจำกลางเขabin	
จำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด	3,011 คน
เจ้าหน้าที่	135 คน

ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม 2557

ตารางแผนภูมิที่ 2.2 โครงสร้างการบริหารเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี

(อ้างอิงข้อมูลจาก <http://www.correct.go.th/tdcratc/history.html> เข้าถึงข้อมูลเมื่อ 7 ตุลาคม 2557)

โครงสร้างการบริหารงาน แบ่งเป็น

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป

มีภาระหน้าที่ด้านเอกสารและงบประมาณประกอบด้วย งานเลขานุการ งานแผนและโครงการ งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ งานการเงิน งานพัสดุและอาคารสถานที่ งานบริหารบุคลากรและสวัสดิการ งานประชาสัมพันธ์

2. ส่วนควบคุมผู้ต้องขัง

เป้าหมายในการคุมขังผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นคดีอาชญากรรมและรองลงมาจึงเป็นคดีอื่น ๆ ทางเรือนจำเขาบินมีการแบ่งส่วนการบริหารแดนคุมขังแบ่งออกเป็นทั้งหมด 9 แแดน ดังนี้

แดน 1 เก็บพัสดุ

แดน 2 สูทกรรม

แดน 3 การศึกษา

แดน 4 ควบคุมพิเศษผู้ต้องขังรายสำคัญที่ถูกคัดเลือกมาจากคณะกรรมการคัดเลือก

แดน 5 โทษ 20 ปี – ตลอดชีวิต

แดน 6 แดนความมั่นคงสูง Super Max (เดิมเป็นพื้นที่การเกษตร)

แดน 7 โทษ 20 ปี – ตลอดชีวิต

แดน 8 พยาบาล

แดน 9 รองจากแดน 4 หรือเป็นผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมที่เป็นอันตรายจากแดน 5 แแดน 7

3. ส่วนสวัสดิการผู้ต้องขัง

มีการกิจในด้านการจัดสวัสดิการให้การสงเคราะห์และนันทนาการผู้ต้องขังประกอบด้วย

ฝ่ายสวัสดิการ ดูแลรับผิดชอบด้านสุทกรรม เลี้ยงคูผู้ต้องขัง เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังพบปะเยี่ยมญาติสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และจัดโครงการวันพบญาติตลอดปี

ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ต้องขัง จัดเครื่องอุปโภคบริโภค จัดหาอวัยวะเทียมให้แก่ผู้ต้องขังพิการ บริการรับส่งจดหมาย พัสดุภัณฑ์ โทรศัพท์ติดต่อญาติ จัดนันทนาการ เช่น ดนตรี กีฬา

ฝ่ายเงินฝากผู้ต้องขัง ดูแลเงินฝากผู้ต้องขัง รับ-จ่ายธนาณัติ และเก็บรักษาของฝากที่มีค่าของผู้ต้องขัง

4. ส่วนพัฒนาผู้ต้องขัง ประกอบด้วย

ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรับ ย้าย ตาย ป่วย เลื่อนลดชั้น พักการลงโทษ ทูลเกล้าถวายฎีกา ดูแลผู้ต้องขังต่างประเทศ ตลอดจนการปล่อยตัวผู้ต้องขังเมื่อพ้นกำหนดโทษ

ฝ่ายฝึกวิชาชีพ มีภาระหน้าที่ในการให้การฝึกอบรมด้านวิชาชีพแก่ผู้ต้องขัง เช่น ด้านการพิมพ์ ช่างไม้ ช่างเชื่อม ตัดเย็บเสื้อผ้า จักสาน ดนตรี งานศิลปะ และนำผู้ต้องขังออกทำงานบำเพ็ญประโยชน์ สาธารณะนอกเรือนจำ

ฝ่ายจำแนกลักษณะและคุมประพฤติ มีหน้าที่แยก คัด ตรวจสอบวิเคราะห์เกี่ยวกับความถนัดขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขัง สืบเสาะ ดูแล เยี่ยมเยียนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวระหว่างถูกคุมประพฤติ

5. ส่วนการศึกษาและพัฒนาจิตใจให้ผู้ต้องขัง

มีภารกิจในการดูแลให้การศึกษายอบรมแก่ผู้ต้องขัง ทั้งด้านศาสนา จริยธรรม การศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ ตั้งแต่ผู้ต้องขังที่อ่านหนังสือไม่ออก และเขียนหนังสือไม่ได้ จนถึงระดับปริญญาตรี โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเปิดหลักสูตรการเรียนสอนให้ผู้ต้องขังตามความสมัครใจ

การปกครองในเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี เป็นการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวเนื่องกับผู้ต้องขังที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย การลงโทษ การควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี การให้การศึกษายอบรมฝึกวิชาชีพ การสงเคราะห์และปลดปล่อยผู้ต้องขัง เพื่อให้กลับประพฤติตนเป็นพลเมืองดี หลังจากพ้นโทษไปแล้ว การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังจึงมีลักษณะผสมผสานระหว่างหลักการใช้เรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อการคุมขัง และควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้หลบหนี กับหลักการใช้เรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อการแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขัง โดยใช้มาตรการควบคุมและการผ่อนคลายการควบคุม เพื่อประสิทธิผลสมบูรณ์ต่อการลงโทษและการแก้ไขผู้ต้องขัง ที่สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลและหลักการพตนเองของผู้ต้องขัง ดังที่บัญญัติไว้ในข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกับข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องของสหประชาชาติ ข้อ 65 ที่ว่า “การปฏิบัติต่อบุคคล ซึ่งถูกพิพากษาลงโทษจำคุก หรือมาตรการอื่นที่คล้ายคลึงกัน ย่อมมีวัตถุประสงค์ทราบเท่าที่ระยะเวลากำหนดโทษจะอำนวยให้ เพื่อปลูกฝังบุคคลดังกล่าว ให้มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ ภายหลังจากการปลดปล่อย จึงควรมีวิธีการปฏิบัติในตนเองส่งเสริมให้บุคคลเหล่านี้บังเกิดความรู้สึก เคารพตนเองและพัฒนาความรู้สึกสำนึกรับผิดชอบมากขึ้น” (ประเสริฐเมฆมณี 2523, หน้า 347)

นอกจากนี้ทางเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี ยังต้องปฏิบัติตามตัวบทกฎหมาย ที่กำหนดวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในลักษณะต่าง ๆ เช่นพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช 2506 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พุทธศักราช 2510 เป็นต้น และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนั้นจะต้องดำเนินการต่อผู้ต้องโทษตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ขององค์การสหประชาชาติ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรีนั้นเป็นสิ่งที่ผู้บัญชาการเรือนจำและเจ้าหน้าที่เรือนจำทุกคนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ตัวบทกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกทั้งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติเช่นเดียวกัน โดยมีหลักการที่สำคัญดังนี้

ด้านการควบคุมผู้ต้องขัง

ได้มีการปรับปรุง ทำการออกแบบพื้นที่เรือนจำที่สร้างขึ้นใหม่ให้มีความเหมาะสมกับกำหนดโทษ พฤติกรรมและประเภทของผู้ต้องขัง เช่น จัดให้มีลานกีฬาเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ได้นำนวัตกรรมเทคโนโลยีสมัยใหม่ ระบบอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้เพื่อเสริมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่นการบันทึกประวัติผู้ต้องขังด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การควบคุมผู้ต้องขังผ่านกล้องวงจรปิด เพื่อให้เทคโนโลยีสมัยใหม่มีความสอดคล้องกับหลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา

ด้านการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

เพื่อให้กลับประพฤติตนเป็นคนดีภายหลังพ้นโทษ โดยมุ่งเน้นในการให้การศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ การฝึกอาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน การอบรมทางด้านจิตใจให้เป็นผู้รับผิดชอบ ด้วยการอบรมด้านศีลธรรม จริยธรรมและการบำเพ็ญจิตภาวนา ตลอดจนการให้การดูแลผู้ต้องขังสูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

ด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในชุมชน

เรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี ได้ส่งเสริมโดยการอนุญาตให้ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี ให้ออกมาใช้ชีวิตภายนอกก่อนพ้นกำหนด โดยคณะกรรมการพิจารณาได้พิจารณาภายใต้เงื่อนไขคุมประพฤติ เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ต้องขังอยู่ในระเบียบวินัยและกลับตัวเป็นคนดี อีกทั้งยังเป็นการระบายนความแออัดในเรือนจำด้วย

ด้านการป้องกันปราบปราม

เรือนจำได้จัดหน่วยปฏิบัติการพิเศษไว้คอยตรวจสอบความปลอดภัยภายในเรือนจำ เช่นตรวจค้นยานพาหนะ อาคารสถานที่ เรือนนอน รวมทั้งตัวผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา เพื่อป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้าม อุปกรณ์สื่อสารและยาเสพติดเข้าเรือนจำ พร้อมทั้งลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังหรือแม้แต่เจ้าหน้าที่เรือนจำเอง

ด้านการนำผู้ต้องขังออกไปรับใช้สังคม

เรือนจำได้จัดให้มีการนำผู้ต้องขังออกไปบำเพ็ญประโยชน์ ทำงานสาธารณประโยชน์ อาทิเช่น พัฒนาวัดวาอาราม ขุดลอกคูคลอง ทำความสะอาดท่อระบายน้ำ เป็นต้น เพื่อให้ผู้ต้องขังรู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีระหว่างผู้ต้องขังกับประชาชน

2.1 รูปแบบการบริหารเรือนจำความมั่นคงสูง

เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี เป็นเรือนจำที่มีความพร้อมในการรองรับผู้ต้องขังเด็ดขาด โดยเฉพาะผู้ต้องขังในขบวนการค้ายาเสพติดรายสำคัญเข้าสู่เรือนจำ โดยมีการรักษาความปลอดภัยขั้นสูงสุดด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ภายในแดน 6 นั้นเดิมเป็นพื้นที่การเกษตรของเรือนจำได้ถูกปรับเปลี่ยนมาเพื่อใช้คุมขังนักโทษคดีเด็ดขาดหรือนักโทษคดียาเสพติดรายสำคัญ ซึ่งเป็นแดนความมั่นคงสูงสุดที่เรียกว่า เรือนจำ “Super Max” เป็นแห่งแรกในประเทศไทย กรมราชทัณฑ์ได้ใช้เวลาการก่อสร้าง 2 ปี โดยแล้วเสร็จเมื่อต้นปี พ.ศ.2557 เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรองรับการย้ายนักโทษรายสำคัญจากเรือนจำอื่น ๆ มาคุมขัง ณ เรือนจำเขาบิน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะเป็นนักโทษในคดียาเสพติดอัตราโทษตั้งแต่ประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต นักโทษชั้นเลว นักโทษที่มีประวัติค้ายาเสพติดในเรือนจำหรือลักลอบนำโทรศัพท์เข้าเรือนจำและมีชื่ออยู่ในบัญชีดำของป.ป.ส.(สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) โดยเริ่มคุมขังนักโทษคดียาเสพติดรายสำคัญในแดน 6 เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2557 ภายหลังจากที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้มีมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่อยู่ในเรือนจำ โดยให้คัดแยกนักโทษทั้งหมดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่เป็นตัวการสำคัญในการสั่งซื้อยาเสพติดจากในเรือนจำ โดยให้คัดแยกนักโทษที่เป็น “หัวโจก” หรือเป็นขบวนการยาเสพติดรายใหญ่มามากุมขัง ณ แแดน 6 หรือ “Super Max” ที่มีการรักษาความปลอดภัยขั้นสูงสุด

สำหรับเรือนจำเขาบินเป็นเรือนจำที่มีความมั่นคงสูงแห่งแรกในประเทศไทยได้รับมอบนโยบายจาก พลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา รองผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งได้กำกับดูแลในกระบวนการยุติธรรมและ พ.ต.อ. สุชาติ วงศ์อนันต์ชัย อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ซึ่งได้สั่งการว่าให้เรือนจำกลางเขาบินเตรียมความพร้อมของแดน 6 เป็นแดนความมั่นคงสูง เพื่อรองรับผู้ต้องขังจากเรือนจำทั่วประเทศที่ทางเรือนจำส่งให้ กรมราชทัณฑ์พิจารณาโดยมีคณะกรรมการคัดย้ายมาอยู่ที่เรือนจำเขาบินเพื่อใช้เป็นที่ควบคุมผู้ต้องขังที่มีความเคลื่อนไหวในการค้ายาเสพติดและมีความพยายามในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการนำโทรศัพท์มือถือและยาเสพติดเข้ามาในเรือนจำ ซึ่งทางเรือนจำสามารถรองรับผู้ต้องขังได้ประมาณ 400 คน ตามความจุของ “Super Max” ที่มีความจุได้สูงสุด 444 คน ทั้งนี้ ในแดน 6 แห่งนี้อาจไม่ได้เรียกว่าเป็นการลงโทษแต่เรียกว่าเป็นการเป็นแยกขังเพื่อดูแลสอดส่องพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ในยุคปัจจุบันผู้นำรัฐบาลภายใต้อำนาจการปกครองของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติหรือ “คสช.” มีนโยบายในการให้ความสำคัญกับคุณภาพในการบริหารเรือนจำที่มีประสิทธิภาพ เน้นย้ำให้ทุกเรือนจำจะต้องไม่มีการลักลอบใช้โทรศัพท์ ยาเสพติด ไม่ให้มีเครื่องมือในเรือนจำที่จะเป็นการทำลายความน่าเชื่อถือของเรือนจำ ด้านเจ้าหน้าที่ของเรือนจำเขาบินจะต้องถูกฝึกอบรมการบริหารจัดการดูแลควบคุมผู้ต้องขังอย่างเข้มงวด เรียนรู้การใช้เครื่องมือการควบคุมผู้ต้องขังที่ทันสมัย การบริหารจัดการต่างๆจะใช้ระบบเทคโนโลยี ความพิเศษของเรือนจำความมั่นคงสูงทุกอย่างภายในอาคารจะถูกควบคุมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จากห้องควบคุมไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเข้าออก การเปิด-ปิดประตูห้องนอนเดี่ยว-ห้องนอนรวม ระบบ

ไฟฟ้าทั้งหมดจะถูกควบคุมจากห้องควบคุม มีระบบการเชื่อมต่อที่ใช้ระบบโทรศัพท์แบบ “Vedio System” โดยไม่ให้ญาติสัมผัสตัวผู้ต้องขังโดยตรง เป็นการเชื่อมต่อโดยผ่านวงจรอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ต้องขังจะมีจุดพูดคุยอยู่ในแดน “Super Max” และญาติที่มาเยี่ยมไม่สามารถเข้าเยี่ยมถึงภายในแดน “Super Max” แต่จะมีจุดพูดคุยทางโทรศัพท์แบบ “Vedio System” ที่สามารถเห็นภาพและเสียงพูดคุยกันได้ชัดเจนอยู่อาคารด้านหน้าเรือนจำเขาบิน โดยกำหนดเวลาให้เพียง 30 นาที และจะมีการบันทึกเสียงไว้เป็นหลักฐานด้วย เพื่อเป็นการป้องกันการติดต่อนำสิ่งผิดกฎหมายเข้าเรือนจำ ส่วนการควบคุมต่าง ๆ ใช้ระบบควบคุมจากคอมพิวเตอร์ จะมีห้องปฏิบัติการอยู่ 2 ชั้นดูแล ทางเจ้าหน้าที่จะดูแลควบคุมจับตาผู้ต้องขังทางจอภาพ มีอุปกรณ์ที่ตัดสัญญาณการสื่อสารได้ทั้งหมด หากมีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้นกับผู้ต้องขังทางเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบจากกล้องวงจรปิดจากห้องขังและสามารถเข้าถึงตัวผู้ต้องขังได้อย่างทันที โดยเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมในแดน “Super Max” จะใช้ “เจ้าหน้าที่สีขาว” ในการควบคุมดูแลนักโทษ เพราะเป็นเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ถูกฝึกอบรมการปฏิบัติงานมาโดยเฉพาะ มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่มีส่วนพัวพันกับยาเสพติด มีคุณธรรมจริยธรรมสูงสามารถไว้วางใจได้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยก่อนที่เจ้าหน้าที่สีขาวจะเข้าไปปฏิบัติงานก็จะถูกตรวจค้นเองก่อนเข้าไปควบคุมผู้ต้องขังเช่นกัน โดยไม่ให้เจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขังพบกัน ถือได้ว่าเป็นเรือนจำที่มีความปลอดภัยสูงสุดประเทศไทย

ในแดน 6 หรือ “Super Max” นั้น มีผู้คุมทั้งหมด 16 คน มีผู้ต้องขัง ณ ปัจจุบันจำนวน 437 คนถูกออกแบบเป็นอาคารทันสมัย 4 ชั้น เพื่อคุมขังผู้ต้องขังค้ายาเสพติดรายสำคัญ โดย จะมีทั้งหมด 4 ชั้น มีกล้อง CCTV 360 ตัว ติดตั้งเต็มพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นห้องนอนห้องอาบน้ำ ห้องทานข้าว ห้องเก็บห้อง บันไดทางเดินระหว่างชั้น ลานกิจกรรมต่างๆ หรือมุมอับต่าง ๆ เพื่อควบคุมการเคลื่อนไหว กิจกรรมหรือการทำกิจกรรมประจำวัน ส่วนการออกแบบพื้นที่ในแต่ละชั้นจะมีการออกแบบที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ชั้น 1 จะออกแบบเป็นพื้นที่โปร่งโล่ง มีห้องซักผ้า ห้องรีดผ้า ห้องเก็บอุปกรณ์ทั่วไป ไม่มีห้องนอน ส่วนชั้นลอยจะเป็นห้องควบคุมระบบความปลอดภัยที่ควบคุมระบบกล้องวงจรปิดทั้งหมดสามารถมองเห็นภาพของผู้ต้องขังได้ถึงห้องนอนเดี่ยวหรือนอนรวมของผู้ต้องขัง มีเจ้าหน้าที่ดูแลตลอด 24 ชั่วโมงและผลัดเปลี่ยนเวรตามตารางเวรที่กำหนด ดังนั้น ผู้ต้องขังทุกคนจึงอยู่ในสายตาของเทคโนโลยีทั้งหมดและมีการออกแบบเป็นห้องโถงเอนกประสงค์สำหรับการเล่นกีฬา มีสนามกีฬาบาสเก็ตบอล มีร้านค้าสวัสดิการ ห้องอาบน้ำ ห้องอาหารและตู้ล็อกเกอร์

ชั้น 2 และชั้น 3 เป็นห้องขังรวมทางเข้าห้องขังประตูจะเป็นแบบเปิดปิดอัตโนมัติ ห้องขังรวม 1 ห้องจะคุมขังผู้ต้องขังได้จำนวน 12 คน โดยในแต่ละชั้น จะมีห้องขังรวมทั้งหมด 16 ห้อง นั่นคือ 1 ชั้นจะคุมผู้ต้องขังได้รวม 192 คน ดังนั้นเมื่อรวมผู้ต้องขังจากชั้น 2 และชั้น 3 แล้ว จึงรวมจำนวนได้ 384 คน โดยผู้ต้องขังในชั้น 2 และชั้น 3 นี้ จะเป็นผู้ต้องขังที่มีประวัติจะนำมานอนอยู่รวมกันและจะปล่อยให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ในแต่ละวัน

ชั้น 4 จะเป็นการคุมขังผู้ต้องขังที่มีประวัติไม่ดีหรือเป็นผู้ต้องขังรายสำคัญ โดยได้ออกแบบเป็นห้องขังเดี่ยวให้ถูกคุมขังอยู่ในห้องเดี่ยว มีจำนวนทั้งหมด 60 ห้อง ประตูห้องเป็นแบบเปิดปิดอัตโนมัติ ขนาดห้องหน้ากว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร มี 1 ที่นอน มีโถส้วม อ่างล้างหน้า มีช่องหน้าต่างที่เป็นซี่ลูกกรงอยู่ด้านหลังห้อง บริเวณประตูล็อกค้ำหน้าจะมีช่องส่งอาหาร ทุก ๆ ห้องถูกล้อมรอบโดยกำแพงทึบเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังสามารถมองเห็นกันได้เพื่อเป็นไปตามหลักการควบคุมความมั่นคงสูงสุด

ความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในแดน 6 แห่งนี้สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้แต่ไม่สามารถติดต่อหรือพูดคุยกับผู้ต้องขังอื่นได้นอกจากเวลาทำกิจกรรมตามระเบียบของเรือนจำที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักความมั่นคงสูงสุดในเรือนจำคือการลดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไม่ว่าจะเป็นระหว่างผู้ต้องขังด้วยกันเอง ผู้ต้องขังกับเจ้าหน้าที่เรือนจำ ผู้ต้องขังหรือบุคคลภายนอกใช้เทคโนโลยีสื่อสารโดยเด็ดขาดแต่นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาควบคุมดูแลผู้ต้องขังให้มากที่สุดแทนการควบคุมด้วยมนุษย์ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ต้องทำด้วยมนุษย์และเป็นแรงเสริมการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นเป็นไปตามหลักสากล รวมทั้งเป็นการ “ตัดตอน” ผู้ต้องขังที่มีปัญหาแยกออกจากผู้ต้องขังทั่วไป นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้คุมจะสื่อสารไปยังผู้ต้องขังผ่านเสียงตามสายและระบบไฟฟ้าจะถูกควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมด

ในการเข้าสู่เรือนจำแดน 6 “Super Max” นั้น ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับล่างถึงระดับผู้บริหาร ผู้ต้องขังเก่า-ใหม่ ผู้มาติดต่อราชการ ญาติพี่น้อง บุคคลภายนอก จะต้องถูกตรวจค้นร่างกายผ่านเครื่อง “Body Scan” ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถตรวจและมองเห็นร่างกายผ่านเสื้อผ้าจนถึงภายในทุกส่วนของร่างกายได้อย่างละเอียดชัดเจนมากแม้มีการกลืนวัตถุบางอย่างเข้าไปในร่างกายเพื่อปกปิดอำพรางก็ไม่สามารถผ่านเครื่องตรวจดังกล่าวได้เพราะเครื่องสแกนจะตรวจพบได้แม้วัตถุสิ่งของจะอยู่ในอวัยวะภายในร่างกายซึ่งสามารถป้องกันการลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามต่าง ๆ เข้ามาในเรือนจำอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนเจ้าหน้าที่เรือนจำก่อนเข้าทำงานจะต้องผ่านการตรวจร่างกายด้วยเครื่องสแกนสำหรับตรวจจับโทรศัพท์และซิมโทรศัพท์ สำหรับเครื่องตรวจจับดังกล่าวนอกจากจะตรวจค้นร่างกายเจ้าหน้าที่แล้วยังสามารถตรวจพบโทรศัพท์ในเรือนจำได้อีกหลายเครื่อง เช่น ตรวจพบโทรศัพท์ที่มีการฝังดินไว้ ตรวจพบซิมโทรศัพท์ที่ซุกซ่อนอยู่ตามซี่ลูกกรงต่าง ๆ เป็นต้น

ผู้ต้องขังใหม่ที่เข้ามาอยู่ในแดน 6 “Super Max” จะต้องผ่านแดนแรกรับเพื่อตรวจสุขภาพร่างกายเพื่อตรวจสอบว่ามีโรคประจำตัว โรคร้ายแรงหรือไม่ มีประวัติเจ็บป่วยอย่างไร ต้องการการรักษาโรคประจำตัวหรือแพทย์ชนิดใดเพื่อส่งข้อมูลให้ทางเจ้าหน้าที่ผู้คุมได้รับทราบข้อมูลผู้ต้องขังไว้หากมีเหตุเจ็บป่วยเกิดขึ้น เมื่อผู้ต้องขังผ่านการตรวจสุขภาพจะมีการเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นชุดของเรือนจำ ถูกยัดของใช้ส่วนตัว เพราะเมื่อเข้าไปในแดน 6 “Super Max” จะไม่สามารถใช้สิ่งของที่สั่งซื้อมาจากภายนอกเรือนจำได้ทุกกรณี

ปัญหาการลักลอบนำสิ่งต้องห้ามเข้าเรือนจำนับเป็นปัญหาสำคัญที่ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเกือบทุกเรือนจำในประเทศไทย ไม่เว้นแม้แต่เรือนจำเขาบิน ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา จากการรายงานของเรือนจำ

พบว่าสิ่งของต้องห้ามผิดกฎหมายเข้ามาในเรือเป็นประจำจำนวนมากแต่ด้วยระบบเทคโนโลยีของเรือจำที่ทันสมัยทำให้ตรวจพบได้ทันก่อนสิ่งของเหล่านั้นจะไปถึงผู้ต้องขังเพราะบางครั้งมีปรากฏเป็นข่าวว่าตรวจพบวัตถุที่มีการประดิษฐ์คิดแปลงคล้ายจรวดและใส่โทรศัพท์มือถือไว้ข้างในประมาณ 4 – 5 เครื่อง หรือจะเป็นเครื่องชาร์ตแบตเตอรี่ โทรศัพท์ ยาบ้า ยาไอซ์ หรือเป็นลูกฟุตบอลบรรจุสิ่งต้องห้ามดังกล่าวแล้วใช้วิธีการต่าง ๆ ต่างจากพื้นดิน ด้วยวิธีการ โยน ขว้าง ยิง เตะ ขึ้นฟ้าและให้ตกลงมาภายในเรือจำ ซึ่งกล่าวกันว่าหากสิ่งต้องห้ามดังกล่าวสามารถเข้ามาถึงตัวผู้ต้องขังได้จะมีมูลค่ามหาศาล เช่น โทรศัพท์ 1 เครื่องเมื่อมาอยู่ในเรือจำจะมีมูลค่าประมาณ 3 ล้านบาท เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามวัตถุทุกชนิดที่ตกเข้ามาภายในเรือจำจะถูกตรวจค้นพบได้ทั้งหมดเพราะมีหน่วยรักษาความปลอดภัยอย่างแน่นหนาและรณรงค์ให้ประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลตรวจตราความปลอดภัยรอบ ๆ เรือจำร่วมกับตำรวจในพื้นที่ เช่น กองบังคับการตำรวจภาค 7 ส่งนายตำรวจมาตรวจตราความเรียบร้อยเป็นประจำ วันละ 6 – 8 คน มาตรวจสอบหาข่าวต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงาน ป.ป.ส. ส่งเจ้าหน้าที่มาทำงานที่เรือจำ 2 คน เพื่อทำหน้าที่งานวิชาการและศึกษาแนวโน้มความเคลื่อนไหวในเรือจำอยู่เป็นประจำ

ความแตกต่างระหว่างผู้ต้องขังในแดน 6 “Super Max” ที่เป็นแดนจำคุกที่มีความมั่นคงสูงสุดกับผู้ต้องขังในเรือจำทั่วไปนั้น ผู้ต้องขังในแดนความมั่นคงสูงสุดจะถูกควบคุมในอาคารแห่งนี้โดยไม่สามารถออกมาด้านนอก 24 ชั่วโมงและมากที่สุดถึง 1 ปี และเป็นการตัดวงจรการค้ายาเสพติดในเรือจำ โดยเฉพาะการสั่งยาเสพติดการผ่านทางญาติพี่น้อง

จากข้อมูลที่ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการบริหารเรือจำความมั่นคงสูงแห่งนี้จึงเป็นมาตรการที่สำคัญที่กรมราชทัณฑ์เชื่อว่าเป็นวิธีทางที่จะทำให้ผู้ต้องขังในคดียาเสพติดรายสำคัญที่ถูกนำตัวมาคุมขังทั้งแบบขังเดี่ยวและขังรวมจะได้เริ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นและเป็นการตัดวงจรการค้ายาเสพติดในเรือจำให้ลดลงไปมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือจำเขabin จังหวัดราชบุรี

การนำตัวผู้ต้องขังมาคุมขัง ณ เรือจำเขabin นั้นเป็นไปตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ที่ต้องการให้ผู้ต้องขังที่ต้องโทษคดียาเสพติดซึ่งถือได้ว่าเป็นคดีที่มีมากที่สุดในประเทศไทยได้เข้ามาคุมขังเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังที่หลังจากถูกศาลตัดสินพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกแล้วยังหวนกลับไปสู่วงจรการค้ายาเสพติดหลังพ้นโทษหรือค้ายาเสพติดระหว่างต้องโทษในเรือจำ โดยเฉพาะผู้ที่มาอยู่ในแดนความมั่นคงสูงสุดหรือ “Super Max” จะไม่เรียกว่าถูกลงโทษแต่จะถูกเรียกว่าแยกขังเพื่อเป็นการสอดส่องพฤติกรรมผู้ต้องขังที่มีการดูแลอย่างเข้มงวดไม่สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้เพื่อไม่ให้มียาเสพติดอยู่ภายในเรือจำให้ได้ 100 เปอร์เซ็นต์

การดูแลผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เป็นผู้ต้องขังอยู่ในเรือจำเขabin นั้นมีการปฏิบัติเหมือนกันทุกประการ ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ พื้นฐานปัจจัยสี่ที่ควรได้รับจะมีเหมือนกันเพื่อให้

สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ทั้งนี้ อาจจะมีแตกต่างกันบ้างในวิธีปฏิบัติ เนื่องจากข้อจำกัดบางประการ เช่น การนับถือศาสนา การรับประทานอาหาร การสื่อสาร การมีตัวแทนทางกฎหมาย เป็นต้น วิธีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศย่อมมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อกระทำผิด ถูกจับกุมและถูกนำตัวมาคุมขังอยู่ในเรือนจำแห่งเดียวกันย่อมต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในเรือนจำตามระยะเวลาจำคุกของแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไปแต่ส่วนใหญ่แล้วผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ถูกจำคุกที่นี่จะมีระยะเวลาต้องโทษเป็นช่วงเวลาที่ยาวนานเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นคดียาเสพติดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่ต่ำกว่า 10 ปี ไปจนถึงจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งหากผู้ต้องขังไม่ปรับตัวก็อาจจะทำให้เกิดความเครียดและนำไปสู่การแสดงออกอย่างไม่เหมาะสมหรือคิดหลบหนีแหกหักเรือนจำหรือคิดฆ่าตัวตายในเรือนจำได้ ทั้งนี้ การให้การสงเคราะห์ผู้ต้องขังของทางเรือนจำจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ในการดูแลผู้ต้องขังทุกคนตามหลักพื้นฐานสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนควรได้รับเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในขณะที่ถูกจองจำและเกิดสำนึกในการกระทำความผิดได้

ข้อปฏิบัติสำหรับการดูแลผู้ต้องขัง

ก่อนเข้ามาในเรือนจำเขabinนั้นทุกคนต้องผ่านการตรวจค้นรวมถึงผู้คุมเพื่อเป็นการป้องกันการลักลอบนำสิ่งต้องห้ามสิ่งผิดกฎหมายเข้าไปในเรือนจำ ในกรณีแดน 2 ที่เป็นแดนประกอบอาหารให้ผู้ต้องขังนั้น รถยนต์ขนอาหารสดและอาหารขายฝากที่ต้องผ่านเข้าออกเรือนจำทุกวันต้องถูกตรวจค้นอย่างละเอียดเพื่อป้องกันการซุกซ่อนสิ่งต้องห้ามรวมไปถึงอาหารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาในเรือนจำจะต้องถูกตรวจค้นสแกนโลหะก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบอย่างละเอียดอีกครั้ง

ในส่วนของเรือนนอนส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นแบบห้องน้ำรวมและเป็นที่นอนแบบนอนรวมกัน เข้าเรือนนอนตั้งแต่ช่วง 15.00 น.ถึงช่วง 05.00 น. ของเช้าวันใหม่ ทั้งนี้ หากเป็นแดน 2 สูทกรรมหรือห้องครัวที่เป็นผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดเลือกมาประกอบอาหารทำหน้าที่ประกอบอาหาร โดยมีผู้คุมดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อหุงข้าว ปรงอาหารปริมาณมากให้เพียงพอกับผู้ต้องขัง โดยผู้ต้องขังที่ได้รับมอบหมายให้ประกอบอาหารต้องตื่นตั้งแต่เวลาประมาณ 02.30 น. เพื่อเริ่มทำอาหารในเวลา 03.00 น. เพื่อให้เสร็จและส่งไปยังแดนต่าง ๆ ทันท่วงทีก่อน 08.00 น.

มาตรการรักษาความปลอดภัยในเรือนจำเขabinมีความปลอดภัยเข้มงวด โดยเฉพาะการป้องกันการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารภายในเรือนจำเพื่อตัดวงจรการส่งซื่อยาเสพติดในเรือนจำ ทั้งนี้ บริเวณโดยรอบของเรือนจำจะติดตั้งเครื่องตัดสัญญาณโทรศัพท์เพื่อป้องกันไม่ให้มีการใช้โทรศัพท์ติดต่อสื่อสารกันระหว่างภายในกับภายนอกเรือนจำและเพื่อความปลอดภัยขั้นสูงสุดนั้นจะมีการสุ่มจู่โจมตรวจค้นเรือนนอนผู้ต้องขังเพื่อค้นหาว่ามีการนำหรือซุกซ่อนโทรศัพท์มือถือหรือสิ่งต้องห้ามอื่นเข้ามายังเรือนจำได้อีกหรือไม่ นอกจากนี้ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเรือนจำยังต้องมีการใส่โซ่ตรวนที่ขาผู้ต้องขังไว้เป็นการควบคุมมิให้หลบหนีและลักลอบนำสิ่งของต้องห้ามเข้าไปในเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ได้พิจารณาให้เรือนจำเขาบินเป็นเรือนจำแห่งแรกที่มีการพิจารณาคดีของผู้ต้องขังผ่านระบบวิดีโอ “Vedio Conference” เพื่อลดขั้นตอนการเดินทางไปศาลซึ่งเสี่ยงต่อการหลบหนีในคดีสำคัญ โดยมีนักโทษอีก 2 เรือนจำอย่างเรือนจำกลางราชบุรีและเรือนจำพิเศษราชบุรีมาขึ้นพิจารณาคดีจากศาลผ่านระบบดังกล่าวด้วย

กิจวัตรประจำวันของผู้ต้องขังจะถูกปลูกตั้งตั้งแต่ 05.00 น. สวดมนต์ไหว้พระตอนเช้า ทำกิจวัตรประจำวัน เช่น อาบน้ำ ซักผ้า แต่งตัวให้เรียบร้อย เวลา 07.00 ลงจากเรือนนอนมารับประทานอาหารและเริ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เรือนจำกำหนดไว้ เช่น พัฒนาพื้นที่ภายในเรือนจำให้สะอาด ปัดกวาดเช็ดถู ทำการเกษตร ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้ พรวนดิน บางคนไปศึกษาเรียนต่อในชั้นเรียน บางคนไปฝึกวิชาชีพตามที่ตนเองถนัด บางคนไปฝึกซ่อมดนตรี ซ่อมกีฬา หรือนันทนาการต่าง ๆ บางคนอ่านหนังสือพิมพ์และหนังสือประเภทต่าง ๆ คู่มือวีดิทัศน์ตามเวลาที่เรือนจำเปิดให้ดู รับประทานอาหารเวลา 12.00 น. จนถึงเวลา 13.00 น. เริ่มทำกิจกรรมช่วงบ่ายจนถึงเวลา 15.00 น. จึงทำการเช็คยอดและขึ้นเรือนนอน ตอนเย็นมีการสวดมนต์ไหว้พระทำจิตใจให้สงบ เช่นมีการสวดบทชินบัญชร แผ่เมตตา ก่อนเข้านอน

ด้านกิจกรรมทางศาสนาทางเรือนจำได้ใช้พื้นที่ในเรือนจำจัดกิจกรรมทางศาสนาตามวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ส่วนผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่ไม่ได้นับถือศาสนาพุทธ เช่น นับถือศาสนาอิสลามนั้นทางเรือนจำจะจัดให้มีพื้นที่ที่เหมาะสมตามหลักศาสนาอิสลาม (ห้องละหมาด) ส่วนอาหารการกินของผู้ต้องขังที่ไม่สามารถทานอาหารไทยได้ตลอดนั้นจะมีการพูดคุยสอบถามและจัดอาหารให้ตามความเหมาะสมเป็นเฉพาะราย

ด้านการศึกษามีการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โดยได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชรับสมัครผู้ต้องขังเข้าศึกษาต่อได้ตามสาขาวิชาที่ผู้ต้องขังมีความสนใจด้านการฝึกวิชาชีพทางเรือนจำได้ให้ความสำคัญโดยเปิดอบรมหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ ให้ผู้ต้องขังรับการอบรมตามความสมัครใจโดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรภายนอก เช่น ก.ศ.น. วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตร เข้ามาสอนฝึกวิชาชีพต่าง ๆ โดยคนที่ก็จะศึกษาต่อต้องมาอยู่ประจำที่แดน 5 เพื่อเป็นแดนผู้ต้องขังที่รับการศึกษานั้น โดยเริ่มเรียนตั้งแต่ 09.00 น. – 15.00 น. ก่อนขึ้นเรือนนอน ทั้งนี้ ผู้ต้องขังในแดน 6 “Super Max” ยังไม่มีโอกาสเข้าเรียนแต่ในอนาคตทางเรือนจำจะสร้างห้องเรียนขึ้นในแดน 6 ให้กับผู้ต้องขังคดีร้ายสำคัญเพราะในปัจจุบันยังขาดบุคลากรทางการศึกษาในเรือนจำที่ยังมีไม่เพียงพอและงบประมาณในการสร้างห้องเรียนที่มีไม่เพียงพอ

การปรับพฤติกรรมของผู้ต้องขังเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้ ทางเรือนจำ จะมีการประเมินผลการควบคุมขังนักโทษแต่ละคนใน 3 เดือนแรก เพื่อดูถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ว่าดีขึ้นหรือไม่อย่างไร เช่น อยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำหรือไม่ มีการเคลื่อนไหวอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับขยาเสพติดหรือไม่ เพื่อให้ผู้ต้องขังทุกคนปฏิบัติตนอยู่ภายใต้กฎระเบียบของเรือนจำถ้าผู้ต้องขังทำตัวดีจะมีการประเมินซึ่งจะมีผลต่อการเพิ่มหรือลดระดับชั้นของผู้ต้องขัง ลดลงไปจำคุกอยู่ในแดนธรรมดา รวมถึงการลดวันต้องโทษลงอีกด้วย ดังนั้น เกณฑ์พิจารณาผู้ต้องขังแต่ละคนว่าจะได้รับการพักการลงโทษ การ

ลดวันต้องโทษ การเลื่อนชั้น การลดชั้น ย่อมมาจาก การปฏิบัติของผู้ต้องขังเอง เช่น ช่วยเหลือการทำงาน แก่ทางเรือนจำอย่างสม่ำเสมอ ขวนขวายศึกษาเล่าเรียน อยู่ในกติกาย่างเคร่งครัดตลอดมา มีคุณความดี ความชอบ เช่น เป็นตัวแทนนักกีฬาแข่งขันกีฬาต่าง ๆ เป็นต้น

การจัดกิจกรรมนันทนาการ มีการให้ผู้ต้องขังทุกคน ได้ออกกำลังกาย แข่งขันกีฬาทั้งภายในแดน แต่ละแดนและจากนั้นจะมีการคัดเลือกเป็นตัวแทนของแต่ละแดนมาแข่งขันในรอบสุดท้ายต่อไป เพื่อเป็นการสร้างความสนุกสนาน ลดความเครียดของผู้ต้องขัง ทั้งนี้ ผู้บัญชาการแดนแต่ละแดนต้องพัฒนา ผู้ต้องขังด้วยกิจกรรมทางการกีฬาเพื่อให้ทุกคนมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอและด้วยความได้เปรียบด้านกายภาพภายในเรือนจำเขาบินที่พิเศษกว่าเรือนจำอื่น ๆ เพราะมีสนามกีฬากลางแจ้งอยู่ ครอบคลุมทุกแดนทำให้สะดวกต่อการออกกำลังกายของผู้ต้องขังได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ทางเรือนจำเขาบินยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกอย่างสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ในการให้ความช่วยเหลือดูแล ด้านกายภาพให้กับทางเรือนจำ เช่น สนับสนุนเครื่องกรองอากาศ ภายในอาคารแดน 6 ที่มีอากาศอับชื้น มีการบริจาคเครื่องซักผ้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ต้องขัง โดยทางสำนักงาน ป.ป.ส.ยังส่งเจ้าหน้าที่มาทำงานร่วมกับเรือนจำ เป็นประจำเพื่อติดตามการบริหารงานของเรือนจำรวมถึงคอยควบคุมดูแลระบบเทคโนโลยีภายใน เรือนจำด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ของป.ป.ส. เข้ามาวัดสัญญาณโทรศัพท์ว่ามีหลงเหลืออยู่ในเรือนจำหรือไม่ ทำ การสำรวจเสตดสัญญาณโทรศัพท์ที่ติดตั้งรอบเรือนจำทั้ง 9 ดัน ว่ามีประสิทธิภาพพร้อมใช้งานมากน้อย เพียงใด หากตรวจพบความบกพร่องก็จะแจ้งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับดำเนินการแก้ไขซ่อมแซมต่อไป โดยในอนาคตได้มีนโยบายติดตั้งเสตดสัญญาณโทรศัพท์เพิ่มเติมให้มากขึ้นเพื่อรองรับต่อความเจริญรุดหน้า ของระบบโทรศัพท์ใหม่ที่อาจส่งสัญญาณเข้ามาในเรือนจำได้อีก

ส่วนปฏิกริยาต่อต้านของผู้ต้องขังส่วนใหญ่ทั้งผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศไม่ค่อยมี ปัญหา แต่อาจมีบ้างเล็กน้อย เช่น ผู้ต้องขังบางคนสงสัยดั่งรบกวนผู้ต้องขังผู้อื่น ก็จะถูกตักเตือน พุดคุย ให้เข้าใจได้และได้รับความร่วมมือจากผู้ต้องขังเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ การนำสิ่งของต่าง ๆ เข้ามาภายในเรือนจำจะต้องถูกตรวจค้นอย่างเข้มงวดไม่ว่าจะเป็นตัวเจ้าหน้าที่ ผู้ต้องขัง ญาติพี่น้องที่มาเยี่ยม จะต้องผ่านด่านตรวจโดยเป็นไปตามระเบียบของเรือนจำ โดยสิ่งของที่ห้ามนำเข้ามาหรือเก็บรักษาไว้ในเรือนจำ มีดังนี้

1. ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหย
2. สุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น
3. อุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน
4. เครื่องมืออันเป็นอุปกรณ์ในการหลบหนี

5. อาวุธ เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน
6. ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
7. น้ำมันเชื้อเพลิง
8. สัตว์มีชีวิต
9. เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ หรือเครื่องรวมทั้งอุปกรณ์สำหรับสิ่งของมือสื่อสารอื่น ดังกล่าว
10. วัตถุ เอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือเสื่อมเสียต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

ระเบียบการเยี่ยมชมญาติ

1. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย-สุภาพบุรุษ ไม่สวมเสื้อกล้าม ไม่สวมกางเกงขาสั้น-สุภาพสตรี ไม่สวมเสื้อสายเดี่ยวหรือเสื้อไม่มีแขน
2. ไม่สวมกางเกงขาสั้นหรือนุ่งกระโปรงสั้นเหนือเข่า. ไม่นำกระเป๋าสะพาย โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องมือสื่อสารเข้าห้องเยี่ยมญาติ
3. ห้ามมิให้ญาติหรือผู้ต้องขังจดเบอร์โทรศัพท์ ให้ซึ่งกันและกัน
4. ไม่นำอาหารหรือเครื่องดื่มเข้าไปรับประทานในห้องเยี่ยมญาติ
5. ผู้มาติดต่อขอเข้าเยี่ยมต้องยื่นบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นใดที่ทางราชการออกให้
6. กรุณาอย่าแจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ต้องขัง
ทั้งนี้ หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่จะระงับการเยี่ยมทันที

กำหนดวันเยี่ยมญาติ

วันจันทร์	แดน 2 แดน 5 และแดน 8
วันอังคาร	แดน 2 แดน 5 และแดน 8
วันพุธ	แดน 7
วันพฤหัสบดี	แดน 7
วันศุกร์	แดน 4 และแดน 9

2.1 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทย

เมื่อเจ้าพนักงานเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี ได้รับตัวผู้ต้องขังตามหมายศาลแล้ว ก็จะตรวจค้นสิ่งของที่ติดตัวมา ถ้าเป็นชายให้เจ้าพนักงานชายเป็นผู้ตรวจค้นหากเป็นหญิงจะใช้เจ้าพนักงานหญิงเป็นผู้ตรวจค้น ถ้าไม่มีเจ้าพนักงานหญิง เจ้าพนักงานก็จะสั่งให้หญิงนั้นแสดงสิ่งของที่มีติดตัวมา เมื่อยังสงสัยอยู่อีกก็ให้เชิญหญิงอื่นที่เชื่อถือได้เป็นผู้ช่วยตรวจค้นให้ก็ได้ และสั่งให้แพทย์ของเรือนจำตรวจหากพบว่าคนใดเจ็บป่วยก็จะให้การรักษาพยาบาล หรือหากเป็นโรคติดต่อก็ให้แยกขังไว้ต่างหากเพื่อไม่ให้เป็นภัยต่อผู้อื่น

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ระบุให้แยกขังผู้ต้องขังไว้ต่างหากจากผู้ต้องขังเด็ดขาดเท่าที่จะกระทำได้ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้มีสันดานเป็นผู้ร้ายได้ถ่ายทอดความเลวร้ายแก่ผู้ซึ่งยังถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์อยู่แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ทางเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรียังไม่อาจจะปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายได้เต็มที่ คือแยกคนต้องขังไว้ต่างหากจากผู้ต้องขังอื่น ๆ ได้จริง ๆ เนื่องจากสภาพของเรือนจำไม่อำนวยให้ และต้องรับคุมขังผู้ต้องขังเกินอัตราความจุของเรือนจำ

บรรดาคนต้องขังที่เข้าใหม่ เจ้าพนักงานเรือนจำจะชี้แจงให้ทราบถึงระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการกินอยู่หลับนอนและความประพฤติต่าง ๆ ซึ่งจะต้องถือปฏิบัติในระหว่างถูกขังอยู่ในเรือนจำ และจะให้การอบรมศีลธรรมวัฒนธรรมพร้อมกันไปด้วย โดยมีอนุศาสนาจารย์หรือเจ้าพนักงานเรือนจำทำหน้าที่อบรมเป็นประจำ และมีการนิมนต์พระภิกษุมานเทศนาสั่งสอนเป็นครั้งคราวอีกด้วย นอกจากนี้เรือนจำยังอนุญาตให้ผู้ต้องขังประกอบพิธีทางศาสนาตามลัทธิความเชื่อของตนได้

การที่ผู้ต้องขังส่วนมากที่ถูกขังอยู่ตามเรือนจำ เป็นผู้มีการศึกษาน้อย จึงมักจะประกอบอาชญากรรมหรือถูกชักจูงไปในทางชั่วได้โดยง่าย ดังนั้นเมื่อผู้ต้องขังคนใดที่ไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ถูกขังอยู่เรือนจำและสมัครใจเข้ารับการศึกษาอบรม ทางเรือนจำก็จะจัดสอนให้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำทุกคนจะต้องได้รับความสะดวก ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด เช่นจะต้องไม่ถูกบังคับให้ต้องทำงาน เว้นแต่งานที่เกี่ยวกับความสะอาดหรืออนามัยของผู้ต้องขังนั่นเอง แต่ถ้าสมัครใจทำงาน ทางเรือนจำก็จะอนุญาตให้ทำได้ มีสิทธิใช้เครื่องแต่งกาย เครื่องใช้ในการอนามัยของตนเอง หรือมีสิทธิที่จะจัดกิจกรรมบางอย่าง เป็นการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อคลายความตึงเครียดและความกดดันของบรรยากาศในเรือนจำ เช่น การกีฬา การดนตรี การแสดงต่าง ๆ งานบันเทิงรื่นเริงต่าง ๆ ในเรือนจำ และได้รับอนุญาตให้ติดต่อบริการเยี่ยมเยียนจากบุคคลภายนอกได้ตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ทางเรือนจำยังมีข้อปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอื่น ๆ อีกหลายอย่างเช่น

การช่วยเหลือทางการแพทย์

ด้านการรักษาพยาบาลเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรีมีสถานพยาบาล 1 แห่ง และหากมีผู้ต้องขังซึ่งป่วยหนักจะส่งไปรับการรักษาโรงพยาบาลประจำจังหวัด เจ้าหน้าที่มีหน้าที่ในการรักษาพยาบาลผู้ต้องขังป่วยในเรือนจำ ตลอดจนควบคุมดูแลการอนามัยของผู้ต้องขังเป็นไปตามหลักสุขอนามัย

เมื่อทางเรือนจำรับตัวบุคคลไว้แล้วก็จะต้องให้แพทย์ตรวจร่างกายในเบื้องต้นเพื่อตรวจว่ามีโรคภัยไข้เจ็บ โรคประจำตัว โรคติดต่ออย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่เพื่อป้องกันไม่ให้ติดต่อลุกลามไปยังบุคคลอื่นและเพื่อทำการบำบัดรักษาบุคคลผู้นั้นเอง ด้วยงานบริการทางการแพทย์นั้นทางเรือนจำถือว่าเป็นงานสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้โดยสำนักในมนุษยธรรมว่า ผู้ต้องขังย่อมขาดที่นอนที่คอยเอาใจใส่ในยามเจ็บไข้ ทางเรือนจำจึงได้จัดให้มีเรือนพยาบาล แพทย์ ผู้ช่วยแพทย์ พร้อมทั้งเครื่องมือเวชภัณฑ์ไว้ทำการรักษาพยาบาลอย่างเพียงพอ

การอบรมผู้ต้องขัง

ผู้ต้องขังที่เข้ามาสู่เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีเป็นครั้งแรกจำเป็นต้องอบรม ให้ได้รู้ระเบียบ ข้อบังคับและการปฏิบัติตนภายในเรือนจำ ให้ได้รู้ถึงสิทธิ หน้าที่ วินัย ตลอดจนการดำรงชีพอยู่ร่วมกับผู้ต้องขังคนอื่น ๆ และต้องทำการอบรมเรื่อยไปจนกว่าผู้ต้องขังนั้น ๆ จะพ้นโทษคือหลังจากอบรมผู้ต้องขังเข้าใหม่แล้ว ในขั้นต่อไปก็จะชี้แจงถึงกิจการของเรือนจำ ชี้แจงถึงข้อที่ผู้ต้องขังจะต้องประพฤติปฏิบัติต่อกันตามระเบียบข้อบังคับและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แนะนำตักเตือน แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนอบรมชี้แจงในทางศีลธรรมจรรยาและวัฒนธรรมไทย และบางครั้งอาจจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนามาทำการอบรมด้วย

ด้วยโทษฐานที่ต่างกันของผู้ต้องขัง ดังนั้น ในการอบรมจะมีการชี้แจงเพื่อเน้นหนักให้ผู้ต้องขังแต่ละคนเข้าใจโดยแยกอบรมผู้ต้องขังตามประเภทความผิด เช่น ผู้กระทำผิดฐานประทุษร้ายต่อทรัพย์ ก็ยกเรื่องโทษของความ โลกเข้ามาอบรมเพื่อให้ผู้กระทำผิดชาบซึ่งถึงโทษและคุณประโยชน์อันจะพึงยึดถือปฏิบัติต่อไป และนอกจากจะแยกอบรมเป็นรายประเภทและฐานโทษแล้ว ยังต้องจัดการอบรมผู้ต้องขังเป็นรายตัวด้วย ทั้งนี้เพื่อชี้แจงการปฏิบัติแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องของชีวิตผู้ต้องขังตามข้อเท็จจริงด้วยธรรมะ ให้ผู้ต้องขังนั้น ๆ ได้รู้สึกมีความหวังต่อชีวิตในอนาคตของตน เห็นแสงสว่างในการดำรงตนเมื่อพ้นโทษ

การให้สวัสดิการผู้ต้องขัง

ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีจะมีการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังดังนี้

- การจัดอาหารเลี้ยงผู้ต้องขังมีการจัดอาหารตามหลักโภชนาการวันละ 3 มื้อ โดยแยกการประกอบอาหารผู้ต้องขังต่างประเทศและผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาอิสลาม
- ร้านค้าสงเคราะห์มีการจัดให้มีร้านค้าสงเคราะห์ภายในเรือนจำ เพื่อให้บริการจำหน่ายสินค้าราคาถูก ยุติธรรมให้แก่ผู้ต้องขังและญาติผู้ต้องขัง
- สวัสดิการด้านการรับฝากเงินผู้ต้องขังมีการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดบริการรับฝากเงินของผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังมีโอกาสซื้อสินค้าหรืออาหารบางประเภทที่นอกเหนือจากที่เรือนจำจัดเลี้ยงให้ โดยการใช้คูปองซื้อสินค้าภายในแดนนั้น ๆ ได้

- การรับส่งจดหมายระหว่างญาติกับผู้ต้องขังมีการให้บริการรับ-ส่งจดหมายและพัสดุภัณฑ์ รวมทั้ง การโทรศัพท์ติดต่อญาติ

- จัดงานด้านนันทนาการให้กับผู้ต้องขังเช่น การจัดหาอุปกรณ์กีฬาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกาย รวมไปถึงจัดการแสดงดนตรี เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด ตลอดจนให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสแสดงออกทางด้านดนตรี

- งานสังคมสงเคราะห์ มีการจัดหาเครื่องอุปโภคที่จำเป็นแก่ผู้ต้องขัง เช่น เสื้อ กางเกง ผ้าห่ม เป็นต้น มีการประสานงานกับกรมราชทัณฑ์และมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อขอทุนการศึกษาให้แก่บุตรผู้ต้องขัง และขอวีซ่าเยี่ยมพร้อมอุปกรณ์ให้ผู้ต้องขังที่พิการ การให้คำปรึกษาแนะนำด้านการประกอบอาชีพ ภายหลังพ้นโทษ รวมไปถึงการจัดหารถหรือประสานงานไปยังมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อนำผู้ต้องขังที่พ้นโทษ แต่ไม่สามารถกลับภูมิลำเนาด้วยตนเองได้ ให้กลับไปยังภูมิลำเนา

เพื่อให้สภาพความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังเป็นไปโดยไม่แตกต่างจากโลกภายนอกมากนัก ตลอดจน เพื่อเป็นการปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรม ทางเรือนจำจึงได้ให้บริการในด้านสวัสดิการต่อผู้ต้องขังโดยให้ ทั้งในทางร่างกายและจิตใจ

การให้สวัสดิการทางกายนั้น ได้แก่การจัดสถานที่คุมขังให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ จัดให้ผู้ต้องขังมีสิ่งของที่จำเป็นสำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น แปรงสีฟัน สบู่ เครื่องนุ่งห่มหลับนอน เป็นต้น

สำหรับการเลี้ยงอาหารแก่ผู้ต้องขังทางราชการจัดเลี้ยงวันละ 3 มื้อ โดยเลือกอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการ ส่วนผู้ต้องขังรายใดมีความต้องการจะซื้ออาหารหรือเครื่องใช้ เป็นพิเศษ เช่น ขนมหรือเครื่องดื่ม ภายในเรือนจำก็จะมีร้านค้าไว้บริการด้วยราคาพอสมควร เพื่อเป็นการ ให้ความสะดวกสบาย

ในยามว่างหากผู้ต้องขังมีความประสงค์จะเล่นกีฬาเป็นการออกกำลังกาย ทางเรือนจำก็จะจัดหา เครื่องกีฬา เช่น ฟุตบอล บาสเก็ตบอล วอลเลย์บอล นวมชกมวย ปิงปอง ตะกร้อ เป็นต้น เนื่องจากทาง เรือนจำจะมีสนามกีฬาหลักประจำแต่ละแดนตอบสนองความต้องการได้อย่างเต็มที่

ส่วนสวัสดิการเกี่ยวกับทางจิตใจนั้น ทางเรือนจำก็ได้พิจารณาจัดหาเครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับวิทยุ จัดหาภาพยนตร์ให้ชมตามความเหมาะสม นอกจากนี้ก็จัดให้ผู้ต้องขังได้รับความบันเทิง ทางด้านกิจกรรมนันทนาการ การแสดงทางวัฒนธรรมประเพณี การเล่นเครื่องดนตรีที่ทางราชทัณฑ์จะ จัดหาให้ได้เช่น เครื่องดนตรีไทย ระนาด ซอประเภทต่าง ๆ และเครื่องดนตรีไทยประเภทอื่น ๆ ครอบคลุม ทั้ง ดิด สี เป่า ส่วนดนตรีสากลก็มีเช่นกีตาร์ เป็นต้น

ผู้ต้องขังรายใดมีความต้องการจะใช้เวลาว่างในการศึกษาหาความรู้พิเศษ เป็นเครื่องประดับสติปัญญา ทางเรือนจำก็มีห้องสมุดไว้ให้บริการ โดยมีหนังสือที่คัดเลือกแล้วว่ามีประโยชน์ไว้ให้อ่าน หลายประเภทตามความสนใจของผู้ต้องขัง

การเยี่ยมชมญาติมิตร

ขณะที่ผู้ต้องขังเข้าไปอยู่ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ผู้ต้องขังมีสิทธิได้รับการเยี่ยมชมจากญาติ ทางเรือนจำจะอนุญาตให้ญาติผู้ต้องขังเข้าเยี่ยมชมได้ตามเวลาที่กำหนด โดยทางเรือนจำจะประกาศให้ทราบและกำหนดระยะเวลาในการเยี่ยมชม และการจัดสถานที่เยี่ยมชมญาติเป็นห้องเยี่ยมชมอยู่ภายในเรือนจำ โดยมีเจ้าหน้าที่ทำการอำนวยความสะดวกและควบคุมอย่างเข้มงวดให้กับผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ต้องขังในแดน 6 หรือ “Super Max” ถือเป็นแดนความมั่นคงสูงไม่สามารถนำผู้ต้องขังออกมาพูดคุยกับญาติได้เพราะอาจมีเกิดการส่งสัญญาณการกระทำผิด เช่น สั่งซื้อยาเกิดขึ้น ได้จึงมีจุดพูดคุยทางโทรศัพท์แบบ “Vedio System” ที่สามารถเห็นภาพและเสียงพูดคุยกันได้ชัดเจนจากแดน 6 ไปยังอาคารด้านหน้าเรือนจำเขาบินที่เป็นจุดพูดคุยของญาติมิตร โดยกำหนดเวลาให้พูดคุยกันได้ 30 นาที และจะมีการบันทึกเสียงไว้เป็นหลักฐานด้วย นอกจากนี้ ทางเรือนจำมีการจัดโครงการวันพบญาติตามกำหนดการของเรือนจำ

โดยการเยี่ยมชมผู้ต้องขังนั้น นอกจากญาติมิตรดังกล่าวแล้ว ทางเรือนจำยังเปิดโอกาสให้พระนักบวช นักสังคมสงเคราะห์ และสมาชิกในองค์กรการกุศล เป็นต้น เข้าเยี่ยมชมเพื่ออบรมสั่งสอน ให้กำลังใจตลอดจนให้การสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ การเยี่ยมของบุคคลดังกล่าวนี้ ทางเรือนจำผ่อนผันให้เข้าเยี่ยมเป็นพิเศษ โดยไม่จำกัดวัน ขอแต่เพียงอย่าให้กระทบกระเทือนทางทำงานหรือการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของผู้ต้องขังเท่านั้น

การศึกษาทางศีลธรรม

ผู้ต้องขังไทยโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นผู้มีการศึกษาในระดับต่ำ เป็นพวกโง่เขลาเบาปัญญา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พวกเขาเหล่านั้นประกอบอาชญากรรมขึ้น ดังนั้นทางกรมราชทัณฑ์จึงถือว่าการให้การศึกษแก่ผู้ต้องขังเป็นนโยบายที่สำคัญที่จะต้องปฏิบัติให้ได้ผลอย่างจริงจัง

การให้การศึกษแก่ผู้ต้องขังในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี จะต้องเริ่มตั้งแต่ทำการอบรมสั่งสอนขัดเกลานิสสัยและจิตใจให้รู้ว่าอะไรผิดอะไรถูก ให้สำนึกถึงความผิด ละการกระทำความชั่วแล้วกลับมาประพฤติตนให้เป็นคนดี ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ทำตัวให้ถูกต้องตามประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม มีระดับจรรยาอย่างสามัญชนจนถึงขั้นธรรมศึกษาตรีโท เอก นอกจากนั้นก็อบรมสั่งสอนให้รู้จักหน้าที่พลเมืองดี และกฎหมายที่บังคับใช้ในสังคม

การศึกษาสามัญ

เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีให้ความสำคัญกับการให้การศึกษอบรมผู้ต้องขังเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นหนทางแห่งการฟื้นฟูสภาพจิตใจ ก่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดที่จะกลับตนให้เป็นพลเมืองดีของสังคม และถือเป็นนโยบายที่จะต้องดำเนินให้สอดคล้องกับแผนภารกิจหลักที่กรมราชทัณฑ์กำหนดไว้ โดยสามารถแบ่งการศึกษาเป็น ดังนี้ คือ

การให้การศึกษาด้านศิลปกรรม

ส่วนพัฒนาผู้ต้องขังโดยฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจของเรือนจำเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาอบรมให้แก่ผู้ต้องขังในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- อบรมผู้ต้องขังเข้าใหม่
- อบรมผู้ต้องขังเป็นหมู่ตามประเภทโทษหรืออบรมรายตัว
- อบรมผู้ต้องขังที่อยู่ในวัยหนุ่ม
- อบรมผู้ต้องขังทั่วไปประจำสัปดาห์
- อบรมผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ
- อบรมผู้ต้องขังในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- อบรมผู้ต้องขังด้านวิชาธรรมศึกษา
- อบรมผู้ต้องขังโดยจัดให้มีการฝึกสมาธิ วิปัสสนา และจิตภาวนานามินต์พระสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาบรรยายธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขังทุกสัปดาห์
- ติดต่อประสานงานกับพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย เพื่อเชิญวิทยากรจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ มาบรรยายและให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต
- ติดต่อประสานงานกับผู้นำทางศาสนาคริสต์ เพื่อจัดให้มีการอบรมผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาคริสต์เดือนละ 2 ครั้ง
- ติดต่อประสานงานกับสำนักจุฬาราชมนตรี เพื่อเชิญวิทยากรหรือผู้นำทางศาสนาอิสลามเข้าอบรมผู้ต้องขังที่นับถือศาสนาอิสลามทุกวันศุกร์

การให้การศึกษาด้านวิชาสามัญ

สำหรับการศึกษาสามัญ ทางเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินการเปิดโอกาสแก่ผู้ต้องขังได้เรียนหนังสือ ศึกษาต่อตามผู้ต้องขังคนนั้นสนใจ ผู้ต้องขังที่อ่านหนังสือไม่ออกทางกรมราชทัณฑ์ก็จะจัดให้ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ เพื่อให้สามารถอ่านออกเขียนได้ ผู้ต้องขังที่สนใจศึกษาต่อสามารถศึกษาต่อได้จนถึงระดับปริญญาตรี โดยมีสถาบันการศึกษาให้การรับรอง (ส่วนใหญ่จะเป็นมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช) โดยเมื่อผู้ต้องขังคนใดสามารถเรียนจบหลักสูตรระดับปริญญาตรีแล้วทางกรมราชทัณฑ์ก็จะประสานกับสถาบันการศึกษาที่ผู้ต้องขังศึกษาให้การรับรองออกปริญญาบัตร โดยไม่ได้ระบุว่าผู้เรียนจบนั้นเป็นผู้ต้องขัง

การศึกษาวิชาชีพ

ทางเรือนจำให้การศึกษาด้านวิชาชีพมีการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ดังนี้ ช่างไม้ครุภัณฑ์ ช่างปูน ช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างประปา ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุและโทรทัศน์ ช่างจักสาน ช่างศิลป์ ช่างปั้น ช่างตัดผม เกษตรกรรม ดนตรีสากล คอมพิวเตอร์ สันทนาการภาษาอังกฤษ

การศึกษาวิชาชีพ ทางเรือนจำจะทำการฝึกสอนให้ทั้งวิชาชีพที่มีผลพลอยได้เป็นประโยชน์ต่อทางเรือนจำ และวิชาชีพที่ไม่มีผลต่อทางเรือนจำ ทั้งนี้ โดยมุ่งถึงคุณประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะนำไปใช้สำหรับเลี้ยงชีพเมื่อพ้นโทษเป็นส่วนใหญ่

วิชาชีพที่มีผลพลอยได้เป็นประโยชน์ต่อทางเรือนจำก็ได้แก่วิชาชีพทางอุตสาหกรรม มีการเรียงพิมพ์ การเลื่อยจักร การทอผ้า ทอพรหม การช่างไม้ วิชาชีพทางเกษตรกรรม มีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ส่วนวิชาชีพที่ไม่มีผลพลอยได้ต่อทางเรือนจำก็ได้แก่วิชาชีพทางการตัดเสื้อ ตัดผม ตลอดจนการเสริมสวยอื่น ๆ

นอกจากวิชาชีพที่ผู้ต้องขังนำไปใช้ประกอบอาชีพได้ดังกล่าวแล้วทางกรมราชทัณฑ์ยังได้ให้การศึกษาวินิจฉัยบางอย่างซึ่งมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพน้อย เพราะต้องใช้เวลาในการทำมากแต่ผลที่ได้ไม่คุ้มค่า เช่นการจักสานเครื่องใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ต้องทำอย่างประคุดประคอง หรือเป็นอาชีพที่หนัก เช่นการย่อยหิน เป็นต้น ทั้งนี้โดยการมุ่งหนักไปในทางให้ผู้ต้องขังมีจิตใจสงบ มีสมาธิ ไม่ฟุ้งซ่าน

การให้เงินรางวัลปันผล

ผู้ต้องขังที่ไม่ได้จัดให้เข้าศึกษาตามหลักสูตรวิชาสามัญและวิชาชีพดังกล่าวแล้ว จะต้องจัดให้ทำงานตามความเหมาะสม งานที่ทำก็ต้องคำนึงถึงกำหนดโทษ ความแข็งแรงของร่างกายและสติปัญญา พื้นฐานความรู้ความชำนาญ การทำงานในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีนั้นนอกจากถือว่าการฝึกอาชีพแล้ว ยังถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการลงโทษ หรือหมายถึง การต้องโทษมีการบังคับให้ต้องทำงานด้วยแต่อย่างไรก็ตาม การทำงานก็ยังคงเป็นการบำรุงร่างกายให้แข็งแรงเป็นการฝึกฝนอบรมบ่มนิสัย ผู้ต้องขังไม่ให้เป็นคนเกียจคร้านอันจะทำให้คิดฟุ้งซ่านไปในทางไม่ดี นอกจากนี้การทำงานยังเป็นการเพิ่มผลผลิตในทางเศรษฐกิจอีกด้วย โดยที่ผู้ต้องขังไม่ใช้กรรมกรหรือลูกจ้างจึงไม่มีสิทธิจะได้รับค่าจ้าง แต่โดยที่การทำงานที่ทำไปอาจคำนวณได้เป็นเงิน ดังนั้น จึงได้มีกฎกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้แบ่งรายได้อันเกิดจากการงานของผู้ต้องขัง โดยหักค่าใช้จ่ายออกเสียก่อนให้เป็นรางวัลแก่ผู้ต้องขังเงินรางวัลดังกล่าวนี้คือเงินปันผล

นอกจากเงินปันผลอันจะพึงได้รับตามที่กล่าวมาแล้ว ถ้าผู้ต้องขังคนใดคิดประดิษฐ์สิ่งของหรือเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับใช้เป็นประโยชน์สำคัญในการผลิตสินค้า หรือในการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังขึ้น ให้ได้รับรางวัลจากกำไรนอกจากที่ต้องจ่ายเป็นรางวัลอยู่แล้วอีกด้วย อาจเรียกได้ว่าเป็นเงินรางวัล

อีกประการหนึ่งนั้นถ้าหากว่าผู้ต้องขังคนใดที่ทำงานตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ถ้างานที่ทำนั้นโดยลักษณะจะต้องเสี่ยงอันตราย และหากมีภัยหรืออันตรายเกิดขึ้นจริง ก็จะได้รับรางวัลทดแทนตามความเหมาะสม หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นเงินบำเหน็จทดแทนก็ได้(คู่มือตรา 26 แห่งพ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ.2479)

การสงเคราะห์ครอบครัวผู้ต้องขัง

ในขณะที่ผู้ต้องขังถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ย่อมทำให้ทางครอบครัวซึ่งประกอบไปด้วยบิดามารดา ภรรยาหรือสามีและบุตร เป็นต้น ต้องประสบความเดือดร้อน เพราะในเมื่อขาดคนช่วยประกอบอาชีพไป รายได้ในการครองชีพก็ย่อมขาดลง และหากไม่หาทางแก้ไขความเดือดร้อนตั้งแต่ต้น ก็จะทำให้เกิดความยุ่งยากเดือนร้อนมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ทางเรือนจำจึงเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่มีปัญหาความเดือดร้อน ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ได้ การร้องทุกข์นั้นอาจทำได้ด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้ ถ้าผู้ต้องขังกระทำด้วยวาจาให้เจ้าพนักงานที่ได้รับคำร้องทุกข์บันทึกคำร้องทุกข์ไว้ บันทึกคำร้องทุกข์ที่ดี หรือหนังสือร้องทุกข์ที่ดี ต้องลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ และของเจ้าพนักงานที่ได้รับคำร้องทุกข์ไว้ด้วย (กฎกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 21 เมษายน 2480 ข้อ 120) โดยปกติผู้ต้องขังมักจะยื่นเรื่องราวขอให้ช่วยเหลือครอบครัว และบุตรของตน

การสงเคราะห์บุตร

บุตรของผู้ต้องขังนั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เด็กติดผู้ต้องขัง กับบุตรผู้ต้องขัง เด็กติดผู้ต้องขังได้แก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของผู้ต้องขัง ซึ่งจำเป็นต้องติดตามผู้ต้องขังเข้าไปอยู่ในเรือนจำด้วย ส่วนบุตรของผู้ต้องขังก็ได้แก่บุตรของผู้ต้องขังที่ไม่ได้ติดบิดามารดา เข้าไปอยู่ในเรือนจำ การช่วยเหลือครอบครัวและบุตรผู้ต้องขังนี้ในทางปฏิบัติเมื่อผู้ต้องขังยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ขอให้ช่วยเหลือ ทางเรือนจำจะต้องเสนอเรื่องราวนั้นต่อกรมราชทัณฑ์ และกรมราชทัณฑ์ก็จะขอความร่วมมือไปยังองค์การต่าง ๆ ทั้งของทางราชการและของเอกชน ให้ช่วยพิจารณาช่วยเหลือตามความเหมาะสม เช่น ครอบครัวมีความเดือดร้อนในเรื่องเครื่องอุปโภคบริโภค ก็ขอความร่วมมือไปยังกรมประชาสงเคราะห์ มีความเดือดร้อนในเรื่องเจ็บป่วย ก็ขอความร่วมมือไปยังกรมการแพทย์ หรือบุตรของผู้ต้องขังหาสถานศึกษาเข้าศึกษาไม่ได้ก็ขอความร่วมมือไปยังกระทรวงศึกษาธิการแล้วแต่กรณี เป็นต้น

สำหรับเด็กติดผู้ต้องขังนั้นในทางปฏิบัติเมื่อทางเรือนจำรับเด็กเข้าไว้จะต้องพยายามติดต่อกับญาติของผู้ต้องขัง หรือผู้มีใจกุศล ตลอดจนสถานสงเคราะห์ ให้ช่วยรับเด็กออกไปอุปการะเลี้ยงดูภายนอกเรือนจำ แต่ถ้าปรากฏว่าไม่มีบุคคลหรือสถานการกุศลใดรับไว้ ก็ต้องรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ และเมื่อกรมราชทัณฑ์ได้รับรายงานแล้ว ก็จะขอความร่วมมือกรมประชาสงเคราะห์ให้ช่วยพิจารณารับเด็กนั้นไว้อุปการะเลี้ยงดู ในสถานสงเคราะห์เด็กต่อไป

ความร่วมมือของบุคคลภายนอก

ความร่วมมือขององค์กรหรือหน่วยงานอื่น ตลอดจนผู้มีใจกุศล ย่อมเป็นผลดีต่อการฟื้นฟูจิตใจผู้ต้องขังอย่างมาก ซึ่งได้ปรากฏว่ามีสมาคม มูลนิธิ ตลอดจนผู้มีใจกุศลขออนุญาตเข้าเยี่ยมเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ต้องขังในด้านต่าง ๆ เช่น เข้าอบรมสั่งสอนศีลธรรมจรยา อบรมวิชาชีพ จัดอาหาร หวาน คาว เข้าไปเลี้ยงดู แจกเสื้อผ้า ตรวจวัดสายตา ตลอดจนรับอุปสมบทให้ผู้ต้องขังที่มีจิตศรัทธาจะอุปสมบทเมื่อพ้นโทษ เป็นต้น

การเตรียมผู้ต้องขังก่อนปล่อย

ภายหลังที่ผู้ต้องขังได้รับโทษจำคุกมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีจะตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเลื่อนชั้นผู้ต้องขังจากชั้นกลาง เป็นชั้นดี ชั้นดีมาก และชั้นเยี่ยมตามลำดับ ผู้ต้องขังเหล่านี้ได้รับประโยชน์ตอบแทนมากกว่าผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างพิจารณาคดี หรือผู้ต้องขังชั้นกลาง หรือชั้นต่ำกว่านั้น โครงการหนึ่งที่ผู้ต้องขังบางคนได้รับ คือ การพิจารณาคัดเลือกเพื่อส่งออกไปทำงานสาธารณะนอกเรือนจำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานสาธารณะประโยชน์ เช่น ทำความสะอาดท่อระบายน้ำ ถ้าเป็นงานที่มีประโยชน์ตอบแทน ผู้ต้องขังจะได้รับเงินรางวัลปันผลจากกำไรสุทธิด้วย นอกจากนี้ผู้ต้องขังจะได้รับการลดวันต้องโทษตามจำนวนวันที่ออกไปทำงาน และสำหรับผู้ต้องขังตั้งแต่ชั้นดีขึ้นไปที่มีความประพฤติเป็นที่ไว้วางใจว่าจะไม่หลบหนีและโทษน้อยจะได้รับการคัดเลือก ให้ได้เข้าร่วมโครงการเกษตรโยธิน เพื่อฝึกวิชาชีพด้านเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ปรับตัวให้พร้อม ก่อนที่จะออกไปอยู่ร่วมกับชุมชนได้ภายหลังการพ้นโทษ ตามนโยบายของรัฐบาล

โครงการอบรมก่อนปล่อย

ก่อนครบกำหนดโทษ เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีจะจัดให้มีการอบรมผู้ต้องขังก่อนปล่อยตัว ดังนี้

- การอบรมศีลธรรม จริยธรรม และให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติตน ตลอดจนการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน
- ให้การฝึกวิชาชีพระยะสั้น เช่น ช่างตัดผม ช่างประปา ช่างไฟฟ้า ช่างซ่อมวิทยุโทรทัศน์ ช่างเครื่องยนต์
- ให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ โดยเชิญวิทยากรจากกรมจัดหางานมาให้คำแนะนำ
- ติดต่อญาติ หรือมูลนิธิ เพื่อเตรียมรับตัวผู้ต้องขังที่พ้นโทษกลับภูมิลำเนา
- ในวันปล่อยตัว หากผู้พ้นโทษไม่มีเครื่องแต่งกาย ทางเรือนจำจะจ่ายเสื้อผ้าตามความเหมาะสมให้ 1 ชุด และให้ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางจนกลับถึงภูมิลำเนา
- ผู้ต้องขังที่ประสงค์จะหางานทำหรือไม่มีที่พักพิง เรือนจำจะติดต่อประสานงานบ้านสวัสดิ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การสงเคราะห์ตามควร

2.2 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ภายในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีนั้นก็ย่อมต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เน้นให้ความสำคัญเป็นธรรมด้านสิทธิมนุษยชน แต่ต้องไม่มีอิทธิพลเหนือผู้ต้องขังคนไทยมีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ยกเว้นข้อปฏิบัติทางวัฒนธรรมบางประการที่อนุโลมให้ เช่น เรื่องของการแสดงทางพิธีทางศาสนา การทานอาหารที่แตกต่างจากคนไทยในบางลักษณะ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังชาวไทยกับชาวต่างประเทศก็มีความแตกต่างกัน ดังนี้

การทำกิจกรรมภายในเรือนจำ

มีการทำกิจกรรมภายในเรือนจำที่แตกต่างกัน ผู้ต้องขังคนไทยต้องฝึกวิชาชีพ หรือศึกษาต่อทางสายสามัญ หรือทำงานสาธารณะต่าง ๆ ใดอย่างหนึ่ง แต่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่ต้องศึกษาเรียนต่อ หรือประกอบอาชีพก็ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นการออกกำลังกาย เน้นกิจกรรมนันทนาการมากกว่าผู้ต้องขังคนไทย เช่น เล่นฟุตบอลหรือกีฬาประเภทอื่น ๆ เกือบตลอดทั้งวัน แต่ผู้ต้องขังคนไทยต้องฝึกวิชาชีพ ศึกษาเพิ่มเติมตามเวลาที่กำหนด เป็นต้น

การโภชนาการ

ชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องของอาหารโภชนาการ โดยที่ผู้ต้องขังชาวไทยต้องรับประทานข้าวธรรมดา แต่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศบางคนทานอาหารจากภายนอก โดยมีตัวแทนทางการทูตนำอาหารเข้ามาเลี้ยงผู้ต้องขังประจำชาติตน

การติดต่อกับภายนอกเรือนจำ

การเยี่ยมญาติของชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็นตัวแทนทางการทูตเข้าเยี่ยม เพราะครอบครัวของผู้ต้องขังส่วนใหญ่อยู่ต่างประเทศไม่สะดวกมาเยี่ยมเยียนได้ ทำให้บางครั้งผู้ต้องขังชาวต่างประเทศเกิดความเหงา ว่าเหว่ กอดกันและเครียด ในขณะที่ผู้ต้องขังชาวไทยมีญาติมารอเยี่ยมอยู่เป็นประจำ

เครื่องนุ่งห่มหลับนอน

ทางเรือนจำจะจัดเตรียมเสื้อผ้าให้แก่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอยู่แล้ว แต่บางครั้งก็มีตัวแทนทางการทูตนำเสื้อผ้ามาให้สวมใส่ ในส่วนของที่นอนจะนอนรวมกับผู้ต้องขังชาวไทย

ความร่วมมือของบุคคลภายนอก

บางโอกาสทางเรือนจำจะเปิดโอกาสให้ผู้มีจิตศรัทธา หน่วยงานราชการหรือจากเอกชน ภายนอกเข้ามาบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นให้แก่ผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ มีการตรวจวัดสายตาฟรีแก่ผู้ต้องขังที่สายตาสั้นด้วย เป็นต้น

การบริหารร่างกายและกีฬา

ผู้ต้องขังต่างประเทศส่วนใหญ่แล้วจะไม่ได้ทำงานไม่ต้องศึกษา เพราะมีสิทธิ์ที่จะเลือกทำหรือไม่ทำตามความสมัครใจ ดังนั้นส่วนใหญ่จึงเน้นในการกีฬามากกว่ากิจกรรมใด ๆ ในเรือนจำ อย่างเช่นการเล่นกีฬาฟุตบอล เริ่มตั้งแต่ตื่นนอนช่วงเช้า เชื้อกซื้อ ทำกิจกรรมตอนเช้า ทานอาหารเสร็จก็เล่นกีฬา มีการพักทานอาหารกลางวัน แล้วก็เล่นกีฬากันต่อ และรอการแข่งขันกีฬาภายใน ในขณะที่ผู้ต้องขังชาวไทยต้องปฏิบัติตามกิจกรรมที่เรือนจำปฏิบัติเช่น ฝึกอาชีพ เรียนหนังสือ

การศาสนา

ทางเรือนจำจะมีผู้ต้องขังหลายศาสนา จึงมีการนำอนุศาสนาจารย์มาประกอบพิธีกรรมตามลัทธิศาสนาที่กำหนด ทั้งศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม ฮินดู และอื่น ๆ และผู้ต้องขังต่างประเทศสามารถมีหนังสือที่เป็นคำสอนและคำอธิบายพิธีกรรมทางศาสนาไว้ในครอบครองได้

การแจ้งระเบียบของเรือนจำและการร้องทุกข์

ทางเรือนจำจะเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศร้องทุกข์ได้เหมือนผู้ต้องขังชาวไทย ซึ่งจะมีการร้องทุกข์มากกว่าผู้ต้องขังชาวไทย ส่งไปยังผู้บัญชาการเรือนจำดำเนินการพิจารณาปัญหาและความต้องการให้แก่ผู้ต้องขังผู้นั้น

2.2.1 หลักเกณฑ์การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

นอกจากนี้สิ่งที่มีความสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งประการหนึ่ง ในการควบคุมและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศคือเรื่องของหลักเกณฑ์การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 เป็นต้นมา มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ต่าง ๆ หลายประการ ดังนี้

หลักเกณฑ์ที่ 1

การควบคุมผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไว้ในเรือนจำ ไม่ควรคำนึงถึงแต่เฉพาะเรื่องสัญชาติของผู้ต้องขังเพียงอย่างเดียว แม้ว่าการจัดให้ผู้ต้องขังที่มีสัญชาติ ภาษาและวัฒนธรรมเดียวกันได้อยู่ร่วมกัน อาจช่วยบรรเทาความรู้สึกโดดเดี่ยวของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ แต่ก็ควรคำนึงถึงเรื่องความเพียงพอ

ของเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขัง และสถานที่ที่ผู้ต้องขังจะประกอบกิจกรรม เพราะเรื่องดังกล่าวอาจเป็นอุปสรรคที่ทำให้ต้องมีการแยกผู้ต้องขังไว้ในหลายเรือนจำหรือหลายอาคาร

หลักเกณฑ์ที่ 2

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศควรได้รับสิทธิในการศึกษา การทำงานและการฝึกวิชาชีพภายในเรือนจำเช่นเดียวกับผู้ต้องขังของประเทศนั้น ๆ ดังนั้น จึงต้องคำนึงถึง เรื่องการจัดหาบุคลากรที่จะสามารถติดต่อสื่อสารและให้คำแนะนำแก่ผู้ต้องขังใน ด้านการศึกษา การทำงานและการฝึกวิชาชีพ รวมถึงการติดต่อกับญาติ, ตัวแทนทางศาสนา, องค์กรภาคเอกชนและภาครัฐต่าง ๆ ของผู้ต้องขังในความควบคุม จะช่วยให้เรือนจำได้มาซึ่งแหล่งความช่วยเหลือและวัตถุดิบ นอกจากนี้ควรมีการติดต่อประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลของผู้ต้องขังในความควบคุมเพื่อจะได้ทราบว่ามีหน่วยงานดังกล่าวสามารถที่จะช่วยผู้ต้องขังของตนได้อย่างไรบ้าง

หลักเกณฑ์ที่ 3

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศควรได้รับสิทธิในการเข้าถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้เป็นทางเลือกแทนการจำคุก รวมถึงควรมีสิทธิในการได้รับการพักการลงโทษ และสิทธิในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการปล่อยตัว เช่นเดียวกับผู้ต้องขังของประเทศนั้น ๆ โดยปกติผู้ต้องขังส่วนมากจะมีครอบครัว, ญาติ, เพื่อน หรือหน่วยงานที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังด้านค่าใช้จ่ายหรือด้านที่พักอาศัยหลังจากการปล่อยตัว แต่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอาจจะเสียโอกาสในการได้รับการพักการลงโทษหรือการปล่อยตัว เนื่องจากขาดผู้ให้การสนับสนุนในด้านดังกล่าว ดังนั้น เรือนจำร่วมกับชุมชนอาจจะรวบรวมรายชื่อของประชาชน หรือหน่วยงานที่สามารถให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศได้ เช่น อาจจะมีการขอความร่วมมือกับโบสถ์ หรือหน่วยงานเอกชนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านที่พักอาศัยแก่ผู้ต้องขัง

หลักเกณฑ์ที่ 4

หลังจากที่มีการรับตัวผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ เรือนจำควรแจ้งให้ผู้ต้องขังทราบเกี่ยวกับกฎหรือข้อปฏิบัติของเรือนจำ โดยการแจ้งดังกล่าวต้องใช้ภาษาที่ผู้ต้องขังสามารถเข้าใจได้อย่างดี แต่การที่มีผู้ต้องขังมากมายหลายสัญชาติในความควบคุมดูแลอาจก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคด้านการจัดหาล่ามหรือผู้ที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขังได้ครบทุกภาษา เพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว เรือนจำอาจจะจัดส่งคู่มือเกี่ยวกับกฎหรือข้อปฏิบัติของเรือนจำไปยังรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ รวมถึงมหาวิทยาลัย และ

องค์การการค้าในต่างประเทศ และถ้าเป็นไปได้ คู่มือดังกล่าวควรได้รับการแปลเป็นภาษาที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศสามารถเข้าใจและนำไปใช้ได้

หลักเกณฑ์ที่ 5

การนับถือศาสนาหรือธรรมเนียมปฏิบัติทางศาสนาของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ควรได้รับการเคารพและคำนึงถึง เนื่องจากการละเลยไม่ให้ความเคารพต่อธรรมเนียมปฏิบัติทางศาสนาของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอาจก่อให้เกิดปัญหาความวุ่นวายภายในเรือนจำได้ แต่ต้องพึงระวังในบางกรณีที่ผู้ต้องขังอาจนำเรื่องศาสนามาใช้ประโยชน์ในทางที่ผิด เพื่อที่จะได้มาซึ่งสิทธิบางประการที่ขัดต่อกฎของเรือนจำ นอกจากนี้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชนกลุ่มน้อย หรือกับกลุ่มศาสนาต่าง ๆ ในชุมชนจะช่วยลดปัญหาและช่วยให้เข้าใจศาสนาและธรรมเนียมปฏิบัติของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศเพื่อมากขึ้น

หลักเกณฑ์ที่ 6

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศควรได้รับแจ้งเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับการเยี่ยมจากตัวแทนทางการทูตตามสัญชาติของตน รวมถึงได้รับแจ้งเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้ถ้าผู้ต้องขังต้องการความช่วยเหลือจากตัวแทนทางการทูต เรือนจำควรทำหน้าที่แจ้งให้ตัวแทนทางการทูตทราบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้ต้องขังที่ไม่มีสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลตามสัญชาติของตนตั้งอยู่ในประเทศที่ต้องโทษ ควรจะต้องได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลอื่นที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบแทน

หลักเกณฑ์ที่ 7

ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ควรจะต้องได้รับความช่วยเหลือตามความเหมาะสมในเรื่องเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล โปรแกรมต่าง ๆ รวมถึงการร้องทุกข์, สถานที่ถูกคุมขัง, อาหารพิเศษ, การนับถือศาสนา และเรื่องคำแนะนำต่าง ๆ การจัดหาเจ้าหน้าที่ที่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขังในช่วงระยะเวลาที่ผู้ต้องขังต้องการถือเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้ เรือนจำควรมีการทำ ความตกลงร่วมมือและขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานในชุมชนที่สามารถช่วยให้บริการกับผู้ต้องขังได้ เช่นบริษัทท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจจะให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังในการติดต่อกับตำรวจ

หลักเกณฑ์ที่ 8

ควรมีการอำนวยความสะดวก อันเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ต้องขังชาวต่างประเทศกับครอบครัว และตัวแทนของชุมชนต่าง ๆ เช่น การจัดให้มีการเยี่ยมและการติดต่อทางจดหมาย ทั้งนี้ ต้องกระทำภายใต้ความยินยอมของผู้ต้องขัง นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้กับองค์กร สิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังด้วย แต่ก็ต้องพึงระวังว่าการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ต้องขังดังกล่าวว่าจะครอบคลุมกับจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมดในความควบคุมได้หรือไม่

หลักเกณฑ์ที่ 9

การทำความตกลงร่วมมือแบบทวิภาคี หรือพหุภาคี ในการให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังต่างประเทศที่อยู่ระหว่างการรอลงอาญา หรือพักการลงโทษ เป็นการช่วยแก้ปัญหาของผู้ต้องขังต่างประเทศได้ แต่ไม่ควรคำนึงถึงแต่การแก้ไขปัญหของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศโดยการทำสนธิสัญญาหรือความตกลงร่วมมือแบบทวิภาคี หรือพหุภาคีเท่านั้น การแสวงหาความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชนเป็นเรื่องสำคัญที่เรือนจำต้องดำเนินการเช่นกัน โดยสรุปแล้ว การที่สหประชาชาติได้กำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศขึ้นก็เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในความควบคุมดูแลได้มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้อย่างเหมาะสม และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวทั้ง 9 ประการนั้น จะเน้นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ต้องขังทุกคน รวมถึงผู้ต้องขังชาวต่างประเทศพึงได้รับ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทั้งปวง

ดังนั้นในการปฏิบัติของเรือนจำ จึงมีการเน้นในเรื่องสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมาก เพราะผู้ต้องขังเป็นคนต่างชาติด้อยมีสิทธิได้รับการปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำตามหลักสากล อีกทั้งยังมีผู้แทนทางการทูตให้ความคุ้มครองดูแลสิทธิของผู้ต้องขังของแต่ละประเทศอย่างใกล้ชิด ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่เรือนจำมีความเอาใจใส่ดูแลน้อย เป็นการทำให้ผู้ต้องขังไม่ได้รับความสะดวกสบายในชีวิตความเป็นอยู่ก็จะถูกร้องเรียนไปยังผู้บัญชาการเรือนจำ ให้ทำการแก้ไขในสิ่งที่ตัวผู้ต้องขังต่างประเทศนั้นต้องการ เช่น การโภชนาการที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่สะอาด ไม่มีน้ำดื่มรับประทาน ต้องการเวลาในการออกกำลังกายมากขึ้นกว่าเดิม เป็นต้น

3. ปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ

ผลจากการศึกษาวิจัย (อารีลักซ์ , 2531) แสดงให้เห็นว่า ไม่มีการราชทัณฑ์ของประเทศใดที่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้ครบถ้วน ความแตกต่างขึ้นอยู่กับว่าแต่ละประเทศจะสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้มากหรือน้อยกว่าประเทศอื่นเพียงใด ปัญหาที่นำมาพิจารณาคือ มีปัญหาอุปสรรคหรือสาเหตุอย่างไรที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้ครบถ้วน

สืบเนื่องจากประเด็นดังกล่าว เลขานุการที่ประชุมใหญ่ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดครั้งที่ 4 ได้นำผลการศึกษาที่ได้ทำในปี 1970 เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของประเทศต่าง ๆ เสนอต่อที่ประชุม โดยได้สรุปถึงปัญหาที่สำคัญ ๆ หลายประการ คือ (N.V/. Nilsson, op.cit., footnote 3)

1. มีหลายประเทศที่ทราบถึงข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำและไม่มีการแปลเป็นภาษาท้องถิ่น
2. การขาดงบประมาณหรือเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการที่ได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ
3. ความไม่พร้อมของอาคารสถานที่
4. ปัญหาในการนำข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำไปปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวทั้งประเทศ
5. ความไม่คล่องตัวทางการบริหาร และความไม่ยืดหยุ่นทางข้อกำหนด

การศึกษาดังกล่าวข้างต้น ได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณและบุคลากรปัญหาด้านข้อจำกัดด้านกฎหมาย และสภาพภูมิศาสตร์มากกว่าปัญหาหรือปัจจัยทางด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่น่าจะได้นำมาพิจารณา เพราะในการประชุมในระดับภูมิภาคของกลุ่มประเทศเอเชียและแปซิฟิกในการประชุมที่กรุงเทพฯ ในปี 1969 ที่ประชุมได้มีความเห็นแบบไม่เป็นเอกฉันท์ว่า ปัญหาด้านวัฒนธรรมเป็นปัญหาที่มีความสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเช่นกัน รวมทั้งได้มีการเสนอให้มีการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับประเทศเอเชียและแปซิฟิกขึ้น

อย่างไรก็ตาม มีข้อโต้แย้งในประเด็นนี้อยู่บ้าง เพราะในการประชุมส่วนภูมิภาคของกลุ่มประเทศละตินอเมริกาและกลุ่มประเทศแอฟริกา กลับมีความเห็นว่า ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาตินี้เป็นข้อกำหนดที่สามารถเป็นมาตรฐานได้ทั่วโลก ในกรณีที่ข้อกำหนดข้อใดมีปัญหาในการประยุกต์ใช้ หากได้เกิดขึ้นแต่เฉพาะในทวีปแอฟริกาเท่านั้น แต่บังเกิดขึ้นในประเทศที่อื่น ๆ ด้วยเช่นกัน ดังนั้นประเด็นเรื่องวัฒนธรรมจึงไม่น่าจะเป็นปัญหา อย่างไรก็ตาม โดยเหตุที่แต่ละประเทศมีปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแตกต่างกัน จึงจำเป็นที่ควรจะศึกษาถึงลักษณะของ

ปัญหาของเรื่องที่ว่า มีปัจจัยด้านใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการที่ประเทศต่าง ๆ จะปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการขาดงบประมาณ

การขาดงบประมาณนับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานเรือนจำเป็นอย่างมาก เพราะการขาดงบประมาณทำให้มีผลกระทบต่อภารกิจก่อสร้างเรือนจำและอาคารสถานที่ต่าง ๆ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการแยกขัง และการจัดสถานที่ให้ได้ตามมาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบไปถึงการจัดกิจกรรม สำหรับผู้ต้องขังต่าง ๆ ในเรือนจำ เช่น การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การจัดสวัสดิการและการแพทย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องใช้งบประมาณทั้งสิ้น ดังนั้นการขาดงบประมาณจึงมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของประเทศต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัญหาด้านงบประมาณจะเป็นปัญหาที่ทุกประเทศประสบ แต่ผลกระทบของการขาดงบประมาณที่มีต่อประเทศต่าง ๆ นั้น ไม่เท่ากัน สำหรับประเทศอุตสาหกรรมตะวันตกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ปัญหาด้านการขาดงบประมาณในกิจการราชทัณฑ์มีผลกระทบต่ำมาก เพราะการราชทัณฑ์ของประเทศดังกล่าว ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากรัฐบาล แต่สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ปัญหาเรื่องงบประมาณนับว่าเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่ง เป็นสาเหตุให้ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้ ผู้บริหารงานราชทัณฑ์ของประเทศที่กำลังพัฒนาหลายประเทศได้ให้ความเห็นว่า งบประมาณสำหรับกิจการเรือนจำมักจะได้รับการพิจารณาว่ามีความสำคัญน้อยกว่างบประมาณด้านอื่น ๆ เช่น โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ อาทิ ด้านการศึกษาหรือการแพทย์ ดังนั้น จึงเป็นภาระหนักของผู้บริหารงานราชทัณฑ์ของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ที่จะต้องหาทางพัฒนางานราชทัณฑ์ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ โดยเฉพาะการพัฒนางานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ

2. ปัญหาด้านบุคลากร

ปัญหาสืบเนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ ก็คือ ปัญหาด้านบุคลากร เพราะเมื่องบประมาณจำกัดจะส่งผลกระทบต่อบุคลากร เจ้าหน้าที่ที่ต้องถูกจำกัดตามไปด้วย ทำให้จำนวนของเจ้าหน้าที่และบุคลากรด้านต่าง ๆ ของเรือนจำมีจำนวนจำกัด มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการพิเศษ เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักการศึกษาและครูฝึกวิชาชีพ ซึ่งเรือนจำต่าง ๆ มักจะขาดแคลนอยู่เสมอ

ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากร เจ้าหน้าที่ของฝ่ายราชทัณฑ์นี้ นับเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศที่กำลังพัฒนาอีกเช่นกัน จะเห็นได้จากอัตราส่วนระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขังของประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ 1 ต่อ 8 ถึง 1 ต่อ 12 ในขณะที่อัตราส่วนเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขังของประเทศอุตสาหกรรมตะวันตกโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ต่อ 2 หรือ 1 ต่อ 3 นอกจากนี้ ปัญหาด้าน

บุคลากรมิใช่เพียงการขาดแคลนบุคลากรเท่านั้น แต่ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากทัศนคติของสังคมที่มีต่องานราชทัณฑ์ยังไม่สนับสนุนให้คนมีความรู้ความสามารถทำงานราชทัณฑ์เท่ากับงานในสาขาอื่น ดังนั้น ปัญหาที่เกี่ยวเนื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสถานภาพของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้ทัดเทียมกับอาชีพอื่น ๆ โดยควรมีการยกระดับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมมากยิ่งขึ้น และพัฒนาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

3. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์

เนื่องจากข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเป็นข้อกำหนดที่ถูกนำไปใช้กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านสภาพพื้นที่ของแต่ละประเทศ เช่น บางประเทศมีพื้นที่กว้างขวาง ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะจัดแยกประเภทผู้ต้องขังประเภทต่าง ๆ โดยการย้ายผู้ต้องขังประเภทเดียวกันให้มาอยู่ในเรือนจำเดียวกัน เพราะเรือนจำแต่ละแห่งมีระยะทางไกลมาก จึงไม่อาจจะสร้างเรือนจำหลาย ๆ ประเภทขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ เพราะแต่ละแห่งจะมีผู้ต้องขังจำนวนน้อยและต้องเสียงบประมาณมาก ในขณะที่เดียวกัน ในประเทศที่มีพื้นที่จำกัดแต่มีความหนาแน่นของประชากร การก่อสร้างเรือนจำจึงเน้นในด้านความสูงและไม่อาจจัดหาพื้นที่ที่กว้าง หรือสนามให้ผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายได้อย่างเต็มที่ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องเกี่ยวกับการออกกำลังกายและนันทนาการของผู้ต้องขังได้

4. ปัญหาการล้าสมัยของข้อกำหนดตามมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติ

สภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในบางเรื่องเป็นสิ่งที่ล้าสมัย เช่น ข้อกำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คุมผู้ต้องขังว่าจะต้องใช้ผู้คุมที่เป็นเพศเดียวกัน นับว่าเป็นข้อกำหนดที่ขัดแย้งต่อกฎหมายการกีดกันเลือกปฏิบัติในการรับคนเข้าทำงาน ซึ่งมีข้อห้ามการกีดกันในทางเพศหรือสีผิว โดยในประเทศตะวันตกส่วนใหญ่จะมีการให้ผู้คุมหญิงคุมผู้ต้องขังที่เป็นชายด้วย หรือในกรณีของข้อกำหนดให้จัดทำทะเบียนผู้ต้องขังลงในสมุดของเรือนจำนั้น ปรากฏว่า เรือนจำในประเทศตะวันตกหลายแห่งได้เปลี่ยนไปใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น

เรื่องความล้าสมัยของข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำนี้ องค์การสหประชาชาติได้ให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะข้อกำหนดนี้ได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1957 นับเป็นเวลากว่า 30 ปีแล้ว องค์การสหประชาชาติจึงได้ให้มีการสอบถามความก้าวหน้า ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำดังกล่าว ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดให้ทันสมัย โดยเฉพาะเมื่อแนวโน้มในปัจจุบัน ได้หันไปสู่การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชนมากขึ้น รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนผู้ต้องขังระหว่างประเทศและการจัดเรือนจำสหเพศขึ้น แนวคิดและแนวทางการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดใหม่ ๆ เช่นนี้ จึงมีผลกระทบต่อกรปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำเป็นอย่างมาก

5. ปัญหาความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมและสภาพสังคมของแต่ละประเทศ

ปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความไม่ยืดหยุ่นของข้อกำหนดที่ใช้บังคับโดยทั่วไป สำหรับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และยิ่งไปกว่านั้นผู้บริหารงานราชการของประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศ ได้โต้แย้งว่า ข้อกำหนดดังกล่าวได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดแบบตะวันตก ทำให้มีการยึดถือมาตรฐานของประเทศในยุโรป และอเมริกาเป็นหลัก กล่าวกันว่า ร่างของข้อกำหนดดังกล่าวนี้ ได้รับอิทธิพลจากประเทศอังกฤษและประเทศในยุโรปตอนเหนือส่วนใหญ่ เช่น การกำหนดมาตรฐานให้มีการแบ่งแยกห้องนอนผู้ต้องขังเป็นห้อง ๆ นับเป็นข้อกำหนดที่สนับสนุนวัฒนธรรมแบบตะวันตกที่ชอบอยู่เป็นส่วนตัว แต่ในประเทศเอเชียการที่ผู้ต้องขังได้อยู่ในห้องขังเดี่ยวถือเป็นการถูกลงโทษ เพราะผู้ต้องขังส่วนใหญ่ชอบที่จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม เพื่อที่จะได้มีเพื่อนคุยปรึกษาหารือ เช่นเดียวกับกรณีของข้อกำหนดในเรื่องการจัดที่นอนให้ผู้ต้องขังนอนบนเตียงนั้น นับเป็นวัฒนธรรมของประเทศตะวันตก ส่วนในประเทศเอเซียนั้น ผู้ต้องขังนิยมที่จะนอนบนพื้นกระดานมากกว่านอนบนเตียง

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่น่าพิจารณาก็คือว่า ในขณะที่มีการยกร่างและให้สัตยาบันต่อข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำนั้น มีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วมเพียง 57 ประเทศ ในขณะที่ปัจจุบัน สมาชิกขององค์การสหประชาชาติได้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมถึง 3 เท่า ดังนั้น จึงมีข้อสงสัยกันว่า ข้อกำหนดเดิมอาจขัดต่อสภาพและวัฒนธรรมของชาติใหม่ ๆ ที่เข้าร่วมกับองค์การสหประชาชาติในระยะหลัง ๆ ได้ และผลที่ตามมาก็คือ ประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ไม่อาจปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้ จึงนับว่าปัจจัยทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นเป็นปัญหาโดยทั่วไปที่ประเทศต่าง ๆ ประสบในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศหนึ่ง อาจไม่เกิดขึ้นในอีกประเทศหนึ่ง การที่จะพิจารณาว่าประเทศใดประสบกับปัญหาในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ข้อใด อย่างไร และมีปัญหาและอุปสรรคประการใดในการปฏิบัติดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นต้องศึกษาจากประเทศนั้น ๆ โดยตรง

งานราชการไทยสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำที่เห็นได้เจน คือ ในเรื่องของข้อกำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทะเบียนรับตัวผู้ต้องขังที่มีการลงบันทึกข้อมูลผู้ต้องขังทุกประเภท และเก็บเป็นความลับในระบบคอมพิวเตอร์ การแยกประเภทผู้ต้องขังไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาด ผู้ต้องขังระหว่างรอการพิจารณาคดี ผู้ต้องขังระหว่างรอการอุทธรณ์ ผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม ชั้นดี มาก ชั้นดี ชั้นปานกลาง ชั้นเลว ชั้นเลวมาก เป็นต้น การอนามัยผู้ต้องขังที่เรือนจำมีการจัดเตรียมเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่หลับนอน ใ้รองรับ ความสะอาดของน้ำดื่ม ความสะอาดของห้องน้ำ โรงครัวโรงอาหารต่าง ๆ การบริหารร่างกายและการกีฬาที่ให้เวลาผู้ต้องขังได้ออกกำลังกายเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ไม่ให้คิดมาก ไม่ให้เครียดหรือกดดันเมื่ออยู่ในเรือนจำ และมีการจัดแข่งขันกีฬาภายในเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ และส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีสุขภาพแข็งแรง การศาสนามีการอบรมผู้ต้องขังตามหลักคำสอนของศาสนาต่าง ๆ

โดยมีอนุศาสนาจารย์ของศาสนาต่าง ๆ เข้ามาอบรมให้จิตใจสงบ ไม่ฟุ้งซ่าน ประพฤติตนเป็นคนดีตามหลักคำสอนตามที่ตนนับถือ การรักษาทรัพย์สินของผู้ต้องขังมีการเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย เมื่อพ้นโทษก็สามารถมารับคืนได้ การตรวจค้นเรือนจำมีการตรวจอยู่เป็นประจำเพื่อตรวจสอบปลอดภัยตามอาคารสถานที่ ป้องกันผู้ต้องขังหลบหนี ชุกซ่อนสิ่งผิดกฎหมายต่าง ๆ ด้วยการให้การศึกษาดูงานเรือนจำ เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์เมื่อพ้นโทษไปจากเรือนจำ การสงเคราะห์เมื่อพ้นโทษ เช่นการช่วยเหลือผู้ต้องขังเป็นเงินค่าเดินทางกลับภูมิลำเนา หรือถ้าไม่มีที่ไปก็ให้พักอยู่ที่บ้านกึ่งวิถี เป็นต้น

3.1 ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติที่งานราชทัณฑ์ไทยยังไม่สามารถปฏิบัติได้

ในส่วนที่ราชทัณฑ์ไทยยังไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้คือ อย่างเช่นในเรื่องของการแพทย์ที่ยังขาดแคลนแพทย์ประจำเรือนจำ การรับผู้ต้องขังวิกลจริต การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การแยกขัง ยังมีความไม่สมบูรณ์ของอาคารสถานที่ที่เพียงพอและขาดแคลนเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างทั่วถึง และเรื่องพันธุนาการที่ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำกำหนดให้พันธุนาการผู้ต้องขังประเภทร้ายเพื่อป้องกันการหลบหนีตลอดเวลา

ในการที่งานราชทัณฑ์ไทยจะต้องปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนั้น ส่วนใหญ่แล้วงานราชทัณฑ์ไทยสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้เป็นส่วนใหญ่ แต่ทว่าก็ยังมีความไม่สอดคล้องตามมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติที่งานราชทัณฑ์ไทยยังไม่สามารถปฏิบัติได้อีกเช่น

ข้อที่ 19 ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติ ว่าด้วยเรื่องผู้ต้องขังแต่ละคนควรมีเตียงนอนแยกเป็นเอกเทศ และมีเครื่องหลับนอนที่สะอาดและเพียงพอ นั้น ทางราชทัณฑ์ไทยไม่สามารถจัดหาให้ได้ เพราะระเบียบความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในประเทศไทยจะนอนกับพื้นและนอนรวมกันเพื่อการควบคุมดูแลที่ง่ายและปลอดภัยของเจ้าหน้าที่

ข้อที่ 25 เกี่ยวกับการที่แพทย์จะต้องตรวจสุขภาพทางกายและจิตของผู้ต้องขัง และควรตรวจผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นประจำวัน ตลอดจนผู้ต้องขังที่ควรจะได้รับความสะดวกสบายจากแพทย์เป็นพิเศษ ซึ่งจริง ๆ แล้วเรือนจำหลายแห่งในประเทศไทยยังขาดแพทย์ประจำเรือนจำที่จะทำการตรวจสุขภาพผู้ต้องขัง ทั้งทางด้านร่างกายและทางด้านจิตได้ทุกวัน จึงทำให้บางเรือนจำที่ผู้ต้องขังต้องคอยเวลาแพทย์จากโรงพยาบาลภายนอกเข้ามาตรวจเป็นเวลา หรือในข้อ 32 ที่กล่าวถึงแพทย์ต้องตรวจเยี่ยมผู้ต้องขังที่ถูกลงทัณฑ์ทุกวัน เช่นเดียวกัน

ข้อที่ 62 ที่กล่าวถึงแพทย์เรือนจำจะต้องคอยตรวจและบำบัดรักษาโรคทางกาย หรือจิต หรือความบกพร่องทางร่างกายหรือจิต ซึ่งขัดขวางการฟื้นฟูผู้ต้องขังให้กลับเข้าสู่สังคมเพื่อบรรลุความ

ประสงค์ดังกล่าวนี้ที่จะต้องจัดให้มีอายุรแพทย์ ศัลแพทย์ และจิตแพทย์ ทางงานราชทัณฑ์ไทยยังไม่สามารถที่จะจัดหา บุคลากรแพทย์เฉพาะทางมาอยู่ประจำในเรือนจำ

ข้อที่ 68 กล่าวถึงการแยกผู้ต้องขังชั้นต่าง ๆ ออกไปปฏิบัติ ณ เรือนจำต่างแห่งกัน หรือ ณ ส่วนต่าง ๆ ของเรือนจำเดียวกัน งานราชทัณฑ์ไทยก็ยังไม่สามารถจัดหาพื้นที่ที่จะแบ่งแยกได้เพราะปัญหาพื้นที่ที่จำกัดและบุคลากรที่ยังขาดแคลนในการดูแลควบคุมผู้ต้องขัง เป็นต้น

ปัญหาของผู้ต้องขังของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเรื่องความแตกต่างระหว่างชีวิตในเรือนจำและชีวิตในสังคมปกติที่เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้ต้องขัง ชีวิตที่ผู้ต้องขังต้องประสบอยู่ทุกวันนี้ปราศจากทุกสิ่งทุกอย่างและขาดอิสรภาพ เว้นแต่เพียงสิ่งที่จำเป็นที่สุดแก่การที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้เท่านั้น ต้องถูกตัดขาดจากการอยู่ร่วมกับครอบครัวมิตรสหาย ขาดอิสรภาพ ต้องเปลี่ยนจากการที่ทำอะไรด้วยความริเริ่มของตนเอง เป็นการที่จะต้องทำตามคำสั่งที่ซ้ำซากจำเจน่าเบื่อหน่าย อยู่ในบริเวณพื้นที่ขอบเขตที่จำกัด ทำให้จิตใจของผู้ต้องขังถูกกดขี่ ขาดความเบิกบาน การกระทำที่ต้องกระทำตามคำสั่งทุกสิ่งทุกอย่าง มีเวลาพักผ่อนหย่อนใจที่จำกัดและหากยังได้รับการทารุณกรรมด้วยแล้ว จะมีแต่ความเกลียดแค้นชิงชังสังคมยิ่งขึ้น

ปัญหาเกี่ยวกับสังคมภายในเรือนจำ ภายในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีเป็นสังคมอีกสังคมหนึ่ง ซึ่งย่อมมีลักษณะแตกต่างจากสังคมภายนอกทั่วไป ในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมภายในเรือนจำ เป็นไปอย่างผิวเผินทั้งระหว่างผู้คุมกับผู้ต้องขัง และทั้งระหว่างผู้ต้องขังด้วยกันเอง เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะบรรยากาศในเรือนจำเต็มไปด้วยความกดดันและความเคร่งเครียด นอกจากนี้สังคมเรือนจำมักจะมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ไม่เหมือนกับสังคมภายนอกเพราะสมาชิกเรือนจำ โดยเฉพาะผู้ต้องขังเป็นคนที่มาจากท้องถิ่นต่าง ๆ กัน ต่างคนต่างมีวัฒนธรรมประเพณีของตน การพูดคุยติดต่อกันในด้านความประพฤติและการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ จึงเข้ามาผสมกลมกลืนกัน นอกจากนั้นยังมีสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ในเรือนจำเข้ามาผสมด้วยจึงกลายเป็นวัฒนธรรมใหม่ขึ้นมา เช่นมีคำพูดซึ่งมีความหมายเฉพาะ มีประเพณีที่สืบทอดกันมาจากผู้ต้องขังเก่า ๆ อันเป็นข้อกำหนดความประพฤติของผู้ต้องขังด้วยกันเอง เช่นห้ามไม่ให้พูดกับผู้คุมนอกจากเป็นเรื่องธุระการงาน เป็นต้น อาจทำให้มีการแบ่งแยกวัฒนธรรมเกิดขึ้นภายในเรือนจำ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชัยวัฒน์ รัตนวงศ์ อุคม คำขาด และประภาพร มโนรัตน์ (2555, น.95 – 102) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังสูงอายุ และพัฒนากิจกรรมสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุเรือนจำจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้ต้องขังสูงอายุมีความคิดเห็นว่าคุณภาพชีวิตด้านจิตใจมากที่สุด รองลงมาคือด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ มีความต้องการในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในทุกด้านสอดคล้องกับสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตด้านจิตใจมากที่สุด รองลงมาคือด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคมและด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ มีความต้องการในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในทุกด้านสอดคล้องกับสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตและมีความคิดเห็นว่าคุณภาพชีวิตระดับปานกลางและพบว่ากิจกรรมสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 9 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัย กิจกรรมออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กิจกรรมชมรมบำบัดจิตใจ กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสังคมห่วงใยให้โอกาส กิจกรรมเตรียมความพร้อมกลับสู่สังคม กิจกรรมปรับภูมิทัศน์ในเรือนจำและกิจกรรมรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม

จารึก มากมณี (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ต้องขังภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านความเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสวัสดิการสอดคล้องกับความต้องการ , ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขัง , ด้านความต่อเนื่องก้าวหน้าของสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สุจรรย์จิรา มหาชนะวงศ์ , (2553 , บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขังไปปฏิบัติของเรือนจำจังหวัดยโสธร พบว่า การให้ความรู้ในการฝึกอบรมวิชาชีพ และการฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ ภาวนาสมาธิ มีความเหมาะสม แต่โอกาสที่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษจะได้นำความรู้ในการฝึกอบรมวิชาชีพไปใช้ประกอบอาชีพมีน้อย ทรัพยากรขององค์กรมีจำกัด ระเบียบการปฏิบัติที่มีความเข้มงวดสูง วัฒนธรรมการปฏิบัติงานที่ยึดตัวบทกฎหมายเป็นหลักจึงขาดความยืดหยุ่นไม่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ การจัดคนปฏิบัติงานในบางตำแหน่งยังไม่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ ส่วนผู้ต้องขังที่ได้รับการแก้ไขพฤตินิสัยแล้วแต่เมื่อพ้นโทษออกไปไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมภายนอก ทำให้หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีกครั้ง

วิระชัย เหล่าลงอินทร์ เกรียงศักดิ์ ไพวรรณ สุวกิจ ศรีปัดดา และพัชนี บุระพันธ์ , (2552, น. 29 – 38) จากการศึกษาได้สรุปข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ต้องขังต้องการการจัดโครงการ/กิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง ต้องการให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขังและสามารถ

นำไปประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ มิใช่งาน พับถุงกระดาษ ถักแห ถักอวน เนื่องจากสังคมภายนอกไม่มีโรงงานพวกนี้หรือมีน้อยมาก ต้องการให้มีโอกาสพบญาติพี่น้องเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

พัศจุจ พินิจ (2548, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ รองลงมาคือ บังคับด้านพื้นฐาน ด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านการศึกษา ส่วนปัญหาและความต้องการในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในอันดับท้ายสุด โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทย ได้ระบุถึงปัญหาเรื่องเวลาในการพบญาติมากที่สุด โดยเสนอความเห็น ควรเพิ่มเวลาในการเยี่ยมญาติให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันหยุดสุดสัปดาห์ ในขณะที่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในด้านการฝึกวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ต้องขังชาวต่างประเทศต้องการเรียนรู้วิชาชีพของคนไทย เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อให้มีผลงานการฝึกวิชาชีพเป็นของตนเองรองลงมาคือ ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ บังคับด้านพื้นฐาน และบังคับด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ เป็นอันดับท้ายสุด โดยปัญหาที่มีการเรียกร้องมากที่สุด คือ ปัญหาด้านเวลาในการเยี่ยมญาติเช่นเดียวกับปัญหาของผู้ต้องขังชาวไทย

ธีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา (2546, น. บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ มีความเห็นไม่แน่ใจว่าสภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำจะเอื้อต่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง เนื่องจากปริมาณผู้ต้องขังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ยังมีความเห็นไม่แน่ใจว่าควรเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังรับรู้ข่าวสารภายนอกได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เนื่องจากข่าวสารภายนอกบางประเภทอาจกระตุ้นให้จิตใจของผู้ต้องขังเกิดความอึดอัด อันจะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของเรือนจำได้ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เห็นว่าปัญหาด้านบุคลากรมีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถควบคุมและดูแลผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึง ปัญหาปริมาณผู้ต้องขังมากทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังลดลง ปัญหาด้านงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ต่างก็เป็นปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานมากที่สุด

ส่วนข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา เห็นว่า ในระดับนโยบาย กรมราชทัณฑ์ควรมีนโยบายในการบริหารงานเรือนจำที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ควรกำหนดกฎระเบียบที่เคร่งครัดและเด็ดขาดในการควบคุมและแก้ไขฟื้นฟู ควรจัดประชุมหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อแสวงหา นโยบายในการลดจำนวนผู้ต้องขังลง ในระดับเจ้าหน้าที่ควรมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งอื่นได้ทุกระดับ ควรประสานงานกับหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้นเพื่อการระดมทรัพยากร ควรมีความเข้าใจและมี

ทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขัง และควรจัดกิจกรรมเพื่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังซึ่งจะช่วยลดความตึงเครียดของผู้ต้องขังลงได้อีกส่วนหนึ่ง

ไพฑูรย์ วิเศษศิริ (2545, น.116) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูง พบว่า ผู้ต้องขังยังมีปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะปัจจัยด้านความเป็นอยู่พื้นฐาน ความต้องการในคุณภาพอาหารที่ต้องสะอาดเพื่อสุขภาพ ปัญหาความต้องการด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และต้องการให้ผู้สอนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพที่สอนมากที่สุด มีความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีปัญหาความไม่แน่ใจในการนำวิชาชีพออกไปใช้ในตลาดแรงงานว่าจะมีรองรับหรือไม่ ผู้ต้องขังมีความต้องการด้านสวัสดิการและนันทนาการอยู่ในระดับมาก และผู้ต้องขังต้องการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากภายนอกเพิ่มมากขึ้น ส่วนความคาดหวังในอนาคตผู้ต้องขังส่วนใหญ่ต้องการออกไปใช้ชีวิตได้อย่างปกติและจะปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด เมื่อพิจารณาแล้วกลุ่มผู้ต้องขังมีความต้องการด้านความคาดหวังในอนาคตเป็นอันดับแรก รองลงมาคือปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านปัจจัยพื้นฐานความเป็นอยู่ ด้านสวัสดิการ ตามลำดับ ส่วนปัญหาและความต้องการด้านการศึกษามีความต้องการในระดับปานกลาง

โสภิตา วิทาศิริกุล (2545, น.149) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบความต้องการสวัสดิการด้านนันทนาการของผู้ต้องขังระหว่างกับผู้ต้องขังเด็ดขาดเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสวัสดิการด้านนันทนาการให้กับผู้ต้องขังนั้น ได้เป็นไปตามภารกิจหลักและตามนโยบายและแผนของกรมราชทัณฑ์ที่ได้กำหนดให้ทุกเรือนจำและทัณฑสถานปฏิบัติตาม แต่ก็ยังมีอีกหลายส่วนที่ไม่เป็นไปตามนโยบายเท่าใดนักและยังต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานราชการ เป็นหน่วยงานสุดท้ายในขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ที่จะฟื้นฟูแก้ไขไม่ให้คนไปกระทำผิดซ้ำ จึงไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ตรงตามนโยบายและวัตถุประสงค์เพราะจะต้องควบคุมผู้ต้องขังไม่ให้ทำการแหกหักหรือหลบหนีเฉกเช่น การจัดสวัสดิการด้านนันทนาการให้กับประชาชนทั่วไป และการที่เป็นหน่วยงานราชการ ระบบราชการจึงมีผลมาก ความคล่องตัวมีน้อย การควบคุมบังคับบัญชาที่เป็นระบบราชการ

นอกจากนี้ส่วนสวัสดิการด้านนันทนาการนั้น เป็นส่วนที่มีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับสวัสดิการในด้านอื่น ๆ ที่ทางหน่วยงานนี้ให้ความสนใจมากกว่า เช่นการศึกษาหรือฝึกอบรมด้านวิชาชีพเพราะการจัดการศึกษาด้านนี้ก็เพื่อให้ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษไปแล้วสามารถไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนได้ต่อไปแต่การจัดสวัสดิการด้านนันทนาการนั้น มุ่งเพื่อให้ผู้ต้องขังผ่อนคลายความเครียดคลายความวิตกกังวล ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต ซึ่งก็มีส่วนสำคัญมากเช่นกัน

นิมิต บุตรทิพย์ (2544, น.75-80) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษาของผู้ต้องขัง เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา พบว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาแบบชั้นเรียนมากที่สุด และมีปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนครูผู้สอน ต้องการฝึกทักษะอาชีพขณะ

ต้องโทษในเรือนจำโดยให้เพิ่มสาขาอาชีพให้มากขึ้น เพราะมีจำนวนผู้ต้องขังมากทำให้มีปัญหาการฝึกวิชาชีพที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขัง และต้องนำไปใช้ประกอบอาชีพหลังพ้นโทษได้ และควรจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับผู้เรียนและควรมีหนังสือในห้องสมุดให้หลากหลายมากขึ้น และควรเพิ่มเวลาในการเข้าห้องสมุดให้มากขึ้นรวมถึงควรให้มีการจัดแข่งขันกีฬาให้มากขึ้น

พูนไท มีสัจย์ (2542, น.64 – 66) จากการศึกษาถึงความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ต้องขังร้อยละ 93.6 มีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยวิชาชีพที่ผู้ต้องขังมีความต้องการฝึกอบรมมากที่สุด คือ ช่างเฟอร์นิเจอร์ไม้ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการฝึกวิชาชีพ มีปัญหาเกี่ยวกับความแออัดของสถานที่ ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนครูผู้สอน รวมไปถึงเครื่องมือในการฝึกวิชาชีพที่ไม่เพียงพอ และวิชาชีพที่ฝึกสอนไม่ตรงกับตลาดแรงงาน

อาทิตย์ โพนทอง (2535, น.128) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมเพื่อการพัฒนาผู้ต้องขังตามแผนงานอบรมฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ เพื่อเป็นการสำรวจและวิเคราะห์ประเภทและปัญหาของกิจกรรมที่จัดในเรือนจำและทัณฑสถาน ผลการวิจัยพบว่า

แต่ละเรือนจำแต่ละทัณฑสถานมีการจัดกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกรมราชทัณฑ์ คือให้โอกาสผู้ต้องขังได้ฝึกฝนวิชาชีพที่ตนเองมีความสนใจและถนัดที่จะทำ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งแต่ละเรือนจำก็จะมีจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมฟื้นฟูไม่เท่ากัน

ด้านผู้บริหารเรือนจำส่วนกลางและผู้บริหารเรือนจำส่วนภูมิภาค มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาตามแผนการอบรมแก้ไขและฟื้นฟูพฤติกรรมของผู้ต้องขังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านบุคลากรผู้ให้การศึกษาสายสามัญและด้านความพร้อมของเครื่องมือในการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการฝึกวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผู้บริหารเรือนจำขนาดเล็กและผู้บริหารเรือนจำขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาตามแผนการอบรมแก้ไข และฟื้นฟูพฤติกรรมของผู้ต้องขังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านงบประมาณและค่าตอบแทนในการให้การศึกษาสายอาชีพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในกิจกรรมอบรมก่อนปล่อยตัวจากเรือนจำ ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ การให้ความร่วมมือของเจ้าหน้าที่อื่น และโอกาสหาความรู้เพื่อเพิ่มเติมในกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการฝึกวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุวารี รวมทองศรี (2533 , น.96) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า กรมราชทัณฑ์ควรสร้างภาพพจน์และบทบาทให้มีความเด่นชัดในด้านการจัดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังมีส่วนร่วมมากขึ้นและเกิดการพัฒนาตนเองอันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

รวมทั้งยังเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำอีก ควรจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นให้เพียงพอต่อความต้องการและความถนัดของผู้ต้องขัง และต้องเป็นการฝึกวิชาชีพที่มีตลาดแรงงานรองรับได้หลังจากผู้ต้องขังพ้นโทษ ส่วนเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต้องปฏิบัติกับผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม และควรมีการเน้นในเรื่องการติดตามผู้ต้องขังหลังพ้นโทษอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม

อารีลักษณ์ สินธพพันธุ์ (2531 , น.114) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องในการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ กับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย ตลอดจนศึกษาถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการพัฒนางานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำดังกล่าวและจากการศึกษานั้นพบว่า การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทยมีความสอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้ คือ ปัญหาด้านงบประมาณและปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านอาคารสถานที่และปัญหาในด้านนโยบายของกรมราชทัณฑ์ แนวทางในการพัฒนางานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำนั้น พบว่ารัฐต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น ด้านการพัฒนาเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีคุณภาพ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมและด้านการปรับปรุงระบบการประเมินผลเรือนจำให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งกรมราชทัณฑ์ควรจะได้ให้ความสนใจกับการพัฒนางานราชทัณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับตัวข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในส่วนที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ โดยเฉพาะในเรื่องการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ รวมไปถึงการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ที่ควรจะมีการปรับปรุงบริเวณพื้นที่ให้กว้างขวางหรือใช้ประโยชน์ได้ในหลาย ๆ ด้าน

สรุปการทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดพบว่า มนุษย์ย่อมมีปัญหาด้วยกันทุกคน และแต่ละคนก็มีปัญหาแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของแต่ละบุคคล เช่น สภาพจิตใจ สภาพร่างกาย ถิ่นที่อยู่อาศัย ครอบครัว เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้ต้องขังที่ต้องตกอยู่ภายใต้ขอบเขต กฎระเบียบที่เคร่งครัดขาดอิสรภาพทำให้เกิดปัญหาและความต้องการมากกว่าบุคคลธรรมดา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าผู้ต้องขังจะมีปัญหาและความต้องการหลัก ๆ 5 ด้านด้วยกันคือ ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานความเป็นอยู่ ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา ปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ ปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

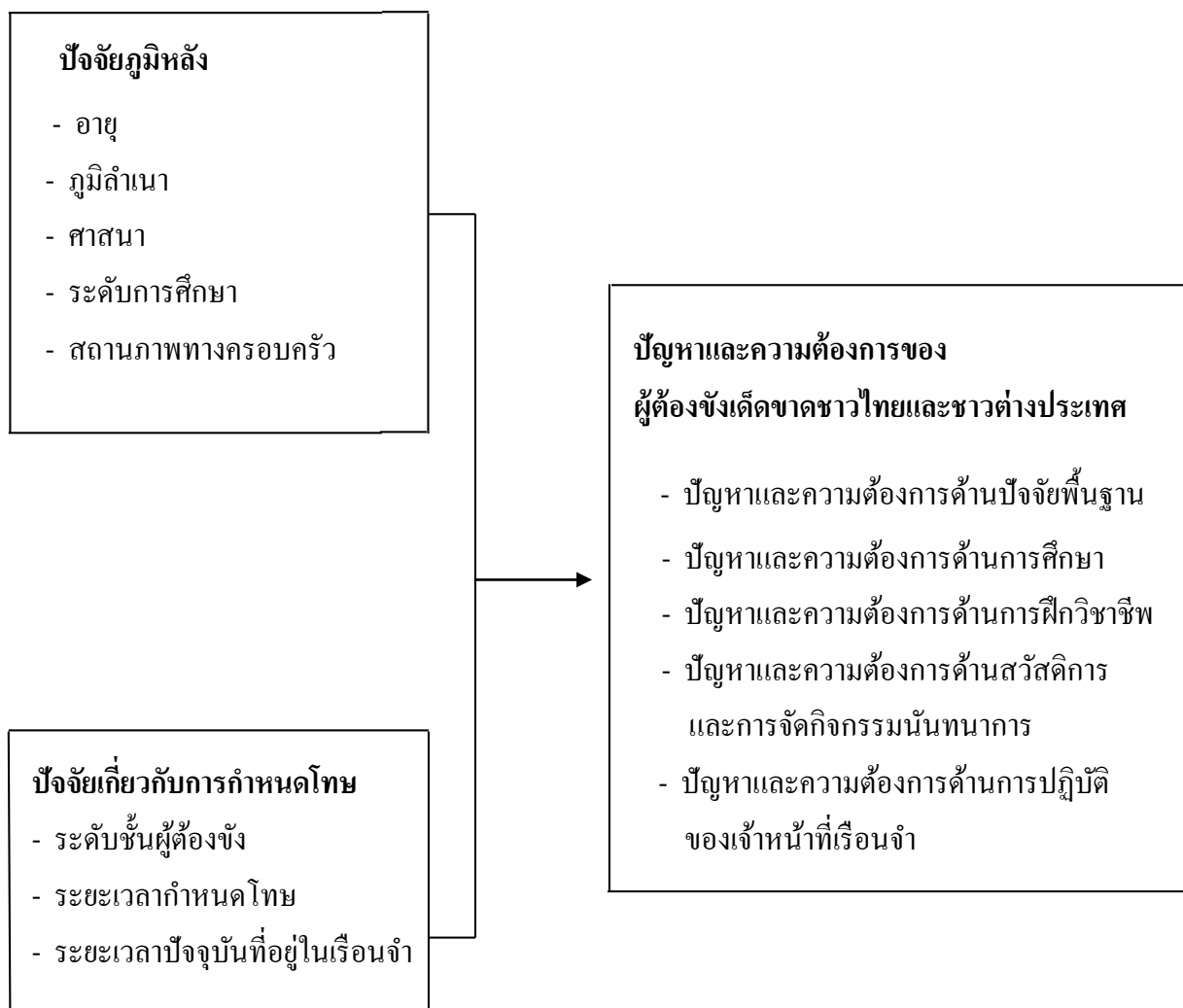
โดยที่ผู้ต้องขังมีปัญหาและความต้องการขั้นพื้นฐานอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็น อาหารการกิน น้ำดื่ม สะอาด ที่หลับนอน ห้องน้ำ ในด้านกิจกรรมนันทนาการมีความต้องการลานจัดกิจกรรมที่กว้างขวาง ต้องการทำกิจกรรมด้านนันทนาการมาก ผู้ต้องขังอยากออกกำลังกาย เล่นกีฬา เพื่อจะได้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ในขณะที่ยังใช้ชีวิตในเรือนจำ รวมไปถึงความต้องการรับรู้ข่าวสารจากภายนอก ความต้องการใช้ห้องสมุดประจำเรือนจำ อยากอ่านหนังสือและให้มีหนังสือที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้

ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังนั้น ไม่ได้มีเพียงด้านร่างกายและจิตใจ โดยที่ผู้ต้องขังนั้นก็อยากมีความก้าวหน้าในอาชีพของตนหลังพ้นโทษจึงมีความต้องการฝึกวิชาชีพ แต่ทางเรือนจำก็มีปัญหาและอุปสรรคในการฝึกวิชาชีพ เช่นมีปัญหาเกี่ยวกับความแออัดของสถานที่ ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาที่ยังขาดแคลนจำนวนครูผู้สอน ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ แล้วพบว่าผู้ต้องขังต้องการที่จะให้มีการฝึกวิชาชีพและการเรียนในสายสามัญให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เห็นว่าการมีผู้ต้องขังจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาการฝึกวิชาชีพที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ต้องขัง รวมไปถึงความต้องการจัดให้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับผู้เรียนด้วย

ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรื่องของจิตใจจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าผู้ต้องขังมีความเครียดสูงเมื่อใช้เวลาอยู่เรือนจำมากกว่าอยู่ในสังคมภายนอก ทั้งนี้ เป็นเพราะการถูกควบคุมด้วยกฎระเบียบที่เข้มงวดตามตัวบทกฎหมายไม่มีความยืดหยุ่นของเจ้าหน้าที่ทำให้ผู้ต้องขังมีความรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง ไม่มีความสุขและทำให้เกิดความเครียดเมื่อต้องถูกควบคุมโดยผู้คุมที่เข้มงวดอาจทำให้เกิดความไม่พอใจและนำไปสู่การต่อต้านกฎระเบียบในเรือนจำ

นอกจากนี้จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ที่ว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย ของอารีลักษณ์ สินธพพันธุ์ ที่ได้ศึกษาวิจัยพบว่าการราชทัณฑ์ไทยยังขาดแคลนงบประมาณ ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ เรือนจำคับแคบแออัด ไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขัง เห็นควรให้มีการยกระดับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมให้มากยิ่งขึ้น และพัฒนาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำได้มากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการและเป็นการแสวงหาแนวทางที่เหมาะสม ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือตำราทางวิชาการ ตลอดจนบทความ วารสารทางวิชาการ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อต้องการทราบรายละเอียดต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
2. การศึกษาค้นคว้าสำรวจจากภาคสนาม (Field Survey) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการสรุปเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา และเป็นแนวทางกำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยจะทำแบบสอบถามฉบับภาษาไทยสำหรับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและแบบสอบถามที่แปลเป็นภาษาอังกฤษสำหรับผู้ต้องขังเด็ดขาดที่เป็นชาวต่างประเทศ แบบสอบถามทั้ง 2 ภาษาจะมีเนื้อหาใจความเหมือนกัน

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ได้แก่ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และข้อมูลปัจจัยภายนอก ได้แก่ ระดับชั้นผู้ต้องขัง ระยะเวลากำหนดโทษ ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีต่อปัจจัยความเป็นอยู่พื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ Likert โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

ระดับปัญหาและความต้องการ	ให้คะแนน
มากที่สุด	1
มาก	2
ปานกลาง	3
น้อย	4
น้อยที่สุด	5

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการจัดแบ่งกลุ่มระดับปัญหาและความต้องการไว้ 3 ระดับ คือ ระดับปัญหาและความต้องการน้อย ปานกลาง มาก โดยเริ่มจาก

1	– 2.33	= ระดับปัญหาและความต้องการมาก
2.34	– 3.67	= ระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง
3.68	– 5.00	= ระดับปัญหาและความต้องการน้อย

เนื่องจากในแบบสอบถามของผู้ศึกษาจะเป็นคำถามเชิงบวกทั้งสิ้นดังนั้นผู้ศึกษาจะใช้ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการในความหมายดังต่อไปนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1)	= มีระดับปัญหาและความต้องการมากที่สุด
ไม่เห็นด้วย (2)	= มีระดับปัญหาและความต้องการมาก
ไม่แน่ใจ (3)	= มีระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง
เห็นด้วย (4)	= มีระดับปัญหาและความต้องการน้อย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5)	= มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ค่าสถิติที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับปัญหาและความต้องการ ถ้าค่าเฉลี่ยน้อยหมายถึงมีระดับปัญหาและความต้องการมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งจะสอบถามถึงข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการแก้ไขสิ่งที่เป็นปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีจำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่ 1 เป็นปัญหาที่ผู้ต้องขังประสบในเรือนจำและข้อ 2 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยแบบสอบถามของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศจะแปลกลับเป็นภาษาไทยเพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาแจกแจงความถี่เพื่อหาจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบการใช้ภาษาแล้ว ไปทำการทดสอบ (Pre – test) กลุ่มตัวอย่างที่เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด แบ่งเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย 15 คน ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ 15 คน

จากการนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบหาผลรวมค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ผลค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.940

สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารเรือนจำ

ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารเรือนจำเพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน ได้แก่ ผู้บัญชาการเรือนจำ หัวหน้าส่วนควบคุม หัวหน้าส่วนพัฒนา และหัวหน้างานฝ่ายพยาบาล โดยจะเป็นลักษณะข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับประเด็นการควบคุม ดูแลผู้ต้องขัง ปัญหาที่ประสบพบเจอในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามดำเนินการตามขั้นตอนตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ข้อจำกัดต่าง ๆ ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จำนวนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่งบประมาณ ค่าใช้จ่ายรวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังต่อไป

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่จำคุกอยู่ในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี เพราะผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาดคือผู้ที่ถูกตัดสินลงโทษจำคุก อันมีระยะเวลาที่แน่นอนและยาวนานกว่าผู้ต้องขังประเภทอื่นเช่น ผู้ต้องขังระหว่างรอการอุทธรณ์ ฎีกา เป็นต้น ซึ่งจะให้คำตอบในระดับปัญหาและความต้องการได้ชัดเจนกว่า รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คนจากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 2,751 คน (ข้อมูลเมื่อ 1 กรกฎาคม 2556) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาโดยการคำนวณขนาดตัวอย่างจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (1973:888) อ้างถึงในพ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2545 : 100)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา
 E แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้
 (Sampling Error) กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

แทนค่าในสูตร

การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ได้ดังนี้

$$N = 2751$$

$$n = \frac{2751}{1 + 2751(0.05)^2}$$

$$n = 399.85$$

ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

เป็นการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย 250 คน และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีอยู่ทั้งหมดประมาณในเรือนจำจำนวน 150 คน โดยผู้ต้องขังชาวต่างประเทศแต่ละคนที่ทำการตอบแบบสอบถามจะต้องมีความเข้าใจภาษาอังกฤษได้ดี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยก่อนที่จะให้กลุ่มประชากรเป้าหมายทำการตอบแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างละเอียดและเมื่อทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้ศึกษาได้ทำหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูล ไปยังผู้บัญชาการเรือนจำกลางเขabinจังหวัดราชบุรี เมื่อได้รับการอนุญาตจึงขอความร่วมมือให้ผู้ต้องขังทำการตอบแบบสอบถาม โดยได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือเก็บข้อมูลแบบสอบถามทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ทั้งนี้ จากการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกลุ่มประชากรพบว่าได้ตอบรับกลับมา 220 ชุด แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาวไทย 184 ชุด ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ 35 ชุด เนื่องจากผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่สามารถอ่านแบบสอบถามที่เป็นภาษาอังกฤษได้ทั้งหมดจึงทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับมาได้ในจำนวนดังกล่าว

ผู้ต้องขังสามารถตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยแบบสอบถามได้ชี้แจงให้ผู้ต้องขังทราบถึงวัตถุประสงค์ของการตอบแบบสอบถามและให้ตอบตามความเป็นจริง เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขระบบความเป็นอยู่ในเรือนจำให้ดียิ่งขึ้น โดยขอความอนุเคราะห์ให้ทางผู้คุมเป็นผู้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ต้องขังได้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ใช้จะมีทั้งแบบสอบถามฉบับภาษาไทยสำหรับผู้ต้องขังเด็คชาดชาวไทยและแบบสอบถามฉบับภาษาอังกฤษสำหรับผู้ต้องขังเด็คชาดชาวต่างประเทศที่มีความเหมือนกัน ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามประมาณ 4 สัปดาห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการรวบรวมเก็บแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วจะนำแบบสอบถามตรวจความเรียบร้อย และทำการลงรหัส (Coding) แล้วจึงทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) โดยสถิติที่ใช้ในการศึกษาคือ

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การหาค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation , S.D.) เพื่อวิเคราะห์หาระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คชาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็คชาดชาวต่างประเทศ ค่า Chi – Square กำหนดให้มีระดับนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05 ประกอบตารางแสดงข้อมูลทางสถิติต่อไป

3. ทดสอบสมมติฐานจากการเปรียบเทียบระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คชาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็คชาดชาวต่างประเทศในเรือนจำขาบิโน จังหวัดราชบุรี โดยการใช่วิธีทดสอบ Independent t – test (เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{N(N-1)}}}$$

X_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ต้องขังเด็คชาดชาวไทย

X_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้ต้องขังเด็คชาดชาวต่างประเทศ

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษานี้ ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบของการเปรียบเทียบประเด็นปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คชาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็คชาดชาวต่างประเทศจากการวิเคราะห์ทางสถิติ สรุปผลเป็นข้อความ ตาราง แผนภูมิและข้อมูลทางสถิติประกอบการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี” ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยจำนวน 250 คน และกลุ่มที่สองคือผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จำนวน 150 คน (แบ่งตามความเหมาะสมกับสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่น้อยกว่า) รวม 400 คน ทั้งหมดเป็นผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำเขาบิน จังหวัด ราชบุรี โดยผู้ศึกษาได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 219 ชุด แบ่งเป็นผู้ต้องขังชาวไทย 184 ชุด และผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ 35 ชุด คิดเป็นร้อยละ 55 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

ในบทนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลโดยแบ่งออกส่วนต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 จะเป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาแบ่งเป็นข้อมูลปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ซึ่ง ประกอบไปด้วย อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว ระดับชั้นผู้ต้องขัง ระยะเวลากำหนดโทษ ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละนำข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ส่วนที่ 2 ส่วนนี้จะเป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการในเรือนจำจากปัจจัยทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบไปด้วยปัจจัยพื้นฐานในเรือนจำ ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ และปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ส่วนที่ 3 เป็นการทดสอบสมมุติฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยในส่วนแรกนั้นผู้ศึกษาจะทดสอบสมมุติฐานของกลุ่มตัวอย่างคือผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศด้วยการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอกกับปัญหาและความต้องการโดยรวม โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์ที่กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ในส่วนที่สองจะทดสอบสมมุติฐาน โดยเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ต่อการปฏิบัติของเรือนจำที่มีต่อกลุ่มตัวอย่างว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยแบ่งเป็น 5 ปัจจัยคือปัจจัยพื้นฐานในเรือนจำ ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้าน

เจ้าหน้าที่เรือนจำ โดยใช้ค่าสถิติ Independent t-test ซึ่งเป็นการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

ส่วนที่ 4 ในส่วนนี้เป็นความเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีต่อปัญหาและความต้องการในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรีและรวมถึงความคิดเห็นของผู้บริหารเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี ที่มีต่อการบริหารจัดการดูแลควบคุมผู้ต้องขัง

ส่วนที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี ในส่วนนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาจากปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอกของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศพร้อมกันไป ดังตารางต่อไปนี้

อายุ

ตารางที่ 4.1
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเค็ดขาดชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเค็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามอายุ

อายุ	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 29 ปี	30	16.3	3	8.6
30 – 39 ปี	90	48.9	17	48.6
40 – 49 ปี	44	23.9	12	34.3
50 – 59 ปี	18	9.8	3	8.6
60 ปี ขึ้นไป	2	1.1	0	0
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังไทยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี โดยคิดเป็น ร้อยละ 48.9 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเค็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.9 อายุระหว่าง 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.3 อายุ 50 - 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.8 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 1.1 เท่านั้น

ส่วนผู้ต้องขังชาวต่างประเทศนั้นพบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.6 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเค็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มอายุระหว่าง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.3 ส่วนกลุ่มอายุ 20 – 29 ปี และกลุ่มอายุ 50 – 59 ปี มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป

ศาสนา

ตารางที่ 4.2

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็กชายชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังชาวเด็กชายต่างประเทศ
จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	167	90.8	28	80.0
คริสต์	14	7.6	5	14.3
อิสลาม	3	1.6	2	5.7
อื่น ๆ	-	-	-	-
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็กชายชาวไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ 90.8 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็กชายชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือศาสนาคริสต์คิดเป็นร้อยละ 7.6 และกลุ่มที่น้อยที่สุดคือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ 1.6 และไม่มีผู้ต้องขังไทยนับถือศาสนาอื่น

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 80.0 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็กชายชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมา นับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 14.3 ส่วนกลุ่มศาสนาอิสลาม มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.7 และไม่มีผู้ต้องขังชาวต่างประเทศนับถือศาสนาอื่น

ภูมิสำเนา

ตารางที่ 4.3
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
จำแนกตามภูมิสำเนา

ภูมิสำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ภาคกลาง	134	72.8
ภาคเหนือ	26	14.1
ภาคอีสาน	12	6.5
ภาคใต้	12	6.5
รวม	184	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีภูมิสำเนาอยู่ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 72.8 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือมีภูมิสำเนาอยู่ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 14.1 และน้อยที่สุดมีจำนวนเท่ากันคือภาคอีสานและภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 6.5

ตารางที่ 4.4
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามภูมิสำเนา

ภูมิสำเนา	จำนวน	ร้อยละ
ทวีปเอเชีย	35	100.0
ทวีปแอฟริกา	-	-
ทวีปยุโรป	-	-
ทวีปอเมริกา	-	-
ทวีปออสเตรเลีย	-	-
รวม	100	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมดมีภูมิสำเนามาจากทวีปเอเชียคิดเป็นร้อยละ 100.0 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด

ระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.5

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา	44	23.9	16	45.7
ระดับมัธยมศึกษา	86	46.7	10	28.6
ระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา	54	29.3	9	25.7
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.7 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมา เป็นกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 29.3 ส่วนกลุ่มที่น้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.9

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีการศึกษาด้านต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.7 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่จบระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.6 และกลุ่มที่จบระดับสูงกว่ามัศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.7

สถานภาพทางครอบครัว

ตารางที่ 4.6

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว

สถานภาพทางครอบครัว	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	78	42.4	15	42.9
แต่งงาน	40	21.7	18	51.4
หย่าร้าง	19	10.3	-	-
ม่าย	14	7.6	-	-
อยู่กินโดยไม่ได้จดทะเบียน	33	17.9	2	5.7
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่ที่อยู่ในเรือนจำมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 42.4 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 21.7 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่เป็นม่ายมีเพียงร้อยละ 7.6

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีสถานภาพที่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 51.4 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 42.9 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่อยู่กินโดยไม่ได้จดทะเบียน คิดเป็นร้อยละ 5.7

ระดับชั้นผู้ต้องขัง

ตารางที่ 4.7

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามระดับชั้นผู้ต้องขัง

ระดับชั้นผู้ต้องขัง	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	120	65.2	-	-
ชั้นดีมาก	26	14.1	3	8.6
ชั้นดี	11	6.0	7	20.0
ชั้นกลาง	14	7.6	19	54.3
ชั้นเลว	5	2.7	6	17.1
ชั้นเลวมาก	5	2.7	-	-
ยังไม่ได้จัดลำดับชั้น	3	1.6	-	-
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 65.2 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มผู้ต้องขังชั้นดีมาก คิดเป็นร้อยละ 14.1 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มผู้ต้องขังที่ยังไม่ได้จัดลำดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 1.6

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ต้องขังชั้นกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.3 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มผู้ต้องขังชั้นดี คิดเป็นร้อยละ 20.0 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มผู้ต้องขังชั้นดีมาก คิดเป็นร้อยละ 8.6

ระยะเวลากำหนดโทษ

ตารางที่ 4.8

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามระยะเวลากำหนดโทษ

ระยะเวลากำหนดโทษ	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5 – 10 ปี	7	3.8	1	2.9
11 – 15 ปี	10	5.4	3	8.6
16 – 20 ปี	22	12.0	2	5.7
มากกว่า 20 ปี	145	78.8	29	82.9
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่ถูกจำคุกมากกว่า 20 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 78.8 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่มีระยะเวลากำหนดโทษระหว่าง 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.0 และน้อยที่สุดคือกลุ่มที่กำหนดโทษระหว่าง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.8

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ถูกจำคุกเป็นระยะเวลามากกว่า 20 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 82.9 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มที่มีระยะเวลากำหนดโทษ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.6 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีระยะเวลากำหนดโทษ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.9

ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ

ตารางที่ 4.9

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ
กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
จำแนกตามระยะเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ

ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ	ผู้ต้องขังชาวไทย		ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	62	33.7	11	31.4
6 – 10 ปี	92	50.0	19	54.3
11 – 15 ปี	25	13.6	4	11.4
มากกว่า 15 ปี	5	2.7	1	2.9
รวม	184	100.0	35	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วเป็นระยะเวลา 6 - 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทั้งหมด รองลงมาคืออยู่ในเรือนจำมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.7 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.7

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่อยู่ในเรือนจำมาแล้วเป็นระยะเวลา 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.3 จากกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคืออยู่ในเรือนจำมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.4 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคืออยู่ในเรือนจำมาแล้วมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.9

ส่วนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและ
ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ในส่วนนี้เป็นผลการศึกษาถึงระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยผู้ศึกษาได้สร้างมาตราวัดแบบ Likert-Rating Scale เพื่อใช้วัดระดับปัญหาและความต้องการ ใช้การคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแสดงผลการศึกษาระยะนี้ออกมาเป็นแต่ละส่วนดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน (12 ข้อ)
2. ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา (10 ข้อ)
3. ปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ (10 ข้อ)
4. ปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ (13 ข้อ)
5. ปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ (5 ข้อ)

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการจัดแบ่งกลุ่มระดับปัญหาและความต้องการไว้ 3 ระดับ คือ ระดับปัญหาและความต้องการน้อย ปานกลาง มาก โดยเริ่มจาก

1	– 2.33		= ระดับปัญหาและความต้องการมาก
2.34	– 3.67		= ระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง
3.68	– 5.00		= ระดับปัญหาและความต้องการน้อย

ในแบบสอบถามของผู้ศึกษาจะใช้ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการในความหมายดังต่อไปนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง		= มีระดับปัญหาและความต้องการมากที่สุด
ไม่เห็นด้วย		= มีระดับปัญหาและความต้องการมาก
ไม่แน่ใจ		= มีระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง
เห็นด้วย		= มีระดับปัญหาและความต้องการน้อย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง		= มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ค่าสถิติที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดระดับปัญหาและความต้องการ ถ้าค่าเฉลี่ยน้อย หมายถึงมีระดับปัญหาและความต้องการมาก

ส่วนที่ 2.1 กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ตารางที่ 4.10

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

ข้อความ	ระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและ ความต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. พื้นที่นอนสะอาด	60 (32.6)	78 (42.4)	30 (16.3)	14 (7.6)	2 (1.1)	3.98	0.94	น้อย
2. อาหารมีความ สะอาด	16 (8.7)	31 (16.8)	60 (32.6)	44 (23.9)	33 (17.9)	2.74	1.19	ปานกลาง
3. อาหารมีคุณค่าทาง โภชนาการ	15 (8.2)	22 (12.0)	48 (26.1)	56 (30.4)	43 (23.4)	2.51	1.20	ปานกลาง
4. ปริมาณอาหารที่ เรือนจำจัดให้ เพียงพอ	9 (4.9)	46 (25.0)	47 (25.5)	49 (26.6)	33 (17.9)	2.72	1.16	ปานกลาง
5. น้ำมีความสะอาด เหมาะสำหรับการ ดื่มและการใช้	17 (9.2)	59 (32.1)	55 (29.9)	31 (16.8)	22 (12.0)	3.10	1.15	ปานกลาง
6. ภาชนะที่ใช้ทาน อาหารมีความ สะอาด	13 (7.1)	50 (27.2)	63 (34.2)	41 (22.3)	17 (9.2)	3.01	1.07	ปานกลาง
7. มีการรักษา พยาบาลที่รวดเร็ว	17 (9.2)	27 (14.7)	37 (20.1)	60 (32.6)	43 (23.4)	2.54	1.25	ปานกลาง
8. ข้าราชการที่ เรือนจำจัดให้มี ความเพียงพอ	14 (7.6)	33 (17.9)	30 (16.3)	56 (30.4)	51 (27.7)	2.47	1.27	ปานกลาง
9. มีแพทย์พยาบาล รักษาโรคอย่าง เพียงพอ	10 (5.4)	27 (14.7)	47 (25.5)	57 (31.0)	43 (23.4)	2.48	1.15	ปานกลาง

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
10. เครื่องนุ่งห่มของเรือนจำมีความเหมาะสมกับสภาพอากาศ	13 (7.1)	40 (21.7)	49 (26.6)	48 (26.1)	34 (18.5)	2.73	1.19	ปานกลาง
11. เครื่องนุ่งห่มที่เรือนจำจัดให้มีอย่างเพียงพอ	11 (6.0)	44 (23.9)	44 (23.9)	52 (28.3)	33 (17.9)	2.72	1.18	ปานกลาง
12. ห้องสุขามีความสะอาด	20 (10.9)	65 (35.3)	44 (23.9)	36 (19.6)	19 (10.3)	3.17	1.17	ปานกลาง
รวมทุกข้อ	$\bar{X} = 2.847$					S.D. = 1.160		

จากตารางที่ 4.10 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.847 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการมีแพทย์และพยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอ นั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 แสดงว่ามีปัญหาและความต้องการมาก (ตัวเลขยิ่งน้อยยิ่งมีค่าระดับปัญหาและความต้องการมาก) รองลงมาคือเรื่องอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ส่วนการรักษาพยาบาลที่เรือนจำจัดให้มีความรวดเร็วมีค่าเฉลี่ยปัญหาและความต้องการรองลงมาเท่ากับ 2.54 ส่วนเรื่องพื้นที่นอนสะอาดนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

ตารางที่ 4.11

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. สถานที่ใช้ศึกษามี ความเป็นสัดส่วน	47 (25.5)	101 (54.9)	30 (16.3)	5 (2.7)	1 (0.5)	4.02	0.76	น้อย
2. เวลาในการเรียน การสอนมีความ เหมาะสม	36 (19.6)	88 (47.8)	46 (25.0)	14 (7.6)	0 (0.0)	3.79	0.84	น้อย
3. อุปกรณ์การเรียน การสอนมีความ ทันสมัย	31 (16.8)	71 (38.6)	55 (29.9)	21 (11.4)	6 (3.3)	3.54	1.00	ปานกลาง
4. จำนวนอุปกรณ์ การเรียนการสอน มีความเพียงพอ	20 (10.9)	66 (35.9)	64 (34.8)	28 (15.2)	6 (3.3)	3.36	0.97	ปานกลาง
5. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถใน สาขาที่สอน	29 (15.8)	74 (40.2)	60 (32.6)	20 (10.9)	1 (0.5)	3.60	0.90	ปานกลาง
6. การจัดห้องสมุดมี เพียงพอกับ ผู้ใช้บริการ	31 (16.8)	77 (41.8)	38 (20.7)	23 (12.5)	15 (8.2)	3.47	1.15	ปานกลาง

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
7. มีการเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อสายสามัญ	58 (31.5)	87 (47.3)	25 (13.6)	11 (6.0)	3 (1.6)	4.01	0.91	น้อย
8. มีหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ	24 (13.0)	42 (22.8)	33 (17.9)	34 (18.5)	51 (27.7)	2.75	1.41	ปานกลาง
9. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเต็มที่	37 (20.1)	95 (51.6)	41 (22.3)	9 (4.9)	2 (1.1)	3.85	0.83	น้อย
10. จำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ	19 (10.3)	55 (29.9)	73 (39.7)	30 (16.3)	7 (3.8)	3.27	0.98	ปานกลาง
รวมทุกข้อ	$\bar{X} = 3.566$					S.D. = 0.975		

จากตารางที่ 4.11 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.566 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องการมีหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 รองลงมาเป็นเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 รองลงมาเป็นเรื่องของจำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ส่วนเรื่องสถานที่ศึกษามีการจัดเป็นสัดส่วนมีลำดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02

ตารางที่ 4.12

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. เครื่องมืออุปกรณ์ มีความทันสมัย	24 (13.0)	55 (29.9)	56 (30.4)	36 (19.6)	13 (7.1)	3.22	1.12	ปานกลาง
2. จำนวนเครื่องมือ อุปกรณ์มีเพียงพอ	21 (11.4)	60 (32.6)	57 (31.0)	36 (19.6)	10 (5.4)	3.25	1.06	ปานกลาง
3. วิชาชีพที่เปิดสอน มีความหลากหลาย	22 (12.0)	60 (32.6)	51 (27.7)	36 (19.6)	15 (8.2)	3.21	1.13	ปานกลาง
4. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถใน สาขาที่สอน	28 (15.2)	71 (38.6)	63 (34.2)	15 (8.2)	7 (3.8)	3.53	0.97	ปานกลาง
5. ระยะเวลาในการ ฝึกอบรมมีความ เหมาะสม	20 (10.9)	80 (43.5)	54 (29.3)	24 (13.0)	6 (3.3)	3.46	0.96	ปานกลาง
6. สถานที่ฝึกอบรมมี ความเป็นสัดส่วน เฉพาะ	30 (16.3)	89 (48.4)	42 (22.8)	17 (9.2)	6 (3.3)	3.65	0.96	ปานกลาง
7. ในโรงงานฝึก วิชาชีพมีการจัดทำ มาตรการรักษา ความปลอดภัย	27 (14.7)	80 (43.5)	47 (25.5)	19 (10.3)	11 (6.0)	3.51	1.05	ปานกลาง
8. การฝึกวิชาชีพที่ สามารถนำไปใช้ หลังพ้นโทษ	26 (14.1)	62 (33.7)	45 (24.5)	21 (11.4)	30 (16.3)	3.18	1.28	ปานกลาง

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
9. จำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ	19 (10.3)	58 (31.5)	69 (37.5)	32 (17.4)	6 (3.3)	3.28	0.97	ปานกลาง
10. มีใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ	44 (23.9)	88 (47.8)	30 (16.3)	13 (7.1)	9 (4.9)	3.79	1.04	น้อย
รวม	$\bar{X} = 3.408$					S.D. = 1.054		

จากตารางที่ 4.12 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.408 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการฝึกวิชาชีพที่นำไปใช้หลังพ้นโทษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 รองลงมาเป็นเรื่องของวิชาชีพที่เปิดสอนมีความหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ส่วนเรื่องมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยนั้น มีระดับปัญหาและความต้องการรองลงมาที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ส่วนเรื่องการมีใบรับรองผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

ตารางที่ 4.13

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
ต่อปัญหาและความต้องการปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. การจัดให้มี ตัวแทนทางการ ทูต/ทนายความให้ คำปรึกษาทางด้าน กฎหมาย	30 (16.3)	60 (32.6)	40 (21.7)	28 (15.2)	26 (14.1)	3.22	1.28	ปานกลาง
2. ได้รับสิ่งของ บริจาคจากองค์กร ภายนอก	29 (15.8)	51 (27.7)	38 (20.7)	31 (16.8)	35 (19.0)	3.04	1.35	ปานกลาง
3. เวลาการพบญาติมี ความเหมาะสม	31 (16.8)	73 (39.7)	35 (19.0)	33 (17.9)	12 (6.5)	3.42	1.15	ปานกลาง
4. เวลาในการเข้า ร่วมกิจกรรมกีฬามี ความเหมาะสม	32 (17.4)	82 (44.6)	40 (21.7)	20 (10.9)	10 (5.4)	3.58	1.06	ปานกลาง
5. มีการจัดอุปกรณ์ กีฬาให้เพียงพอ	21 (11.4)	44 (23.9)	56 (30.4)	30 (16.3)	33 (17.9)	2.95	1.25	ปานกลาง
6. มีการจัดให้มีการ แสดงความสามารถทางดนตรี	26 (14.1)	60 (32.6)	46 (25.0)	36 (19.6)	16 (8.7)	3.24	1.17	ปานกลาง
7. มีการจัดให้ ผู้ต้องขังได้รับรู้ ข่าวสารภายนอก	54 (29.3)	68 (37.0)	30 (16.3)	15 (8.2)	17 (9.2)	3.69	1.23	น้อย

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
8. จัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขัง	39 (21.2)	51 (27.7)	35 (19.0)	34 (18.5)	25 (13.6)	3.24	1.34	ปานกลาง
9. มีการจัดหาสิ่งของจำเป็นที่ต้องใช้ประจำวันแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม	47 (25.5)	53 (28.8)	36 (19.6)	22 (12.0)	26 (14.1)	3.40	1.35	ปานกลาง
10. มีการจัดการแสดงคอนเสิร์ตโดยศิลปิน	48 (26.1)	43 (23.4)	27 (14.7)	34 (18.5)	32 (17.4)	3.22	1.45	ปานกลาง
11. การติดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร	95 (51.6)	62 (33.7)	17 (9.2)	7 (3.8)	3 (1.6)	4.30	0.90	น้อย
12. มีการจัดงานเทศกาลรื่นเริงประจำปี	64 (34.8)	65 (35.3)	29 (15.8)	11 (6.0)	15 (8.2)	3.83	1.20	น้อย
13. มีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ผู้ต้องขัง	50 (27.2)	78 (42.4)	34 (18.5)	14 (7.6)	8 (4.3)	3.80	1.05	น้อย
รวม	$\bar{X} = 3.456$					S.D. = 1.213		

จากตารางที่ 4.13 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ต่อปัญหาและความต้องการปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.456 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการจัดสวัสดิการและ กิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือ เรื่องมีการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 รองลงมาคือเรื่องการได้รับบริจาคจากองค์กร ภายนอก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 รองลงมาได้แก่ ความต้องการจัดให้มีตัวแทนทางการทูต/ทนายความให้ คำปรึกษาด้านกฎหมาย และเรื่องการจัดแสดงคอนเสิร์ตโดยศิลปิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.22 ส่วนในเรื่อง ของการจัดให้มีการติดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร มีระดับปัญหาและความต้องการน้อย ที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

ตารางที่ 4.14

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. เจ้าหน้าที่ใน เรือนจำมีการ ปฏิบัติอย่างมี มนุษยธรรม	36 (19.6)	82 (44.6)	48 (26.1)	8 (4.3)	10 (5.4)	3.68	1.01	น้อย
2. เจ้าหน้าที่ใน เรือนจำมีการ ปฏิบัติอย่าง ยุติธรรม	36 (19.6)	76 (41.3)	48 (26.1)	19 (10.3)	5 (2.7)	3.65	0.99	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ใน เรือนจำเข้าใจ ความต้องการของ ผู้ต้องขัง	34 (18.5)	65 (35.3)	59 (32.1)	20 (10.9)	6 (3.3)	3.55	1.01	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ใน เรือนจำแจ้งสิทธิ และข้อปฏิบัติให้ ผู้ต้องขังทราบ	43 (23.4)	82 (44.6)	48 (26.1)	8 (4.3)	3 (1.6)	3.84	0.89	น้อย
5. เจ้าหน้าที่ใน เรือนจำรับฟังการ ร้องทุกข์ของ ผู้ต้องขัง	44 (23.9)	72 (39.1)	46 (25.0)	13 (7.1)	9 (4.9)	3.70	1.06	น้อย
รวม	$\bar{X} = 3.684$					S.D. = 0.992		

จากตารางที่ 4.14 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ต่อปัญหาและความต้องการที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.684 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ เข้าใจความต้องการของผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำแจ้งสิทธิและข้อปฏิบัติให้ผู้ต้องขังทราบมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.84

ส่วนที่ 2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ตารางที่ 4.15

คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

ข้อความ	ระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและ ความต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. พื้นที่นอนสะอาด	5 (14.3)	11 (31.4)	18 (51.4)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.57	0.77	ปานกลาง
2.อาหารมีความสะอาด	2 (5.7)	13 (37.1)	12 (34.3)	7 (20.0)	1 (2.9)	3.23	0.94	ปานกลาง
3.อาหารมีคุณค่าทาง โภชนาการ	0 (0.0)	6 (17.1)	13 (37.1)	5 (14.3)	11 (31.4)	2.40	1.11	ปานกลาง
4. ปริมาณอาหารที่ เรือนจำจัดให้ เพียงพอ	0 (0.0)	4 (11.4)	16 (45.7)	6 (17.1)	9 (25.7)	2.43	1.00	ปานกลาง
5. น้ำมีความสะอาด เหมาะสำหรับการดื่ม และการใช้	0 (0.0)	13 (37.1)	12 (34.3)	7 (20.0)	3 (8.6)	3.00	0.97	ปานกลาง
6. ภาชนะที่ใช้ทาน อาหารมีความสะอาด	0 (0.0)	15 (42.9)	9 (25.7)	10 (28.6)	1 (2.9)	3.09	0.91	ปานกลาง
7. มีการรักษาพยาบาล ที่รวดเร็ว	0 (0.0)	11 (31.4)	7 (20.0)	15 (42.9)	2 (5.7)	2.77	0.97	ปานกลาง
8. ยารักษาโรคที่ เรือนจำจัดให้มีความ เพียงพอ	2 (5.7)	8 (22.9)	5 (14.3)	18 (51.4)	2 (5.7)	2.71	1.07	ปานกลาง
9. มีแพทย์พยาบาล รักษาโรคอย่าง เพียงพอ	1 (2.9)	7 (20.0)	9 (25.7)	15 (42.9)	3 (8.6)	2.66	0.99	ปานกลาง

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
10. เครื่องนุ่งห่มของเรือนจำมีความเหมาะสมกับสภาพอากาศ	2 (5.7)	4 (11.4)	14 (40.0)	13 (37.1)	2 (5.7)	2.74	0.95	ปานกลาง
11. เครื่องนุ่งห่มที่เรือนจำจัดให้มีอย่างเพียงพอ	0 (0.0)	7 (20.0)	16 (45.7)	11 (31.4)	1 (2.9)	2.83	0.78	ปานกลาง
12. ห้องสุขามีความสะอาด	3 (8.6)	13 (37.1)	13 (37.1)	6 (17.1)	0 (0.0)	3.37	0.87	ปานกลาง
รวมทุกข้อ	$\bar{X} = 2.901$					S.D. = 0.944		

จากตารางที่ 4.15 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.901 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.40 รองลงมาคือเรื่องอาหารที่เรือนจำจัดให้มีเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 รองลงมาคือเรื่องของมิแพथพยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.66 ส่วนเรื่องพื้นที่นอนสะอาดนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

ตารางที่ 4.16

คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังใต้คขาดชาวต่างประเทศ
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. สถานที่ใช้ศึกษามี ความเป็นสัดส่วน	9 (25.7)	18 (51.4)	7 (20.0)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.00	0.76	น้อย
2. เวลาในการเรียนการ สอนมีความ เหมาะสม	10 (28.6)	15 (42.9)	5 (14.3)	5 (14.3)	0 (0.0)	3.86	1.00	น้อย
3. อุปกรณ์การเรียนการ สอนมีความทันสมัย	4 (11.4)	19 (54.3)	10 (28.6)	2 (5.7)	0 (0.0)	3.71	0.75	น้อย
4. จำนวนอุปกรณ์การ เรียนการสอนมีความ เพียงพอ	5 (14.3)	21 (60.0)	7 (20.0)	2 (5.7)	0 (0.0)	3.83	0.74	น้อย
5. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถใน สาขาที่สอน	11 (31.4)	11 (31.4)	9 (25.7)	3 (8.6)	1 (2.9)	3.80	1.07	น้อย
6. การจัดห้องสมุดมี เพียงพอกับ ผู้ใช้บริการ	6 (17.1)	8 (22.9)	10 (28.6)	6 (17.1)	5 (14.3)	3.11	1.30	ปานกลาง

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
7. มีการเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อสายสามัญ	5 (14.3)	6 (17.1)	12 (34.3)	8 (22.9)	4 (11.4)	3.00	1.21	ปานกลาง
8. มีหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ	12 (34.3)	9 (25.7)	11 (31.4)	1 (2.9)	2 (5.7)	3.80	1.13	น้อย
9. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเต็มที่	10 (28.6)	13 (37.1)	11 (31.4)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.91	0.85	น้อย
10. จำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ	10 (28.6)	13 (37.1)	11 (31.4)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.91	0.85	น้อย
รวมทุกข้อ	$\bar{X} = 3.693$					S.D. = 0.966		

จากตารางที่ 4.16 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังได้ขีดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.693 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องการให้การศึกษาต่อสายสามัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 รองลงมาเป็นเรื่องการจัดให้ห้องสมุดมีเพียงพอกับผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 รองลงมาเป็นเรื่องของอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยเท่า 3.71 ส่วนเรื่องสถานที่ศึกษามีการจัดเป็นสัดส่วนมีลำดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ตารางที่ 4.17

คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังได้ศึกษาชาวต่างประเทศ
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. เครื่องมืออุปกรณ์มี ความทันสมัย	13 (37.1)	15 (42.9)	6 (17.1)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.14	0.81	น้อย
2. จำนวนเครื่องมือ อุปกรณ์มีเพียงพอ	14 (40.0)	15 (42.9)	5 (14.3)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.20	0.79	น้อย
3. วิชาชีพที่เปิดสอนมี ความหลากหลาย	12 (34.3)	15 (42.9)	7 (20.0)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.09	0.81	น้อย
4. ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถใน สาขาที่สอน	11 (31.4)	17 (48.6)	6 (17.1)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.09	0.78	น้อย
5. ระยะเวลาในการ ฝึกอบรมมีความ เหมาะสม	12 (34.3)	11 (31.4)	11 (31.4)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.97	0.89	น้อย
6. สถานที่ฝึกอบรมมี ความเป็นสัดส่วน เฉพาะ	11 (31.4)	10 (28.6)	13 (37.1)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.88	0.90	น้อย
7. ในโรงงานฝึกวิชาชีพ มีการจัดทำมาตรการ รักษาความปลอดภัย	11 (31.4)	12 (34.3)	12 (34.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.97	0.82	น้อย
8. การฝึกวิชาชีพที่ สามารถนำไปใช้ หลังพ้นโทษ	12 (34.3)	14 (40.0)	8 (22.9)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.06	0.83	น้อย

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
9. จำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ	12 (34.3)	10 (28.6)	11 (31.4)	2 (5.7)	0 (0.0)	3.91	0.95	น้อย
10. มีใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ	8 (22.9)	18 (51.4)	6 (17.1)	3 (8.6)	0 (0.0)	3.89	0.86	น้อย
รวม	$\bar{X} = 4.021$					S.D. = 0.844		

จากตารางที่ 4.17 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาด ชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.021 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของสถานที่ฝึกอบรมมีความเป็นสัดส่วนเฉพาะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 รองลงมาเป็นเรื่องของการมีใบรับรองผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนเรื่องการมีจำนวนเครื่องมืออุปกรณ์มีเพียงพอนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ตารางที่ 4.18

คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังดีศขาดชาวต่างประเทศ
ต่อปัญหาและความต้องการปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. การจัดให้มีตัวแทน ทางการทูต/ ทนายความให้ คำปรึกษาทางด้าน กฎหมาย	16 (45.7)	7 (20.0)	9 (25.7)	1 (2.9)	2 (5.7)	3.97	1.17	น้อย
2. ได้รับสิ่งของบริจาค จากองค์กรภายนอก	12 (34.3)	12 (34.3)	8 (22.9)	2 (5.7)	1 (2.9)	3.91	1.04	น้อย
3. เวลาการพบญาติมี ความเหมาะสม	15 (42.9)	7 (20.0)	13 (37.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.06	0.90	น้อย
4. เวลาในการเข้าร่วม กิจกรรมกีฬามีความ เหมาะสม	13 (37.1)	9 (25.7)	13 (37.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.00	0.87	น้อย
5. มีการจัดอุปกรณ์กีฬา ให้เพียงพอ	15 (42.9)	12 (34.3)	7 (20.0)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.17	0.85	น้อย
6. มีการจัดให้มีการ แสดงความสามารถ ทางดนตรี	10 (28.6)	14 (40.0)	11 (31.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.97	0.78	น้อย
7. มีการจัดให้ผู้ต้องขัง ได้รับรู้ข่าวสาร ภายนอก	10 (28.6)	13 (37.1)	11 (31.4)	0 (0.0)	1 (2.9)	3.89	0.93	น้อย

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหาและความต้องการ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง			
8. จัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขัง	8 (22.9)	13 (37.1)	13 (37.1)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.80	0.83	น้อย
9. มีการจัดหาสิ่งของจำเป็นที่ต้องใช้ประจำวันแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม	11 (31.4)	13 (37.1)	10 (28.6)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.97	0.85	น้อย
10. มีการจัดการแสดงคอนเสิร์ตโดยศิลปิน	10 (28.6)	16 (45.7)	8 (22.9)	1 (2.9)	0 (0.0)	4.00	0.80	น้อย
11. การติดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร	9 (25.7)	14 (40.0)	11 (31.4)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.89	0.83	น้อย
12. มีการจัดงานเทศกาลรื่นเริงประจำปี	11 (31.4)	13 (37.1)	10 (28.6)	1 (2.9)	0 (0.0)	3.97	0.85	น้อย
13. มีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ผู้ต้องขัง	13 (37.1)	8 (22.9)	12 (34.3)	2 (5.7)	0 (0.0)	3.91	0.98	น้อย
รวม	$\bar{X} = 3.962$					S.D. = 0.898		

จากตารางที่ 4.18 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.962 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการจัดสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องจัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 รองลงมาคือเรื่องการให้ผู้ต้องขังได้รับข่าวสารภายนอกและเรื่องการจัดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.89 ส่วนในเรื่องของการจัดให้มีอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17

ตารางที่ 4.19

คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
ต่อปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา และความ ต้องการ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง			
1. เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ มีการปฏิบัติอย่างมี มนุษยธรรม	5 (14.3)	14 (40.0)	13 (37.1)	2 (5.7)	1 (2.9)	3.57	0.91	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ มีการปฏิบัติอย่าง ยุติธรรม	9 (25.7)	8 (22.9)	15 (42.9)	3 (8.6)	0 (0.0)	3.66	0.96	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ เข้าใจความต้องการ ของผู้ต้องขัง	8 (22.9)	15 (42.9)	9 (25.7)	3 (8.6)	0 (0.0)	3.80	0.90	น้อย
4. เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ แจ้งสิทธิและข้อ ปฏิบัติให้ผู้ต้องขังได้ รับทราบ	11 (31.4)	11 (31.4)	11 (31.4)	2 (5.7)	0 (0.0)	3.89	0.93	น้อย
5. เจ้าหน้าที่ในเรือนจำ รับฟังการร้องทุกข์ ของผู้ต้องขัง	9 (25.7)	14 (40.0)	9 (25.7)	3 (8.6)	0 (0.0)	3.83	0.92	น้อย
รวม	$\bar{X} = 3.750$					S.D. = 0.924		

จากตารางที่ 4.19 จากผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัญหาและความต้องการที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.750 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขัง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำแจ้งสิทธิและข้อปฏิบัติให้ผู้ต้องขังทราบมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.89

ตารางที่ 4.20

เปรียบเทียบการปฏิบัติของเรือนจำต่อผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศใน
เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

การปฏิบัติของเรือนจำ	ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย	ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
การพักการลงโทษ	ได้รับการพักโทษเมื่อถูกจองจำมาแล้วระยะเวลาหนึ่งและมีความประพฤติดี	มีสิทธิได้รับการพักโทษแต่ต้องได้รับการรับรองจากสถานทูตหรือกงสุล
การลดวันต้องโทษ	มีการลดวันต้องโทษได้เพราะมีผู้อุปการะ	มีสิทธิได้รับการลดวันต้องโทษแต่ต้องได้รับการรับรองจากสถานทูตหรือกงสุล
การฝึกวิชาชีพ	ต้องเข้ารับการฝึกวิชาชีพตามที่เรือนจำกำหนด	ต้องเข้ารับการฝึกวิชาชีพตามที่เรือนจำกำหนดเช่นกัน
การศึกษา	เข้ารับการการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามความสมัครใจ	ไม่ต้องรับการศึกษายื่นอยู่กับความสมัครใจ
การกีฬา	มีสิทธิในการออกกำลังกายตามเวลาที่กำหนด แต่ต้องแบ่งเวลาให้กับการฝึกวิชาชีพหรือเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษา	มีสิทธิที่จะได้ออกกำลังกายเล่นกีฬา แต่ต้องแบ่งเวลาให้กับการฝึกวิชาชีพหรือเพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษา
การโภชนาการ	รับประทานข้าวและอาหารไทยได้ตามปกติ	รับประทานข้าวและอาหารไทยเหมือนกัน
การโอนตัวผู้ต้องขัง	โอนไปเรือนจำอื่นไม่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอำนาจคำสั่งของอธิบดีกรมราชทัณฑ์	สามารถโอนได้ขึ้นอยู่กับอำนาจคำสั่งของอธิบดีกรมราชทัณฑ์และข้อตกลงระหว่างประเทศ
ที่นอน	นอนบนพื้นรวมกัน	นอนบนพื้นรวมกัน
ร้านค้าสงเคราะห์ในเรือนจำ	มีสิทธิซื้อของใช้สิ่งจำเป็น อาหารต่างๆ ของใช้ เครื่องใช้ต่าง ๆ ตามที่เรือนจำกำหนด	มีสิทธิซื้อของใช้สิ่งจำเป็น อาหารต่างๆ ของใช้ เครื่องใช้ต่าง ๆ ตามที่เรือนจำกำหนดเหมือนกัน

การปฏิบัติของเรือนจำ	ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย	ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ
การตรวจค้นสิ่งของ	ไม่มีสิทธินำอาหาร สมุด หนังสือ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และของ จิปาถะต่าง ๆ เข้ามาในเรือนจำ โดย ต้องผ่านการตรวจสอบของ เจ้าหน้าที่ผู้คุมก่อน	ไม่มีสิทธินำอาหาร สมุด หนังสือ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และของ จิปาถะต่าง ๆ เข้ามาในเรือนจำ โดยต้องผ่านการตรวจสอบของ เจ้าหน้าที่ผู้คุมก่อน
การรับ-ส่งจดหมาย	เจ้าหน้าที่เรือนจำจะต้องทำการ ตรวจสอบในจดหมายทุกฉบับเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่งหรือ รับเข้ามาในเรือนจำ	เจ้าหน้าที่เรือนจำจะต้องทำการ ตรวจสอบในจดหมายทุกฉบับเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่ง หรือรับเข้ามาในเรือนจำ
การแต่งกาย	ต้องสวมใส่เสื้อที่ทางเรือนจำจัดให้ รวมไปถึงเสื้อกีฬาต่าง ๆ ผสมสั้น เกรียน	ต้องสวมใส่เสื้อที่ทางเรือนจำจัด ให้ รวมไปถึงเสื้อกีฬาต่าง ๆ ผสม สั้น เกรียน
การรักษาพยาบาล	มีเรือนพยาบาลส่วนกลางในเรือนจำ ใไว้รองรับ	มีเรือนพยาบาลส่วนกลางใน เรือนจำไว้รองรับ
การเงินของผู้ต้องขัง	ทางราชทัณฑ์จะมีบัญชีของผู้ต้องขัง ดูแลรายรับรายจ่ายในเรือนจำ เช่น เงินปันผลจากการทำงาน การซื้อ ของที่ร้านค้าในเรือนจำ	ทาง ราชทัณฑ์จะมีบัญชีของ ผู้ต้องขังดูแลรายรับรายจ่ายใน เรือนจำ เช่นเงินปันผลจากการ ทำงาน การซื้อของที่ร้านค้าใน เรือนจำ
การรับข่าวสาร	มีห้องสมุดไว้บริการหาความรู้ เพิ่มเติม มีวิทยุ ทีวี เปิดตามเวลาที่ กำหนด	มีห้องสมุดไว้บริการหาความรู้ เพิ่มเติม มีวิทยุ ทีวี เปิดตามเวลาที่ กำหนด
การเยี่ยมญาติ	มีญาติเข้าเยี่ยมเป็นประจำตามเวลาที่ กำหนด	มีญาติมาเยี่ยมหรือมีตัวแทน ทางการทูตเข้าเยี่ยมตามเวลาที่ กำหนด

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน

ในส่วนแรกจะเป็นการทดสอบสมมุติฐานโดยการวิเคราะห์ปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอกว่ามีความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการโดยรวมของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศหรือไม่ (ปัญหาและความต้องการโดยรวมในที่นี้ได้แก่การรวมปัญหาและความต้องการจากปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ และปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ)

การวิเคราะห์ปัจจัยภูมิหลังได้แก่ อายุ ศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพ ส่วนปัจจัยภายนอกได้แก่ ระดับชั้นผู้ต้องขัง ระยะเวลากำหนดโทษ ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ แล้วทำการศึกษาหาความสัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการโดยรวม ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้ค่าสถิติไคสแควร์เป็นตัวชี้วัด ที่กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ตำแหน่ง 0.05

การทดสอบสมมุติฐานในส่วนที่สองจะเป็นการศึกษาความแตกต่างของปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีต่อการปฏิบัติของเรือนจำ โดยทดสอบด้วยค่า Independent t-test เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง 2 กลุ่มต่อปัจจัยทั้ง 5 ด้านที่ได้รับในเรือนจำซึ่งได้แก่ ปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ และผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาความแตกต่างของปัญหาและความต้องการ โดยรวมด้วย แล้วนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบด้วยคำอธิบาย

การทดสอบสมมติฐานในส่วนแรก

อายุกับปัญหาและความต้องการ

ตารางที่ 4.21

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างอายุ
กับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

อายุ	ระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
20 – 29 ปี	.0 (0)	50.0 (15)	50.0 (15)	100.0 (30)
30 – 39 ปี	3.3 (3)	75.6 (68)	21.1 (19)	100.0 (90)
40 – 49 ปี	4.6 (2)	63.6 (28)	31.8 (14)	100.0 (44)
50 – 59 ปี	5.5 (1)	66.7 (12)	27.8 (5)	100.0 (18)
60 ปี ขึ้นไป	.0 (0)	100.0 (2)	0. (0)	100.0 (2)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 11.424   df = 8   Sig. = 0.179

จากตารางที่ 4.21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยทุกกลุ่มอายุจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับปานกลางมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป คือ ร้อยละ 100 ร้อยละ 75.6 ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 63.6 และร้อยละ 50 ตามลำดับ ส่วนผู้ต้องขังกลุ่มอายุ 30 – 39 ปี มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางมีมากที่สุด ที่ร้อยละ 75.6

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.22

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างอายุกับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

อายุ	ระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
น้อยกว่า 26 ปี	.0 (0)	100.0 (3)	.0 (0)	100.0 (3)
26 – 35 ปี	.0 (0)	58.8 (10)	41.2 (7)	100.0 (17)
36 – 45 ปี	.0 (0)	50.0 (6)	50.0 (6)	100.0 (12)
46 – 60 ปี	.0 (0)	.0 (0)	100.0 (3)	100.0 (3)
มากกว่า 60 ปี	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 6.319

df = 3

Sig. = 0.097

จากตารางที่ 4.22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีอายุน้อยกว่า 26 ปี อายุ 26 – 35 ปี และอายุ 36 – 45 ปี มีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมในระดับ ปานกลางมากกว่า ร้อยละ 50 คือร้อยละ 100.0 ร้อยละ 58.8 ร้อยละ 50.0 ตามลำดับ และไม่มีผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่มีอายุมากกว่า 60 ปี และทุกกลุ่มอายุของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่มีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือ กล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีอายุที่แตกต่างกัน จะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ตารางที่ 4.23

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างศาสนา
กับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ศาสนา	ระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
พุทธ	1.2 (2)	68.3 (114)	30.5 (51)	100.0 (167)
คริสต์	28.6 (4)	64.3 (9)	7.1 (1)	100.0 (14)
อิสลาม	.0 (0)	66.7 (2)	33.3 (1)	100.0 (3)
อื่น ๆ	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	100.0 (0)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 32.289   df = 4   Sig. = 0.000

จากตารางที่ 4.23 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับปานกลาง มากกว่าร้อยละ 50 คือร้อยละ 68.3 ร้อยละ 66.7 ร้อยละ 64.3 ตามลำดับ

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าศาสนามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่นับถือศาสนาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าการนับถือศาสนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.24

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างศาสนากับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ศาสนา	ระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
พุทธ	.0 (0)	50.0 (14)	50.0 (14)	100.0 (28)
คริสต์	.0 (0)	60.0 (3)	40.0 (2)	100.0 (5)
อิสลาม	.0 (0)	100.0 (2)	.0 (0)	100.0 (22)
อื่น ๆ	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 1.957

df = 2

Sig. = 0.376

จากตารางที่ 4.24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 100.0 ร้อยละ 60.0 และร้อยละ 50.0 ตามลำดับ และทุกกลุ่มศาสนาของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ไม่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่นับถือศาสนาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปได้ว่าการนับถือศาสนาของกลุ่มตัวอย่างของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.25

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่าง
ภูมิลำเนา กับ ปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ภูมิลำเนา	ระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ภาคเหนือ	11.5 (3)	50.0 (13)	38.5 (10)	100.0 (26)
ภาคอีสาน	.0 (0)	50.0 (6)	50.0 (6)	100.0 (12)
ภาคกลาง	1.5 (2)	74.6 (100)	23.9 (32)	100.0 (134)
ภาคใต้	8.3 (1)	50.0 (6)	41.7 (5)	100.0 (12)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 15.868

df = 6

Sig. = 0.014

จากตารางที่ 4.25 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 74.6 และเท่ากันที่ ร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางจะมีระดับปัญหาและความต้องการในระดับน้อยสุดที่ร้อยละ 23.9

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าภูมิลำเนามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.26

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างภูมิลำเนา กับ ปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ภูมิลำเนา	ระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ทวีปเอเชีย	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100 (35)
ทวีปยุโรป	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
ทวีปแอฟริกา	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
ทวีปออสเตรเลีย	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
ทวีปอเมริกา	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = -   df = -   Sig. = -

จากตารางที่ 4.26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีภูมิลำเนาจากทวีปเอเชียทั้งหมด โดยไม่มีปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับมากแต่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับปานกลาง ที่ร้อยละ 54.3 และมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่ร้อยละ 45.7

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าไม่สามารถคำนวณค่าความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้ จึงสรุปได้ว่าภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.27

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ระดับการศึกษา	ระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	4.5 (2)	52.3 (23)	43.2 (19)	100.0 (44)
มัธยมศึกษา	1.2 (1)	68.6 (59)	30.2 (26)	100.0 (86)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	5.6 (3)	79.6 (43)	14.8 (8)	100.0 (54)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 11.825   df = 4   Sig. = 0.019

จากตารางที่ 4.27 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีการศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับปานกลาง มากกว่าร้อยละ 50 มีจำนวน มากที่สุด คือร้อยละ 79.6 ร้อยละ 68.6 และร้อยละ 52.3 ตามลำดับ เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา กลับพบว่ามีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับน้อยสุด คือร้อยละ 14.8

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกันไป จึงสรุปว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม โดยมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.28

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างระดับการศึกษากับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ระดับการศึกษา	ระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	.0 (0)	37.5 (6)	62.5 (10)	100.0 (16)
มัธยมศึกษา	.0 (0)	80.0 (8)	20.0 (2)	100.0 (10)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	.0 (0)	55.6 (5)	44.4 (4)	100.0 (9)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 4.487

df = 2

Sig. = 0.106

จากตารางที่ 4.28 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับสูงกว่ามัศึกษามีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือ มัธยมศึกษา ร้อยละ 80.0 สูงกว่ามัศึกษาร้อยละ 55.6 ส่วนผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ที่ร้อยละ 62.5 และทุกกลุ่มระดับการศึกษาของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่ไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.29

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่าง
สถานภาพทางครอบครัวกับปัญหาและความต้องการโดยรวม

สถานภาพทาง ครอบครัว	ระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
โสด	1.3 (1)	65.4 (51)	33.3 (26)	100.0 (78)
แต่งงาน	5.0 (2)	67.5 (27)	27.5 (11)	100.0 (40)
หย่าร้าง	5.3 (1)	73.7 (14)	21.1 (4)	100.0 (19)
ม่าย	7.1 (1)	57.1 (8)	35.7 (5)	100.0 (14)
อยู่กินไม่จดทะเบียน	3.0 (1)	75.8 (25)	21.2 (7)	100.0 (33)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 4.767   df = 8   Sig. = 0.782

จากตารางที่ 4.29 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ที่มีสถานภาพอยู่กินโดยไม่จดทะเบียน หย่าร้าง แต่งงาน โสดและม่าย มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง ได้แก่ ร้อยละ 75.8 ร้อยละ 73.7 ร้อยละ 67.5 ร้อยละ 65.4 และร้อยละ 57.1 ตามลำดับ โดยที่ผู้ต้องขังชาวไทยที่มีสถานะโสดส่วนใหญ่จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมน้อยที่สุดที่ร้อยละ 33.3

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่ามีสถานภาพทางครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าสถานภาพทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.30

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างสถานภาพทางครอบครัวกับปัญหาและความต้องการโดยรวม

สถานภาพทาง ครอบครัว	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
โสด	.0 (0)	73.3 (11)	26.7 (4)	100.0 (15)
แต่งงาน	.0 (0)	38.9 (7)	61.1 (11)	100.0 (18)
หย่าร้าง	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
ม่าย	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
อยู่กินไม่จดทะเบียน	.0 (0)	50.0 (1)	50.0 (1)	100.0 (2)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 3.927   df = 2   Sig. = 0.140

จากตารางที่ 4.30 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ที่มีสถานภาพโสด กับผู้ต้องขังต่างชาติที่มีสถานภาพอยู่กินไม่ได้จดทะเบียนจะมีปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือสถานภาพโสดร้อยละ 73.3 สถานภาพอยู่กินไม่ได้จดทะเบียนร้อยละ 50.0 ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีสถานภาพโสดแต่งงานแล้วจะมีปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับน้อย คือ ร้อยละ 61.1 และไม่มีผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ที่มีสถานภาพหย่าร้างและม่าย และทุกกลุ่มสถานภาพทางครอบครัวของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่ามีสถานภาพทางครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีสถานภาพทางครอบครัวแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าสถานภาพทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.31

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่าง
ระดับชั้นผู้ต้องขังกับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ระดับชั้นผู้ต้องขัง	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ชั้นเยี่ยม	5.0 (6)	74.2 (89)	20.8 (25)	100.0 (120)
ชั้นดีมาก	.0 (0)	61.5 (16)	38.5 (10)	100.0 (26)
ชั้นดี	.0 (0)	63.6 (7)	36.4 (4)	100.0 (11)
ชั้นกลาง	.0 (0)	42.9 (6)	57.1 (8)	100.0 (14)
ชั้นเลว	.0 (0)	60.0 (3)	40.0 (2)	100.0 (5)
ชั้นเลวมาก	.0 (0)	20.0 (1)	80.0 (4)	100.0 (5)
ยังไม่ได้จัดลำดับชั้น	.0 (0)	100.0 (3)	.0 (0)	100.0 (3)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 20.802

df = 12

Sig. = 0.053

จากตารางที่ 4.31 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ที่เป็นผู้ต้องขังที่ยังไม่ได้จัดลำดับชั้น ผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม ผู้ต้องขังชั้นดี ผู้ต้องขังชั้นดีมากและผู้ต้องขังชั้นเลว จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 100 ร้อยละ 74.2 ร้อยละ 63.6 ร้อยละ 61.5 และร้อยละ 60.0 ตามลำดับ ส่วนผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับน้อย มีจำนวนที่มากที่สุด คือร้อยละ 20.8 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าระดับชั้นผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีระดับชั้นผู้ต้องขังแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกันไป จึงสรุปว่าระดับชั้นผู้ต้องขังของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.32

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างระดับชั้นผู้ต้องขังกับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ระดับชั้นผู้ต้องขัง	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
ชั้นเยี่ยม	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
ชั้นดีมาก	.0 (0)	33.3 (1)	66.7 (2)	100.0 (3)
ชั้นดี	.0 (0)	100.0 (7)	.0 (0)	100.0 (7)
ชั้นกลาง	.0 (0)	57.9 (11)	42.1 (8)	100.0 (19)
ชั้นเลว	.0 (0)	.0 (0)	100.0 (6)	100.0 (6)
ชั้นเลวมาก	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
ยังไม่ได้จัดลำดับชั้น	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)	.0 (0)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 13.650   df = 3   Sig. = 0.003

จากตารางที่ 4.32 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ที่เป็นผู้ต้องขังชั้นดีและผู้ต้องขังชั้นกลางจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือผู้ต้องขังชั้นดี ร้อยละ 100.0 ผู้ต้องขังชั้นกลาง ร้อยละ 57.9 ส่วนผู้ต้องขังชั้นเลวและผู้ต้องขังชั้นดีมากจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับน้อยคือ ผู้ต้องขังชั้นเลว ร้อยละ 100.0 ผู้ต้องขังชั้นดีมาก ร้อยละ 66.7 และไม่มีผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในระดับชั้นเยี่ยม ระดับชั้นเลวมากและยังไม่ได้จัดลำดับชั้นในการตอบแบบสอบถาม และทุกกลุ่มระดับชั้นของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่มีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่ามีระดับชั้นผู้ต้องขังที่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีระดับชั้นผู้ต้องขังแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าระดับชั้นผู้ต้องขังของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศนั้นมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวม

ตารางที่ 4.33

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่าง
ระยะเวลากำหนดโทษกับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ระยะเวลากำหนดโทษ	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
5 – 10 ปี	.0 (0)	57.1 (4)	42.9 (3)	100.0 (7)
11 – 15 ปี	.0 (0)	70.0 (7)	30.3 (3)	100.0 (10)
16 – 20 ปี	9.1 (2)	77.3 (17)	13.6 (3)	100.0 (22)
มากกว่า 20 ปี	2.8 (4)	66.9 (97)	30.3 (44)	100.0 (145)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 5.753   df = 6   Sig. = 0.451

จากตารางที่ 4.33 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ที่มีระยะเวลากำหนดโทษ 16 – 20 ปี 11 – 15 ปี มากกว่า 20 ปี และ 5 – 10 ปี จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือร้อยละ ร้อยละ 77.3 ร้อยละ 70.0 ร้อยละ 66.9 และร้อยละ 57.1 ตามลำดับ

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่ามีระยะเวลากำหนดโทษไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีระยะเวลากำหนดโทษแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าระยะเวลากำหนดโทษของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.34

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างระยะเวลากำหนดโทษกับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ระยะเวลากำหนดโทษ	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
5 – 10 ปี	.0 (0)	.0 (0)	100.0 (1)	100.0 (1)
11 – 15 ปี	.0 (0)	33.3 (1)	66.7 (2)	100.0 (3)
16 – 20 ปี	.0 (0)	100.0 (2)	.0 (0)	100.0 (2)
มากกว่า 20 ปี	.0 (0)	55.2 (16)	44.8 (13)	100.0 (29)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 3.412   df = 3   Sig. = 0.332

จากตารางที่ 4.34 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ที่มีระยะเวลากำหนดโทษ 16 – 20 ปี และมากกว่า 20 ปี จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือกลุ่มที่ถูกกำหนดโทษอายุ 16 – 20 ปี อยู่ที่ร้อยละ 100.0 กลุ่มที่ถูกกำหนดโทษมากกว่า 20 ปี อยู่ที่ร้อยละ 55.2 ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ที่มีระยะเวลากำหนดโทษ 5 – 10 ปี และ 11 – 15 ปี จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับน้อย คือกลุ่มที่ถูกกำหนดโทษอายุ 5 – 10 ปี อยู่ที่ร้อยละ 100.0 ส่วนกลุ่มที่ถูกกำหนดโทษ 11 - 15 ปี อยู่ที่ร้อยละ 66.7 และ ทุกกลุ่มระยะเวลากำหนดโทษของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่ามีระยะเวลากำหนดโทษไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีระยะเวลากำหนดโทษแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าระยะเวลากำหนดโทษของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

ตารางที่ 4.35

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย เพื่อวัดความสัมพันธ์ระหว่าง
ระยะเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำกับปัญหาและความต้องการโดยรวม

เวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1 – 5 ปี	.0 (0)	61.3 (38)	38.7 (24)	100.0 (62)
6 – 10 ปี	3.3 (3)	69.6 (64)	27.2 (25)	100.0 (92)
11 – 15 ปี	.0 (0)	84.0 (21)	16.0 (4)	100.0 (25)
มากกว่า 15 ปี	60.0 (3)	40.0 (2)	.0 (0)	100.0 (5)
รวม	3.3 (6)	67.9 (125)	28.8 (53)	100.0 (184)

Chi-Square = 59.223

df = 6

Sig. = 0.000

จากตารางที่ 4.35 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ที่มีเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ 11 – 15 ปี 6 – 10 ปี และ 1 – 5 ปี จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 84.0 ร้อยละ 69.6 ร้อยละ 61.3 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีเวลาปัจจุบันอยู่ในเรือนจำมากกว่า 15 ปี มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับมาก คือร้อยละ 60.0

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าระดับชั้นผู้ต้องขังมีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีเวลาปัจจุบันอยู่ในเรือนจำที่แตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมที่แตกต่างกันไป จึงสรุปว่าเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.36

อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ เพื่อวัดความสัมพันธ์
ระหว่างระยะเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำกับปัญหาและความต้องการโดยรวม

เวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ	ระดับปัญหาและความต้องการ			รวม
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1 – 5 ปี	.0 (0)	72.7 (8)	27.3 (3)	100.0 (11)
6 – 10 ปี	.0 (0)	47.4 (9)	52.6 (10)	100.0 (19)
11 – 15 ปี	.0 (0)	25.0 (1)	75.0 (3)	100.0 (4)
มากกว่า 15 ปี	.0 (0)	100.0 (1)	.0 (0)	100.0 (1)
รวม	.0 (0)	54.3 (19)	45.7 (16)	100.0 (35)

Chi-Square = 4.098

df = 3

Sig. = 0.251

จากตารางที่ 4.36 พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ที่มีเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วในกลุ่ม 6 – 10 ปี และในกลุ่ม 11 – 15 ปี จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับน้อย คือกลุ่ม 11 – 15 ปี อยู่ที่ร้อยละ 75.0 และกลุ่ม 6 – 10 ปี อยู่ที่ร้อยละ 52.6 ส่วนกลุ่มที่มีเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ 1 – 5 ปี จะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมมากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 72.7 และทุกกลุ่มเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไม่มีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมในระดับมาก

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่า Chi-Square พบว่าเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการโดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสรุปว่าเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการโดยรวม

การทดสอบสมมุติฐานในส่วนที่ 2

การทดสอบสมมุติฐานในส่วนที่สองจะเป็นการศึกษาความแตกต่างของปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีต่อการปฏิบัติของเรือนจำ โดยทดสอบด้วยค่า Independent t-test เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง 2 กลุ่มต่อปัจจัยทั้ง 5 ด้านที่ได้รับในเรือนจำคือปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ แล้วจึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบด้วยคำอธิบาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.37

เปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัยพื้นฐาน	ผู้ต้องขังชาวไทย	ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	Sig.	t
	Mean	Mean		
	2.847	2.900	0.018	2.393

จากตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยพื้นฐาน พบว่าปัจจัยพื้นฐานที่เรือนจำจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ โดยผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานมากกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (หมายถึงผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีค่า Mean ความพึงพอใจด้านปัจจัยพื้นฐานที่เรือนจำจัดให้น้อยกว่าแสดงว่ามีระดับปัญหาและความต้องการที่สูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ)

ตารางที่ 4.38

เปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการศึกษา

ปัจจัยด้าน การศึกษา	ผู้ต้องขังชาวไทย	ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	Sig.	T
	Mean	Mean		
	3.566	3.693	0.000	5.654

ตารางที่ 4.38 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการศึกษา พบว่าพบว่าปัจจัยด้าน
การศึกษาที่เรือนจำจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและ
ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ โดยผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยด้าน
การศึกษาสูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (หมายถึงผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวไทยมีค่า Mean ความพึงพอใจต่อการศึกษาที่เรือนจำจัดให้น้อยกว่าแสดงว่ามีระดับปัญหา
และความต้องการที่สูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ)

ตารางที่ 4.39

เปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ

ปัจจัยด้านการ ฝึกวิชาชีพ	ผู้ต้องขังชาวไทย	ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	Sig.	T
	Mean	Mean		
	3.408	4.021	0.001	-3.515

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ พบว่าปัจจัยด้านการ
ฝึกวิชาชีพที่เรือนจำจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและ
ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ โดยผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีระดับปัญหาและความต้องการปัจจัยด้านการฝึก
วิชาชีพสูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (หมายถึงผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวไทยมีค่า Mean ความพึงพอใจต่อการจัดฝึกวิชาชีพของเรือนจำน้อยกว่าแสดงว่ามีระดับ
ปัญหาและความต้องการที่สูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ)

ตารางที่ 4.40

เปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ

ปัจจัยด้านสวัสดิการ และการจัดกิจกรรม นันทนาการ	ผู้ต้องขังชาวไทย	ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	Sig.	T
	Mean	Mean		
	3.456	3.962	0.013	2.502

ตารางที่ 4.40 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ พบว่าปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เรือนจำจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ โดยผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการสูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (หมายถึงผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีค่า Mean ความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการน้อยกว่าแสดงว่ามีระดับปัญหาและความต้องการที่สูงกว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ)

ตารางที่ 4.41

เปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

ปัจจัยด้านการ ปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่เรือนจำ	ผู้ต้องขังชาวไทย	ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ	Sig.	T
	Mean	Mean		
	3.684	3.750	0.589	0.352

ตารางที่ 4.41 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาด
ชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศต่อปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ พบว่า
ปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำให้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการของ
ผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงสรุปได้ว่าผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวไทยมีระดับปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำไม่
แตกต่างไปจากระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คนครราชสีมาและผู้ต้องขังเด็คนครราชสีมาต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ทั้ง 5 ปัจจัยแล้วสามารถเปรียบเทียบเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 4.42

ระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คนครราชสีมา

ปัญหาและความต้องการ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหาและความต้องการ
ลำดับที่ 1	ปัจจัยด้านพื้นฐาน	2.847	ปานกลาง
ลำดับที่ 2	ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ	3.408	ปานกลาง
ลำดับที่ 3	ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.456	ปานกลาง
ลำดับที่ 4	ปัจจัยด้านศึกษา	3.566	ปานกลาง
ลำดับที่ 5	ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ	3.684	น้อย

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.42 แล้วพบว่าผู้ต้องขังเด็คนครราชสีมามีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในเรื่องของปัจจัยด้านพื้นฐาน รองลงมาคือปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้านศึกษาและปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ตามลำดับของค่าเฉลี่ย ซึ่งจากตารางแล้วค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านพื้นฐานคือ 2.847 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปัญหาและความต้องการระดับปานกลาง ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดระดับปัญหาและความต้องการมากไว้ที่ระดับ 1.00 – 2.33 ปัญหาและความต้องการระดับปานกลางอยู่ในช่วงระหว่าง 2.34 – 3.67 และปัญหาและความต้องการระดับน้อยอยู่ในช่วงระหว่าง 3.68 – 5.00

ตารางที่ 4.43
ระดับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็คนานาชาติต่างประเทศ

ปัญหาและความต้องการ	ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหาและความต้องการ
ลำดับที่ 1	ปัจจัยด้านพื้นฐาน	2.900	ปานกลาง
ลำดับที่ 2	ปัจจัยด้านการศึกษา	3.693	น้อย
ลำดับที่ 3	ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ	3.750	น้อย
ลำดับที่ 4	ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.962	น้อย
ลำดับที่ 5	ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ	4.021	น้อย

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.43 แล้ว พบว่าผู้ต้องขังเด็คนานาชาติต่างประเทสมมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในเรื่องของปัจจัยด้านพื้นฐาน รองลงคือปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ และปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ตามลำดับของค่าเฉลี่ย ทั้งนี้จากตารางค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านพื้นฐานคือ 2.900 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปัญหาและความต้องการระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยอื่นนั้นอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

ส่วนผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอกของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีต่อปัญหาและความต้องการโดยรวม สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.44
ผลความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอก
ต่อปัญหาและความต้องการโดยรวมระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย
และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

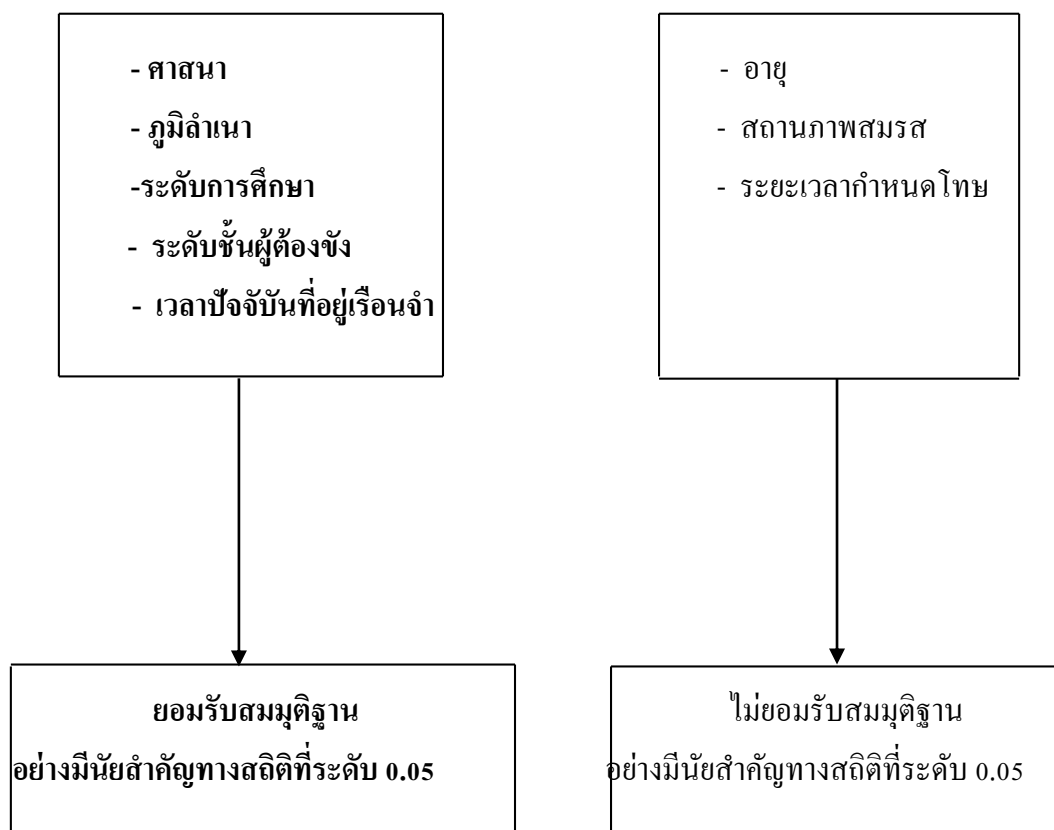
ปัจจัยภูมิหลัง และปัจจัยภายนอก ต่อปัญหา และความต้องการ	นัยสำคัญ Sig.		ยอมรับสมมุติฐาน		ไม่ยอมรับสมมุติฐาน	
	ผู้ต้องขัง ชาวไทย	ผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศ	ผู้ต้องขัง ชาวไทย	ผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศ	ผู้ต้องขัง ชาวไทย	ผู้ต้องขังชาว ต่างประเทศ
อายุ	0.179	0.097			/	/
ศาสนา	0.000	0.376	/			/
ภูมิลำเนา	0.014	-	/			
ระดับการศึกษา	0.019	0.106	/			/
สถานภาพสมรส	0.782	0.140			/	/
ระดับชั้นผู้ต้องขัง	0.053	0.003	/	/		
ระยะเวลากำหนดโทษ	0.451	0.332			/	/
เวลาปัจจุบันที่อยู่เรือนจำ	0.000	0.251	/			/

หมายเหตุ: กำหนดระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.44 แล้ว จากการทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยภายนอก ของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ พบว่า ระดับชั้นผู้ต้องขังจะมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการทั้งของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนศาสนา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษาและเวลาปัจจุบันที่อยู่เรือนจำมีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการเฉพาะผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน อายุ สถานภาพสมรสและระยะเวลากำหนดโทษ กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการทั้งของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.45

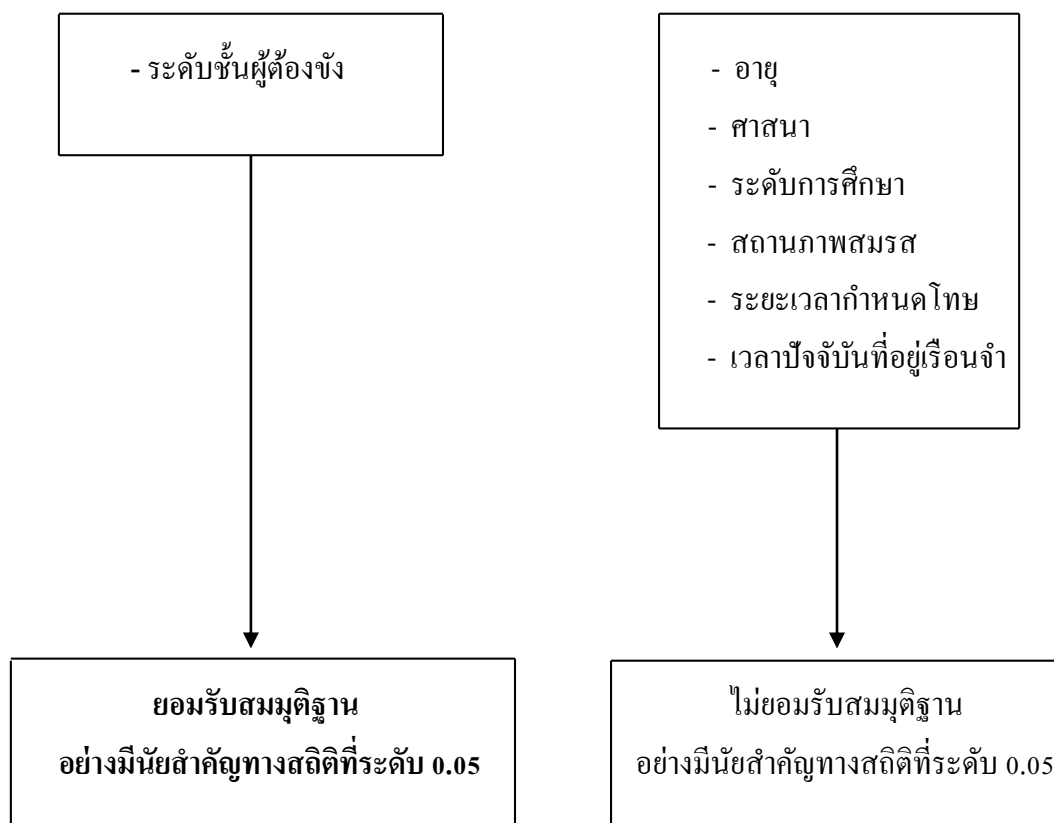
ตารางแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอก
ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ขาดชาวไทย

ผู้ต้องขังเด็ขาดชาวไทย

ตารางที่ 4.46

ตารางภาพแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยภูมิหลังและปัจจัยภายนอก
ต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเค็ดขาดชาวต่างประเทศ

ผู้ต้องขังเค็ดขาดชาวต่างประเทศ

ส่วนที่ 4

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีต่อ ปัญหาและความต้องการในเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี

ในส่วนนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาความเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ทำการวิเคราะห์แล้วนำมาสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ คือในส่วนแรกจะเป็นปัญหาที่พบในเรือนจำ ส่วนที่สองจะเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและการพัฒนาในเรือนจำ ปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ปัญหาที่พบในเรือนจำผลการศึกษาพบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยในเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี ประสบกับปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเป็นอยู่

- 1) อาหารที่ได้รับในปัจจุบันไม่มีคุณภาพ ไม่มีควมอร่อย ทั้งในเรื่องของรสชาติและคุณค่าทางโภชนาการและเหลือทิ้งเป็นจำนวนมาก ไม่มีความสะอาด อาหารไม่เพียงพอในบางมื้อเพราะผู้ต้องขังมีจำนวนมาก ควรปรับเปลี่ยนเมนูอาหารและรสชาติอาหารให้ดีขึ้น โดยเร่งด่วนและเพิ่มปริมาณเนื้อมากกว่าน้ำแกงและผัก เพิ่มขนมและผลไม้
- 2) การเยี่ยมญาติไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อญาติ การเยี่ยมญาติพบได้ในเวลาที่จำกัดเกินไปและเดินทางมาเยี่ยมหลายคนแต่พบเข้าเยี่ยมได้เพียงไม่กี่คนมีระเบียบและขั้นตอนมากทำให้ญาติเบื่อหน่ายและไม่อยากมาและอยากให้มีการพบญาติให้มากขึ้นเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้ผู้ต้องขัง
- 3) ยารักษาโรคไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขังเป็นเพียงยาสามัญประจำบ้านทั่วไปและได้ยาที่ไม่ตรงกับอาการป่วย ควรมีการรักษาพยาบาลให้รวดเร็วและจ่ายยาให้ตรงกับโรค
- 4) ขอน้ำดื่มที่เพียงพอและมีความสะอาดสำหรับผู้ต้องขังและอยากให้มีเครื่องกรองน้ำไว้สำหรับผู้ต้องขัง
- 5) สถานที่ที่มีความแออัดคับแคบ อันเป็นสาเหตุให้ผู้ต้องขังเกิดความอึดอัดและความเครียด
- 6) มีขยะในเรือนจำในแดนต่าง ๆ ทำให้เกิดความสกปรกและเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค
- 7) มีการสูบบุหรี่ของผู้ต้องขังบางคนทำลายสุขภาพคนรอบข้าง

2. สวัสดิการ

- 1) ของใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างเช่น สบู่ ยาสีฟัน ไม่เพียงพอกับความต้องการทางเรือนจำ มีการแจกสิ่งของเครื่องในชีวิตประจำวันน้อยเกินไป เช่น แจก สบู่ 2 ก้อน ผงซักฟอก 1 ถัง ยาสีฟัน 1 หลอด โดย 1 ปีแจก 1 ครั้ง ซึ่งน้อยเกินไป ควรแจกทุก ๆ 1 เดือน เพราะผู้ต้องขังบางคน ไม่มีญาติจึงไม่มีเงินซื้อของใช้และต้องหยิบยืมเงินคนอื่นจนเป็นหนี้สิน
- 2) อยากพบแพทย์เพื่อตรวจอาการป่วยแต่แพทย์เข้ามาพบผู้ต้องขังน้อยมากหรือต้องรอดูอาการให้หนักก่อนถึงเรียกไปพบแพทย์ รวมถึงอยากได้แพทย์ที่เชี่ยวชาญและให้แพทย์มีการสุ่มตรวจโรคในผู้ต้องขังเพื่อป้องกันโรคติดต่อ อยากให้แพทย์มีความเมตตาธรรม มนุษยธรรม พร้อมรับฟังปัญหาการเจ็บป่วยของผู้ต้องขัง อยากให้แพทย์มาตรวจทุกอาทิตย์
- 3) ร้านค้าส่งเคราะห์มีน้อยและไม่มีสินค้าที่หลากหลายไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขัง ในขณะที่เดียวกันสินค้าที่มีอยู่ก็มีราคาสูงและแพงเกินไปไม่เหมาะสมกับรายได้ผู้ต้องขัง
- 4) เสื้อผ้าสำหรับผู้ต้องขังรวมถึงผ้าห่มมีน้อยเกินไปและเมื่อเวลาผ่านไปทำให้ เก่า ขาดชำรุดในขณะที่จะต้องโทษอยู่ในเรือนจำอีกนานหลายปี ในขณะที่ผู้ต้องขังบางคนมีขนาดสัดส่วนของร่างกายที่ไม่เหมาะสมกับขนาดเสื้อผ้า
- 5) การรับส่งจดหมายเข้า - ออกเพื่อติดต่อกับญาติมีความล่าช้า
- 6) ตู้ล็อกเกอร์เก็บของใช้ส่วนตัวยังไม่เพียงพอและมีขนาดเล็กเกินไป
- 7) ราวตากผ้ามีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มมากขึ้น
- 8) อุปกรณ์ออกกำลังกายไม่พอกับความต้องการ ควรเพิ่มอุปกรณ์กีฬามากกว่านี้

3. กิจกรรมนันทนาการ

- 1) การจัดกิจกรรมด้านการพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังมีน้อยมาก เช่น การสนับสนุนด้านการศาสนา (ทุกศาสนา) มีน้อยมาก
- 2) การอ่านหนังสือในห้องสมุดมีน้อยมาก อยากให้มีหนังสือประเภทนิยายและหนังสือบันเทิงต่าง ๆ ไว้อ่านเพื่อความบันเทิงผ่อนคลายความเครียด เพราะหนังสือส่วนใหญ่ไม่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขัง
- 3) ควรมียุทธศาสตร์ให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มาปฏิบัติร่วมกันเพื่อสร้างความปรองดองซึ่งกันและกันไม่ควรอยู่แบบตัวใครตัวมัน
- 4) ควรมีการจัดการแสดงดนตรีโดยศิลปินจากภายนอกเข้ามาปีละ 1 – 2 ครั้ง เพื่อเป็นการผ่อนคลายเครียดของผู้ต้องขัง

4. การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ

- 1) อยากให้ทางเรือนจำมีการฝึกวิชาชีพให้มากขึ้นเพื่อนำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ได้หลากหลายขึ้น ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์เล็ก ช่างยนต์ใหญ่
- 2) เรื่องการศึกษาควรเปิดกว้างให้ผู้ต้องขังที่มีโทษสูง ได้มีโอกาสศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน
- 3) ขาดหน่วยงานฝึกวิชาชีพจากสถาบันภายนอก
- 4) สถานที่คับแคบ ไม่เหมาะสมสำหรับการฝึกวิชาชีพ ควรจัดสถานที่การศึกษาให้เป็นสัดส่วน

5. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

- 1) เจ้าหน้าที่เรือนจำมีน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ต้องขังอาจดูแลไม่ทั่วถึง
- 2) เจ้าหน้าที่ยังทำงานกันล่าช้า เช่น การทำเรื่องย้ายกลับภูมิลำเนา การพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษ เป็นต้น
- 3) เจ้าหน้าที่บีบบังคับผู้ต้องขังตามกฎระเบียบมากเกินไป ทำให้เกิดความกดดันและความโกรธแค้นนำไปสู่ความเครียดและเกิดปัญหารุนแรงตามมา
- 4) เจ้าหน้าที่ควรเข้มงวดเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มผู้ต้องขังไม่ให้มีการทะเลาะวิวาท การเข้มงวดการรวมเป็นกลุ่มแก๊งค์ขนาดใหญ่ การแอบเล่นการพนันเพิ่มหนี้สิน การปล่อยกุ๊ยที่ผิดกฎหมาย

ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ปัญหาที่พบในเรือนจำพบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศนั้นสามารถแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเป็นอยู่

- 1) อาหารที่ได้รับไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ รสชาติไม่ดีและราคาแพง รวมทั้งไม่มีความหลากหลายควรปรับปรุง
- 2) ยาที่ได้รับไม่มีคุณภาพ ได้รับยาไม่บ่อยตรงกับโรคและรอนานมากกว่าจะได้พบแพทย์
- 3) ขาดจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาที่จะคอยให้คำปรึกษาและรับฟังปัญหาในยามที่รู้สึกกดดันหรืออยู่ในภาวะเครียด

2. สวัสดิการ

- 1) มีปัญหาในเรื่องเวลาการพบญาติ ผู้ต้องขังต่างชาติที่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีญาติมาเยี่ยม ห่างไกลครอบครัวทำให้รู้สึกเครียดและกดดัน หากมีญาติมาเยี่ยมก็มีเวลาในการเยี่ยม น้อยเกินไป ไม่คุ้มค่ากับการเดินทางมาเยี่ยม
- 2) สินค้าจากร้านค้าสงเคราะห์ไม่มีคุณภาพ และไม่มีหลากหลาย และมีราคาแพง
- 3) เสื้อผ้าสำหรับผู้ต้องขังรวมถึงผ้าห่มมีน้อยเกินไปและเมื่อเวลาผ่านไปทำให้ เก่า ขาด ชำรุดในขณะที่จะต้องโทษอยู่ในเรือนจำอีกนานหลายปี
- 4) การรับส่งจดหมายเข้า - ออกเพื่อติดต่อกับญาติมีความล่าช้า
- 5) การจัดกิจกรรมนันทนาการในด้านกีฬา มีน้อยไป อุปกรณ์กีฬาไม่หลากหลายและไม่เพียงพอกับความต้องการ

3. กิจกรรมนันทนาการ

- 1) อยากให้มีการจัดแข่งขันกีฬาภายในให้มากขึ้น
- 2) การอ่านหนังสือในห้องสมุดมีน้อยมาก ควรเพิ่มประเภทหนังสือให้มากกว่านี้
- 3) อยากให้มีกิจกรรมให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มาปฏิบัติร่วมกันเพื่อสร้างความปรองดองซึ่งกัน และกันไม่ควรอยู่แบบตัวใครตัวมัน โดยเฉพาะกับผู้ต้องขังชาวไทย

4. การศึกษาและการฝึกวิชาชีพ

- 1) เจ้าหน้าที่เรือนจำขาดการส่งเสริมในเรื่องของการฝึกวิชาชีพ
- 2) สถานที่ในการจัดการศึกษามีความคับแคบ

5. เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

- 1) เจ้าหน้าที่บางคนก็เข้มงวดบางคนก็เป็นกันเอง
- 2) อยากให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเท่าเทียมกันและมีมนุษยธรรมระหว่างผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ

ส่วนที่ 5

ความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารเรือนจำในการจัดการดูแลผู้ต้องขังเด็ควาชาวไทยและ ผู้ต้องขังเด็ควาต่างประเทศในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี

ในส่วนนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาความเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามของผู้บริหารเรือนจำในการจัดการดูแลผู้ต้องขังเด็ควาชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ควาต่างประเทศในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยได้รับความร่วมมือการตอบแบบสอบถามในแง่มุมต่าง ๆ จากผู้บริหารเรือนจำจำนวน 3 ท่าน ทำการวิเคราะห์เนื้อหาแต่ละคำถามแล้วนำมาสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

- ผู้บริหารคนที่ 1 : ชื่อ : คุณยศพล ชัยฤทธิ์
ตำแหน่ง : นักทัศนวิทยาชำนาญการ
ประสบการณ์ : 10 ปีขึ้นไป
- ผู้บริหารคนที่ 2 : ชื่อ : คุณชัยรัตน์ ลิ้มปสายชล
ตำแหน่ง : นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ ชำนาญการ
ประสบการณ์ : 10 ปีขึ้นไป
- ผู้บริหารคนที่ 3 : ชื่อ : คุณวรรณมา สงฆจิน
ตำแหน่ง : พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ
ประสบการณ์ : 10 ปีขึ้นไป

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการควบคุมผู้ต้องขัง

1. การจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขังชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกันอย่างไร

“การควบคุมดูแลไม่มีความแตกต่างกันจะปฏิบัติโดยเท่าเทียมกัน แต่จะให้ความเอาใจใส่ดูแลสอบถามความเป็นอยู่เพื่อให้คลายความวิตกกังวล ให้มีความสบายมากขึ้น”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ผู้ต้องขังทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการ ส่วนผู้ต้องขังต่างชาติจะได้รับการช่วยเหลือจากสถานกงสุลของประเทศนั้น”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ในด้านการสาธารณสุข ให้การดูแลสุขภาพไม่แตกต่างกัน มี 4 มิติได้แก่ ส่งเสริมสุขภาพ บำบัดรักษา ป้องกันและควบคุมโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ”

ผู้บริหารคนที่ 3

2. ด้านโภชนาของผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีปัญหาบ้างหรือไม่ อย่างไร

“ไม่มีปัญหา เนื่องจากส่วนมากผู้ต้องขังชาวต่างประเทศที่เป็นเพื่อนบ้านใกล้เคียงกัน เช่น พม่า ลาว เขมร เป็นต้น มีชีวิตความเป็นอยู่เหมือนผู้ต้องขังชาวไทยอยู่แล้ว”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ไม่มีปัญหา”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ผู้ต้องขังสามารถสั่งอาหารได้”

ผู้บริหารคนที่ 3

3. ด้านอาคารที่พักของผู้ต้องขังชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างไรในปัจจุบัน

“ไม่มีความแตกต่างกัน การพักผ่อนการหลับนอนผู้ต้องขังจะได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน”

ผู้บริหารคนที่ 1

“อาคารเรือนนอนแบบเดียวกัน”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ไม่ได้มีการแบ่งแยกกัน”

ผู้บริหารคนที่ 3

4. ด้านการบริการทางการแพทย์ในเรือนจำมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร

“ไม่มีปัญหา เนื่องจากมีระบบการบริการทางการแพทย์ที่ดีคือระบบ SKY และมีพยาบาล เรือนจำคอยดูแลอาการเจ็บป่วยของผู้ต้องขังตลอด 24 ชั่วโมง หากเจ็บป่วยฉุกเฉินก็จะประสาน รถพยาบาลฉุกเฉินมารับตัวออกไปโรงพยาบาลข้างนอก ภายในเวลาไม่เกิน 10 นาที”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ไม่มีปัญหาแต่อย่างใด”

ผู้บริหารคนที่ 2

“บุคลากรทางการแพทย์มีจำกัด เรือนจำมีแผน 9 แผน สถานพยาบาลต้องส่งพยาบาลชายเข้าไปตรวจตามแผนต่าง ๆ เรือนจำมีพยาบาลวิชาชีพ 2 คน ไม่มีสหวิชาชีพอื่น ๆ เช่น เกษัตริกร หรือนักจิตวิทยา เป็นต้น”

ผู้บริหารคนที่ 3

5. ทางเรือนจำมีการสวัสดิการนอกเหนือจากปัจจัยสี่ที่ให้แกผู้ต้องขังหรือไม่ อย่างไร

“เรือนจำมีสวัสดิการที่ได้รับงบประมาณและสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวให้ผู้ต้องขังทุกคนทุกประเภท ทั้งผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติมาเยี่ยม เช่น เสื้อผ้า ผ้าห่ม สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก เป็นต้น ซึ่งก็จะจัดสิ่งของดังกล่าวให้แก่ผู้ต้องขังทุกปีตามงบประมาณที่ได้รับจากกรมฯ”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ไม่มี”

ผู้บริหารคนที่ 2

“สวัสดิการเรื่องการสั่งอาหาร”

ผู้บริหารคนที่ 3

6. ทางเรือนจำได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางใดบ้าง มีความเหมาะสมหรือไม่

“ได้รับจากกรมราชทัณฑ์เป็นปกติ โดยได้รับการจัดสรรและเรือนจำจัดทำเป็นโครงการ เพื่อขอรับสนับสนุนงบประมาณ และยังได้เงินจากเงินทุนของฝ่ายฝึกวิชาชีพในการจัด โครงการฝึกวิชาชีพ แก่ผู้ต้องขัง นอกจากนี้ยังได้รับเงินจากฝ่ายสวัสดิการ เป็นการพัฒนาเรือนจำและให้การสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังด้วย”

ผู้บริหารคนที่ 1

“งบประมาณของรัฐมีไม่เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก ไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขังแต่อย่างใด”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ได้รับสนับสนุนงบประมาณจากกรมราชทัณฑ์ แต่การจัดซื้อยาเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ นอกจากนี้ได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลราชบุรีจัดทีมแพทย์เข้าตรวจผู้ต้องขังเดือนละ 1 ครั้งและสนับสนุนยารักษาโรคเรื้อรัง และได้รับการสนับสนุนทีมจิตแพทย์ด้วยเข้าตรวจผู้ป่วยทางจิตเวช 3 เดือน/ครั้งและสนับสนุนยาจิตเวช”

ผู้บริหารคนที่ 3

7. ทางเรือนจำมีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่ผู้ต้องขังอย่างไรบ้าง

“จัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างผู้ต้องขังภายในแดนระหว่างแดน มีการจัดการงานแสดงรื่นเริงประจำปีในเรือนจำ เช่น จัดงานสงกรานต์ งานปีใหม่ ทำบุญเนื่องในวันเข้า – ออกพรรษา เป็นต้น”

ผู้บริหารคนที่ 1

“มีกิจกรรมนันทนาการและนันทนาการ เช่น ดนตรี เล่นกีฬาและอื่น ๆ”

ผู้บริหารคนที่ 2

“จัดกิจกรรมคลายเครียด เช่น เล่นเกมแข่งขันหัวเราะและจัดแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท”

ผู้บริหารคนที่ 3

8. ทางเรือนจำมีนโยบายจัดให้มีการฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างไรบ้าง

“จัดโครงการฝึกวิชาชีพระยะสั้นให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อฝึกอาชีพให้มีอาชีพติดตัวและได้รับความรู้ความสามารถและนำไปใช้ประโยชน์ โดยจัดให้ผู้ต้องขังเข้าทำงานฝึกวิชาชีพตามโรงงานฝึกวิชาชีพต่าง ๆ เช่น กองงานช่างไม้ กองงานช่างสี ช่างจักรสาน เป็นต้น ”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ฝึกวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจของผู้ต้องขังแต่ละคนทั้งผู้ต้องขังชาวไทยและต่างชาติ”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ให้ทำงาน ไม่ให้ว่างงานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ”

ผู้บริหารคนที่ 3

9. ทางเรียนจ่ามีนโยบายจัดให้มีการศึกษาแก่ผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
อย่างไรบ้าง

“จัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่รู้หนังสือแก่ผู้ต้องขังที่สนใจ จัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่
จบการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ศึกษาต่อจนจบและต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น – ตอนปลาย และ
ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี – ปริญญาโท และมีการจัดการศึกษาสายอาชีพ เช่น ระดับ ปวช./ปวส. เป็น
ต้น”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ผู้ต้องขังได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่ระดับผู้ไม่รู้หนังสือจนถึงระดับปริญญาตรี”

ผู้บริหารคนที่ 2

“จัดให้มีการศึกษาทั้งชาวไทยชาวต่างประเทศตามแต่ที่ผู้ต้องขังเลือก”

ผู้บริหารคนที่ 3

10. ทางเรียนจ่ามีปัญหาการควบคุมนักโทษชาวต่างประเทศบ้างหรือไม่ อย่างไร

“ไม่มี เนื่องจากผู้ต้องขังส่วนมากที่เป็นชาวต่างประเทศ เช่น พม่า ลาว เขมร จะมีความคุ้นเคยใน
วิถีชีวิตของคนไทยอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้ต้องขังทุกคนเชื่อฟังและเรียนรู้การใช้ชีวิตในเรือนจำโดยไม่มี
ปัญหาแต่อย่างใด”

ผู้บริหารคนที่ 1

“ไม่มี”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ไม่มีปัญหาในการควบคุมนักโทษชาวต่างประเทศ”

ผู้บริหารคนที่ 3

11. ทางเรือนจำมีกฎระเบียบหรือข้อบังคับในการดูแลผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอย่างไรบ้าง

“ปฏิบัติตามระเบียบหนังสือสั่งการกรมฯ ที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ กรณีบางเรื่องที่อาจทำให้มีปัญหาที่ต้องเรียกตัวผู้ต้องขังรายนั้น ๆ ที่อาจจะมีปัญหามาทำความเข้าใจ อธิบายชี้แจงให้เข้าใจในระเบียบข้อปฏิบัติที่เขาอาจไม่รู้ให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น”

ผู้บริหารคนที่ 1

“เหมือนกันกับผู้ต้องขังอื่นทั่วไป”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ดูแลตามระเบียบข้อบังคับของกรมราชทัณฑ์”

ผู้บริหารคนที่ 3

12. ทางเรือนจำมีมาตรการอย่างไรในการจัดการปัญหานักโทษก่อความไม่สงบในเรือนจำ

“การดำเนินการลงโทษทางวินัยตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด มีมาตรการทางการปกครอง เช่น การเข้มงวดในการเยี่ยมเยียนการติดต่อกับผู้มาเยี่ยม มีการเรียกตัวมาว่ากล่าว ตักเตือนและคาดโทษไว้ ในกรณีที่ผู้ต้องขังได้มีความสำนึกและไม่ใช่ว่าเรื่องร้ายแรงอะไรมาก”

ผู้บริหารคนที่ 1

“มีการแยกการควบคุมผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ มีการติดตามหาข่าวและมีสายข่าว มีการจู่โจมตรวจค้นสิ่งของต้องห้ามอย่างสม่ำเสมอ”

ผู้บริหารคนที่ 2

“มีมาตรการในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างใกล้ชิด มีมาตรการในการหาข่าวเพื่อพิจารณา ดำเนินการแยกการควบคุม มีกล่องแสดงความคิดเห็น เรื่องร้องเรียนต่าง ๆ เพื่อป้องกันผู้ต้องขังก่อความไม่สงบภายในเรือนจำและจัดให้มีการแข่งขันกีฬา เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์”

ผู้บริหารคนที่ 3

13. ท่านคิดว่าในเรือนจำยังมีปัญหาใดที่ต้องการการแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น

“มาตรการควบคุมผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมที่สำคัญ ผู้ที่มีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โทรศัพท์มือถือในเรือนจำจะต้องมีความเข้มงวดกวดขันและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถกระทำผิดกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ได้ ส่วนการพัฒนาบุคลากรเจ้าหน้าที่ทุกคนจะต้องมีการพัฒนาทุกด้าน เช่น ด้านจริยธรรม ด้านการศึกษา เช่น กฎหมายระเบียบ เป็นต้น ด้านการอบรมเฉพาะด้าน เช่น การใช้อาวุธปืน การตรวจค้น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น”

ผู้บริหารคนที่ 1

“การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังตั้งแต่ การศึกษา การส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ การหาแหล่งเงินทุน การแนะนำอาชีพอิสระและอื่น ๆ ตามลำดับ”

ผู้บริหารคนที่ 2

“ปัญหาเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ ปัญหาในการควบคุมป้องกันโรค เนื่องจากต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ต้องมีการตรวจคัดกรองเพื่อป้องกันโรคและบำบัดรักษาเมื่อเจ็บป่วย”

ผู้บริหารคนที่ 3

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารเรือนจำ

ผู้บริหารคนที่ 1

1. การพัฒนาบุคลากรของเรือนจำในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านงานธุรการ งานเอกสารของแต่ละฝ่ายให้ได้รับความรู้จริงรู้อบตัวให้มากขึ้นกว่าเดิม
2. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของข้าราชการทุกคนให้มีความสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ให้ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ตนเองต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน
3. การนำระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายต่าง ๆ และหนังสือสั่งการกรมฯ ที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้ให้เคร่งครัดเพื่อจะให้เป็นผลในทางปฏิบัติมากขึ้น เนื่องจากผู้ต้องขังที่ย้ายมาเป็นกลุ่มผู้ต้องขังที่ผิดวินัย มีเหตุการณ์กระทำผิดทั้งสามารถจับกุมได้และเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำผิดซึ่งยากต่อการปกครองควบคุมดูแลจึงต้องใช้ระเบียบที่เข้มงวดเป็นกรณีพิเศษ

ผู้บริหารคนที่ 2

1. การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา เป็นต้น
2. การขาดแรงจูงใจของบุคลากรในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น
3. การขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และบุคลากรในด้านการควบคุมที่มีจำกัด
4. การขาดแคลนงบประมาณในการจัดการด้านคุณภาพของอาหารของผู้ต้องขัง
5. เรือนจำเป็นเรือนจำขนาดใหญ่จำเป็นต้องใช้น้ำสะอาดในการบริโภคของผู้ต้องขัง

ผู้บริหารคนที่ 3

1. ผู้บริหารควรเข้าใจการทำงานภายในเรือนจำ เจ้าหน้าที่ที่เครียดจากภาระงานต่าง ๆ ที่มีมากมาย
2. การทำงานภายในเรือนจำก็เหมือนขาดการติดต่อโลกภายนอกต้องเสียสละ
3. อยากให้หน่วยงานภายนอกสนับสนุนในการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง เช่น เพิ่มการเข้าตรวจผู้ต้องขังอย่างน้อยเดือนละ 2 – 3 ครั้ง

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี” ได้ทำการศึกษาผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นเรือนจำความมั่นคงสูงและมีความหลากหลายของผู้ต้องขัง เพื่อแสวงหาแนวทางในการพัฒนาความเป็นอยู่และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสม โดยปรากฏผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่วัยที่ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาคืออายุระหว่าง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.9 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธถึง ร้อยละ 90.8 มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ออกกลางร้อยละ 72.8 จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.7 มีสถานภาพโสดมากที่สุด คือร้อยละ 42.4 กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่วัยที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยมคิดเป็นร้อยละ 65.2 มีระยะเวลาจำคุกโทษ ส่วนใหญ่มากกว่า 20 ปีขึ้นไป โดยคิดเป็นร้อยละ 78.8 มีระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากที่สุดอยู่ที่ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่วัยที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.6 รองลงมาคืออายุระหว่าง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.3 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธที่ร้อยละ 80.0 มีภูมิลำเนาจากทวีปเอเชียทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.0 จบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.7 มีสถานภาพแต่งงานแล้วมากที่สุด คือร้อยละ 51.4 กลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นกลางคิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาเป็นผู้ต้องขังชั้นดีร้อยละ 20.0 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาจำคุกโทษมากกว่า 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 82.9 มีระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากที่สุดอยู่ที่ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.3

2. ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลจากระดับปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยสามารถสรุปเป็นข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.1 ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

พบว่ากลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยนั้นมีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในเรื่องของการมีแพทย์และพยาบาลรักษาโรคที่ไม่เพียงพอ รองลงคือปัญหาและความต้องการในเรื่องอาหารมีคุณค่าทางโภชนาการน้อย การรักษาพยาบาลที่เรือนจำจัดให้เป็นไปด้วยความล่าช้า ส่วนปัญหาและความต้องการในเรื่องอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารึก มากมณี (2554 ,บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี พบว่า ความพึงพอใจของผู้ต้องขังโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยแล้วด้านความเสมอภาคมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้ต้องขังทุกคนได้รับสวัสดิการด้านปัจจัยพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ ด้านอาหาร ด้านเครื่องนุ่งห่ม ด้านที่อยู่อาศัยและด้านยารักษาโรคอย่างเท่าเทียมกันในระดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ อับราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham.H.Maslow,1994: 80-91) ในลำดับขั้นที่ 1 คือ ความต้องการทางร่างกายและความต้องการในลำดับขั้นที่ 2 คือ ความต้องการความมั่นคง

เมื่อพิจารณาจากปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยพบว่าเครื่องนุ่งห่มที่สวมใส่ไม่เหมาะสมกับสภาพอากาศ อาจจะเป็นในเรื่องของเนื้อผ้าที่ทำให้เหงื่อออกง่ายทำให้รู้สึกไม่สบายตัวและจะทำให้รู้สึกอ่อนเพลีย รวมไปถึงเครื่องนุ่งห่มที่มีไม่เพียงพอในส่วนของคุณภาพเสื้อผ้ากับรูปร่างของผู้ต้องขัง

เมื่อพิจารณาประกอบกับอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างในระดับวัยกลางคนจะมีความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานในเรื่องของสุขภาพร่างกายโดยต้องการพบแพทย์มากขึ้น นอกจากนี้ผู้ต้องขังมีความต้องการในเรื่องคุณภาพทางโภชนาการของอาหารในเรือนจำ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของไพฑูรย์ วิเศษศิริ ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังวัยกลางคนจะคำนึงถึงสุขภาพอนามัยเป็นอย่างแรก เช่น ความสะอาดของอาหาร เรื่องการรักษาพยาบาลที่รวดเร็ว

ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีระดับปัญหาความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการมีคุณค่าทางโภชนาการ รองลงมาคือเรื่องอาหารที่เรือนจำจัดให้มีเพียงพอ รองลงมาคือเรื่องของการมีแพทย์พยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอ ส่วนเรื่องพื้นที่นอนสะอาดนั้นมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาประกอบกับอายุของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างในระดับวัยกลางคนนั้นจะมีปัญหาและความต้องการในด้านปัจจัยพื้นฐานในเรื่องของสุขภาพเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยคือต้องการให้มีการปรับปรุงเรื่องคุณค่าทางโภชนาการของอาหารและความต้องการพบแพทย์เพื่อตรวจสุขภาพมากขึ้น

2.2 ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องการมีหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไพฑูรย์ วิเศษศิริ ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูงสุด ที่พบว่าผู้ต้องขังต้องการให้มีการมีหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดอย่างเพียงพอ รวมไปถึงเพิ่มหนังสือประเภทให้ความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น หนังสือดนตรี กีฬา คู่มือแนะนำแนวการประกอบอาชีพ นิตยสารบันเทิง เพื่อจะได้รับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ภายนอกเรือนจำมากยิ่งขึ้น รองลงมาเป็นเรื่องอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีน้อยเกินไปรวมถึงเรื่องของจำนวนครูผู้สอนที่มีไม่เพียงพอ ส่วนเรื่องสถานที่ศึกษามีการจัดเป็นสัดส่วนนั้นมีลำดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่โดยรวมมีปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องการศึกษาต่อสายสามัญ รองลงมาเป็นเรื่องการจัดให้ห้องสมุดมีเพียงพอกับความต้องการ ส่วนเรื่องของอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย เรื่องสถานที่ศึกษามีการจัดเป็นสัดส่วน เรื่องจำนวนครูผู้สอนวิชาที่สอน ระยะเวลาในการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอนและโอกาสในการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีลำดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

2.3 ปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพ

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีปัญหาและความต้องการในด้านการฝึกวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการฝึกวิชาชีพที่นำไปใช้หลังพ้นโทษ รองลงมาเป็นเรื่องของวิชาชีพที่เปิดสอนมีความ ส่วนเรื่องมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยนั้น มีระดับปัญหาและความต้องการรองลงมา ส่วนเรื่องการมีใบรับรองผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพนั้น มีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาจากระดับปัญหาและความต้องการแล้วผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านการฝึกวิชาชีพในเรื่องของความกังวลเกี่ยวกับวิชาชีพที่ฝึกในเรือนจำเมื่อออกไปแล้วจะไม่มีงานรองรับสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจรรย์จิรา มหาชนะวงศ์ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมผู้ต้องขังไปปฏิบัติของเรือนจำจังหวัดยโสธร พบว่า ผลจากการนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมผู้ต้องขังไปปฏิบัติ ในด้านการให้ความรู้ในการฝึกอบรมวิชาชีพนั้น ผู้ต้องขังเห็นว่าโอกาสที่จะนำความรู้จากการฝึกวิชาชีพในเรือนจำไปใช้ประกอบอาชีพนั้นยังมีน้อย เพราะมีความกังวลเกี่ยวกับวิชาชีพที่เปิดสอนไม่มีความหลากหลายและมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่

ทันสมัย นอกจากนี้ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยยังต้องการเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยด้วย เพื่อความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัวกว่าอุปกรณ์ที่เก่าล้าสมัย และมีความต้องการได้รับใบรับรองการผ่านการอบรมวิชาชีพ

ส่วนของผู้ต้องขังต่างประเทศนั้นมีระดับปัญหาด้านการฝึกวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของสถานที่ฝึกอบรมมีความเป็น สักส่วนเฉพาะ รองลงมาเป็นเรื่องของการมีใบรับรองการฝึกอบรมวิชาชีพ ส่วนเรื่องการมีจำนวน เครื่องมืออุปกรณ์มีเพียงพอ เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์มีความทันสมัย เรื่องวิชาชีพที่เปิดสอนมีความ หลากหลาย เรื่องครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาที่สอน เรื่องระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความ เหมาะสม เรื่องโรงงานฝึกวิชาชีพมีการจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัย เรื่องวิชาชีพสามารถนำไปใช้ หลังพ้นโทษและเรื่องจำนวนครูผู้สอนนั้นผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ ในระดับน้อยเท่านั้น

เมื่อพิจารณาถึงระดับปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาว ต่างประเทศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศไม่ค่อยมีปัญหาและความต้องการใน ด้านการฝึกวิชาชีพมากนัก ส่วนใหญ่จากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ต้องขังชาวต่างประเทศพบว่ามี ความพึงพอใจต่อการจัดการฝึกวิชาชีพของทางเรือนจำเพราะมีความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใน โรงฝึกงาน เป็นอย่างดี เมื่อเรียนจบก็จะมีประสบการณ์ในการรู้จักประกอบอาชีพแบบคนไทยและสามารถนำไป ประกอบอาชีพได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัศรุจ พินิจ (2548, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา เปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ในเรือนจำคลองเปรม โดยพบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำคลองเปรมมีปัญหาและ ความต้องการมากที่สุดในด้านการฝึกวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่าผู้ต้องขังชาวต่างประเทศต้องการเรียนรู้ วิชาชีพของคนไทย เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพื่อให้มีผลงานการฝึกวิชาชีพเป็นของ ตนเอง

2.4 ปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการ จัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและ ความต้องการมากที่สุดคือเรื่องมีการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ รองลงมาคือเรื่องการได้รับบริจาคจาก องค์กร รองลงมาได้แก่ความต้องการจัดให้มีตัวแทนทางการทูต/ทนายความให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ส่วนเรื่องการจัดแสดงคอนเสิร์ตโดยศิลปิน เรื่องเวลาการพบญาติ เรื่องเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เรื่องการจัดแสดงความสามารถทางดนตรี เรื่องการจัดให้มีแพทย์และนักจิตวิทยาเข้ามาบำบัดรับฟัง ปัญหาและเรื่องการจัดหาสิ่งของจำเป็นที่ใช้ประจำวันแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยมอยู่ในเกณฑ์ ระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องของการจัดให้มีการติดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและ โรงอาหาร มีระดับ ปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

จากข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย พบว่าต้องการใช้เวลาในการพบญาติมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัศรุจ พิณิจ (2548, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำคลองเปรม โดยพบว่า ผู้ต้องขังชาวไทยในเรือนจำคลองเปรมมีปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการมากที่สุด โดยเฉพาะต้องการมีเวลาพบญาติให้มากขึ้น ควรเพิ่มเวลาในการเยี่ยมญาติให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันหยุดสุดสัปดาห์ ทั้งนี้เพราะญาติส่วนใหญ่ต้องเดินทางมาจากต่างจังหวัด เดินทางเป็นระยะเวลานานแต่เวลาในการเข้าเยี่ยมมีจำกัดทำให้ไม่คุ้มกับเวลาการเดินทางมาเยี่ยม เช่น ให้เข้าเยี่ยมได้เฉพาะผู้ที่มิชื่อร่วมอยู่ในทะเบียนบ้านเท่านั้น ผู้ที่เป็นญาติเป็นเพื่อนและภรรยาที่ไม่ได้มีชื่อร่วมในทะเบียนบ้านกับผู้ต้องขังจะไม่สามารถเข้าเยี่ยมได้ นอกจากนี้ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยยังมีปัญหาในเรื่องของการจัดหาสิ่งของจำเป็นที่ต้องใช้ประจำวันแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม ทั้งนี้เพราะหลายคนไม่มีญาติเยี่ยมทำให้มีปัญหาคาขาดแคลนสิ่งของที่จำเป็นต้องใช้ในเรือนจำ

ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ระดับที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องจัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขัง รองลงมาคือเรื่องการให้ผู้ต้องขังได้รับข่าวสารภายนอกและเรื่องการจัดตั้งโทรทัศน์ในห้องคุมขังและโรงอาหาร ส่วนเรื่องมีตัวแทนทางการทูต/ทนายความให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย เรื่องการได้รับสิ่งของบริจาคจากองค์กรภายนอก เรื่องเวลาพบญาติ เรื่องเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เรื่องการจัดอุปกรณ์กีฬาที่เพียงพอ เรื่องการแสดงความสามารถทางดนตรี เรื่องการจัดหาสิ่งของจำเป็นที่ใช้ประจำวันแจกให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติเยี่ยม เรื่องการจัดคอนเสิร์ตโดยศิลปิน เรื่องการจัดเทศกาลรื่นเริงประจำปี เรื่องการจัดนิทรรศการให้ความรู้ผู้ต้องขังและเรื่องของการจัดให้มีอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาแล้วผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการในเรื่องการพบญาติมากที่สุด เพราะญาติมาเยี่ยมบ่อยหรือไม่มีญาติในประเทศไทยเพราะระยะทางที่ห่างไกล มีเพียงสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลประจำชาติที่คอยให้ความช่วยเหลือ บางครั้งอาจทำให้เกิดความรู้สึกถูกทอดทิ้ง เกิดความกดดัน

2.5 ปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่โดยรวมนั้นมีปัญหาและความต้องการด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในระดับที่น้อยแสดงว่าผู้ต้องขังยอมรับกฎระเบียบตามที่เรือนจำกำหนดได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จาริก มากมณี (2554, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี พบว่าผู้ต้องขังมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่เรือนจำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจาก

การดำเนินงานควบคุมดูแลผู้ต้องขังตามหลักมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง (Universal Declaration of Human Right, 1948) ในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพและความปลอดภัย และสิทธิ แห่งความเสมอภาค ได้รับการตอบสนองอย่างครบถ้วน

โดยที่กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะมีปัญหาและความ ต้องการมากที่สุดคือเรื่องของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขัง รองลงมาคือเรื่อง เจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างยุติธรรม รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติอย่างมี มนุษยธรรม รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำรับฟังการร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ ในเรือนจำแจ้งสิทธิและข้อปฏิบัติให้ผู้ต้องขังทราบมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยแล้วพบว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำไม่เข้าใจความ ต้องการของผู้ต้องขัง เป็นที่ปริกษาไม่ได้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่เรือนจำต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ควบคุมผู้ต้องขังอย่างเคร่งครัด จึงทำให้มีบุคลิกที่เข้มงวด คุณัน จนอาจทำให้ผู้ต้องขังที่มีปัญหาส่วนตัว อยู่แล้วเกิดความเครียดขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา (2546, น.บ.ทศด้อย) ทำการศึกษาเรื่อง ทศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง : ศึกษา เฉพาะกรณีเรือนจำเขabin จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เห็นว่าปัญหาด้าน บุคลากรมีไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถควบคุมและดูแลผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึงทำให้ความเอาใจใส่และ ความเข้าใจต่อผู้ต้องขังมีน้อยลงรวมถึงปัญหาปริมาณผู้ต้องขังมากทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติต่อ ผู้ต้องขังลดลง

ส่วนผู้ต้องขังชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามโดยรวมนั้นมีระดับปัญหาและ ความต้องการในระดับที่น้อย โดยที่กลุ่มตัวอย่างจะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของ เจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรม รองลงมาคือเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมี การปฏิบัติอย่างยุติธรรม รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขัง รองลงมาคือ เรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำรับฟังการร้องทุกข์ของผู้ต้องขัง ส่วนในเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำแจ้งสิทธิและ ข้อปฏิบัติให้ผู้ต้องขังทราบมีระดับปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาจากปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศแล้ว ทำให้ พบว่าผู้ต้องขังบางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่เรือนจำเกี่ยวกับความรู้สึกว่าถูกบีบบังคับจากเจ้าหน้าที่ที่ ทำหน้าที่อย่างเข้มงวดคุณัน และมีความรู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมในการให้ญาติเข้าเยี่ยมที่ถูกจำกัด ด้วยกฎระเบียบมากเกินไปและต้องการให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างนุ่มนวลกับผู้ต้องขัง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในด้านต่าง ๆ คือปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ เพื่อแสวงหาทางในการพัฒนาความเป็นอยู่ของผู้ต้องขัง และแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

การศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวเด็ดขาดต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการศึกษาคือ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือตำราทางวิชาการ ตลอดจนบทความ วารสารทางวิชาการ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อต้องการทราบรายละเอียดต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ และการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) โดยมีแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี โดยจะทำแบบสอบถามฉบับภาษาไทยสำหรับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและแบบสอบถามที่แปลเป็นภาษาอังกฤษสำหรับผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ แบบสอบถามทั้ง 2 ภาษาจะมีเนื้อหาใจความเหมือนกัน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในความผิดประเภทยาเสพติดที่ถูกจำคุกอยู่ในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งสิ้น 219 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยจำนวน 184 คน ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศจำนวน 35 คน โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นข้อมูลปัจจัยภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองเป็นการวัดความคิดเห็นปัญหาและความต้องการในเรื่องของปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยการศึกษา ปัจจัยการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการและปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ส่วนที่สามจะเป็นความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัญหาที่ได้รับและข้อเสนอแนะต่อแนวทางพัฒนาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเหมาะสมต่อไป

ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการรวบรวมเก็บแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วจะนำแบบสอบถามตรวจความเรียบร้อย และทำการลงรหัส (Coding) แล้วจึงทำการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์หาระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ค่า Chi – Square กำหนดให้มีระดับนัยสำคัญที่ ระดับ 0.05 ประกอบตาราง แสดงข้อมูลทางสถิติและการใช้ค่าสถิติ Independent t – test (เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี มากที่สุด นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ภาคกลาง จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มากที่สุดและมีสถานภาพโสดมากที่สุด

กลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยมคิดเป็น มีระยะเวลากำหนดโทษมากที่สุดอยู่ในช่วง 20 ปีขึ้นไป มีระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากที่สุดอยู่ที่ 6 – 10 ปี

ข้อมูลทั่วไปผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี เท่ากับกลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีภูมิลำเนาทั้งหมดมาจากทวีปเอเชีย ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาและมีสถานภาพแต่งงานแล้วมากที่สุด

กลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นกลาง ส่วนใหญ่มีระยะเวลา กำหนดโทษมากกว่า 20 ปี มีระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำมาแล้วมากที่สุดอยู่ที่ 6 – 10 ปี เท่ากับกลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย

ส่วนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย และผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีรวมในทุก ๆ ด้านแล้ว พบว่าส่วนใหญ่ผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการในแต่ละด้านสามารถสรุปผลได้ดังนี้

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.84) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการมีแพทย์และพยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.48)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.90) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในเรื่องของการมีคุณค่าทางโภชนาการน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับที่ 2.40)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.56) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย จะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการมีหนังสือในห้องสมุดอย่างเพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.75)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยศึกษาอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.69) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการให้การศึกษาต่อสายสามัญมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.00)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยมีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.40) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย จะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการฝึกวิชาชีพที่นำไปใช้หลังพ้นโทษมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.18)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการฝึกวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 4.02) โดยที่กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของสถานที่ฝึกอบรมมีความเป็นสัดส่วนเฉพาะ (มีค่าเฉลี่ย = 3.88)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.45) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยจะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.95)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยสวัสดิการและการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.96) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ จะมีปัญหาและความต้องการมากที่สุดคือเรื่องของการจัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาผู้ต้องขังมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.80)

ปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.68) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยจะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขังมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.55)

กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.75) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศจะมีปัญหาและความต้องการในเรื่องเจ้าหน้าที่ในเรือนจำมีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.57)

ทั้งนี้พบว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทย มีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในเรื่องของปัจจัยด้านพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย คือ 2.84 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับปัญหาและความต้องการในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ ปัจจัยด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยด้านการศึกษา มีปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงค่าเฉลี่ยตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำนั้นมีปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ส่วนผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ มีปัญหาและความต้องการมากที่สุดในเรื่องของปัจจัยด้านพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย คือ 2.90 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับปัญหาและความต้องการปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ปัจจัยด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ และปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ มีปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อยตามลำดับค่าเฉลี่ย

ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการด้านปัจจัยพื้นฐานความเป็นอยู่เหมือนกันมากที่สุด รองลงมาผู้ต้องขังชาวไทยมีความต้องการฝึกวิชาชีพมากกว่าผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ในขณะที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความต้องการศึกษาต่อสายสามัญมากกว่าผู้ต้องขังชาวไทยและจากการศึกษาทำให้พบว่าผู้ต้องขังชาวไทยมีปัญหาและความต้องการต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำน้อยที่สุดในขณะที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีปัญหาและความต้องการด้านการฝึกวิชาชีพน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน

ผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลัง และปัจจัยภายนอกของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ต่อปัญหาและความต้องการ โดยรวมนั้น จากการทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลปัจจัยภูมิหลัง ปัจจัยภายนอกเกี่ยวกับการกำหนดโทษ ของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศทำให้ทราบผลการศึกษาดังนี้

ปัจจัยภูมิหลัง

ศาสนา จากการศึกษาค้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยเฉพาะผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่นับถือศาสนาแตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน

ภูมิลำเนา จากการศึกษาค้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยเฉพาะผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกันหรือมาจากต่างที่กันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา จากการศึกษาค้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยเฉพาะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อายุ และ สถานภาพทางครอบครัว กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยภายนอก

ระดับชั้นผู้ต้องขัง จากการศึกษาค้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศที่มีระดับชั้นความเป็นผู้ต้องขังที่ต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน

เวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำ จากการศึกษาค้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมเฉพาะของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยที่มีเวลาปัจจุบันที่อยู่ในเรือนจำที่แตกต่างกันจะมีระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ ปัจจัยเกี่ยวกับระยะเวลากำหนดโทษ กลับพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับปัญหาและความต้องการ โดยรวมของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มุมมองและความเห็นในภาพรวมของผู้บริหารเรือนจำ

จากการรวบรวมความคิดเห็นของผู้บริหารเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 ท่าน พบว่าการจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขังชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน ผู้ต้องขังทุกคนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการอย่างเท่าเทียมกัน ทางเรือนจำจะให้ความเอาใจใส่ดูแลสอบถามความเป็นอยู่เพื่อผู้ต้องขังให้คลายความวิตกกังวล ผู้บริหารมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานแก่ผู้ต้องขังตามที่กฎหมายที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดไว้ไม่ว่าจะเป็นด้านอาหาร โภชนาการ เครื่องแบบผู้ต้องขัง อาคารที่พักอาศัย ด้านการรักษาโรคกับการช่วยเหลือทางการแพทย์ รวมถึงให้ความสำคัญกับสวัสดิการที่จัดสรรสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวให้แก่ผู้ต้องขังทุกคนทุกประเภท ทั้งผู้ต้องขังสูงอายุ ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติมาเยี่ยม เช่น เสื้อผ้า ผ้าห่ม สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก เป็นต้น ซึ่งจะจัดสิ่งของดังกล่าวให้แก่ผู้ต้องขังทุกปีตามงบประมาณที่ได้รับจากกรมราชทัณฑ์ ส่วนด้านกิจกรรมนันทนาการทางเรือนจำอำนวยความสะดวกที่หลากหลายให้แก่ผู้ต้องขัง เช่น จัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างผู้ต้องขังภายในแดนระหว่างแดน มีการจัดการงานแสดงรื่นเริงประจำปีในเรือนจำ เช่น จัดงานดนตรีโดยผู้ต้องขัง จัดงานสงกรานต์ งานปีใหม่ ทำบุญเนื่องในวันเข้า – ออกพรรษา เป็นต้น ส่วนการฝึกวิชาชีพในเรือนจำนั้นทางเรือนจำมีนโยบายจัดให้มีการฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็น โครงการฝึกวิชาชีพพระยะสั้นให้แก่ผู้ต้องขังตามความถนัดและความสนใจของผู้ต้องขังแต่ละคนเพื่อฝึกอาชีพให้มีอาชีพติดตัวและได้รับความรู้ความสามารถและนำไปใช้ประโยชน์ โดยจัดให้ผู้ต้องขังเข้าทำงานฝึกวิชาชีพตาม โรงงานฝึกวิชาชีพ ต่าง ๆ เช่น กองงานช่างไม้ กองงานช่างสี ช่างจักรสาน ส่วนการให้การศึกษาแก่ผู้ต้องขังนั้นทางเรือนจำมีนโยบายจัดให้มีการศึกษาแก่ผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่รู้หนังสือแก่ผู้ต้องขังที่สนใจ จัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังที่ไม่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ศึกษาต่อจนจบและต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น – ตอนปลาย และศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี – ปริญญาโท และมีการจัดการศึกษาสายอาชีพ เช่น ระดับ ปวช./ปวส. ส่วนการควบคุมนักโทษชาวต่างประเทศในเรือนจำนั้นไม่มีปัญหาแต่อย่างใดปฏิบัติเหมือนกันกับผู้ต้องขังอื่นทั่วไป เนื่องจากผู้ต้องขังส่วนมากที่เป็นชาวต่างประเทศ เช่น พม่า ลาว เขมร จะมีความคุ้นเคยในวิถีชีวิตของคนไทยอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้ต้องขังทุกคนเชื่อฟังและเรียนรู้การใช้ชีวิตในเรือนจำโดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใด โดยทางเรือนจำมีกฎระเบียบหรือข้อบังคับในการดูแลผู้ต้องขังชาวต่างประเทศด้วยการปฏิบัติตามระเบียบหนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์ที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ กรณีบางเรื่องที่อาจทำให้มีปัญหาที่ต้องเรียกตัวผู้ต้องขังรายนั้น ๆ ที่อาจจะมีปัญหาทำความเข้าใจ อธิบาย ชี้แจงให้เข้าใจในระเบียบข้อปฏิบัติที่เขาอาจไม่รู้ให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น แต่หากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจะมีการดำเนินการลงโทษทางวินัยตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด มีมาตรการทางการปกครอง เช่น การเข้มงวดในการเยี่ยมเยียนการติดต่อกับผู้มาเยี่ยม มีการเรียกตัวมาว่ากล่าวตักเตือนและคาดโทษไว้ หรือมีการแยกการควบคุมผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมต้อง

ใฝ่ระวังเป็นพิเศษ มีการติดตามหาข่าวและมีสายข่าว มีการจู่โจมตรวจค้นสิ่งของต้องห้ามอย่างสม่ำเสมอ ทางเรือนจำจึงมีมาตรการในการควบคุมผู้ต้องขังอย่างใกล้ชิด มีมาตรการในการหาข่าวเพื่อพิจารณา ดำเนินการแยกการควบคุม มีกล่องแสดงความคิดเห็น เรื่องร้องเรียนต่าง ๆ เพื่อป้องกันผู้ต้องขังก่อความ ไม่สงบภายในเรือนจำและจัดให้มีการแข่งขันกีฬา เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์

ส่วนข้อเสนอแนะของผู้บริหารเรือนจำนั้นส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของ งบประมาณของรัฐที่ยังมีไม่เพียงพอในการดูแลผู้ต้องขังที่มีจำนวนมาก ไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขัง เช่น งบประมาณการจัดซื้อยาเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ รวมถึงการสาธารณสุขใน เรือนจำ เช่น ปัญหาการจัดการระบบเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ในเรือนจำ ปัญหาในการควบคุมป้องกันโรคติดต่อ เนื่องจากต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ต้องมีการตรวจคัดกรองเพื่อป้องกันโรคและบำบัดรักษาเมื่อ เจ็บป่วย นอกจากนี้ยังมีความเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องมาตรการควบคุมผู้ต้องขังคดีอาญาเสพติกราย สำคัญ ผู้ที่มีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โทรศัพท์มือถือในเรือนจำจะต้องมีความเข้มงวดกวดขัน และควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อมิให้สามารถกระทำผิดกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ได้ ส่วนการพัฒนา บุคลากรเจ้าหน้าที่ทุกคนควรจะต้องมีการพัฒนาทุกด้าน เช่น ด้านจริยธรรม ด้านการศึกษา เช่น กฎหมาย ระเบียบ เป็นต้น ด้านการอบรมเฉพาะด้าน เช่น การใช้อาวุธปืน การตรวจค้น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น นโยบายภาครัฐควรเน้นการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังตั้งแต่ การศึกษา การ ส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ การหาแหล่งเงินทุน การแนะนำอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะจากนักศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำขาบิน จังหวัดราชบุรี สามารถจำแนกข้อเสนอแนะได้เป็น 3 ประเด็นดังนี้

1. ด้านนโยบายของผู้บริหาร

- 1.1 ควรมีการนำระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายต่าง ๆ และหนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแนวทางจากข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nation Standard Minimum Rules For The Treatment of Prisoners 1955) มาบังคับใช้ให้เคร่งครัดตามหลักสากลเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานเรือนจำในประเทศไทย
- 1.2 กรมราชทัณฑ์ควรส่งเสริมงบประมาณในการจัดการด้านคุณภาพของอาหารของผู้ต้องขังในเรือนจำให้มีปริมาณวัตถุดิบและคุณค่าทางโภชนาการมากขึ้นเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับโภชนาการที่ดีมีคุณภาพเพียงพอต่อการดำรงชีวิตภายในเรือนจำ
- 1.3 กรมราชทัณฑ์ควรมีการวางแผนจัดการเรื่องการบริหาร โภชนาภายในเรือนจำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเนื่องจากเรือนจำหลายแห่งมีที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากระบบชลประทานในพื้นที่ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำหรือน้ำไม่สะอาดไม่ได้มาตรฐานที่จะนำไปบริโภคเท่าที่ควร รวมถึงควรติดตั้งเครื่องกรองน้ำภายในเรือนจำเพื่อความสะอาดและสุขภาพอนามัยที่ดีในการบริโภคน้ำของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง
- 1.4 ควรมีการจัดฝึกอบรมผู้บริหารราชทัณฑ์เพื่อสร้างความเข้าใจในการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ในเรือนจำ ผู้บริหารควรเข้าใจระบบการทำงานภายในเรือนจำ การกระจายงาน การสั่งงาน เข้าใจบทบาทเจ้าหน้าที่/บุคลากรที่มีความเครียดจากภาระงานต่าง ๆ ที่มีมากมายและควรสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรภายในเรือนจำรวมถึงการสร้างแรงจูงใจในการสร้างผลงานเพื่อเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรด้วย
- 1.5 ควรมีนโยบายให้เรือนจำร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขภายนอกเข้ามาสนับสนุนการดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง เช่น ร่วมมือกับทางโรงพยาบาลในพื้นที่ให้เพิ่มการเข้าตรวจผู้ต้องขังโดยแพทย์ผู้ชำนาญการอย่างน้อยเดือนละ 2 – 3 ครั้งหรือมากกว่านั้นเพื่อเป็นการเอาใจใส่ต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังอย่างจริงจัง
- 1.6 ควรปรับเพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเพิ่มขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันยังขาดแคลนกำลังเจ้าหน้าที่และบุคลากรในการควบคุมผู้ต้องขังที่มีจำนวนมากขึ้นและรวมถึงยังขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ นักจิตวิทยา เป็นต้น

2. ด้านการบริหารจัดการ

2.1 ด้านโภชนาการ

จากการศึกษาวิจัย พบว่าปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรีนั้น จะมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของอาหารที่ผู้ต้องขังทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่เห็นว่าขาดคุณภาพในด้านโภชนาการรวมถึงรสชาติและปริมาณวัตถุดิบในการประกอบอาหารที่มีน้อยเกินไปทำให้ผู้ต้องขังไม่ยอมรับประทานอาหารหรือทานได้น้อยหรือไปซื้อจากร้านค้าสวัสดิการที่มีราคาแพงส่งผลให้อาหารจากเรือนจำเหลือทิ้งเป็นจำนวนมาก ดังนั้นทางเรือนจำ จึงควรปรับปรุงเรื่องการประกอบอาหารให้มีปริมาณวัตถุดิบ เช่น ประเภทเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการและให้ครบตามหลักโภชนาการเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของผู้ต้องขัง

2.2 ด้านสุขอนามัย

ควรมีการสุ่มตรวจร่างกายทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศเพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้แก่ผู้ต้องขังอย่างสม่ำเสมอและหากพบผู้ต้องขังที่มีอาการเจ็บป่วยจะได้ทำการรักษาได้ทันทั่วถึงและไม่เป็นการแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่ผู้ต้องขังคนอื่นและควรมีการจัดหายารักษาโรคให้เพียงพอและตรงต่อโรคและรวดเร็วในการขอรับการรักษาจากผู้ต้องขังเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือถึงขั้นเสียชีวิตในเรือนจำ โดยอาจขอบริจาคจากหน่วยงานสาธารณสุขรวมถึงไปถึงโรงพยาบาลของรัฐบาลและเอกชนตลอดจนขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบสุขภาพให้แก่ผู้ต้องขังด้วย

2.3 ด้านการศึกษา

ทางเรือนจำควรส่งเสริมให้ผู้ต้องขังทุกคนได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปเมื่อออกไปจากเรือนจำแล้วสามารถนำคุณวุฒิการศึกษาไปสมัครงานเพื่อประกอบอาชีพได้ต่อไป นอกจากนี้ควรให้ผู้ต้องขังสามารถศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นที่แพร่หลายและมีคุณภาพการเรียนการสอนเท่าเทียมกับสถานศึกษาภายนอก

2.4 ด้านการฝึกวิชาชีพ

ทางเรือนจำควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานที่ฝึกวิชาชีพและรวมถึงประเภทของวิชาชีพต่าง ๆ ในเรือนจำให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ โดยเฉพาะการผลิตสินค้าหรือการฝึกวิชาชีพให้ตรงตามความต้องการของตลาดปัจจุบันและควรมีการ

ช่วยเหลือเงินลงทุนในการประกอบอาชีพให้ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษไปแล้วด้วยเพื่อให้ผู้ต้องขังตั้งตัวได้

2.5 ด้านสิ่งแวดล้อม

ควรจัดเตรียมอุปกรณ์กีฬาให้มีคุณภาพและมีปริมาณความเพียงพอต่อการเล่นกีฬาของผู้ต้องขังในเรือนจำรวมถึงปรับปรุงสนามกีฬาในเรือนจำให้มีความใหม่เพื่อดึงดูดให้ผู้ต้องขังหันมาออกกำลังกายมากขึ้น โดยอาจขอบริจาคอุปกรณ์กีฬาจากหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนภายนอก รวมไปถึงส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาภายในและกีฬาระหว่างเรือนจำให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังควรเพิ่มจำนวนหนังสือในห้องสมุดให้มีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของผู้ต้องขังที่มีความสนใจในหนังสือแต่ละประเภทที่แตกต่างกัน เช่น เพิ่มนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือสารคดีประเภทต่าง ๆ หนังสือกีฬา หนังสือที่เกี่ยวกับการศึกษาอาชีพที่ผู้ต้องขังสนใจ เช่น เรื่องเฟอร์นิเจอร์ ฟาร์มโคนม สุกร เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องยนต์ ไฟฟ้า พระเครื่อง เป็นต้น

3. ด้านเจ้าหน้าที่บุคลากร

3.1 ด้านความรู้

ควรมีการจัดฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร โดยเฉพาะทักษะของบุคลากรของเรือนจำในทุก ๆ ด้านทุก ๆ ตำแหน่งเพื่อให้ได้รับความรู้รอบตัวมากขึ้นลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและทำให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

3.2 ด้านทัศนคติ

ควรมีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรทุกคนในเรือนจำให้มีความสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ให้ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ของตนเองต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานไม่ประพฤติผิดกระทำผิดเสียเอง

3.3 ด้านทักษะในการควบคุมผู้ต้องขัง

ควรมีการฝึกอบรมเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ในการควบคุมผู้ต้องขังให้แก่เจ้าหน้าที่เรือนจำจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ มุมมองใหม่ ๆ ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพในด้านปัญหาและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวต่างประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกอย่างละเอียดในแง่มุมต่าง ๆ และศึกษาจากผู้ต้องขังที่มีคติแตกต่างกันเพื่อให้ข้อมูลมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น ศึกษาจากผู้ต้องขังผู้ต้องขังคดีอาญา คดีทำร้ายร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีความผิดทางเพศ เป็นต้น

2. ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังระหว่างเรือนจำ เช่น ศึกษาผู้ต้องขังชาวไทยในเรือนจำในเขตกรุงเทพมหานครกับเรือนจำต่างจังหวัด โดยอาจศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังชาวไทยอย่างเดียวหรือศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอย่างเดียว เพื่อจะได้ทำให้ทราบว่าผู้ต้องขังที่ถูกจำคุกในเรือนจำที่ต่างสถานที่กันจะมีปัญหาและความต้องการแตกต่างกันหรือไม่อย่างไรและรวมถึงทำให้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติของเรือนจำแต่ละแห่งด้วย

3. ควรทำการศึกษาแยกลักษณะผู้ต้องขัง เช่น การศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังหญิงชาวไทยต่อปัญหาและความต้องการด้านต่าง ๆ ในเรือนจำหญิงหรือศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการระหว่างผู้ต้องขังหญิงชาวไทยกับผู้ต้องขังหญิงชาวต่างประเทศหรือศึกษาผู้ต้องขังที่เป็นเพศทางเลือกต่อปัญหาและความต้องการในเรือนจำ เป็นต้น เพื่อให้เรื่องที่ศึกษามีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

4. ควรทำการศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nation Standard Minimum Rules For The Treatment of Prisoners 1955) : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ
ในเรือนจำกลางเขabin จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง
ในเรือนจำกลางเขabin จังหวัดราชบุรี ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากท่าน ผู้วิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการพัฒนางานวิจัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดย
เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังที่มีต่อปัจจัย

ด้านต่าง ๆ ที่ได้รับในเรือนจำ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ต้องขัง

ทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบ
หรือทำให้ท่านเสียหายแต่อย่างใด และจะไม่ถูกเปิดเผยในที่ใด การวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอใน
ภาพรวมไม่ยกนำเสนอหรือวิเคราะห์เป็นรายบุคคล

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณใน
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูง

นายวรพล พิณีจ

อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม (ผู้ต้องขังชาวไทย)

เรื่อง

“การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ
ในเรือนจำกลางเขabin จังหวัดราชบุรี”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ.....ปี
2. ศาสนา
 พุทธ   คริสต์   อิสลาม   ศาสนาอื่น ๆ .....
3. ภูมิลำเนา
 ภาคเหนือ   ภาคอีสาน   ภาคกลาง   ภาคใต้
4. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา   ระดับมัธยมศึกษา
 ระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา
5. สถานภาพ
 โสด   สมรส   หย่าร้าง
 ม่าย   อยู่กินโดยไม่ได้จดทะเบียน
6. ท่านเป็นผู้ต้องขังชั้น
 ชั้นเยี่ยม   ชั้นดีมาก   ชั้นดี
 ชั้นกลาง   ชั้นเลว   ชั้นเลวมาก
 ยังไม่ได้จัดลำดับชั้น
7. ระยะเวลาจำคุกโทษ.....ปี
8. ท่านอยู่ในเรือนจำมาแล้วเป็นระยะเวลา.....ปี
9. การได้รับพระราชทานอภัยโทษ เคย จำนวน.....ครั้ง
 ไม่เคย
10. การกระทำผิดซ้ำ เคย จำนวน.....ครั้ง
 ไม่เคย

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยที่มีต่อปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ได้รับใน

เรือนจำ

คำชี้แจง ขอให้ท่านประเมินปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่ท่านได้รับจากเรือนจำดังต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องว่างตามระดับความคิดเห็นของท่าน

ลำดับ ที่	ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ท่านได้รับในเรือนจำ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	<u>ปัจจัยพื้นฐาน</u> พื้นที่นอนสะอาด					
2.	อาหารมีความสะอาด					
3.	อาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ					
4.	ปริมาณอาหารที่เรือนจำจัดให้เพียงพอ					
5.	น้ำมีความสะอาดเหมาะสำหรับการดื่มและการใช้					
6.	ภาชนะที่ใช้ทานอาหารและดื่มน้ำมีความสะอาด					
7.	การรักษาพยาบาลที่เรือนจำจัดให้มีความรวดเร็ว					
8.	ยารักษาโรคที่เรือนจำจัดให้มีความเพียงพอ					
9.	มีจำนวนแพทย์/พยาบาลรักษาโรคอย่างเพียงพอ					
10.	เครื่องนุ่งห่มที่เรือนจำจัดให้มีความเหมาะสมกับ สภาพอากาศ					
11.	เครื่องนุ่งห่มที่เรือนจำจัดให้มืออย่างเพียงพอ					
12.	ห้องสุขามีความสะอาด					
13.	<u>ปัจจัยด้านการศึกษา</u> สถานที่ที่ใช้ในการศึกษามีความเป็นสัดส่วน					
14.	เวลาในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม					
15.	อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย					
16.	จำนวนอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเพียงพอ					
17.	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาที่สอน					
18.	การจัดห้องสมุดเพียงพอกับผู้ใช้บริการ					
19.	มีการเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อสายสามัญขณะ ต้องโทษในเรือนจำ					
20.	มีหนังสือพิมพ์ให้ผู้ต้องขังในห้องสมุดอย่างเพียงพอ					

ลำดับ ที่	ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ท่านได้รับในเรือนจำ	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
21.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนอย่างเต็มที่					
22.	จำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ					
23.	<u>ปัจจัยด้านการฝึกวิชาชีพ</u> เครื่องมืออุปกรณ์มีความทันสมัย					
24.	จำนวนเครื่องมืออุปกรณ์มีเพียงพอ					
25.	วิชาชีพที่เปิดสอนมีความหลากหลาย					
26.	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในสาขาที่สอน					
27.	ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
28.	สถานที่ฝึกอบรมมีความเป็นสัดส่วนเฉพาะ					
29.	ในโรงงานฝึกวิชาชีพมีการจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัย					
30.	การฝึกวิชาชีพที่สามารถนำไปใช้หลังพ้นโทษ					
31.	จำนวนครูผู้สอนมีอย่างเพียงพอ					
32.	มีใบรับรองการผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ					
33.	<u>ปัจจัยด้านสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการ</u> การจัดให้มีตัวแทนทางการทูต/ทนายความให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมาย					
34.	ท่านได้รับสิ่งของบริจาคจากองค์กรภายนอก					
35.	เวลาการพบญาติมีความเหมาะสม					
36.	เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาที่มีความเหมาะสม					
37.	มีการจัดอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ					
38.	จัดให้มีการแสดงความสามารถทางด้านดนตรี					
39.	จัดให้ผู้ต้องขังได้รับรู้ข่าวสารภายนอก					
40.	จัดให้มีแพทย์หรือนักจิตวิทยาในการบำบัดและรับฟังปัญหาของผู้ต้องขัง					

Questionare

Comparative Studies on the Problems and Needs between Thai Convicted Prisoners
and Foreign Convicted Prisoners in Khao-bin Central Prison Ratchaburi Province

---

Explanation:

The objectives of this research to study for problems and needs between Thai Convicted Prisoners and Foreign Convicted Prisoners in Khao-bin Central Prison Ratchaburi Province. Researcher would like to receive your information for quantitative study research and will be to prepare for a part of research development into Public Administration program, Management Science Faculty, Silpakorn University by 3 part follows issues:

PART 1 General Information

PART 2 The question about problems and needs for Foreign convicted prisoners forward
to many factor that receive in prison

PART 3 The question about prisoners suggestion

However, your opinion by the answer according to the question will not to influence or sent you to risk from harmful or receive threaten anymore and will conceal your information anyway and carefully present this research by common general analysis statistic.

This research can't make its successful at all if not receive from your cooperation. Thank you for your kindness.

Mr.Worapol Pinit

Public Administration

Management Science Faculty, Silpakorn University

Questionare (Foreign Convicted Prisoner)

“Comparative Studies on the Problems and Needs between Thai Convicted Prisoners and Foreign Convicted Prisoners in Khao-Bin Central Prison of Ratchaburi Province”

Part 1 Personal data

Directions Please make ✓ in the blank and fill the blank

1. Age.....Years old
2. Religion
  - Buddhism   Christainity   Islam   others.....
3. Which continent do you come from?
  - Asia   European   Africa
  - Australia   America   others.....
4. Education
  - Below high school   High school
  - Upper High school
5. Marital status
  - single   married   divorced   widowed
  - partner without marriage
6. Which level of prisoner are you now?
  - excellent   very good   good   medium
  - bad   very bad   no level / not be classified
7. The period of penalty.....Years
8. You have been in the prison for.....Years
9. Have you ever received the Royal pardon? If yes,how many time?
  - Yes.....times   No
10. Have you ever received the penalty before? If yes,how many time?
  - Yes.....times   No

Part 2 Questions about Foreign Prisoner's opinion for received various factors in Kao-Bin Central Prison of Ratchaburi Province

Directions Please evaluate the following factors which you experienced in the prison by making ✓ in the column, according to your opinion in following levels; absolutely agree; agree; moderate; disagree; absolutely disagree

No.	Factors	Level of your opinion				
		absolutely agree	agree	moderate	disagree	absolutely disagree
	<u>Fundamental factors</u>					
1.	Clean dormitory					
2.	Clean of food					
3.	Good quality of food					
4.	The sufficiency of granted food					
5.	Clean drinking and using water					
6.	Hygienic vessel					
7.	The Rapidity of medical treatment service					
8.	The sufficiency of granted medicine					
9.	The sufficiency of doctors and nurses					
10.	Clothes appropriate for weather					
11.	The sufficiency of granted clothes					
12.	Hygienic toilets					
	<u>Educational factors</u>					
13.	The adequateness of teaching place					
14.	The adequateness of teaching time					
15.	The moderns of teaching equipments					
16.	The sufficiency of teaching equipments					
17.	Teacher's knowledge and competence in subject					
18.	The sufficiency of books in the library for prisoner's demand					
19.	Chance to study in high-school level whereas staying in the prison					

No.	Factors	Level of your opinion				
		absolutely agree	agree	moderate	disagree	absolutely disagree
20.	The sufficiency of newspaper in the library for prisoners					
21.	Chance to take part in teaching process					
22.	The sufficiency of teacher					
23.	<u>Vocational training factors</u> The moderns of vocational training equipments					
24.	The sufficiency of training equipments					
25.	The variety of vocational training					
26.	Trainer's knowledge and competence					
27.	The adequateness of training time					
28.	The adequateness of training place					
29.	The security in training place					
30.	The adequateness of vocational training For social demand					
31.	The sufficiency of trainers					
32.	Providing certification after vocational training					
33.	<u>Beneficial and entertaining factors</u> Chance to receive legal consulting from diplomatic representatives/lawyers					
34.	Chance to get donations from external organizations					
35.	The sufficiency of visiting time					
36.	The sufficient time for participating in sport activities					
37.	The sufficiency of sport equipments					
38.	Chance to proformance the music					

No.	Factors	Level of your opinion				
		absolutely agree	agree	moderate	disagree	absolutely disagree
39.	Chance to be informed about news or informations outside					
40.	Psychologists or doctors for psychological treatment or listening to prosiner's problems					
41.	Granting necessary things in daily life for prisoners who don't have relatives					
42.	Shows from various artists					
43.	Setting TVs in the dormitory and canteen					
44.	Organizing festivals for the prisoners					
45.	Organizing exhibitions for knowledge development					
	<u>Officers in the prison</u>					
46.	The Humanitarian of the officers					
47.	The fairness of officers					
48.	Understanding in the prisoners					
49.	Informing rights and regulations to the prisoners					
50.	Chance to complain with the officers					

Part 3 Questionare about the suggestions of the prisoners

Directions Please write your opinion and suggestions actually

3.1 Which problem do you have in the prison?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามผู้บริหารเรือนจำ

การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ
ในเรือนจำกลางเขabin จังหวัดราชบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขัง
ในเรือนจำกลางเขabin จังหวัดราชบุรี ในแง่มุมมองของผู้บริหารเรือนจำซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากท่าน ผู้วิจัยจะ
นำไปใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนางานวิจัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้บริหารเรือนจำ

ทั้งนี้ การตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นที่ได้รับจากท่านในครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำไปเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อวิเคราะห์และสรุปถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจและมีความสำคัญต่อ
การพัฒนาการบริหารเรือนจำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณใน
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูง

นายวรพล พิณีจ

อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม (ผู้บริหารเรือนจำ)

เรื่อง

“การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ
ในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี”

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ชื่อ – นามสกุล.....
2. อายุ.....ปี
3. ตำแหน่ง.....
4. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	☐ ระดับปริญญาตรี
☐ ระดับปริญญาโท	☐ ระดับปริญญาเอก
5. ประสบการณ์/ระยะเวลาการทำงาน

☐ น้อยกว่า 5 ปี	☐ 5 ปี – 10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป
--	---------------------------------------	--------------------------------------
6. การกิจที่ได้รับมอบหมาย
.....
.....
.....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง

7. การจัดการควบคุมดูแลผู้ต้องขังชาวไทยกับผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความแตกต่างกัน
อย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
.....
.....

13. ทางเรื่อ่นจាំมีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่ผู้ต้องขังอย่างไรบ้าง
 .....
 .....
 .....
 .....
14. ทางเรื่อ่นจាំมีนโยบายจัดให้มีการฝึกวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
 อย่งไรบ้าง.....
 .....
 .....
 .....
15. ทางเรื่อ่นจាំมีนโยบายจัดให้มีการศึกษาแก่ผู้ต้องขังทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
 อย่งไรบ้าง.....
 .....
 .....
 .....
16. ทางเรื่อ่นจាំมีปัญหาการควบคุมนักโทษชาวต่างประเทศบ้างหรือไม่ อย่งไร
 .....
 .....
 .....
 .....
17. ทางเรื่อ่นจាំมีกฎระเบียบหรือข้อบังคับในการดูแลผู้ต้องขังชาวต่างประเทศอย่งไรบ้าง
 .....
 .....
 .....
 .....

18. ทางเรือนจำมีมาตรการอย่างไรในการจัดการปัญหานักโทษก่อความไม่สงบในเรือนจำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

19. ท่านคิดว่าในเรือนจำยังมีปัญหาใดที่ต้องการการแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้บริหารเรือนจำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย , การสงเคราะห์ผู้ต้องขังในประเทศไทย และต่างประเทศ, 2513.

กรมราชทัณฑ์, วารสารราชทัณฑ์, ปีที่ 52 ฉบับที่ 1 พ.ศ.2547

ชาย เสวิกุล , อาญาวิทยาและทัณฑวิทยา , กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2540.

ไชยเจริญ สันติศิริ , คำบรรยายอาญาวิทยาและทัณฑวิทยา ภาค 2 ทัณฑวิทยา , ชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2502.

นัทธี จิตสว่าง , โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด , กรุงเทพมหานคร: วัฒนพงศ์การพิมพ์, 2546.

นัทธี จิตสว่าง , หลักทัณฑวิทยา , กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์ , 2541.

ประดิษฐ์ พานิชการ , คู่มือป้องกันการหลบหนีของผู้ต้องขัง , กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย, 2518.

ประเสริฐ เมฆมณี , หลักทัณฑวิทยา , กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, 2523.

ฟิลลิป,วี. เอน. , การบรรยายพิเศษเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง , กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ราชทัณฑ์, 2516.

วิสัย พฤกษ์วัน, คำอธิบายพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พร้อมด้วยกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง , ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์อักษร: กรุงเทพฯ , 2527.

สุพจน์ สุโรจน์ , ทฤษฎีการลงโทษและแบบของการลงโทษ.อาญาวิทยาและทัณฑวิทยา , กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ , 2530.

สำนักกิจการยุติธรรม, กระบวนการทัศน์ใหม่ของกระบวนการยุติธรรมในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด; การประชุมการวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 1, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว: กรุงเทพฯ. 2547

สำนักงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทันตวิทยา, สารานุกรมงานราชทัณฑ์นานาชาติ,
มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์, 2541.

เอกสารอื่น ๆ

ขนิษฐา ขาเมระนิยะ, การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในระหว่างการพิจารณาคดี:ศึกษาเฉพาะ
กรณีเรือนจำกลางจังหวัดอุดรธานี, สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร,
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.

จารึก มากมณี, ความพึงพอใจของผู้ต้องขังที่มีต่อการจัดสวัสดิการของเรือนจำกลางเขabin จังหวัด
ราชบุรี, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา นโยบาย สาธารณะ, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2554.

ชัยวัฒน์ รัตนวงศ์ อุดม คำขาด และประภาพร มโนรัตน์, การพัฒนากิจกรรมสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์
เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาเรือนจำจังหวัดอุดรธานี, รายงานการ
วิจัย ม, วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ฉบับพิเศษ : เดือนพฤศจิกายน
2555.

ธีรพงศ์ พงษ์ศิริเดชา, ทัศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่อมาตรการควบคุมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง :
ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร,
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

นิมิตร บุตรทิพย์, ศึกษาความต้องการของการศึกษาของผู้ต้องขังเรือนจำอาเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.

ประธาน วัฒนวาณิชย์, สิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขังในประเทศไทย, รายงานการวิจัย
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

พัศรุจ พิณีจ, การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเด็ดขาดชาวไทยและผู้ต้องขัง
เด็ดขาดชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางคลองเปรม, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร,
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2548.

พูนไท มีสัจย์, การศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

ไพฑูรย์ วิเศษศิริ , ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังเรือนจำความมั่นคงสูง, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,2545.

รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังที่จะได้รับการปลดปล่อยในปี 2530 , คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล , 2530.

วีระชัย เล่ห์ล่างอินทร์ เกรียงศักดิ์ ไพรพรรณ สุวกิจ ศรีปัดดา และพัชนี บุระพันธ์ , การกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม , รายงานการวิจัย , วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม; ว.มร. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1: มกราคม – เมษายน, 2552.

สุจรรย์จิรา มหาชนะวงศ์ , การนำมาตรการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยผู้ต้องขังไปปฏิบัติของเรือนจำจังหวัดยโสธร , บทความวิจัย , หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี , 2553.

สุวารี รวมทองศรี , การปฏิบัติงานราชทัณฑ์ในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,2533.

อาทิตย์ โพนทอง , การศึกษากิจกรรมเพื่อการพัฒนาผู้ต้องขังตามแผนงานอบรมฟื้นฟูผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ , ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร,2535.

อารีลักษณ์ สินธพพันธุ์ , การปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำในประเทศไทย , วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,2531.

เอมอร เสียงใหญ่ , การศึกษาการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อกลับสู่สังคมปกติ , วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล , 2541.

United Nations. Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners and Procedures for the effective Implementation of the Rules. Department of Public Informations , New York , 1984.

Utoure , Hideo. “*Formulation and Application of United Nations Standards and Norms in Criminal Justice*” Paper Presented at the Preparatory Meeting for the 7th United Nations Congress on the Prevention of Crime and Treatment of offenders , Bangkok , 1983.

Warren Fellows,*The Damage Done: twelve years of hell in a Bangkok Prison* ,Mainstream Publishing , London ,1998.

Warren Fellows , *4,000 Days : My Live and survival in a Bangkok Prison* , St.Martin’s Press , New York , 1998.

ที่ ศธ 0520.303 / **0192**

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
1 หมู่ 3 ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี 76120

16 พฤษภาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิจัย จำนวน 1 ชุด
2. ตัวอย่างแบบสอบถามผู้ซึ่งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จำนวน 2 ชุด
3. ตัวอย่างแบบสอบถามผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เรือนจำ จำนวน 1 ชุด

ด้วย อาจารย์วรพล พิณิจ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติจัดทำโครงการวิจัยจากกองทุนวิจัยและสร้างสรรค์คณะวิทยาการจัดการ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี” ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการของผู้วิจัย

คณะวิทยาการจัดการ จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยได้เข้าเก็บข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้องานวิจัยดังกล่าวตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เก็บข้อมูลเพื่อทดสอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง (Pretest) จากผู้ต้องขัง ณ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างวันที่ 11-13 มิถุนายน 2557 เวลา 09.00-16.00 น.
2. เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากผู้ต้องขังและสัมภาษณ์ผู้บริหารเรือนจำ ณ เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ 16-27 มิถุนายน 2557 เวลา 09.00-16.00 น.

คณะวิทยาการจัดการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและเจ้าหน้าที่ของท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายวรพล พินิจ
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาประวัติศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2543 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารงานยุติธรรม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ.2548
การทำงาน	อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๑/๑๗๗๙๐

กรมราชทัณฑ์

๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑ ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูล

เรียน คณะบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ศธ ๐๕๒๐.๓๐๓/๐๑๙๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยศิลปากร ขออนุญาตให้อาจารย์วรพล พิณีจ อาจารย์สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ เก็บข้อมูลจากผู้ต้องขัง ณ เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร และเรือนจำกลาง เขาบิน เพื่อดำเนินโครงการวิจัยจากกองทุนวิจัยและสร้างสรรค์คณะวิทยาการจัดการ เรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบ ปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังชาวไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศในเรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี” ความละเอียดดังแจ้งแล้ว นั้น

กรมราชทัณฑ์ พิจารณาแล้วอนุญาต โดยให้ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเรือนจำทั้งสองแห่ง ได้โดยตรง แต่อย่างไรก็ตามการเก็บข้อมูลจะต้องเป็นไปตามความสมัครใจของผู้ที่จะให้ข้อมูล และขอให้ผู้วิจัย ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ของเรือนจำอย่างเคร่งครัด และเมื่อได้จัดทำงานวิจัยเรื่องดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กรุณาส่งมอบให้สำนักทัณฑวิทยา กรมราชทัณฑ์ จำนวน ๑ เล่ม เพื่อประโยชน์ในทางราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทัสสา สุขสว่าง)

ผู้อำนวยการสำนักทัณฑวิทยา

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์

สำนักทัณฑวิทยา

ส่วนมาตรการควบคุมผู้ต้องขัง

โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๘๐

โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๒๔๐๙